

"3 Adımda Üniversiteye Hazırlık"

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI • 7883 YARDIMCI KAYNAK EĞİTİM MATERYALİ • 1811

3 ADIM AYT TARİH

1. Baskı 2022

Basım Adedi 458.958

ISBN 978-975-11-6000-3

Yazar

KOMİSYON

Türkçe yayın hakları MEB, 2022

Tüm yayın hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz ve kullanılamaz.

Baskı: Cem Web Ofset San. ve Tic. AŞ.

Ostim OSB Mah.

Alınteri Bul. No: 29/A

Ostim / ANKARA

Tel.: 0312 385 37 27

Sertifika No.: 41739

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak; Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak. O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak; O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl! Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl? Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl. Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım. Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım! Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım. Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar, Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var. Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar, Medeniyyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın; Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın. Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın; Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın. Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı: Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı. Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı: Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda? Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda! Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda, Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli: Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli. Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım, Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım, Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'şım; O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl! Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl. Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl; Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet; Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif ERSOY

GENÇLİĞE HİTABE

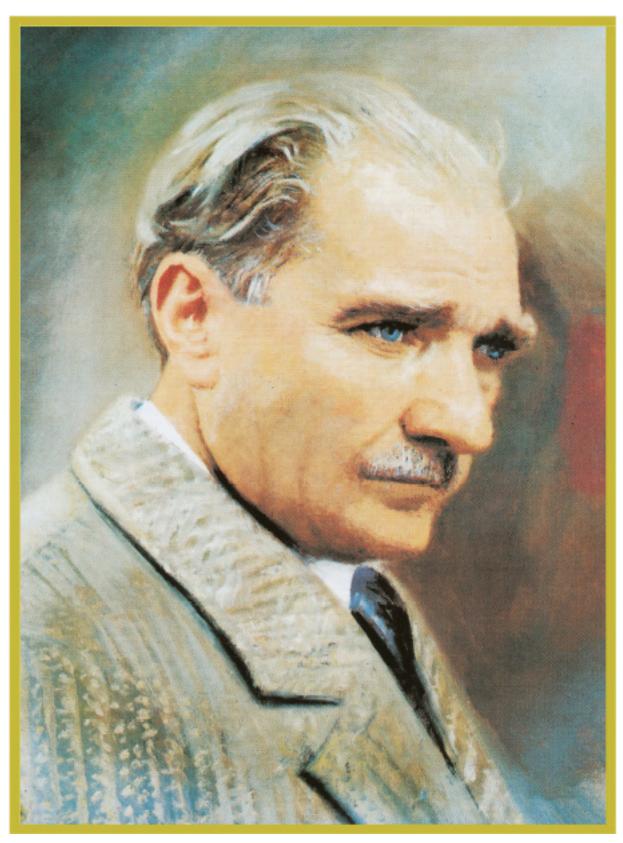
Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet

içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

1.	Tarih ve Zaman	11
2.	İnsanlığın İlk Dönemleri	17
3.	Orta Çağda Dünya	23
4.	İlk ve Orta Çağlarda Türk Dünyası	29
5.	İslam Medeniyetinin Doğuşu	35
6.	Türklerin İslamiyet'i Kabulü ve İlk Türk İslam Devletleri	41
7.	Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiyesi	47
8.	Beylikten Devlete Osmanlı Siyaseti (1302-1453)	53
9.	Devletleşme Sürecinde Savaşçılar ve Askerler	59
10.	Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti	65
11.	Dünya Gücü Osmanlı (1453-1595)	71
12.	Sultan ve Osmanlı Merkez Teşkilatı	77
13.	Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni	83
14.	Değişen Dünya Dengeleri Karşısında Osmanlı Siyaseti	89
15.	Değişim Çağında Avrupa ve Osmanlı	95
16.	Uluslararası İlişkilerde Denge Stratejisi (1774-1914)	101
17.	Devrimler Çağında Değişen Devlet - Toplum İlişkileri	107
18.	Sermaye ve Emek	113
19.	XIX. ve XX. Yüzyılda Değişen Gündelik Hayat	119
20.	XX. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti ve Dünya	125
21.	Millî Mücadele	131
22.	Atatürkçülük ve Türk İnkılabı	137
23.	İki Savaş Arasındaki Dönemde Türkiye ve Dünya	143
24.	I. Dünya Savaşı Sürecinde Türkiye ve Dünya	149
25.	II. Dünya Savaşı Sonrasında Türkiye ve Dünya	155
26.	Toplumsal Devrim Çağında Dünya ve Türkiye	161
27.	XXI. Yüzyılın Eşiğinde Türkiye ve Dünya	167
Cev	ap Anahtarı	173

TESTLER

Tarih ve Zaman

- 1974- 1980 arası dönemde Türkiye'deki siyasi gelişmelerin çalışıldığı bir yüksek lisans tezinde araştırmacının kullandığı kaynaklardan hangisinin güvenilirliği daha azdır?
 - A) Devlet arşivleri
 - B) Meclis görüşme tutanakları
 - C) Makaleler
 - D) Fotograflar
 - E) Hatıralar

- 2. Aşağıdaki tarihî olaylardan hangisinin oluş zamanı "günümüze en uzak ve en belirgin olma" özelliğini birlikte taşımaktadır?
 - A) Yeni Türk harfleri 1 Kasım 1928'de kabul edilmiştir.
 - B) İstanbul 29 Mayıs 1453'te fethedilmiştir.
 - C) Anadolu'nun kapısı Türklere XI. yüzyılın ikinci yarısının üçüncü çeyreğinde açılmıştır.
 - D) Kadeş Savaşı MÖ 1296-1280 yılları arasında yapılmıştır.
 - E) Sümerler yazıyı MÖ 3200'lü yıllarda bulmuştur.

Aşağıda verilenlerden hangisi yazılı kaynaklardan biri <u>değildir</u>?

sesli ve görüntülü kaynaklardan yararlanır.

Tarihçi; olayları araştırıp açıklamaya çalışırken sözlü, yazılı,

- A) Beratlar
- B) Tabletler
- C) Kitabeler
- D) Fermanlar
- E) Menkıbeler

5. Tarih biliminin araştırma yöntem ve teknikleri, fen ve doğa bilimlerine göre farklılık gösterir. Fen ve doğa bilimlerinde tümdengelim ve tümevarım yöntemleriyle konuların doğruluğu deneyle ortaya konurken tarih bilimi için deney uygulanabilecek bir metot değildir.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşanmış olayların tekrarının mümkün olmaması
- B) Olaylar arasında neden sonuç ilişkisinin olması
- C) Tarih biliminin geçmişteki olaylarla ilgilenmesi
- D) Olayları objektif olarak açıklamaya çalışması
- E) Tarihi olayların doğaüstü olaylar olması

- Aşağıdakilerden hangisi tarih biliminin özellikleri arasında yer almaz?
 - A) Sosyal bir bilim dalı olması
 - B) Deney ve gözlem metodunu kullanması
 - C) Olaylar arasında neden-sonuç ilişkisi kurması
 - D) Objektif olması
 - E) Belgelere dayanması

- 6. Aşağıdakilerden hangisi ay yılı esasına göre hazırlanan takvimdir?
 - A) On İki Hayvanlı Türk Takvimi
 - B) Miladî Takvim
 - C) Hicrî Takvim
 - D) Rumî Takvim
 - E) Celalî Takvimi

TARİH 1. ADIM

- 7. Türklerin tarih boyunca kullandığı paraları araştırmak isteyen bir tarihçi, tarihe yardımcı bilim dallarından hangisinden yararlanmalıdır?
 - A) Kronoloji
 - B) Arkeoloji
 - C) Heraldik
 - D) Paleografya
 - E) Nümizmatik

- 8. Osmanlı Devletinde 1839 yılından itibaren malî işleri tanzim etmek için ekonomik amaçlarla kullanılan takvim aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) On İki Hayvanlı Türk Takvimi
 - B) Hicrî Takvim
 - C) Celalî Takvim
 - D) Rumî Takvim
 - E) Miladî Takvim

9. Tarih bilimi, fen bilimleri ve diğer sosyal bilimler kendi alanları ile ilgili herhangi bir konuda araştırma yaparken farklı metodoloji ve teknikler kullanabilmektedir.

Bu bilgiden hareketle fen bilimlerinin tarih biliminden farklı olarak kullandığı yöntem hangisidir?

- A) Araştırmaya önem vermesi
- B) Bilimsel yöntemler kullanması
- C) Bulgular üzerinden hareket etmesi
- D) Deney ve gözlem yapılabilmesi
- E) Bilimsel değerlendirmelere açık olması

10. Tarih bilim dalının kullandığı kaynaklar, tarih alanındaki araştırmalarda önemli bir yere sahiptir. Bu kaynakların doğru ve tutarlı olması gerekir. Bu bağlamda birinci el kaynaklar tarih araştırmalarının temel taşlarındandır.

Paragrafa göre aşağıdakilerden hangisi tarih araştırmalarında kullanılan ana kaynaklardan biri değildir?

- A) Birinci el kaynaklardan oluşturulan eserler
- B) Olayın geçtiği döneme ait belgeler
- C) Lidya parası
- D) Orhun Yazıtları
- E) Meclis tutanakları

- 11. Aşağıdakilerden hangisi tarih öğrenmenin faydalarından biri değildir?
 - A) Tarih millî ve toplumsal bir kimliğin inşasında önemi bir rol ovnar.
 - B) Tarih, kişinin kendi milletine aidiyet duygusuyla bağlanmasını sağlar.
 - Tarih bilimi insanların sorgulama ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirir.
 - D) Tarih bilimi, milletlerin ortak hafızasını biçimlendirir.
 - E) Tarih, olayların günümüz değer yargıları ile değerlendirilmesini sağlar.

- 12. Aşağıdakilerden hangisi "Tarihi bir olayı değerlendirirken olayın meydana geldiği dönemin şartları dikkate alınmalıdır." ilkesiyle bağdaşmaz?
 - A) Her tarihî olay döneminin özelliklerini taşır.
 - B) Tarihçi, araştırdığı döneme kendisini götürebilmelidir.
 - C) Tarihî olaylar, yaşandığı dönemin şartlarına göre değerlendirilmelidir.
 - D) Günümüz değer yargıları tarihî olayları yanlış yorumlamamıza neden olur.
 - E) Tarihî olaylar, değerlendirilirken günümüz koşulları da göz önünde bulundurulmalıdır.

Tarih ve Zaman

 Osmanlı Devleti, 1526 Mohaç Meydan Muharebesi ile Macar ordularını yenerek Macaristan'ın büyük bölümünün Osmanlı hâkimiyetine girmesini sağlamıştır.

Verilen cümlede geçen Miladi 1526 yılının yüzyıl hesaplaması aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) XV. yüzyılın I. yarısının II. çeyreği
- B) XV. yüzyılın II. yarısının III. çeyreği
- C) XVI. yüzyılın I. yarısının II. çeyreği
- D) XVI. yüzyılın II. yarısının III. çeyreği
- E) XVI. yüzyılın II. yarısının IV. çeyreği
- 2. Ramazan Bayramı her sene başka bir tarihe denk gelmektedir.

Bu olayın;

- I. Hicri ve Miladi takvim arasındaki farktan,
- II. Türkiye'de miladî takvimin kullanılmasından,
- III. Dini gün ve bayramların Hicri takvime göre düzenlenmesi

gibi sebeplerin hangilerinden kaynaklandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III

- 3. I. Paleografya
 - II. Nümizmatik
 - III. Antropoloji

Tarih öncesi dönem hakkında araştırma yapan bir tarihçinin yukarıdaki hangi bilim dallarından faydalanması beklenemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III
- 4. I. Toplumların başından geçen olayları inceler.
 - II. Olayları yer ve zaman göstererek anlatır.
 - III. Olayları incelerken deney yöntemini kullanır.

Tarih biliminin özelliklerini bildiren yargılardan hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I, II

- D) II, III
- E) I, III

5. Tarih biliminin, geçmişte gerçekleşmiş olayları geleceğe taşıması ve olayların kalıcılığını sağlamasının yanında, belirli yaklaşımla da bu olayları yorumlaması beklenir.

Bu açıklamada tarih biliminin hangi özelliklerinden bahsedilmektedir?

- A) Olay Yöntem
- B) Amaç Yöntem
- C) Yöntem Konu
- D) Amaç Konu
- E) Olay Konu
- 6. Tanım: Tarih geçmişte yaşamış toplumların birbirleriyle olan ilişkilerini yer ve zaman göstererek, neden-sonuç ilişkisine dayandırarak belgelerle anlatan bilim dalıdır.

Olay: M.Ö.1280 tarihinde II. Ramses ile Muvattalli arasında Kadeş önünde büyük bir meydan savaşı yapılmış ve savaş M.Ö.1296 tarihinde Kadeş Barış Antlaşması ile sonuçlanmıştır. Bu antlaşmaya bağlı olarak II. Ramses savaştan önce aldığı yerleri boşaltmış, Kadeş Şehri Hititlere kalmıştır.

Yukarıda anlatılan olayda tarihin tanımında yer alan ögelerden hangisine yer <u>verilmemiştir</u>?

- A) Sonuç
- B) Zaman
- C) Yer
- D) Diplomasi
- E) Neden
- Bir tarihçi; siyasi, sosyal, askerî ve kültürel konularda çalışmalar yaparken farklı bilim dallarından yararlanır.

Buna göre;

- I. Diplomasi
- II. Paleografya
- III. Arkeoloji
- IV. Antropoloji
- V. Epigrafi

gibi bilim dallarından hangileri yazılı kaynakların incelenmesinde tarihe yardımcı olur?

- A) I, II ve III
- B) I, II ve IV
- C) I, III ve V

- D) I, II ve V
- E) II, III ve V

TARİH 2. ADIM

8. Geçmişin dönemlendirilmesinde izlenen yollardan biri tarihin çağlara ayrılmasıdır. Tarihin çağlara ayrılmasında toplumlar kendi tarihlerindeki önemli olayları esas almışlardır. Bu nedenle tarihçiler arasında çağların başlangıç ve bitiş noktaları konusunda tam bir görüş birliği yoktur. Örneğin bazı tarihçiler Yeni Çağ'ın başlangıcı olarak İstanbul'un fethini, bazıları ise matbaanın icadını kabul etmişlerdir. Aynı şekilde kimi tarihçiler İlk Çağ'ın Kavimler Göçü'yle birlikte sona erdiğini kabul ederken bir kısım tarihçiler bunun Batı Roma İmparatorluğu'nun yıkılışıyla gerçekleştiğini söylemektedir.

Bu tanıma göre tarih bilimi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılır?

- A) Tarihi araştırmalarda olaylar arasında sebep sonuç ilişkisi kurmak oldukça önemlidir
- B) Tarihin dönemlendirilmesinde toplumdan topluma değişiklik gösteren önemli olaylar etkilidir.
- Tarihin dönemlendirilmesi tüm dünyada objektif bir şekilde gerçekleşir
- Tarihi olayların gerçekleşmesinde sosyal ve kültürel öğelerin önemi büyüktür
- E) Tarihi olaylar değerlendirilirken olayın geçtiği dönemin koşulları ele alınır.

 Tarih; geçmişte yapılmış, şu anda elimizde olan ve fakat istikbali gösteren bir dürbündür. Büyük ve tarihi olayları, ancak büyük uluslar yaşayabilir.

Mustafa Kemal Atatürk'ün bu sözü tarihin aşağıdaki özelliklerinden hangisiyle ilgilidir?

- A) Tarihi olayların tekrarının mümkün olmaması
- B) Tarihi bilginin yeni belgelerle değişebilir olması
- Toplumların, geçmişte yaşanan tarihi olaylardan gerekli dersleri çıkarması
- D) Tarihin yakın dönemlerde gerçekleşen gelişmeleri konu edinmesi
- E) Tarihi olayların günümüz değer yargılarıyla yorumlanmasının yanıltıcı olması

10. Tarih öncesi dönemlerden, günümüze doğru yaklaştıkça tarihin dönemlendirilmesinde kullanılan çağların süresinin giderek kısaldığını görürüz. Örneğin; Taş Çağı MÖ. 2,5 milyon yılından başlayıp MÖ. 5800 yılana kadar gelirken; Maden Çağı MÖ. 5800 yılından MÖ.330 yılına kadar sürer.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eski dönemlerde iklim ve hava olaylarının yaşamaya elverişsiz olması
- B) Eski toplumların konar-göçer bir yaşam tarzı sürmesi
- C) Günümüze yaklaştıkça toplumları etkileyen evrensel nitelikli olayların görülme sıklığının artması
- Eski insan topluluklarının avcılık ve toplayıcılık ile geçinmesi
- E) Dünyada buzul çağının sone ermesinden sonra iklimin ılımanlaşması
- **11.** Tarihi olaylar arasında neden sonuç ilişkisi vardır. Tarihteki bir olay, kendinden önceki bir olayın sonucu, kendinden sonraki bir olayın ise sebebi olabilir.

Buna göre tarihi olaylar arasındaki neden sonuç ilişkisin doğru tespit edebilmek için aşağıdaki bilim dallarından hangisini öncelikli hale getirir?

- A) Nümizmatik
- B) Coğrafya
- C) Kronoloji
- D) Antropoloji
- E) Heraldik
- 12. Türk çocuklarında kabiliyet her milletinkinden üstündür. Türk kabiliyet ve kudretinin tarihteki başarıları meydana çıktıkça, büsbütün Türk çocukları kendileri için lâzım gelen hamle kaynağını o tarihte bulabileceklerdir. Bu tarihten Türk çocukları bağımsızlık fikrini kazanacaklar, o büyük başarıları düşünecekler, harikalar yaratan adamları öğrenecekler, kendilerinin aynı kandan olduklarını düşünecekler ve bu kabiliyetle kimseye boyun eğmeyeceklerdir.

Mustafa Kemal Atatürk bu sözü ile aşağıdakilerden hangisini doğrulamaktadır?

- A) Tarihi araştırmalarının belgelere dayanması gerektiği
- B) Tarihin inceleme alanının çok geniş olduğunu
- C) Tarihin başka bilim dallarından yardım aldığını
- D) Tarihin tekrarlardan ibaret olduğunu
- E) Tarihin millî benliği güçlendirdiğini

Tarih ve Zaman

1. Tarih bilimi olayları aydınlatırken kaynak kullanır.

Aşağıdaki kaynaklardan hangisi daha kesin ve ayrıntılı bilgilere ulaşılmasını sağlar?

- A) Duvar resimleri
- B) Kilim
- C) Kil tabletler
- D) Gümüş broş
- E) Seramik vazo

2021 AYT

- 2. Anadolu'daki Neolitik Dönem köy yerleşkelerinden olan Diyarbakır Çayönü ile ilgili araştırma yapan bir bilim insanı, aşağıdaki tarihe yardımcı bilim dallarının hangisinden yararlanabilir?
 - A) Antropoloji
- B) Nümizmatik
- C) Paleografya
- D) Epigrafi
- E) Diplomatik

2019 AYT

- 3. Tarih bilimi; ferman, berat, vakfiye ve benzeri belgelerin yazılarının okunabilmesi için aşağıdaki bilgi alanlarının hangisinden yararlanır?
 - A) Paleografi
- B) Nümizmatik
- C) Epigrafi
- D) Antropoloji
- E) Etnografya

2020 AYT

4. "Tarih yazmak, tarih yapmak kadar mühimdir. Yazan yapana sadık kalmazsa değişmeyen hakikat, insanlığı şaşırtacak bir mahiyet alır."

Mustafa Kemal Atatürk, bu sözüyle tarihçinin aşağıdaki niteliklerinden hangisine işaret etmemiştir?

- A) Öznellik
- B) Tarafsızlık
- C) Bilimsellik
- D) Belgelere dayanma
- E) Nesnellik

- 5. I. İnsan ırklarını sınıflandırır, ırkların gelişimini inceler.
 - II. Tarihî olay ve olguların zamanını tespit eder.
 - III. Tarihte devletlerin kullandığı armaları inceler.
 - IV. Devletler arası antlaşmaları ve resmî belgeler üzerinde çalışır.

Metinde tarihe yardımcı bilim dallarından hangisine ait bilgi <u>verilmemiştir</u>?

- A) Kronoloji
- B) Antropoloji
- C) Diplomasi
- D) Heraldik
- E) Nümizmatik
- Geçmişten günümüze meydana gelen olay ve olguların zamanını tespit ederek sıralar.
 - Yazıları, alfabeleri ve bunların zaman içerisindeki değişimlerini inceler.
 - İnsan ırkını inceler ve kültürlerin gelişimini araştırır.
 - Dillerin tarihini, gelişimini ve değişimini araştırır.

Verilen tanımlar ile aşağıdaki bilim dalları eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) Filoloji
- B) Epigrafi
- C) Kronoloji
- D) Antropoloji
- E) Paleografya
- 7. Şanlıurfa ilimiz sınırları içerisinde yer alan Göbeklitepe'de yapılan kazılarda elde edilen buluntular, günümüzden yaklaşık 12.000 yıl öncesiyle tarihlendirilmektedir. Göbeklitepe'de ortaya çıkarılan buluntular arasında leylek, koyun, tilki ve kurt kafası gibi çeşitli hayvan kabartmalarına da rastlanmıştır.

Metne göre Göbeklitepe'de yapılan araştırmalarda tarihe yardımcı bilimlerden hangisinden faydalanılmamıştır?

- A) Arkeoloji
- B) Kimya
- C) Sanat tarihi
- D) Kronoloji
- E) Epigrafi

- Büyük Selçuklu Devleti veziri ve Orta Çağ İslam dünyasının en başarılı siyaset adamlarından olan Nizamülmülk'ün, kaleme aldığı "Siyasetname" yönetimle ilgili bir eserdir. Eserde yoğun bir dinî bağlam içerisinde genelde devlet işleri, devlete ve hükmetmeye dair temel ilke ve düşüncelere yer verilir. Selçuklu Devleti'nin siyaseti hakkında bilgi edinmek isteyenlere yeteri derecede katkı sunan bir eserdir.
 - Metinde bahsi geçen "Siyasetname" adlı eserden faydalanmak isteyen bir kişinin,
 - I. Diplomasi
 - II. Nümizmatik
 - III. Heraldik
 - IV. Paleografya
 - gibi tarihe yardımcı bilim dallarından hangilerinden faydalanması gerekir?
 - A) Yalnız I
 - B) I ve II
 - C) I ve III
 - D) I ve IV
 - E) I, II ve IV

Türkler ve Uygurlar tarafından kullanılmıştır. On iki yılda bir devir yapan bu takvimde yıllar, hayvan adları ile gösterilir. Yalnız bu bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

dir ve güneş yılı esasına göre düzenlenmiştir. Hangi tarih-

ten itibaren kullanıldığı bilinmemekle birlikte bu takvim Kök

10. On İki Hayvanlı Türk Takvimi; Türklerin kullandığı ilk takvim-

- A) İlk Türkler astronomi bilimiyle uğraşmışlardır.
- B) Bu takvimde hayvanlar önemli yer tutar.
- C) Hunların bu takvimi kullandıkları bilinmemektedir.
- D) Uygurlar bu takvime yeni düzenlemeler yapmıştır.
- E) İlk Türklerde yılın bölümlendirilmesi önemliydi.

- 11. Tarih bilimi, toplumların geçmişlerini yer ve zaman belirterek açıklayan bir sosyal bilimdir.
 - Aşağıda tarihleri verilen olayları zaman çizelgesi çerçevesinde düşünüldüğünde hangisi diğerinden daha sonra olmustur?
 - A) MÖ 1280 Kadeş Antlaşması
 - B) MÖ 3200 Yazının bulunuşu
 - C) MÖ 753 Roma İmparatorluğu'nun kuruluşu
 - D) MÖ 2375 Kral Urgakina kanunlarının yazılması
 - E) MÖ 539 Babil Devleti'nin yıkılması

- 9. I. Coğrafya
 - II. Arkeoloji
 - III. Antropoloji
 - IV. Nümizmatik
 - V. Kimva
 - Buna göre tarih öncesi dönemleri inceleyen bir tarih araştırmacısı hangi bilim dallarından yararlanabilir?
 - A) I, II, III, IV
 - B) I, II, III, V
 - C) I, II, IV, V
 - D) I, III, IV, V
 - E) II, III, IV, V

- 12. İbn-i Haldun'un "Coğrafya kaderdir." sözünden yola çıkarak
 - I. Kültürlerin ortaya çıktığı yerin ekonomilerini etkilediği
 - II. Toplumların yaşayış şekillerini biçimlendirdiği
 - III. Bireylerin kişilik özellikleri üzerinde etkili olduğu
 - Yukardaki yargılardan hangilerine ulaşabiliriz?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız III
 - C) II ve III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III

İnsanlığın İlk Dönemleri

 Tarih öncesi dönemlerde yaşayan insanlar hakkındaki bilgilerimiz ancak onlardan kalan eşya ve araçların incelenmesi ile elde edilir.

Buna göre Anadolu'da tarih öncesi dönemlere ait bir kültür merkezinde kazı yapan bir arkeoloğun,

- I. fosilleşmiş buğday taneleri
- II. bakır paralar
- III. toprak kaplar

bulgularından hangilerine rastlamış olması <u>mümkün</u> değildir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) II ve III
- 2. Bugüne kadar tespit edilen dünyanın ilk şehir yerleşmesinin bulunduğu Çatalhöyük'te evler birbirine bitişik, penceresiz ve girişleri çatıdan olacak şekilde inşa edilmiştir. Burada yapılan kazılarda çıkarılan ezme ve öğütme taşları insanların ekmek yapmayı bildiğini kanıtlamaktadır.

Buna göre Çatalhöyük'te yaşayanlarla ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi <u>yapılamaz</u>?

- A) Yerleşik yaşam kültürünü geliştirdikleri
- B) Evlerini savunma ihtiyacını karşılayacak şekilde planladıkları
- C) Toplumsal yaşamı sürdürdükleri
- D) Elde edilen tarım ürünlerini işledikleri
- E) Başka toplumlarla ticaret yaptıkları
- 3. Mezopotamya'nın kurak olması, sulamalı tarımı zorunlu kılmıştır. Bu yüzden bölgede sulama kanallarının yapılmasıyla üretim artmış ve ürün fazlası yani artı ürün ortaya çıkmıştır. Böylece artı ürünü organize etmek için üretimin planlanması, ürünün depolanması ve korunması gerekli hâle gelmiştir. Ayrıca artı ürün, diğer ihtiyaçların karşılanması için değiş tokuşu ortaya çıkarmıştır.

Yukarıda açıklanan durumun,

- I. ekonomik canlılığın artması
- II. ticari hayatın başlaması
- III. semavi dinlerin ortaya çıkması

gelişmelerinden hangileri üzerinde etkili olduğu <u>savunu</u>lamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) II ve III

4. Arkeolojik kazılarda elde edilen bulgulara göre yazının icadından önceki zamanlara ait ilk yerleşmelerden birinin Çayönü'nde kurulduğu ortaya çıkmıştır. Yapılan araştırmalarda Çayönü Höyüğü'nün bulunduğu Ergani Ovası'nın, MÖ 12 binlerde meşe ormanlarıyla kaplı olduğu, burada yabani sığır, koyun ve keçilerin yaşadığı başka bir deyişle buranın yaşam kaynakları açısından son derece zengin olduğu tespit edilmiştir. Bu özellikleriyle Çayönü, tarımın başlamadığı bir dönemde avcı ve toplayıcı insanlara ev sahipliği yapmıştır. MÖ 10 binli yılların başlarından itibaren de insan topluluklarının tarım yaparak köy hayatına başladığı bir merkez hâline gelmiştir. Diğer yandan Çayönü, bakır yataklarının bulunduğu Ergani'ye yakın bir yerdedir. Bu nedenle Çayönü insanı, dünyanın başka yerlerindeki insanlardan yaklaşık 2000 yıl önce bakırı işleyerek aletler yapmayı öğrenmiştir.

Yukarıdaki metne göre Çayönü Höyüğü ve o dönem insanları ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

- A) Maden işlemeciliğinin başladığına
- B) Üretici toplum düzeninin sağlandığına
- C) Çok tanrılı inanca sahip olduklarına
- D) İnsan hayatı için coğrafi koşulların elverişli olduğuna
- E) MÖ 10 binlerde yerleşik yaşama geçildiğine
- 5. Hz. İsa'dan sonra Kudüs'teki Hristiyanlar baskı ve takip altına girince Antakya çok güvenli bir sığınma yeri hâline gelmiştir. Bunun için de Hz. İsa'dan hemen sonra Havariler bu bölgeye seyahat etmeye başlamıştır. Antakya Kilisesi'nin temelini, bu Havarilerden Petrus, Barnaba ve St. Paul atmıştır. Hristiyanlığın ilk asrında Antakya Kilisesi'nin rolü olmasaydı, Doğu'da ve Asya'da Hristiyanlığın yayılma şansı olmayacaktı. Asya ve Afrika'da, kültürel ve dinî varlıklarını devam ettiren Süryani, Keldani ve Nasturi Hristiyanlarının var olmasında Antakya Havariyyun Kilisesi'nin kurucularının önemli katkıları olmuştur.

Metinde verilen bilgilere göre Antakya'nın dinler tarihi açısından taşıdığı önemle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) İlk Hristiyanlar için korunaklı bir bölge olma özelliği taşır.
- B) Hristiyanlığın ilk dönemlerinde etkili bir yere sahiptir.
- C) Hristiyanlık, buradan yayılma imkânı bulmuştur.
- D) Hristiyanlığın devam etmesini sağlayan kiliseye ev sahipliği yapmıştır.
- E) Protestan mezhebinin merkezi hâline gelmiştir.

TARİH 1. ADIM

6. İlk Çağ Anadolu medeniyetlerinden biri olan Hititler, gelişmiş bir hukuk sistemine sahiptir. Sami kavimlerin kanunlarından farklı olarak Sümer kanunları gibi insancıl kanunlar yapmışlardır. Bu kanunlarda zaman içinde değişiklikler yapılmıştır.

Bu durumun temel sebebi olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Yazılı hukukun gelişmemesi
- B) Kültürel etkileşime kapalı olunması
- C) Siyasi otorite boşluğunun bulunması
- D) Kanunların ihtiyaçlara göre değişebilmesi
- E) Toplumun kanunları benimsememesi
- 7. Roma İmparatorluğu'nda, imparator emirleri kanun hükmünde sayılmıştır. İmparator Diocletianus Dönemi'nden itibaren bütün kanun yapma yetkisi imparatorda toplanmıştır. İmparatorların emirnameleri Geç Roma Dönemi'nde bir araya getirilerek kodexler hâlinde yayınlanmıştır. Bugün Batılı devletler ve Türkiye'nin kullandığı kanunlar, eski Roma hukukunun günümüz şartlarına göre uyarlanması ile kaleme alınmıştır.

Buna göre Roma hukuku ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Özgürlüğü kısıtlayıcı hükümler içermemektedir.
- B) Günümüz hukuk sisteminin oluşumuna katkı sağlamıştır.
- C) Yazılı hukuk sistemi gelişmiştir.
- D) Siyasi iktidar kanun koyucu konumdadır.
- E) İmparator yasama gücünü elinde bulundurmaktadır.
- B. Roma hukuku yazılı, açık, tek şekilli ve öğretimi kolaydı. Hukuk öğrenimi yapmak isteyen öğrencilerle, öğretmek isteyen üniversiteler Roma hukukunu tercih ediyorlardı. Zaten kilise mahkemelerinde de uygulanmakta olan Roma hukukunu yargıçlar da uygulama kolaylığından dolayı tercih ediyorlardı. Almanya'da yargıçlar üniversitelerin hukuk kitaplarını kullanmaya ve bu konuda üniversitelere danışmaya başladılar.

Avrupa'da ortaya çıkan bu durumun aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Avrupa'da hukuk birliğinin bozulmasına
- B) Roma hukukunun Avrupa genelinde yayılmasına
- C) Teokratik yönetim anlayışının son bulmasına
- D) Mahkemelerin tarafsızlığı ilkesinin zarar görmesine
- E) Hukuk eğitiminin önemini kaybetmesine

 Roma İmparatorluğu'nun siyasi olarak etkinliğini kaybetmesiyle birlikte Avrupa'da feodal yapılar ortaya çıkmıştır.

Bu durumun sonucu olarak aşağıdakilerden hangisinin yaşandığı söylenebilir?

- A) Grek kültürü önem kazanmıştır.
- B) Semavi dinler yayılma imkânına kavuşmuştur.
- C) Merkezî krallıklar güç kazanmıştır.
- D) Kıta Avrupa'sında kültürel birlik sağlanmıştır.
- E) Avrupa'da siyasi birlik bozulmuştur.
- 10. Bizans olarak adlandırılan Doğu Roma İmparatorluğu Orta Çağ'da; Anadolu, Balkanlar, Mısır, Suriye, Filistin ve Kuzey Afrika coğrafyasında etkili olmuştur. Hellenizm ve Ortodoksluk gibi kültürel bileşenler sonucu Bizans İmparatorluğu, Batı Roma İmparatorluğu'ndan farklı bir siyasi yapı hâline gelmiştir. Roma İmparatorluğu bir çeşit cumhuriyet ile yönetilirken Bizans imparatoru gücünü tanrıdan alan otokrat bir lider konumuna gelmiştir.

Bu durumun temel sebebi olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Demokratik bir yapının varlığı
- B) Sınıflar arası çatışmaların sonlanması
- C) Toplumun refah seviyesinin artması
- D) İmparatorların siyasi yapıyı güçlendirmek istemesi
- E) Laik bir siyasal sisteme geçilmesi
- 11. Özellikle VII. yüzyılın başlarında Asya'nın geniş bozkırlarında hayvancılıkla geçinen, çoğunluğu henüz İslamiyet'i kabul etmemiş konar-göçerler, çok sert geçen kış mevsimlerinde hayvanları telef olunca şehir ve kasabalara inerler ve şehirlilerden yardım isterlerdi. Şehirlinin cimri davranması üzerine de ihtiyaçları olan şeyleri zor kullanarak alırlardı. Zamanla şehirlerde artan refah, konar-göçerleri buralara çekmeye başlamış, saldırı ve yağmalamaların sayısı da artmıştır. Emevi idaresi buna çare olarak konar-göçerlere karşı gönüllü birlikler oluşturmuştur.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Konar-göçerler İslamiyet'in yayılmasına katkı sağlamıştır.
- B) Yerleşikler askerî alanda konar-göçerlere üstünlük sağlamıştır.
- C) Müslüman toplumlar ticari faaliyetlerle uğraşmıştır.
- İhtiyaçlarını karşılama durumu konar-göçerlerin hareket tarzını belirlemiştir.
- E) Emeviler savunma savaşlarında gelişmiştir.

İnsanlığın İlk Dönemleri

1. Neolitik Dönem'de hayvanlar evcilleştirilmiş, topraktan eşya yapılmış ve tarımla uğraşılmıştır.

Bu durum öncelikle aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olmuştur?

- A) Şehir devletlerinin kurulması
- B) Üretim toplumuna geçilmesi
- C) Madenlerin kullanılmaya başlanması
- D) İmparatorlukların ortaya çıkması
- E) Ticari faaliyetlerin başlaması

 Persler, sahip oldukları geniş toprakları yönetmek için "satraplık" denilen eyalet sistemini oluşturmuşlardır. Bu sistemde eyaletler "satrap" adı verilen idareciler tarafından yönetilmiş, satraplar merkezden gönderilen memurlar tarafından denetlenmiştir.

Bu uygulama ile Perslerin,

- I. merkezî yönetimi güçlendirme
- II. kültürel etkileşimi hızlandırma
- III. feodal güçlerin ortaya çıkmasını önleme

amaçlarından hangilerini sağlamaya çalıştıkları söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I ve III

3. Babil Kralı Hammurabi, "Sümer ve Babil tanrılarının kendisini kutsadığını iddia etmiştir."

Hammurabi'nin bu ifadesi ile aşağıdakilerden hangisini amaçladığı savunulabilir?

- A) Ruhban sınıfına etkinlik kazandırmayı
- B) Siyasi otoritesini güçlendirmeyi
- C) Evrensel hukuk kurallarına uygun davranmayı
- D) Demokratik bir düzen oluşturmayı
- E) Sınıflar arası farklılıkları ortadan kaldırmayı

4. Tarihin her döneminde yaşanan kitlesel göç hareketleri insanlık tarihinin seyrini derinden etkileyen olaylardır. Yerleşim yerleri ve iklimdeki değişikliklere bağlı geçim sıkıntısı, politik değişiklikler, inanç gruplarının baskı altına alınması gibi gelişmeler İlk Çağ'da yaşanan göçlerin temel nedenlerini oluşturur.

Bu bilgilere göre göçlerin gerçekleşmesi ile ilgili olarak,

- I. dinî
- II. siyasî
- III. ekonomik

alanlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III

 Nil Nehri'nin hayat verdiği Mısır Uygarlığı, etrafı çöller ve denizlerle çevrili şehir devletleri şeklinde tarih sahnesine çıkmıştır.

Bu durumun Mısır Uygarlığı'na,

- I. istilalara kapalı olması
- II. kültürel etkileşimin kolaylıkla sağlanması
- III. merkeziyetçi yapının ortaya çıkması

alanlarından hangilerinde katkı sağladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) II ve III

6. İlk Çağ'da Yunan Medeniyeti'nin ortaya çıktığı tarıma elverişli olmayan coğrafya, dar bir sahil şeridine sahip, olup yüksek dağlarla birbirinden ayrılmıştır.

Bu durumun,

- I. polis adı verilen şehir devletleri hâlinde yaşamaları
- II. denizcilik faaliyetlerine yönelmeleri
- III. felsefe çalışmalarını başlatmaları

sonuçlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) II ve III

TARİH 2. ADIM

- 7. Hititlerde kral aynı zamanda başrahipti.
 - Sümerlerde şehir devletleri patesi veya ensi unvanı taşıyan rahip krallarca yönetilirdi.
 - Eski Mısır'da Firavunlar tanrının oğlu olarak kabul edilirdi.

Yukarıda verilenlere göre İlk Çağ uygarlıkları ile ilgili olarak;

- I. teokratik yönetim şeklinin benimsendiği,
- II. hukuk devleti anlayışının bulunduğu,
- III. merkeziyetçi devlet sisteminin korunduğu

yorumlarından hangileri yapılabilir?

D) I ve II

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
 - E) II ve III

C) Yalnız III

8. Perslerde toprak, hükümdarın mülkü olarak kabul edilirdi. Fakat halk toprağı işleyerek ondan istifade edebiliyordu.

Bu duruma göre,

- I. Özel mülkiyet anlayışı gelişmemiştir.
- II. Köleci bir toplum yapısı vardır.
- III. Geniş bir coğfayaya hâkim olmuşlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

 Orta Çağ Avrupa'sında derebeylik sisteminin etkisiyle ticaret hacmi daralmış ve içe dönük, toprağa dayalı bir ekonomik model oluşmuştur.

Bu durumun Avrupa'da,

- I. feodal beylerin güç kaybetmesi
- II. burjuvazinin etkinlik kazanması
- III. kent yaşamının önemini yitirmesi

gelişmelerinden hangilerine sebep olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

- Buna göre,
 - I. Tek tanrı inancı yaygınlaşmıştır.
 - II. Ticaret gelişmiştir.
 - III. Siyasi otorite güçlenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

Sasaniler krallarını tanrının temsilcisi kabul etmişler ve krala

itaatsizliği tanrıya itaatsizlik olarak görmüşlerdir.

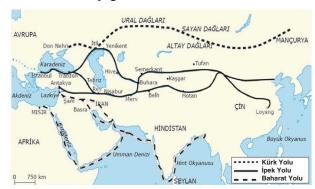
11. Cengiz Han 1206 yılında dağınık Moğol kabilelerini bir araya getirmiş ve Moğol İmparatorluğu'nu kurmuştur. Güçlü askerî yapısıyla Moğol İmparatorluğu, XIII. yüzyıl boyunca bilinen dünyanın önemli bir bölümüne hükmetmiştir.

Bu bilgilere göre Moğollarla ilgili,

- I. Cengiz Han'ın siyasi birliği sağladığı
- II. gelişmiş bir ordu teşkilatına sahip oldukları
- III. sınırlarını genişlettikleri

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- 12. Orta Çağ'da Ticaret Yolları Haritası

Harita incelendiğinde ticaret yollarıyla ilgili olarak,

- I. uluslararası etkileşimin artabileceği
- II. Anadolu'nun Avrupa'ya geçiş noktası olduğu
- III. çoğunlukla kara yolunun kullanıldığı

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

İnsanlığın İlk Dönemleri

2019 AYT

- Aşağıdakilerden hangisi Mısır Uygarlığı'nın özelliklerinden biri değildir?
 - A Hiyeroglif adı verilen resim yazısını kullanmışlardır.
 - B) Nom adı verilen şehir devletleri kurmuşlardır.
 - C) Hititlerle Kadeş Antlaşması'nı yapmışlardır.
 - D) Sınıfsız bir toplum yapısı oluşturmuşlardır.
 - E) Ölümden sonraki yaşama inanmışlardır.

2020 AYT

- Aşağıdakilerden hangisi, uygarlığın kültürel etkileşimlerle geliştiğini gösteren örneklerden biri değildir?
 - A) Sümerlere ait kanunların, Babilliler tarafından geliştirilmesi
 - B) Anadolu'ya yazının Asur ticaret kolonileri tarafından getirilmesi
 - C) Eski Yunan eserlerinin Arapçaya çevrilmesi
 - Ateşin aynı dönemde dünyanın farklı yerlerinde bulunması
 - Akdeniz'deki denizcilerin birbirlerinin haritalarından faydalanması

2021 AYT

- 3. İlk Çağ Anadolu uygarlıklarının dünya ortak mirasına katkıları hakkında araştırma yapan Serhat'ın aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşması beklenir?
 - A) Çivi yazısının icat edilmesi
 - B) Paranın ticaret hayatında görülmesi
 - C) Tek tanrı anlayışının ortaya çıkması
 - D) Alfabenin oluşturulması
 - E) Güneş takviminin hazırlanması

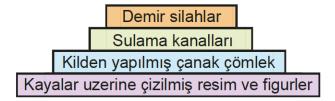
2018 AYT

- Konya'nın Çumra ilçesinin 10 km güneydoğusunda yer alır.
 - MÖ 7000'li yıllardan kalma bir yerleşim yeridir.
 - Neolitik Çağ'a ait buluntulara rastlanmıştır.
 - Penceresiz ve girişleri çatıdan olan kerpiç evler bulunmaktadır.

Tarih öncesi döneme ait bu yerleşim yeri, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alacahöyük
- B) Göbeklitepe
- C) İkiztepe
- D) Çatalhöyük
- E) Alişar
- Aşağıda bir kazı bölgesinde, toprak katmanlarından çıkarılan buluntulara yer verilmiştir.

Toprak Katmanlarındaki Buluntular

Bu kazı bölgesinde yaşayan insanlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

- A) Madeni kullanmaya başladıkları
- B) Tarımı geliştirici faaliyetlerde bulundukları
- C) Sanatsal faaliyetlerin görüldüğü
- D) Geçimlerini avcılık ve toplayıcılıkla sağladıkları
- E) Araç-gereç yapımında ateşten yararlandıkları
- 6. Krallar yaptıkları işleri tanrıları "Haldi" adına yaparlardı.
 - Taş işçiliğinde gelişmişlerdi.
 - Günümüzde varlığını koruyan sulama kanallarını inşa etmişlerdir.

Bazı özellikleri verilen İlk Çağ uygarlığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Frig
- B) Urartu
- C) Pers
- D) Akad
- E) İyon

TARİH 3. ADIM

 Yunan Medeniyeti'nin ortaya çıktığı coğrafya dar bir sahil şeridine sahiptir ve bölgenin dağlık bir yapısı vardır.

Bu durumun,

- I. Ege göçlerinin yaşanmasına
- II. Merkezî devletler kurulamamasına
- III. Çok tanrılı dinî inanca sahip olunmasına

gelişmelerinden hangilerine zemin hazırladığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

- 8. İlk Çağ uygarlıkları ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?
 - A) Hititler, anal denilen yıllıklar oluşturmuşlardır.
 - B) Mısırlılar, piramit adı verilen anıt mezarlar yapmışlardır.
 - C) Frigler, tapates denilen halı ve kilimleri dokumuşlardır.
 - D) İbraniler, tek tanrılı semavi din inancını benimsemişlerdir.
 - E) Yunanlılar, tarihte ilk kez madeni parayı kullanmışlardır.
- 9. Dağlık bir konuma sahip olan Yunanlılar toprakları tarım yapmaya elverişli olmadığı için buradaki halk, deniz ticaretine yönelmiş; Mısırlılar ve Sümerliler ise nehir kenarlarında tarımsal faaliyetler yürütmüşlerdir.

Buna göre medeniyetlerin ekonomik faaliyetlerinde aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilmiştir?

- A) Coğrafi şartların
- B) Kültürel yapının
- C) Siyasi kararların
- D) Askerî gücün
- E) Dinî inançların
- Aşağıda Mısır Medeniyeti ile ilgili verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?
 - A) Hammurabi Kanunları'nı hazırlamışlardır.
 - B) Nil Nehri etrafında ortaya çıkmıştır.
 - C) Piramit adı verilen anıt mezarlar yapmışlardır.
 - D) Güneş takvimini kullanmışlardır.
 - E) Matematik ve tıp alanında ilerlemişlerdir.

11. Hititler, Asurlular ile yaptıkları ticaret sonucunda çivi yazısını öğrenmişler ve Anadolu'da bu yazıyı kullanmışlardır.

Buna göre,

- I. Ticaret, kültürler arası etkileşimi sağlar.
- II. Asurlular, Hititlilerden daha ileri düzeydedir.
- III. Asurlular, Anadolu kültüründen etkilenmişlerdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

- 12. Tek tanrılı dine inanan ilk topluluktur.
 - Doğu Akdeniz medeniyetlerinden biridir.

Bazı özellikleri verilen İlk Çağ uygarlığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fenike B) Hitit C) İbrani
 D) Sümer E) Mısır
- 13. Mısır Medeniyeti'nde tıp ve eczacılığın gelişmesine,
 - I. bilimsel gelişmeler
 - II. farklı kültürler ile etkileşim
 - III. dinsel inançlar

gibi durumlardan hangilerinin etkili olduğu savunulamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

14. Fenikeliler, Doğu Akdeniz kıyıları ve Lübnan dağları arasında yaşamışlar ve denizcilik alanında ileri giderek birçok ticaret kolonileri kurmuşlardır.

Fenikelilerin kolonicilik ve denizcilik alanına önem vermelerini,

- I. sömürgeler kurmak istemesi
- II. kültürlerini başka yerlere yaymak istemesi
- III. yaşadıkları bölgenin coğrafi yapısı
- IV. ticarette gelişmiş olması

gibi nedenlerden hangileri ile açıklayabiliriz?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III
 - D) II ve III E) III ve IV

Orta Çağda Dünya

 Kök Türk Devleti döneminde İpek Yolu'na hâkim olmak için ilk önce Sasanilerle iş birliği yapılarak Akhun Devleti'ne son verilmiş daha sonra Bizans ile ittifaka girilerek Sasanilerle mücadele edilmiştir.

Bu bilgilere göre,

- I. Diplomatik faaliyetlerde bulunulmuştur.
- II. Ticarete önem verilmiştir.
- III. Yerleşik yaşama geçilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III
- 2. Asya Hun Devleti'nin dağılmasından sonra Asya'nın batısında bulunan Hunların Balamir önderliğinde Karadeniz'in kuzeyinden batıya geçerek kısa sürede Tuna boylarına ulaşması birçok Germen kavminin yerlerinden ayrılmasına neden olmuştur. Böylece yıllarca sürecek bir yer değiştirme olayı yaşanmıştır.

Etkileri yüzyıllarca sürecek olan bu olay aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Feodalite
- B) Kavimler Göçü
- C) Haçlı Seferleri
- D) Reform
- E) Kadeş Antlaşması
- 3. Kasaba ve şehirlerde otururlardı.
 - Ticaret ve sanayi ile uğraşırlardı.
 - Senyörlere para vererek onların himayesinde yaşarlardı.

Verilen bilgilerde Orta Çağ Avrupa'sının hangi sosyal sınıfından bahsedilmiştir?

- A) Burjuvalar
- B) Asiller
- C) Rahipler
- D) Serf
- E) Serbest Köylüler

- 4. Kavimler Göçü sonucunda;
 - Türk kavimlerinin baskısından kaçan Germen kavimleri Avrupa'nın değişik yerlerine yerleşmişlerdir.
 - Germen kavimlerinin saldırısı sonucu Roma İmparatorluğu ikiye ayrılmıştır.
 - Germen kavimleri arasında Hristiyanlık yayılmıştır.

Buna göre Avrupa'da,

- I. etnik
- II. siyasî
- III. dinî
- IV. hukuki

yapılarından hangilerinin değiştiği söylenemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız IV
- C) I ve II

- D) III ve IV
- E) I, II ve III
- 5. Kavimler Göçü sonucunda Avrupa'da,
 - Avrupa'nın bugünkü temellerinin atılması
 - Feodalite rejiminin ortaya çıkması
 - Roma İmparatorluğu'nun ikiye ayrılması

meydana gelen bu gelişmelerin Avrupa'da hangi alanla ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Askerî
- B) Hukuki
- C) Siyasî
- D) Kültürel
- E) Dinî
- 6. Batı Roma İmparatorluğu'nun yıkılmasından sonra ortaya çıkıp Orta Çağ Avrupa'sına egemen olan siyasi, ekonomik, sosyal ve dinî sistem aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Merkantilizm
 - B) Feodalizm
 - C) Meşrutiyet
 - D) Makyevelizm
 - E) Teokrasi

TARIH

1. ADIM

- 7. 1347-1351 yılları arasında Avrupa nüfusunun neredeyse yarısının ölümüne sebep olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Veba Salgını
 - B) Otuz Yıl Savaşları
 - C) Yüz Yıl Savaşları
 - D) Doğal Afet
 - E) İç İsyanlar

- 8. Aşağıdakilerden hangisi Orta Çağ Avrupa'sında meydana gelen siyasi ve sosyal gelişmelerden biri <u>değildir</u>?
 - A) Vizigot Krallığı'nın sona ermesi
 - B) Katolik-Ortodoks bölünmesinin yaşanması
 - C) Magna Carta'nın ilan edilmesi
 - D) Yüzyıl Savaşlarının yaşanması
 - E) Coğrafi Keşifler

- 9. Eski Türk-İslam devletlerinde genellikle aynı esnaf grubuna ait dükkânların bir sokak üzerinde sıralanması ile meydana gelen ticari mekân aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Liman
 - B) Arasta
 - C) Kapan
 - D) Ribat
 - E) Kervansaray

- **10.** İnsan eliyle yapılmış bir yol olmayıp doğanın ve iklimin hazırladığı vadi ve vahalardan oluşmaktadır.
 - İlk ve Orta Çağlarda Çin ve Orta Doğu ile Batı ülkeleri arasındaki transit kara ticaretinde kullanılan en işlek ticaret yoludur.

Verilen özellikler aşağıdaki ticaret yollarından hangisine aittir?

- A) Kral Yolu
- B) İpek Yolu
- C) Kürk Yolu
- D) Baharat Yolu
- E) Kehribar Yolu

- 11. Türkiye Selçuklu Devleti dönemindeki,
 - kervansaraylar yapılması
 - Ahi teşkilatının kurulması
 - köylülere toprak dağıtılması
 - medreseler açılması

çalışmalar aşağıdaki alanlarla eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) Ekonomik
- B) Eğitim
- C) Sosyal
- D) Kültürel
- E) Siyasî

- 12. Hindistan'da babadan oğula geçen bir mesleki yapı ile halkı sosyal sınıflara ayırıp, eşitliği ve millet olma bilincini engelleyen sistem aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Racalık
 - B) Veda
 - C) Kast
 - D) Brahmanizm
 - E) Parya

Orta Çağda Dünya

 Sulama tarımının yapıldığı Mezopotamya'da ortaya çıkan ürün fazlası yani artı ürünler tapınaklarda toplanmıştır. Ürünlerin kaydını tutan din adamları ise dağıtımı kontrol etmeye başlamışlardır. Böylece tapınak rahipleri toplumda üst tabakayı oluşturmuşlardır.

Mezopotamya'da "artı ürün" üretiminin,

- I. ürünlerin depolanmasının zorunlu hâle gelmesine
- II. toplumda tabakalaşmanın yaşanmasına
- III. kast sisteminin ortaya çıkmasına

durumlarından hangilerine zemin hazırladığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve I
D) II ve III E) I, II ve III

2. Orta Asya'nın sert karasal bir iklime sahip olması, topraklarının verimsiz olması ve bölgede sulama imkânının bulunmaması, Türklerin hayvancılıkla uğraşmasına neden olmuştur. Bu tabiat şartları bölgeden göç etmelerinin de nedenlerinden biridir.

Bu bilgilere göre,

- I. Coğrafi koşullar ekonomik uğraşlar üzerinde etkilidir.
- II. Ekonomik uğraşlar toplumların yaşam biçimiyle doğrudan ilişkilidir.
- III. Siyasi otorite ekonomik faaliyetleri ve yaşam biçimini belirlemistir.

yukarıdaki yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

3. Kast Sistemi'nin bazı özellikleri şunlardır:

- Bir kişinin yaşamı boyunca sürecek toplumsal statüsünün belirlendiği bir sistemdir.
- Hindistan'da görülen bu sistemin ekonomik kurallarını dinsel statüler belirlemiştir.
- Bireyin alabileceği eğitim ve yapabileceği meslek türleri bellidir.
- Kast sistemi; brahmanlar (din adamları), kşatriyalar (askerler), vaisyalar (çalışanlar) ve sudralar (işçiler ve köleler) sınıflarından oluşturulmuştur.

Verilen özellikler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Kast sisteminde toplumsal sınıfların tabakalaşması görülmektedir.
- B) Dinin ekonomik yapı üzerinde etkisi söz konusudur.
- C) Asker sınıfı kast sisteminin en üst sınıfıdır.
- D) Bireyin doğumuyla birlikte içerisinde kalacağı sınıf belirlenmiştir.
- E) Toplumda kişilerin edineceği meslekler kontrol altındadır.

Haritaya göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Kürk Yolu'nu daha çok soğuk bölgelerde yaşayan halk kullanmıştır.
- B) İpek Yolu'nun okyanus ve üç denizin kıyısında uğrak noktaları vardır.
- İslamiyet öncesi İlk Türk Devletleri İpek ve Baharat Yollarını kullanmıştır.
- D) Tarihî ticaret yolları Asya, Afrika ve Avrupa arasında etkileşimi arttırmıştır.
- E) Asya Kıtası'ndan başlayan Baharat Yolu Afrika Kıtası'nda son bulmuştur.
- Konar-göçer toplulukların yerleşiklere nispetle nüfusu daha az ve yaşam şartları daha zorluydu. Güvenliğin sağlanması ise bu sebepten belli bir grubun değil topluluğun bütün mensuplarının sorumluluğundaydı. Böylece savaş insan hayatının doğal bir unsuru oluyordu. Konar-göçer savaşçıları hafif atlı asker biçimindeydi. Silahları ise hareket kabiliyeti olan ok, yay ve kılıç gibi aletlerdi. Yerleşik topluluklarda güvenlik ücret alan belli bir grubun sorumluluğunda olup ağır süvari birlikler tarafından sağlanıyordu. Profesyonelleşme ile ortaya çıkan zırh, mızrak, kılıç ve kalkan gibi silahlar ise savaşçıların hareketlerini kısıtlıyordu. Konar-göçer savaşçılar, bu askerler karşısında hızlı hareket etseler de silahları etkili olmadığı için genelde vurkaç taktiği uyguluyordu.

Orta Çağ ordularında görülen bu özelliklerle ilgili,

- I. Konar-göçer savaşçılar maaş almazdı.
- II. Hayat şartları silahların çeşitlenmesine sebep olurdu.
- III. Yerleşik orduları, konar-göçerlere karşı galip gelirdi.

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

TARİH 2. ADIM

C) Yalnız III

6. Roma'ya sonradan gelen pleplerin baskısı imparatorluk yasalarını yazılı hâle getirmişti. On iki taş levhaya basılan yasalar bu sayede herkes tarafından öğrenilecek ve özgür bireylerin haklarını savunmaları sağlanacaktı. Sonrasında Roma'nın gelişimiyle beraber yasalar daha da detaylandı. Doğu Roma İmparatoru Justinianus Dönemi'nde kamu ve özel hukuk ayrımı yapılarak Avrupa medeni hukukunun temeli atılmıştır.

Buna göre Orta Çağ hukukuyla ilgili,

- Roma hukuku, çağdaş Avrupa hukukunun oluşumuna zemin hazırladı.
- II. On İki Levha Kanunları'nın yazılı hale getirilmesinde plepler etkili olmuştur
- III. Roma İmparatorluğu'nda köleler de haklarını savunabilirdi.

verilenlerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
 D) I ve II E) I. II ve III
- 7. Artı ürün, ihtiyaç fazlası mahsul anlamına gelmektedir. Orta Çağ'da iklim ve coğrafya, tarımdan geçinen toplumları artı ürün elde etmek zorunda bırakmıştır. Bu üretim, kuraklık zamanlarında insanların hayatta kalması amacına hizmet etmiştir. Artı ürün sağlamak, üretimin planlanmasını gerektirmiştir. Planlama işi çiftçi, tüccar, asker ve ücretsiz çalıştırılan köleler gibi farklı sınıfların bulunduğu büyük insan topluluklarını doğurmuştur. Bu durum toplumsal ve siyasi organizasyonu da etkileyerek feodalite ve kast sistemi gibi yapılanmaları ortaya çıkarmıştır.

Bu bilgilere göre Orta Çağ'da tarımsal faaliyet ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Üretimin planlanması toplumsal yapıda eşitlik ve adaleti sağlamıştır.
- B) İhtiyaçlar insanları üretimi artırmaya yöneltmiştir.
- C) İnsanlar, tarımsal üretimin devamlılığını sağlamanın yollarını aramıştır.
- Orta Çağ'da coğrafya ve iklim insanların hayatını etkilemiştir.
- Artı ürün elde etme gayreti, sosyal ve siyasi değişimleri beraberinde getirmiştir.
- Türkler siyasi, ekonomik ve coğrafi nedenlerle Orta Asya'dan göç etmek zorunda kalmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu göçlerin sonuçlarından biri değildir?

- A) Türk kültürü dünyaya yayıldı.
- B) Farklı coğrafyalarda Türk devletleri kuruldu.
- C) Farklı inançlarla tanışıldı.
- D) Askerî alanda diğer milletlerden etkilenildi.
- E) Atın kullanımı ve demirin işlenmesinde ön ayak olundu.

- 9. I. Katolik-Ortodoks bölünmesi
 - II. İngiltere'de parlamenter sisteme geçilmesi
 - III. Magna Carta (Magna Karta)
 - IV. Yüzyıl Savaşları
 - V. Vizigot Krallığı'nın sona ermesi

Orta Çağ'da Avrupa'da meydana gelen siyasi olayların kronolojik sıralaması aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) III IV II I V
- B) V I III II IV
- C) IV II I III V
- D) I V III II IV
- E) V-III-I-IV

10. 12 Levha Kanunları;

Bir kimse, kendisine borçlu olan kişiyi hâkim önüne götürürse ve borçlu borcunu ödeyemezse muayyen şekillere riâyet ederek ona el koyar, evine götürür ve zincire vurur. Muayyen zaman içinde yine ödeyemezse öldürebilir veya köle olarak satabilir.

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi;

- Hiç kimse kölelik veya kulluk altında bulundurulamaz, kölelik ve köle ticareti her türlü biçimde yasaktır.
- Hiç kimseye işkence yapılamaz, zalimce, insanlık dışı veya onur kırıcı davranışlarda bulunulamaz ve ceza verilemez.

Buna göre, 12 Levha Kanunları ve İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ile ilgili,

- I. Kanunlar zamanla daha insani hâle gelmiştir.
- II. Kölelik, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ile kaldırılmıştır.
- III. 12 Levha Kanunları'nda yaşama hakkı esas alınmamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

Orta Çağda Dünya

- 1. I. Geniş topraklara sahiptirler.
 - II. Ortaçağ Avrupası boyunca devam etmiştir.
 - III. Büyük malikânelerde yaşarlar.
 - IV. Şövalye isminde vassal askerleri vardır.

Bu verilen özellikler aşağıdaki hangi yönetim anlayışına aittir?

- A) İmparatorluk
- B) Feodalite
- C) Monarşi
- D) Tiranlık
- E) Krallık
- 1347 yılında Sicilya'da başlayıp bütün Avrupa'yı etkileyen Veba salgını Avrupa nüfusunun yarısının ölmesine neden olmuş ve onlarca yıl devam edecek siyasi sosyal ve ekonomik sonuçlar doğurmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu sonuçlardan biri değildir?

- A) Ticari hayat sekteye uğramış
- B) Binlerce insan vefat etmiş
- C) Sosyal ilişkiler zayıflamış
- D) İnsanlar psikolojik olarak etkilenmiş
- E) Bilimsel faaliyetler artmış
- Daha çok İpek yolu üzerinde inşa edilmiş ve İslamiyet'in ilk dönemlerinde karakol veya ordugâh olarak kullanılan bu yapılar daha sonra tüccarların konakladığı mekanlara dönüşmüşlerdir.

Yukarıda özellikleri verilen yapı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çarşı
- B) Kervansaray
- C) Arasta
- D) Ribat
- E) Kapan

 İpek Yolu'nun hâkimiyeti için bölgede sürekli siyasi ve askerî mücadeleler olmuştur.

Aşağıdaki toplumlardan hangisi bu mücadelede <u>yer</u> almamıştır?

- A) Türkler
- B) Araplar
- C) Hintliler
- D) Çinliler
- E) Moğollar

- 5. İslamiyet öncesi dönemde Orta Asya bölgesine hâkim olan Türk devletleri arasında aşağıdakilerden hangisi olamaz?
 - A) I. Kök Türk Devleti
 - B) II. Kök Türk Devleti
 - C) Uygur Devleti
 - D) Asya Hun Devleti
 - E) Büyük Selçuklu Devleti

6. Orta Çağ'ın egemen devletlerinden Sasanilerde iktisadi yapı topraktan elde edilen vergilere göre şekillenmiştir. Toplanan vergiler ise yol ve kervansaray yapımı gibi bayındırlık faaliyetlerinde kullanılmıştır.

Sasanilerin bu politikasının temel amacı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Ticari hayatı canlandırmak
- B) İçe kapalı bir ekonomi oluşturmak
- C) Vergide eşitliği sağlamak
- D) Diplomatik ilişkileri geliştirmek
- E) Güçlü bir askerî teşkilata sahip olmak

TARİH 3. ADIM

 Orta Çağ'ın önemli ekonomik örgütlenmelerinden biri olan panayırlar şehirlerin yakınlarında kurulup, ekonomik olarak bölgeye bir hareketlilik ve canlılık getiren unsurlar olmuşlardır.

Ortaçağ'da kurulan panayırların günümüz dünyasında benzeri olan ekonomik unsur aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toptancı Halleri
- B) Fuarlar
- C) Alış Veriş Merkezleri
- D) Semt Pazarları
- E) Kapalı Pazarlar

8. Bir tarihçi, "Vizigotlar, onluk sisteme göre ordularını düzenlemişlerdir." ifadesini kullanmıştır.

Buna göre Vizigotlarla ilgili olarak,

- I. Askerî alanda Hunlardan etkilenmişlerdir.
- II. Piyade birliklerine önem vermişlerdir.
- III. Ateşli silah kullanımına geçmişlerdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) I, II ve III
- 9. VII. yüzyılda Doğu Roma İmparatorluğu'nun başına geçen imparator Heracleios ülkenin kötü gidişatını durdurmak için paralı askerlik sistemine son verdi ve "tema sistemi"ni kurdu. Bu sistemle birlikte ülkeyi eyaletlere ayırdı. Bu eyaletlerin başına askerî valiler getirdi. Köylülere askerî hizmet karşılığında miras bırakabilecekleri toprak bağışladı. Kısa süre içerisinde de bu şekilde yetiştirilen askerlerden sayıca fazla ve güçlü bir ordu kurdu. Ayrıca toprağın işlenmesini ve tarımsal üretimin artmasını da sağladı.

Bu bilgilere göre "tema sistemi"nin,

- I. idarî
- II. askerî
- III. ekonomi

alanlarının hangilerinde Bizans İmparatorluğu'na katkı sağladığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

10. Orta çağda krallar, meşruiyetlerinin kaynağını genel olarak dine dayandırmışlardır. Bu anlayışa göre iktidarı ele geçiren yöneticiler devletin tanrısal bir kurum olduğunu, onun isteğiyle kurulduğunu, kendilerinin ise tanrının yeryüzündeki temsilcileri olduğunu söylüyorlardı.

Orta çağda yukarıdaki genel duruma uymayan ve yöneticileri halk tarafından seçilen ve halk kralları olarak anılan krallık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Franklar
- B) Germen Krallıkları
- C) Batı Roma İmparatorluğu
- D) Birleşik Krallık
- E) Ceneviz Krallığı
- 11. XI. yüzyılda Bizans ordusunda görev yapan ücretli askerlerin büyük bir kısmı Türklerden oluşmaktadır. Bizans yönetimi Peçenek, Kuman ve Uzlardan oluşan ücretli Türk askerlerini Anadolu'ya akınlarda bulunan Selçuklulara karşı kullanmıştır. Bizans'ın bu uygulaması Malazgirt Savaşı sırasında kendi aleyhine işlemiş ve Bizans ordusundaki ücretli Türk boyları Selçuklu tarafına geçmiştir. Bu durum, savaşı Bizans'ın kaybetmesinde etkili olmuştur.

Buna göre Bizans ile ilgili olarak,

- I. Türklerin askerî gücünden yararlanmıştır.
- II. Ordusundaki Türkler milliyetçi bir duyguyla hareket etmiştir.
- III. Savunma savaşı yapmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve III E) II ve III
- 12. Cengiz Han Yasaları
 - Kasten yalan söyleyen, sihirbazlıkla uğraşan, kavga etmekte olan iki şahıs arasına girerek onlardan birine yardım edenlerin cezası ölümdür.
 - Kuran'ı ezberlemiş olanlardan, fakihlerden, tabiplerden, ulemadan, hayatlarını ibadete adamış zahitlerden, müezzinlerden, ölüleri yıkayanlardan vergi alınmayacaktır.
 - Vazifesini ihmal eden asker ve sürgün avı esnasında avını kaçıran avcı, dayak cezası ile cezalandırılır.
 - Kaçan bir esiri veya savaş tutsağını eline geçirip de sahibine iade etmeyen kişi, ölümle cezalandırılır.

Cengiz Han Yasaları dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Hukuk eğitimine önem verildiğine
- B) Din adamları ve âlimlerin ayrıcalıklı olduğuna
- C) Yargı bağımsızlığının sağlanamadığına
- D) Avrupa hukuk sisteminin temelini oluşturduğuna
- E) Ölüm cezalarının yerine getirildiğine

İlk ve Orta Çağlarda Türk Dünyası

1. Asya Hun Devleti'ne en parlak dönemini yaşatan Mete Han, yirmi altı boyu Türk tarihinde ilk kez tek bayrak altında toplamıştır. I. Kök Türk Devleti'nde ise Mukan Kağan, Kore'den Karadeniz'e kadar uzanan sahada yaşayan bütün Tölesleri ve diğer Türk boylarını hâkimiyeti altına alarak devletine en güçlü dönemini yaşatmıştır. II. Kök Türk Devleti zamanında da Kapgan Kağan yine Orta Asya'daki tüm Türk boylarını bir bayrak altında toplayarak gücüne güç katmıştır.

Bu bilgilere göre Türk devletlerinin güçlü bir yapıya sahip olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Ticaret yollarının egemenlik altına alınması
- B) İnanç ve dil birliğinin sağlanması
- C) Boylar konfederasyonunun oluşturulması
- D) Töre anlayışının etkili olması
- E) Coğrafi şartların elverişli olması
- 2. Kavimler Göçü'nün tarihte yapılmış diğer Türk göçlerinden daha etkili olmasının sebebi aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Uzun bir zaman diliminde gerçekleşmiş olması
 - B) Orta Asya'da siyasi karışıklık yaşanmasına sebep olması
 - C) Çin İmparatorluğu'nun etkisinin artmasına yol açması
 - D) Avrupa'da yeni bir Türk Devleti'nin kurulmuş olması
 - E) Siyasi ve sosyal olarak geniş bir alanda etkili olması
- 3. Toprak yani ülke, Orta Asya'da yaşayan Türklerde yurt olarak isimlendirilmiştir. Yurt, hükümdarın şahsi malı değildir. Konargöçer toplumların özelliği olarak Türkler, ancak hür ve müstakil yaşayabildiği toprağı ülke olarak görmüşlerdir. Müstakil yaşayamadıkları toprağı da kolayca terk edebilmişlerdir.

Yalnız bu bilgilere dayanarak, Türklerle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Bağımsızlığa önem verdiklerine
- B) Tarımsal faaliyetlerde bulunduklarına
- C) Geniş alanlarda hüküm sürdüklerine
- D) En eski ve köklü milletlerden olduklarına
- E) Fetih anlayışını benimsediklerine

- Aşağıdakilerden hangisi Büyük Hun Devleti'nin özelliklerinden biri değildir?
 - A) Bilinen ilk hükümdarları Tuman'dır.
 - B) Yazılı hukuk kuralları oluşturmuşlardır.
 - C) Türk devlet teşkilatı modelini kurmuşlardır.
 - D) Devletin merkezi Ötüken'dir.
 - E) Orta Asya'da kurulmuş bilinen ilk Türk devletidir.

- 5. İslamiyet öncesi Türkler ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?
 - A) Hükümdar hutbe ile egemenliğini pekiştirirdi.
 - B) Ülke hanedanın ortak malı sayılırdı.
 - C) Devletin başındaki hükümdar han, hakan, kağan gibi unvanlardan birini kullanırdı.
 - Ülkenin doğusunu Hakan, batısını Yabgu adında sülaleden biri yönetirdi.
 - E) Sorunlar kurultay denilen mecliste görüşülürdü.

6. Bilge Kağan kitabesinde "Kağan oturup aç, fakir milleti hep toplattırdım. Fakir milleti zengin kıldım. Az milleti çok kıldım." denilmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Sosyal devlet anlayışı ile hareket edildiği
- B) Dönemin en güçlü devleti hâline gelindiği
- C) Orta Asya'da siyasi huzurun sağlandığı
- D) Kağan'ın halk tarafından belirlendiği
- E) Herkesin toprak sahibi yapıldığı

TARİH 1. ADIM

- Avrupa Hun Devleti hükümdarı Uldız, dış politikanın ana hatlarını şu şekilde belirlemiştir;
 - Doğu Roma baskı altında tutulacaktır.
 - Batı Roma ile iyi ilişkiler geliştirilecektir.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Avrupa Hunlarının bölgenin en güçlü devleti olduğunu
- B) Avrupa Hunlarının Bizans üzerinde üstünlük kurduğu
- Avrupa Hunlarının aynı anda iki cephede savaşmak istemediğini
- D) Bizanslılarla olan mücadelenin sona erdiğini
- E) Avrupa Hunlarının en parlak dönemini yaşadığı

 Konar-göçer bir hayat süren Türklerin en önemli geçim kaynağı hayvancılıktı.

Orta Asya'da yaşayan Türklerin hayat şartları düşünüldüğünde aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Ekonomik hayatta ticaretin önemsenmediği
- B) Bozkır kültürünün hâkim olduğu
- C) Yerleşik hayata geçildiği
- D) Yazının henüz kullanılmadığı
- E) Farklı kültürlerden etkilenildiği

 Asya Hun Devleti ile Çin arasında ticari antlaşmalar yapılmasına rağmen zaman zaman ekonomik temelli savaşlar da yapılmıştır.

Buna göre Orta Asya'daki mücadelelerin temel sebebi olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Sınır mücadeleleri
- B) İpek Yolu hâkimiyeti
- C) Misyonerlik faaliyetleri
- D) Kültürel farklılıklar
- E) İklim şartları

- 10. "Ordu-millet" anlayışının yerleştiği Türklerde aşağıdakilerden hangisi görülmemiştir?
 - A) Ücretli askerliğin olmaması
 - B) Kadın erkek herkesin asker kabul edilmesi
 - C) Askerliğin ayrıcalıklı bir meslek olması
 - D) Kadınların savaş sanatını bilmesi
 - E) Güçlü orduların kurulması

- Asya Hun ve II. Kök Türk Devleti'nin Orta Asya'da yaşayan bütün Türk boylarını hâkimiyetleri altında toplamaları dikkate alındığında bu devletler hakkında,
 - I. Askerî ve siyasi açıdan güçlüdürler.
 - II. Bölgede Türk siyasi birliğini sağlamışlardır.
 - III. Ulusçu bir karaktere sahiptirler.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III
- 12. Hunlar ve Kök Türkler döneminde din değiştirmek ve yerleşik yaşama geçmekle ilgili hükümler ve öneriler genellikle kurultay kararıyla reddedilmiş, din değiştirmenin millî benliği yok edeceği düşünülmüştür.

Mani dinini kabul eden ve yerleşik yaşama geçen ilk Türk devleti olan Uygurların,

- I. askerî yeteneklerinin azalması
- II. töre hukukunun pek çok alanda geçerliliğini sürdürmesi
- III. dinî terimlerin Türkçe karşılıklarının kullanılması

özelliklerinden hangileri Hunlar ve Kök Türkler döneminde duyulan kaygıyı doğrulamaktadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

İlk ve Orta Çağlarda Türk Dünyası

 Uygur metinlerinde güç, kuvvet anlamına gelen Türk kelimesi Çin kaynaklarında miğfer anlamında kullanılmıştır.

Bu farklılığın ortaya çıkması Türklerin,

- I. toplumlar üzerindeki etkileri
- II. çok yönlü bir millet olmaları
- III. geniş alanlara yayılmaları

verilen özelliklerinden hangileri ile ilgilidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III
- Orta Asya Türk devletlerinde coğrafi şartlar ve ülkenin içinde bulunduğu durum nedeniyle kurultayın her zaman toplanması ve boy beylerinin hızla bir araya getirilmesi mümkün değildi. Bu yüzden politik ve askerî kararların alındığı kurultay adı verilen bu meclisin kararlarının uygulanmasını sağlamak ve takip etmek için buyruklardan (bakan) oluşan bir ayukıya (hükûmet) ihtiyaç duyulmuştur. Çin kaynaklarında Hun, Kök Türk ve Uygur Devletlerinde görülen bu hükûmet sisteminden sıkça bahsedilmiştir.

İlk Türk devletlerine ait bu bilgiler,

- I. kurultayın din işlerinden sorumlu olması
- II. yargı yetkisinin kağan tarafından kullanılması
- III. yürütme yetkisinin ayukıya ait olması

durumlarından hangilerine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve III
- E) II ve III

3. Orta Asya Türk Göçlerinin Sebepleri

- Kuraklık, nüfus artısı ve otlak darlığı
- Sınırlı bir tarım dışında sadece hayvan yetiştirilebilmesi
- Türklerde bir boyun, başka bir Türk boyunu yerinden çıkararak göçe mecbur etmesi
- Dış baskılara (Çin ve Moğol) maruz kalmaları
- Başka milletlerin egemenliğini kabul edip istiklalden mahrum kalmaktansa memleketi terk etmeyi tercih etmeleri
- Türklerdeki fetih arzusu ve Türk cihan hâkimiyeti ideali

Verilen bilgiler dikkate alındığında Türk göçlerinin gerçekleşmesinde,

- I. siyasî
- II. ekonomik
- III. dinî

alanların hangilerindeki ihtiyaçların etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III

4.

İlk Türk devletlerinde hukuk sisteminin temel kaynakları ile ilgili hazırlanan bu tablo dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) İktidar sahipleri hukuki esasların belirlenmesinde etkili olmuştur.
- B) Kurultay kararları örf adetlerin belirlenmesinde etkilidir.
- Kanunların oluşturulmasında ekonomik ihtiyaçlar belirleyici olmuştur.
- Yazılı hukuk kurallarının meydana getirilmesinde töre etkili olmuştur.
- E) Hükümdar emirleri töreyi belirleyen ana kaynaktır.

5.

KARA-KUZEY

Yağız yer ve kara toprak için kullanılmıştır.

AK (BEYAZ)-BATI

Ululuk, adalet ve gücü temsil etmek anlamına gelirdi.

YEŞİL (GÖK)-DOĞU

Dirilik, tazelik ve gençliği temsil ederdi. Eski Türk toplumunda gök (mavi) ve yeşil ortak kullanılmıştır.

KIZIL (AL)-GÜNEY

Tanrı, koruyucu ruh, ocak (ev) dirlik ve bağımzsızlık anlamına gelirdi.

İlk Türk devletlerinde yönler ve renkler arasındaki bağlantının verildiği bu görsele göre,

- I. İlahi güçlerin daha çok güneyde olduğuna inanılmıştır.
- Sarı renk iyilik ve kötülük arasındaki mücadeleyi temsil etmektedir.
- III. Ak renk saflık ve güzelliği temsil etmektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) I ve III
- E) II ve III

TARİH 2. ADIM

6.	Uygurların yerleşik hayatı benimsediklerini söyleyen ta-
	rih öğretmeni,

- I. mimaride gelişmeleri
- II. dokuma sanatı ile uğraşmaları
- III. alfabelerinin olması

durumlarından hangilerini kanıt olarak sunabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) II ve III
- 7. VII ve IX. yüzyıllar arasında Hazar Devleti'nin hâkim olduğu Doğu Avrupa'da tam manasıyla bir "Barış Çağı" yaşanmıştır. Bu barış döneminde Hazar ülkesi; doğulu ve batılı milletlerden insanların kaynaştığı bir yer hâline gelmiştir. Gök Tengri inancına mensup olan Hazarların milletlerarası bu sıkı ilişkileri sonucunda ülkelerinde İslamiyet, Hristiyanlık ve Musevilik de yayılmıştır.

Buna göre Hazar Devleti ile ilgili olarak,

- I. kültürel etkileşimin yaşandığına
- II. inanç özgürlüğünün sağlandığına
- III. Museviliğin yaygın din olduğuna

durumlarından hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve III E) II ve III
- 8. Orhun Yazıtlarında "Türk Milleti için gece uyumadım, gündüz oturmadım. Ondan sonra Tanrı irade ettiği ve lütfettiği için talih ve kısmetim olduğu için ölecek milleti diriltip kaldırdım, çıplak milleti giydirdim, fakir milleti zengin ettim, nüfusu az milleti çok ettim." şeklinde ifadeler yer almaktadır.

Buna göre ilk Türk devletleri ile ilgili olarak,

- I. yöneticilerin kendilerini halka karşı sorumlu hissettikleri
- II. feodal bir yapıya sahip oldukları
- III. sosyal devlet anlayışının olduğu

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve III E) I, II ve III
- **9.** I. Toy
 - II. Kengeş
 - III. Kurultay

Eski Türklerde meclisi adlandırmak için yukarıdakilerden hangileri kullanılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) IIveIII E) I, II ve III

10. İlk Türk devletlerinde kağan olabilmek için Gök Tengri tarafından kut verilmiş bir aileye mensup olmak gerekir. Kut'un kan yoluyla hanedanın üyelerine geçtiği kabul edilmiştir. Ancak kimin kağan olacağı taht için yapılan mücadele sonucunda ortaya çıkmaktadır.

Buna göre ilk Türk devletleri ile ilgili olarak,

- I. hanedan üyelerinin tahta çıkma hakkına sahip olduğu
- II. gücün meşruiyet kaynağının tanrısal olduğuna inanıldığı
- III. hanedan üyeleri arasında taht kavgalarının yaşandığı

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- 11. Demiri, altını ve gümüşü çıkarıp işleyebilen Hunlar; başta Çin olmak üzere yerleşik toplumlara kürk, at, et, deri, silah satmışlar, karşılığında ise ipek, çay ve tahıl ürünleri almışlardır. Güçlü oldukları dönemlerde ise İpek Yolu'nun uluslararası ticaretine katılmışlar ya da bu yolu kontrol altına almışlardır.

Buna göre İslamiyet öncesi Türklerin geçim kaynakları arasında,

- I. hayvancılık
- II. madencilik
- III. ticaret

faaliyetlerinden hangileri yer alır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) I, II ve III
- **12.** Eski Türk veraset anlayışına göre ülke, hükümdar ailesinin ortak malı sayılmış ve aileye mensup her erkeğe hükümdar olma yolu açılmıştır.

Bu uygulamanın,

- I. federatif devlet yapısına
- II. taht kavgalarının görülmesine
- III. devletlerin kısa ömürlü olmasına

verilen durumlardan hangilerine neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

İlk ve Orta Çağlarda Türk Dünyası

2020 AYT

1. Oğuz Kağan altı oğlu ile birlikte dünyayı fethedip cihangir olduktan sonra ana yurduna döndü. Büyük bir kurultay topladı ve halka şölen verdi. Üç büyük oğlu "Bozoklar" sağda, üç küçük oğlu "Üçoklar" solda oturdu. Oğuz Kağan oğullarına şöyle seslendi: "Ey oğullarım, ben çok savaştım, artık çok yaşlandım. Düşmanlarımı ağlattım; dostlarımı sevindirdim." Daha sonra Oğuz Kağan yurdunu oğulları arasında taksim etti. Ok-yay münasebetine göre Üçokların Bozoklara bağlı olduğunu bildirdi. Töreye ve birliğe bağlı kalmalarını vasiyet etti.

Oğuz Kağan Destanı'ndaki bu ifadelere göre Oğuzlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- İkili teşkilat yapısına sahip oldukları
- B) Önemli olayları kutladıkları
- C) Boyların yönetimde eşit hakka sahip olduğu
- D) Yerleşik kanun ve kuralları bulunduğu
- E) Etkili bir askerî teşkilat meydana getirdikleri

2018 AYT

- Aşağıdakilerden hangisi İslamiyet öncesi Türk devletlerinde geçerli olan egemenlik sembol ve göstergelerinden değildir?
 - A) Hutbe okutmak
 - B) Siyasi antlaşmalar yapmak
 - C) Para bastırmak
 - D) Kurultaya başkanlık yapmak
 - E) Yabancı elçileri kabul etmek

2019 AYT

- 3. Birinci Kök Türk Devleti Dönemi'nde Budizm'i kabul ederek bu dinin halk arasında yayılmasını sağlamaya çalıştığı için tepki çeken hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Bumin Kağan
 - B) İstemi Yabgu
 - C) Tapo Kağan
 - D) Mukan Kağan
 - E) İşbara Kağan

- Uygur Devleti'ne ait aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?
 - A) Kutluk Bilge Kül Kağan tarafından kurulmuştur.
 - B) Devletin merkezi Karabalgasun'dur.
 - C) Mani dini Uygurların savaşçı özelliklerini zayıflatmıştır.
 - D) Kırgızlar tarafından yıkılmıştır.
 - E) Onlu ordu sistemini bulmuşlardır.

2021 AYT

5. Yüeçileri ve yirmi altı kavmi; göğün yardımı, subaylarımın muharipliği, atalarımın kudretiyle yendim ve hâkimiyetim altına aldım. Yay çekebilen tüm kavimler tek bir aile gibi birleştiler. Kuzeydeki memleketlerde asayişi kurdum. Sonunda herkes barış içinde yaşayabilecektir. Çin İmparatoru Hunlarımın Çin Seddi'ne yaklaşmasını istemiyorsa elçimin oraya gelişine kadar geri çekilmesi lazımdır.

Çin imparatoruna bu mektubu yazan Mete (Mao-tun) ile ilgili,

- I. teşkilatçı bir karaktere sahip olduğu
- II. milletinin mücadele gücüne inandığı
- III. Çin devletini ortadan kaldırmak istediği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
 - D) I ve II E) II ve III

2021 AYT

- 6. Kök Türklere karşı sık sık ayaklanan, Uygurlar Dönemi'nde uğradıkları baskılar üzerine batıya göç eden ve Karahanlı Devleti'nin kuruluşunda rol oynayan Türk topluluğu aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Avarlar
- B) Kıpçaklar
- C) Kimekler

C) I ve III

- D) Karluklar
- E) Peçenekler

- 7. Konar-göçer Türklerde bozkır hayatı içerisinde, taşınabilir mesken ihtiyacına cevap verdiği söylenebilecek unsur aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Kurgan
 - B) Balbal
 - C) Tuğ
 - D) Otağ
 - E) Ongun

2019 AYT

- 8. İslamiyet öncesi dönemde Orta Asya'da kurulan Türk devletleri hakkında bilgi almak isteyen bir araştırmacının, aşağıdakilerden hangisinin kaynaklarından faydalanması beklenir?
 - A) Babil
 - B) Mısır
 - C) Roma
 - D) Çin
 - E) Hitit

2020 AYT

- 9. Kök Türk Devleti'nin yıkılmasının ardından Karadeniz'in kuzeyi ve Kafkaslar Bölgesi'nde kurulan ve yönetici zümresi Musevi olan Türk devleti, aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Avar
 - B) İkinci Kök Türk
 - C) Bulgar
 - D) Uygur
 - E) Hazar
- 10. Malazgirt Savaşı'nda saf değiştirerek Selçukluların savaşı kazanmasında etkili olan Türk topluluğu aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Peçenekler
 - B) Hunlar
 - C) Macarlar
 - D) Avarlar
 - E) Bulgarlar

- 11. I. Avarlar
 - II. Hunlar
 - III. Kök Türkler

Yukarıdaki Türk topluluklarından hangileri hem Asya'da hem Avrupa'da devlet kurmuşlardır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III
- 12. Çin entrikalarının etkisiyle Türk devletlerinin ikiye bölünmesi aşağıdaki Türk anlayış ve uygulamalarından hangisinin bir sonucudur?
 - A) Kut anlayışı
 - B) Göktanrı inancı
 - C) Cihan hakimiyeti
 - D) Boylar federasyonu
 - E) Konar-göçer yaşam
- 13. İslamiyet öncesinde Orta Asya'da kurulan Türk devletlerinde, "Ülke toprakları hükümdar ve ailesinin ortak malıdır." anlayışı benimsenmiştir.

Bu durumun,

- I. Merkezi otoritenin güçlenmesi
- II. Taht mücadeleleri yaşanması
- III. Devletlerin kısa ömürlü olması

gibi durumlardan hangisine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III
- 14. Eski Türkler, konar-göçer yaşam sürdürdükleri için taşınabilir malzemeler aracılığı ile barınma ihtiyaçlarını çözmüşlerdir. Daimi bir orduları yoktur. Kadınlar bile savaş sanatını bilirdi. Askerlik hizmetinden kimse ücret almaz, savaş ganimetinden kendi hissesine düşeni alırdı.

Buna göre Türklerle ilgili,

- I. askerlik bir meslek olarak görülmüştür.
- II. yerleşik hayata geçilmemiştir.
- III. ekonomik nedenlerle seferler düzenlemişlerdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II

- D) I ve III
- E) II ve III

İslam Medeniyetinin Doğuşu

 Emevi Devleti Dönemi'nde Muaviye ölmeden önce oğlu Yezid'i halife tayin etmiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenebilir?

- A) Halifelikte saltanat sisteminin ortaya çıkmasına
- B) Toplumsal birlikteliğin sağlanmasına
- C) Müslüman halkın üstün tutulmasına
- D) Halifeliğin siyasi önemini kaybetmesine
- E) Gayrimüslimlere eşit haklar tanınmasına
- islam medeniyetinin birikimlerini Avrupa'ya aktaran tercüme faaliyetlerinin sistemli bir hâle gelmesi, XII. yüzyılda Tuleytula'da Bağdat'taki Beytü'l-hikmeye benzer bir müessese kurulmasıyla başlamıştır. Burada çalışan Müslüman, Hristiyan ve Yahudi mütercimler felsefe, astronomi, matematik, tıp, kimya, tarih, coğrafya ve edebiyat gibi ilimlerle ilgili pek çok Arapça eseri Latinceye çevirmiştir. XIII. yüzyılda diğer şehirlerde de tercüme okulları açılmaya devam etmiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine zemin hazırladığı söylenebilir?

- A) İslam medeniyetinin Batı ile birlikte yükselmesine
- B) Avrupa'da skolastik düşüncenin yayılmasına
- C) Hristiyanlığın Doğu'yu etkisi altına almasına
- D) Avrupa'da bir zihin inkılabının meydana gelmesine
- E) İslam medeniyetinin ilerleyişinin durmasına
- 3. Endülüs Emevileri kültür hayatının dışında tarım ve mimaride de Avrupa'yı önemli ölçüde etkilemiştir. Pirinç, pamuk ve şeker kamışını İspanya'ya ve dolayısıyla öteki Avrupa ülkelerine ilk tanıtanlar Endülüs Müslümanlarıdır. Suyun buharlaşarak azalmasını önlemek için yer altından kanallarla naklini İspanya'da ilk defa Müslümanlar uygulamıştır. Avrupa'ya kâğıt üretimi için palamut ve hurma ağaçlarından katran elde edilmesini öğretenler de yine Endülüslü Müslümanlar olmuştur.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Müslümanlar İber Yarımadası'nda yüksek bir medeniyet oluşturmuştur.
- B) İslamiyet kısa sürede Avrupa kıtasının tamamına yayılmıştır.
- C) Endülüs Emevileri pozitif bilimleri Batı'dan transfer etmiştir.
- D) İspanya'ya diğer Avrupa ülkelerinden göçler yaşanmıştır.
- E) Endülüs Emevileri İspanya'da mevali politikasını sürdürmüştür.

4. İslam medeniyetinde gelişen bilim ve bilim anlayışı, sadece İslam dünyasını değil bütün insanlığı aydınlatmıştır. Haçlı Seferleri, Akdeniz ticaretinin gelişmesi, İslam fetihleri, İspanya'da kurulan medreseler ve tercüme faaliyetleri gibi gelişmeler Avrupa'nın İslam medeniyetinden etkilenmesini sağlamıştır.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Haçlı Seferleri, Doğu ile Batı dünyalarındaki etkileşimi kesmiştir.
- B) Batılı ilim insanları kendine özgü eserler vermiştir.
- C) İslam medeniyeti, Avrupa'nın etkisinde gelişme kaydemiştir.
- D) İslam fetihleri, Avrupa'da etkisini yitirmiştir.
- E) Müslüman bilginlerin eserleri Avrupa'da etkisini göstermiştir.
- 5. Beytü'l-hikme (Bilgelik evi), bir araştırma ve eğitim kurumu olup Abbasi Halifesi el-Me'mun tarafından kurulmuştur. Bilgelik evinin en önemli görevleri, dönemin ünlü astronom, matematikçi ve hekimlerini bir araya getirmek ve bilimin çeşitli alanlarındaki belli başlı eserleri Arapçaya çevirmektir. Grekçe, Süryanice, Sanskritçe ve Farsça gibi dillerden çevrilen çok sayıda eser, Hizanetü'l-hikme adı verilen kütüphanede toplanmıştır.

Buna göre Abbasiler Dönemi ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Fetih hareketleri hız kazanmıştır.
- B) Farklı kültür havzalarındaki eserler tercüme edilmiştir.
- C) İslami eserler Avrupa dillerine çevrilmiştir.
- D) Batı medeniyetinin etkisi önlenmiştir.
- E) Arapça diğer dillerden üstün tutulmuştur.
- 6. Selçuklu Veziri Nizâmülmülk tarafından kurulan Nizamiye Medreseleri birçok ilim adamı ve mütercimin Bağdat'a akın etmesine sebep olmuştur. Edebî münazara ve toplantılar çoğalmış, halkın kitaplara olan ilgi ve alakası artmış, şehirde pek çok kitapçı açılmış bunun sonucunda Bağdat birçok büyük âlim, filozof ve edibin yetiştiği yer olmuştur.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Nizamiye Medreseleri'nde Türkçe eğitim verilmiştir.
- B) İslam dünyasında bilimsel gelişmenin kaynağı Selçuklulardır.
- C) Nizamiye Medreseleri Batı dünyasını etkilemiştir.
- D) Selçuklular farklı medeniyetlerden çeviriler yapmıştır.
- E) Bağdat, Nizamiye Medreseleri ile kültür merkezi hâline gelmiştir.

TARİH 1. ADIM

7.

Emevi Devleti

Emevi Devleti haritası dikkate alındığında aşağıdaki yargılardan hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

- A) Kuzey Afrika'da İslamiyet yayılmıştır.
- B) Anadolu'da İslam hâkimiyeti sağlanmıştır.
- C) Devletin sınırları doğuda Afganistan'a kadar ulaşmıştır.
- D) Bizans, Emevi Devleti'nin sınır komşusu olmuştur.
- E) Emevi toprakları üç kıtaya yayılmıştır.
- Bir tarih öğretmeninin "İslam medeniyetinin en önemli özelliği bilgi medeniyeti olmasıdır." ifadesini ispat etmek için aşağıdaki örneklerden hangisini vermesi doğru değildir?
 - A) Kur'an-ı Kerim'in pek çok yerinde insanların ilim öğrenmeye teşvik edilmesi
 - B) Hz. Muhammed'in Mekke'de Hilfu'l-Fudûl'un oluşmasına katkı sağlaması
 - C) Hz. Muhammed'in ilmin önemiyle ilgili pek çok hadisinin olması
 - D) Bedir Savaşı esirlerinin, okuma-yazma öğretme karşılığı serbest bırakılması
 - E) Hz. Muhammed'in tıp tahsili için Müslümanları İran'a göndermesi
- İslamiyet öncesi Avrupa'da feodalite egemenken; Orta, Kuzey ve Batı Avrupa'da Katolik mezhebi, Doğu Avrupa'da ise Ortodoksluk mezhebi yaygındı.

Bu duruma göre İslamiyet öncesi Avrupa ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Merkezî krallıklar güç kazanmıştır.
- B) Eşitliğe dayalı bir toplum sistemi kurulmuştur.
- C) Ortodokslar ekonomik olarak Katoliklerden daha gelişmişlerdir.
- D) Avrupa dinî ve siyasi bir birliğe sahip değildir.
- E) Avrupa'da özgür düşünce egemen durumdadır.

10. Batı'da "Averreos" adıyla bilinen âlim, 1126 senesinde Kurtuba'da doğdu. Felsefeden tıbba çeşitli bilim dallarıyla ilgili yaklaşık 94 eser yazdı. Aristo'nun büyük yorumcularından kabul edilen âlimin düşünsel etkisi Batı'da XVIII. yüzyıla kadar devam etti. Güneş lekelerini ilk defa gözlemleyen bilgindir. Bunun yanı sıra tıp ve optik alanında da çalışmalar yürütmüştür.

Yukarıdaki metinde bahsi geçen İslam âlimi kimdir?

- A) İbn-i Sina B) İmam Gazali C) İbn-i Rüşd
 D) Farabi E) El-Cüzcanî
- 11. Aşağıdakilerden hangisi Ukaz panayırlarının Arabistan'a sağladığı katkılardan biri sayılabilir?
 - A) Bölgede kabilecilik anlayışının yaygınlaşmasını
 - B) Kısa süreli de olsa iktisadi birliğin sağlanmasını
 - C) Deniz ticaretinin önem kazanmasını
 - D) Edebi eserlerin çoğalmasını
 - E) Siyasi birliğin sağlanmasını
- 12. Aşağıdakilerden hangisi Abbasi Devleti'nin parçalanmasının sebeplerinden biri <u>değildir</u>?
 - A) Dirayetsiz yöneticiler nedeniyle merkezî otoritenin zayıflaması
 - B) Devletin Kuzey Afrika'dan Orta Asya'ya çok geniş sınırlara ulaşması
 - C) Toprakları içerisinde coğrafi olarak ulaşılması güç yerlerin olması
 - Askerî güce sahip valilerin önemli yerlerde görevlendirilmesi
 - E) Abbasi halifelerinin saltanat ile iş başına gelmesi
- 13. Orta Asya'da kurulan Türk devletlerinde,
 - I. ekonomik etkinliğin hayvancılığa dayanması
 - II. hükümdarında töreye uymak zorunda olması
 - III. devlet işlerinin Kurultay'da görüşülerek karara bağlanması
 - IV. ülkenin hanedanının ortak malı sayılması

gibi etkenlerden hangisi mutlak monarşik bir yönetim anlayışının olmadığına kanıt olarak gösterilebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) I, III ve IV

- D) II, III ve IV
- E) I,II, III ve IV

İslam Medeniyetinin Doğuşu

 XI. yüzyılda İran'da yeni bir güç olarak Büyük Selçuklular ortaya çıkmıştı. Selçuklu Sultanı Tuğrul Bey, 1055 yılında Bağdat'ı Büveyhilerden kurtararak Abbasi halifesine dinî itibarını iade etti.

Buna göre Selçuklularla ilgili olarak,

- I. İslam dünyasında prestijleri artmıştır.
- II. Şii tehlikesini engellemişlerdir.
- III. Halifelik makamının yetkilerini ele geçirmişlerdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) I, II ve III
- 2. Dört Halife Dönemi devlet başkanlığı ile ilgili,
 - I. Seçim sistemi kullanılmıştır.
 - II. Saltanat hâline dönüştürülmüştür.
 - III. Peygamber soyundan gelme önem kazanmıştır.

yargılarından hangileri doğru bilgidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) I, II ve III
- Emevilerin takip ettiği politika, toplumda ayrımcılığa sebep olmuş ve Emeviler Dönemi'nde siyasi çekişmeler neredeyse hiç bitmemiştir.
 - Arap olmayan Müslümanların dışlanması İslamiyet'in diğer milletler arasında kabulünü de yavaşlatmıştır.
 - Fakat farklı uygulamalar da yaşanmıştır. Örneğin...

Verilenler dikkate alındığında metnin devamının aşağıdakilerden hangisi ile tamamlanması uygundur?

- A) Halife Muaviye topladığı bir şûrada oğlu Yezid'i veliaht ilan etmiştir.
- B) Emevi Halifesi Ömer Bin Abdülaziz cizye vergisini kaldırmıştır.
- C) Türk, İranlı, Kıpti ve Berberî gibi halklar İslamiyet'i geç kabul etmiştir.
- D) Emeviler, sadece hak edenleri devlet görevlerine getirmiştir.
- E) İspanya'ya gönderilen Tarık bin Ziyad, İspanya'yı fethetmiştir.

- Abbasi Halifesi Harun Reşid, muhafız birliğini Türklerden meydana getirmiştir.
 - Avasım eyaleti kurularak Türklerden oluşan askerî birlikler buraya yerleştirilmiştir.
 - Bizans'tan gelebilecek tehditleri önlemek için Halife Me'mun, Arap ve İranlılara karşı Türkleri denge unsuru olarak görmüştür.
 - Halife Mu'tasım, sadece Türklere ait olan Samarra şehrini kurdurmuştur.

Abbasi Devleti'nde yaşanan bu gelişmeler dikkate alındığında,

- Abbasi Devleti'nde Türkler, egemenliği ele geçirmeye başlamıştır.
- II. Türklerin askerlik yeteneğinden faydalanılmıştır.
- III. Bizans sınırlarını muhafaza amacıyla ordugah şehirlere Türkler yerleştirilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

5. Abbasi Devleti

Talas Savaşı sonrasındaki yakınlaşma ile Türkler, Müslümanlığı kabul etmeye başlamış ve Türklere devlet içinde çeşitli görevler verilmiştir. Abbasi Halifesi Harun Reşid, muhafız birliğini Türklerden meydana getirmiş ve merkezi Antakya olan Avasım eyaleti kurularak Türkler buraya yerleştirilmiştir.

Abbasilerin Avasım eyaletini haritada gösterilen yere kurmuş olmasındaki temel amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fetih yönünü Mısır üzerine çevirmek
- B) Devletin merkezini bir süre sonra Anadolu'ya nakletmek
- C) İslamiyet'in Karadeniz üzerinden Avrupa'da yayılmasını sağlama
- D) Bizans İmparatorluğu'ndan gelebilecek tehditleri önlemek
- E) Antakya merkezli olarak Akdeniz'de fetihlere girişmek

6. Floransalı sanat tarihçisi Titus Burckhardt, "İslam nedir?" sorusuna; İslam sanatına ait Kurtuba Camisi'ni veya Kahire'deki İbn Tolun Camisi'ni, Semerkant'taki medreselerden birini veya Taç Mahal'i cevap olarak verebiliriz.

Sanat tarihçisi Burckhardt'ın,

- I. İslamiyet'in sanata verdiği değeri
- II. İslam sanatının Avrupa'dan etkilendiği
- III. sanat ile İslam kelimelerinin bir arada kullanılamayacağı

durumlarından hangilerini vurguladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III

- D) II ve III
- E) I, II ve III
- Doğu Roma İmparatorluğu ve Sasani İmparatorluğu, İslamiyet'in doğduğu dönemde Arabistan çevresine hâkim olan iki büyük güçtür.

Bu iki büyük gücün Arabistan topraklarını istila etmemesinde,

- I. Arap toplumunun bedevilerden oluşması
- II. ekonomik getirisinin fazla olmaması
- III. Arabistan topraklarının çöllerle kaplı olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

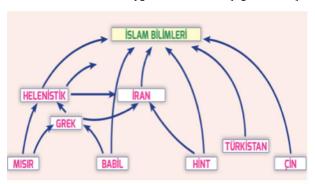
- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III
- Hicret sonrası imzalanan Medine Sözleşmesi ile alınan kararların bazıları şunlardır:
 - Eşit hak ve hürriyetlere sahip bir toplum yapısı oluşturulacağı
 - Soya dayalı kabilecilik anlayışına son verilmek istendiği
 - Gayrimüslümlere inanç hürriyeti sağlandığı
 - Medine şehrine yapılacak saldırılarda tüm unsurların ortak hareket edeceği
 - Üzerinde anlaşmazlığa düşülen konularda hükmün peygambere ait olduğu

Bu kararlara göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Medine'de bir devlet yapısı oluşmuştur.
- B) Gayrimüslimler dinlerinde serbest bırakılmıştır.
- C) Yeni bir toplum yapısı hedeflenmiştir.
- D) Medine şehrinde gayrimüslümlerin etkinliği artmıştır
- E) Kavmiyetçiliğin önüne geçilmek istenmiştir.

9. İslam biliminde etkisi olan uygarlıkların silsilesi aşağıda verilmiştir.

Verilen uygarlık silsilesi dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Bilimde temel medeniyetler Babil, Mısır, Hint, Türkistan ve Çin Medeniyetleridir.
- B) Helenistik Medeniyetin oluşmasında birden fazla medeniyetin etkisi vardır.
- C) Türkistan ve Çin Medeniyetleri, İslam Medeniyeti üzerinde doğrudan etkili olmuştur.
- D) İran Medeniyeti, Çin Medeniyeti'nin etkisinde gelişmiştir.
- E) Grek Medeniyeti, Mısır ve Babil Medeniyetlerinden etkilenmiştir.
- 10. Aşağıdakilerden hangisi Emevi Devleti'nin yıkılma nedenlerinden biri olarak kabul <u>edilemez</u>?
 - A) Hanedan üyeleri arasındaki mücadeleler
 - B) Toplumdaki kabilecilik anlayışı
 - C) İkta sisteminin uygulanması
 - D) Şiilerin muhalif çalışmaları
 - E) Mevali politikası
- 11. Bizans Devleti en parlak dönemini aşağıdaki hangi imparator zamanında yaşamıştır?
 - A) Konstantin
 - B) Justinianus
 - C) Herakleios
 - D) Jül Sezar
 - E) Andronikos
- 12. Hz. Osman zamanında İslamiyet'in Gürcistan ve Dağıstan bölgesinde yayılmasına engel olan devlet aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Avarlar
- B) Hazarlar
- C) Bulgarlar
- D) Kök Türkler
- E) Kırgızlar

İslam Medeniyetinin Doğuşu

 Hz. Ömer Dönemi, yapılan fetihlerin yanı sıra devlet teşkilatı ve kurumların oluşturulmasında da önemli bir dönem olarak kabul edilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu dönemde yapılan çalışmalardan biri değildir?

- A) Mahkemelerin oluşturulması
- B) Beytü'l-Hikme adlı ilim merkezinin kurulması
- C) Askerî posta teşkilatının kurulması
- D) Vergilerin sistemli hâle getirilmesi
- E) Ordugâh şehirlerin kurulması

2019 AYT

- Aşağıdakilerden hangisi İslam dünyasının ilk dönemlerinde siyasi ve dinî bölünmelere neden olan olaylardan biri değildir?
 - A) Cemel Vakası
 - B) Sıffin Savaşı
 - C) Mute Savaşı
 - D) Hakem Olayı
 - E) Kerbela Olayı

2020 AYT

- 3. Medine şehri "Yesrib" olarak anılırken sonrasında bu şehre "Peygamber Şehri" anlamında "Medinetü'n-Nebi" denilmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Hicret
 - B) Cemel Vakası
 - C) Hakem Olayı
 - D) I. Akabe Biatı
 - E) Kerbela Olayı

2021 AYT

- "Hz. Ebubekir Dönemi'nin ilk zamanlarında İslam Devleti içerisinde karışıklıklar yaşanmıştır." ifadesini kullanan bir tarihçinin,
 - I. Ridde Savaşları
 - II. Cemel Vakası
 - III. Haricilerin ortaya çıkması

durumlarından hangilerini örnek göstermesi beklenir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III
- 5. I. Hz. Hamza şehit olmuştur.
 - II. Şam ticaret yolunun güvenliği sağlanmıştır.
 - III. Müslümanlığın yayılması hızlandı.
 - IV. Mekkeliler bir daha Müslümanlara saldırmadı.
 - V. Müslümanlarla Mekkeliler 10 yıl süreyle savaşmayacaktı.

Yukarıdaki bilgilerden hangileri Hendek Savaşı'nın sonuçlarından <u>değildir</u>?

- A) II ve V
- B) III ve IV
- C) I, II ve III
- D) I, II ve V
- E) II, IV ve V
- 6. Abbasi Devleti'nde divan ve görevleri ile ilgili aşağıda verilen eşleştirmelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?
 - A) Divan-ı İnşa Yönetim işleri
 - B) Divan-ı Mezalim Yargı işleri
 - C) Divan-ı Tevki Mali işler
 - D) Divan-ı Arz Vakıf işleri
 - E) Divan-ı Adl Adalet işleri

TARİH 3. ADIM

- İslamiyet'in var olma mücadelesi sırasında yaşanan önemli gelişmelerden,
 - I. Bedir Savaşı'ndan sonra Müslümanlara okuma yazma öğreten esirlerin serbest bırakılması
 - II. Uhud Savaşı'nda okçuların yerlerini terk etmesi nedeniyle Müslümanların bozguna uğraması
 - III. Hendek Savaşı'nda müşriklerin Medine kuşatmasını şiddetli bir fırtına nedeniyle sona erdirmesi
 - IV. Hudeybiye Antlaşması ile Mekkelilerin, Müslümanların siyasi gücünü kabul etmesi
 - V. Arabistan dışına yapılan ilk sefer olan Huneyn Seferi ile bölgedeki kabilelerin İslam'ı seçmesi

hangisinin yanlış olduğu söylenebilir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

8. Talas Savaşı sonrasındaki yakınlaşma ile Türkler, Müslümanlığı kabul etmeye başladı. Abbasilerin uyguladığı politika gereği Türklere devlet içinde görevler de verildi. Abbasi Halifesi Harun Reşid, muhafız birliğini Türklerden meydana getirmiştir. Türk komutanlar, idari kadrolarda görev alıp devletin yönetiminde büyük ölçüde söz sahibi oldu.

Metne göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Türklerin İslamiyet'e geçmelerinde Talas Savaşı'nın önemli olduğu
- B) Abbasilerin Arap milliyetçiliği politikası gütmediği
- C) Türklerin siyasi alanda da etkili olduğu
- D) Türklerin askerlik görevi ile tanışmaya başladığı
- E) Abbasi hükümdarının Türkler tarafından korunduğu

- Aşağıdaki verilen bilgilerden hangisi Hz.Ömer döneminde yaşanan gelişmelerden birisi değildir?
 - A) Kudüs şehrinin yönetimi Müslümanlara geçti.
 - B) Ayetler toplandı, Kur'an-ı Kerim kitap hâline getirildi.
 - C) Sasaniler mağlup edilerek İran toprakları fethedildi.
 - D) İslam Devleti hazinesi yani Beytü'l-mâl oluşturuldu.
 - E) Hicret esas alınarak hicri takvim düzenlendi.

10. Muaviye'nin halifelik makamına geçmesiyle İslam tarihinde yeni bir dönem başlamıştır. Dört Halife'nin seçiminde, danışma yani istişare prensibi dikkate alınmışken Muaviye'nin siyasi mücadeleyle bu makama gelmesi, hilafet sisteminin özünde büyük değişikliklere neden olmuştur. Muaviye'nin, oğlu Yezid'i veliaht tayin etmesiyle bu değişiklikler yeni bir boyut kazanmıştır.

Yukarıda verilen parçaya göre Emeviler döneminde devlet anlayışında meydana gelen en önemli değişiklik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halifelerin saltanat yöntemiyle belirlenmesi
- B) İlk İslam sikkesinin bastırılması
- C) Arapçanın resmî dil olarak kabul edilmesi
- D) Arap olmayan Müslümanlara Mevali denilmesi
- E) Posta teşkilatının kurulması

 Abbasi halifelerinden Mu'tasım Türklere özel bir önem vermiştir. Türklerden oluşan büyük bir ordu kurmuştur. Devlet ve ordu teşkilatında onları önemli görevlere getirmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun nedenleri arasında gösterilemez?

- A) Türklerin üstün askerî yeteneklerinden faydalanmak.
- B) Halife Mu'tasım'ın annesinin Türk asıllı olması.
- C) Türklerin İslam dinini benimsemelerini sağlamak.
- D) Türklerin, İranlılara karşı bir denge unsuru olarak kullanılmak istenmesi.
- E) Türklerin, idari kabiliyetlerinden faydalanılmak istenilmesi.
- 12. Emeviler'in Arap milliyetçiliği yaparak Arap olmayan Müslümanları hor görmüşler, mevali ismi verilen bu Müslümanları devletin üst kademelerine getirmemişlerdir. Ayrıca onlardan fazla vergi almışlardır.

Emeviler 'in bu tutumu aşağıdakilerden hangisine sebep olmuştur?

- A) İslamiyet'in Türkler arasında hızla yayılmasına
- B) Müslüman Arapların devlete küsmelerine
- C) Ülkede birlik ve beraberliğin sağlanmasına
- D) Mevalilerin Emevi devletini benimsememelerine
- E) İslamiyet'in Türkler tarafından benimsenmesine

Türklerin İslamiyet'i Kabulü ve İlk Türk İslam Devletleri

- Aşağıdakilerden hangisi Türklerin İslamiyet'e hizmetlerinden biri değildir?
 - A) Haçlı tehlikesine karşı İslam dünyasını korudular.
 - B) İslam dünyasında mezhep çatışmaları içinde yer aldılar.
 - C) İslamiyet'in yeni alanlara yayılmasını sağladılar.
 - D) İslam kültür ve medeniyetinin gelişmesini sağladılar.
 - E) Halifelik kurumunun devam etmesini sağladılar.

- 2. Selçuklularda bütün devlet işlerinin yürütüldüğü Divan-ı Saltanat'ın başında bulunan devlet görevlisi aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Sultan
 - B) Vezir
 - C) Kadı'l Kudat
 - D) Emir-i dad
 - E) Atabey

- 3. Büyük Selçukluların yaptığı savaşlardan hangisi devletin kuruluşunu sağlayan nitelikte bir savaş olmuştur?
 - A) Pasinler Savaşı
 - B) Malazgirt Savaşı
 - C) Dandanakan Savaşı
 - D) Katvan Savaşı
 - E) Kösedağ Savaşı

- 4. Büyük Selçuklu veziri Nizâmülmülk'ün Siyasetname adlı eserinde "sultanın, mazlumları ve adalet isteyenleri haftanın iki gününde sarayına çağırıp onların şikâyetlerini dinlediği" birim olarak tanıttığı kurumun adı nedir?
 - A) Divan-ı Mezalim
 - B) Divan-ı İstifa
 - C) Divan-ı İnşa
 - D) Divan-ı Saltanat
 - E) Divan-ı Arz
- 5. Bizans İmparatoru Romanos Diogenes Anadolu'yu Türklerden kurtarmak için 1071 kışında büyük bir ordu hazırladı. Bu orduda Balkan, Kapadokya, Kilikya, Trabzon bölgelerinden ve Ermeni halkından başka, Slav, Bulgar, Alman, Frank, Gürcü, Hazar, Peçenek, Oğuz ve Kıpçak ücretli askerleri bulunuyordu.

Paragrafa göre Bizans Ordusu ile ilgili,

- I. Avrupa'dan askerler bulunmaktadır.
- II. Ücretli Türk askerleri bulunmaktadır.
- III. Anadolu'dan askerler bulunmaktadır.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve III
- E) I, II ve III
- 6. Karahanlı Türkçesi ile kaleme alınan eserde yazar; insanlığın kazandığı alışkanlıkları adalet, iktidar, anlayış ve düşünce olarak kabul etmiş ve bunları canlı bir varlıkmış gibi konuşturmuştur. X. yüzyılda bilgiye her şeyin üstünde değer vererek dilin insana en büyük armağan, iyilik ve doğruluğun üstün bir erdem olduğu görüşünü savunmuştur. Eserde ideal toplum düzeninin nasıl olması gerektiğine dair ip uçlarını bulmak mümkündür. Türk İslam Dönemi'ne ait siyasetname veya nasihatname türünün ilk örneği sayılan eser, mutlululuk veren bilgi ve ilim anlamına gelmektedir.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki eselerden hangisine aittir?

- A) Kutadgu Bilig
- B) Atabetül Hakayık
- C) Divânü Lûgati't-Türk
- D) Divanı Hikmet
- E) Mesnevi

TARİH 1. ADIM

7. Kâşgarlı Mahmut tarafından 1072-1074 yılları arasında yazılan Divânü Lûgati't-Türk'ün dil sözlüğü olmasının dışında en önemli özelliği Türk kültür hayatı hakkında bilgiler vermesidir. Kâşgarlı Mahmud; Türklerin yaşayış tarzı, dili, edebiyatı, tarihi ve yaşadığı coğrafya hakkında bilgi vermiştir. Karahanlılar Dönemi (XI. yy) Türk-İslam edebiyatının ilk örneklerinden olan Kutadgu Bilig'de (1068-1069) Yusuf Has Hacib, Türk toplumunun fikir hayatı, ideal toplum ve devlet düzeni üzerinde çalışmıştır. Yusuf Has Hacib ve Kâşgarlı Mahmud'un Türk toplumunun kültürel yapısı ve zenginliklerini biliyor olması yazdıkları eserlerin değerini artıran en önemli unsur olmuştur. Yusuf Has Hacib ve Kâşgarlı Mahmud'un birbirlerini tanımamasına rağmen yazdıkları eserler birbirlerini tamamlar niteliktedir.

Metne göre Divânü Lûgati't-Türk ve Kutadgu Bilig'le ilgili,

- I. Türk kültürünün maddi ve manevi yapısı ortaya konmuştur.
- II. Aynı yüzyıl içerisinde kaleme alınmıştır.
- III. Kültürel ve sosyal bilgilendirme hedeflenmiştir.
- IV. Dini inanışın şekillenmesi amaçlanmıştır.

verilen yargılardan hangisine ya da hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I, II ve III
 D) I. II ve IV E) I. III ve IV
- Büyük Selçuklu Devleti'nin yıkılışında sebep olarak gösterilen etkilerden,
 - I. Avrupa'dan harekete geçen Haçlı ordusunun istilaları
 - II. hanedan üyeleri arasında yaşanan taht kavgaları
 - III. Selçukluların, Katvan Savaşı'nda Karahitaylara yenilmesi

hangileri iç nedenler arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) II ve III E) I, II ve III
- Aşağıdakilerden hangisi Büyük Selçuklu Devleti'nin yönetim anlayışıyla ilgili doğru bir ifade <u>değildir</u>?
 - A) Ülke, hükümdar ailesinin ortak malı kabul edilmiştir.
 - B) Devlet yönetiminde şer'i ve örfî hukuk esas alınmıştır.
 - C) Selçuklularda devletin tek temsilcisi sultandır.
 - D) Eski Türk devletlerindeki kut anlayışı devam ettirilmiştir.
 - E) Sultanlık hakkı genelde yüksek rütbeli emirlere verilmiştir.

10. Selçuklular; süsleme, kitabe, hat, minyatür, tezhip, halı, kilim ve çini gibi diğer sanat alanlarında da değerli ürünler ortaya koymuştur. Selçuklular kendine has üsluplarıyla Selçuklu kufisi, sülüsü ve nesihi gibi hat türleri ortaya çıkarmış ve bunları abidevi eserlerde uygulamıştır. Ayrıca kuş, ejderha, boğa ve çift başlı kartal gibi hayvan tasvirlerinin yer aldığı kabartmalarla yapılar süslenmiştir.

Bu duruma göre,

- I. mimaride bozkır kültürünü gösteren süslemelerin olduğu
- II. Selçukluların kendilerine özgün üslup ortaya koyduğu
- III. İslamiyet'in Türklerde farklı sanat alanlarını ortaya çıkardığı

yukardakilerden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I, II
 D) II, III E) I, II ve III
- 11. Eğitim ve öğretim faaliyetleri Sultan Alp Arslan zamanında belli bir programla sistemli hâle getirilerek devlet himayesi ile verilmeye başlanmıştır. Astronomi bilimi medreselerde verildiği gibi özellikle rasathanelerde de verilmişti. Zengin kütüphanelerle donatılmış olan medreselerde öğrencilere aylık maaş verilmiş ve onların her türlü ihtiyaçları karşılanmıştı. Bu sayede büyük bir ilim ordusu oluşturulmuş ve Bâtınilerin yıkıcı faaliyetlerine karşı, devletin yapısı ve İslam dünyası kuvvetlenmiştir.

Bu duruma göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Eğitim ve öğretimin düzenli hâle geldiği
- B) Sosyal devlet anlayışının olduğu
- C) Yıkıcı faaliyetlere karşı tedbir alındığı
- D) Eğitim öğretim birliğinin sağlandığı
- E) Medreselerde pozitif bilimlerinde verildiği
- Büyük Selçuklu Devleti hükümdarı Sultan Alp Arslan ve veziri Nizâmülmülk,
 - I. yıkıcı ve bölücü unsurlarla mücadele etmek
 - II. Sünnî İslam düşüncesini korumak
 - III. devletin ihtiyacı olan uzman kişiler yetiştirmek

hangi nedenlerden dolayı Nizamiye Medreseleri'ni kurmak istemişlerdir?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) I, II

E) I, II ve III

TARİH

Türklerin İslamiyet'i Kabulü ve İlk Türk İslam Devletleri

- I. Selçuklularla Gazneliler arasında yapılan bu ilk savaşı Selçuklular kazandı.
 - II. Büyük Selçuklu Devleti ile Bizans İmparatorluğu arasında yapılan ilk savaştır.
 - III. Büyük Selçuklu Devleti resmen kurulurken Gazneli Devleti yıkılma sürecine girmiştir.

Yukarıda özellikleri verilen savaşların sıralanışı hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

A)	Nesa	Pasinler	Dandanakan
B)	Katvan	Pasinler	Haristan
C)	Malazgirt	Dandanakan	Miryokefalon
D)	Pasinler	Nesa	Serahs
E)	Pasinler	Katvan	Dandanakan

- Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'da Türk hâkimiyetinin kalıcı olmasında,
 - I. Anadolu'da ilk Türk beyliklerinin kurulması
 - II. XI. yüzyıldan itibaren Anadolu'ya yapılan göç hareketleri
 - III. Bizans İmparatorluğu'nun Anadolu'da yaşayan halka baskı yapması
 - IV. Hristiyan dünyasındaki Katolik ve Ortodoks çekişmesi

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II B) II ve IV C) I, II ve III
 D) I, III ve V E) I, II, III ve IV
- 3. I. Cihan hakimiyeti düşüncesi
 - II. Sultan ünvanının kullanılması
 - III. Han ve İlig gibi ünvanların kullanılması
 - IV. Hükümdar adına hutbe okutulması
 - V. Vezirlik makamının oluşturulması
 - VI. İkili yönetim anlayışının uygulanması

gibi gelişmelerin hangileri Orta Asya Türk devlet geleneği uygulamalarına örnek gösterilebilir?

A) I, II B) I, III C) III, IV
D) I, II, V E) I, III, VI

4. Türk-İslam devletlerinden Büyük Selçuklu Devleti'nin hükümdarı Tuğrul Bey 1028-1029 yıllarında kardeşi Çağrı Bey ile birlikte Horasan bölgesindeki kültür merkezleri olan Merv ve Nişabur şehirlerini ele geçirdi. Önemli ticaret merkezleri olan Buhara ve Belh şehirlerine seferler düzenledi. 1035 yılında Nesâ ve 1038 yılındaki Serahs savaşları ile Gazne ordusunu yenilgiye uğrattı. Bu savaşların ardından Tuğrul Bey 1038 yılında Nişabur'da İslamiyette hakimiyet sembolü olan hutbeyi okutup, bağımsızlığını ilan ederek kendini sultan ilan etti.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Merv ve Nişabur şehirleri Horasan bölgesinin siyasi, iktisadi ve ilmî merkezleridir.
- B) Hutbe okutulması Türk-İslam devletlerinde hükümdarlık alametlerinden biridir.
- Buhara ve Belh şehirleri ekonomik hareketliliğin yaşandığı şehirlerdir.
- D) Büyük Selçuklu hükümdarları hutbelerini sürekli başkent Nişabur'da okutmuşlardır.
- E) Sultan, Büyük Selçuklu Devleti'nin yönetiminde birinci derecede yetkili ve sorumlu olan kişidir.

5. Ordu-millet anlayışıyla organize olan konar-göçer topluluklarda herkes savaşçı sayılırdı. Konar-göçer savaşçılar, bağımsız karakterlerine rağmen savaş sırasında emre itaati çok önemserlerdi. Savaşçı özellikleri gelişmiş olduğundan savaşta süratli hareket ederlerdi. Bunun için ok ve yay gibi hafif silahları tercih edip hızlarını savaş süresince devam ettirirlerdi.

Buna göre konar-göçerler ile ilgili,

- I. Askerî disiplini geliştirmişlerdir.
- II. Atı her alanda etkili kullanmışlardır.
- III. Savaşları kısa sürede sonuçlandırmışlardır.

yargılardan hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

TARİH 2. ADIM

- 6. Orta Asya'da etkili olmuş önemli bir mutasavvıftır.
 - Konar-göçer Türkler arasında İslamiyet'in yayılmasında önemli rol oynamıştır.
 - Pir-î Türkistan lakabıyla anılır.
 - Dîvân-ı Hikmet ve Fakr-nâme en önemli eserleridir.

Yukarıda bilgileri verilen fikir ve kültür adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yusuf Has Hacip
- B) Hoca Ahmet Yesevi
- C) Kaşgarlı Mahmut
- D) Yüknekli Edip Ahmet
- E) İbn'ül-Esir
- 7. Hükümdar, Allah'ın rızasını gözeterek halkın işlerinden gafil olmamalı ve fakiri, kimsesizleri gözetmelidir. Memleket meselelerinde acele etmemeli, işin hakikatinin ortaya çıkması için araştırılmasını emretmelidir. Devlet işlerinde takip edeceği siyaseti, âlimler ve cihan görmüşlerle istişare edilerek tespit etmelidir.

Nizamülmülk'ün Siyasetname adlı eserinden alınan bu parçaya göre, aşağıdakilerden hangisi hükümdara ait bir özellik <u>olamaz</u>?

- A) Ahlaki değerlere önem vermelidir.
- B) Hükümdar sosyal adaleti sağlamalıdır.
- C) Bilim adamlarına ve bilime önem vermelidir.
- D) Devlet işlerinde müzakereye önem vermelidir.
- E) Hükümdar olacak kişi toplum içerisinden gelmelidir.
- 8. I. Dandanakan Savaşı (1040) Tuğrul Bey, sultan ilan edildi.
 - II. Pasinler Savaşı (1048) Bizans ile yapılan ilk önemli mücadele oldu.
 - III. Tuğrul Bey'in Bağdat'a girmesi (1055) Abbasi halifesi Şii Büveyhoğullarının baskısından kurtarıldı.
 - IV. Ani kalesinin fethi (1064) Çağrı Bey kaleyi Bizanslıların elinden aldı.
 - V. Malazgirt Savaşı (1071) Sultan Alp Arslan, Mısır ve Suriye'yi ele geçirdi.

Yukarıda verilen Büyük Selçuklu Devleti ile ilgili bilgilerden hangileri <u>yanlıştır</u>?

- A) Yalnız IV
- B) Yalnız V
- C) I ve II

- D) III ve IV
- E) IV ve V

- Aşağıdakilerden hangisi Büyük Selçuklu Devleti'nin zayıflama ve yıkılış sebepleri arasında <u>yer almaz</u>?
 - A) Taht kavgalarının yaşanması
 - B) Bizans İmparatorluğu'nun saldırıları
 - C) Haçlı Seferleri'nin olumsuz etkileri
 - D) Batınilerin faaliyetleri
 - E) Karahitaylar ile yapılan Katvan Savaşı
- 10. Nizâmülmülk ünlü eseri Siyasetnâme'de sultan: "Haftada iki gün divan-ı mezalime oturarak mazlumun hakkını vermelidir. Halkın işlerinden gafil olmamalı ve fakiri, kimsesizleri gözetmelidir. Cömert olmalıdır. Memleket meselelerinde acele etmemeli, işin hakikatinin ortaya çıkması için araştırılmasını emretmelidir. Devlet işlerinde takip edeceği siyaseti, âlimler ve cihan görmüşlerle konuşarak tespit etmelidir. Ferasetli olmalı, meseleler üzerinde kafa yormalı, töre ve geleneklerle ilgili olmalıdır. Hak edenlere görev vermeli ve devlet görevlilerini sürekli denetim altında tutmalıdır". demiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi hükümdardan beklenen davranışlardan biri değildir?

- A) Devlet işlerini yapmadan evvel istişare yapması
- B) Devlet işlerinde hukukun üstünlüğünü benimsemesi
- C) Görevlendirmelerde liyakati esas alması
- D) Bir konuyu her yönüyle tetkik edip sonra hükmetmesi
- E) Halktan kopmayıp onlarla yüz yüze gelmesi
- 11. Büyük Selçuklular Dönemi'nde Bâtıniler, Şii propagandası yapıp kendi düşüncelerine engel olarak gördükleri önemli Selçuklu âlim ve yöneticilerine suikastler düzenlemiştir. Bâtınilerin yıkıcı faaliyetleri yüzünden insanlar öldürülmüş ve toplum düzeni bozulmuştur.

Bu sebeple Selçuklu yöneticileri,

- I. halkı Bâtıni propagandalarına karşı bilinçlendirecek ilim merkezleri kurmak
- II. Bâtıni liderlerini devlet görevlerine getirerek sisteme entegre etmek
- III. askerî tedbirler alarak yayılmalarını engellemeye çalışmak

yöntemlerinden hangisini kullanmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve III

- D) II ve III
- E) I, II ve III

TARİH

Türklerin İslamiyet'i Kabulü ve İlk Türk İslam Devletleri

2018 AYT

 Karahanlı Devleti'nde, devletin iki ana kısma ayrılarak yönetilmesi uygulaması bulunmaktadır. Bu; Arslan Han, Buğra Han, İlek Han vb. unvanlarla hanedana mensup hükümdarların hüküm sürmesinden de anlaşılmaktadır.

Bu uygulamanın bir benzeri Karahanlılardan önce, aşağıdaki devletlerin hangisinde görülmüştür?

- A) Kök Türkler
- B) İhşidîler
- C) Gazneliler
- D) Selçuklular
- E) Hârizmşahlar

2018 AYT

- Aşağıdakilerden hangisi, Büyük Selçuklu Devleti'nin hüküm sürdüğü yıllarda, ortaya çıkan kollarından biri değildir?
 - A) Irak
 - B) Kirman
 - C) Horasan
 - D) Suriye
 - E) Türkiye

2020 AYT

 Büyük Selçuklu Devleti'nde hanedan üyeleri ve valilerin, hüküm sürdükleri bölgelerde kendilerine bağlı askerî birlikleri vardı.

Bu uygulama aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) İktidar mücadeleleriyle
- B) Egemenlik anlayışıyla
- C) İkta sistemiyle
- D) Atabeyliklerin oluşmasıyla
- E) Merkezî otoritenin güçlenmesiyle

2021 AYT

- 4. Başlangıçta Zengilere bağlı olarak faaliyet gösterirken daha sonra Mısır'ı ele geçirerek bağımsız olan, Selçuklu devlet geleneğinin Mısır'da yerleşmesini sağlayan, Mısır'da Şii Fâtimî Hilafetini sonlandırmanın yanı sıra Haçlılara karşı da başarılı bir mücadele yürüten devlet, aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Tolunoğulları
 - B) Samaniler
 - C) Eyyubiler
 - D) Memlükler
 - E) İhşidiler

2019 AYT

5. Karahanlılar düzenli bir posta teşkilatı kurmuş, kervansaraylar ve hastaneler inşa etmişlerdir. Bunların yanında Türk-İslam kültürüne ait yazılı eserler de ortaya koymuşlardır.

Bu bilgiye dayanarak Karahanlılar ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

- A) Ticareti geliştirmek istediklerine
- B) Haberleşmeye önem verdiklerine
- C) Sosyal kurumlar oluşturduklarına
- D) Türkçenin gelişimine katkı sağladıklarına
- E) İnanç özgürlüğü sağladıklarına
- Şeritte Türk-İslam Devletleri ile ilgili bazı önemli gelişmelerin oluş tarihleri verilmiş ancak olayların adı boş bırakılmıştır.

Şeritteki tarihlerle eşleşen,

- I. Dandanakan Savaşı
- II. Karahanlı Devleti'nin kurulması
- III. Malazgirt Savaşı
- IV. Türkiye Selçuklu Devleti'nin kurulması
- V.Gazneli Devleti'nin kurulması

gibi gelişmeleri kronolojik olarak sıralayınız.

A) I-II-III-IV-V

B) II-IV-I-III-V

C) I-IV-V-II-III

- D) II-V-I-III-IV
- E) V-I-IV-III-II

TARİH 3. ADIM

- 7. 92 Oluverdi evren, sana verdi tahtı
 - Sürdürsün Tanrı bu taht ile bahtı
 - 93 Dünya bu hakanla sükûn buldu
 - Onun için dünya armağan sundu.
 - 94 Esirlikten geliyor sema kuşları

Kimi Hindistan'dan, Bizans'tan kimi

Yusuf Has Hacib'in Kutadgu Bilig'deki bu sözleri İslamiyet öncesi Türklerde görülen,

- I. kut inanışı
- II. Türk Cihan Hâkimiyeti düşüncesi
- III. ikili teskilat

özelliklerden hangilerinin devam ettiğine kanıt olabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) I ve III
- E) II ve III

- 8. I. Dandanakan Savaşı
 - II. Katvan Savaşı
 - III. Malazgirt Savaşı
 - IV. Pasinler Savaşı

Yukarıda verilen savaşların kronolojik sıralaması aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I-III-IV-II
- B) I-IV-III-II
- C) II-I-IV-III
- D) II-I-III-IV
- E) I-II-III-IV

- Aşağıdakilerden hangisi Karahanlılar Dönemi'nde yazılmış eserlerden <u>değildir</u>?
 - A) Divan-ı Kebir
 - B) Kutadgu Bilig
 - C) Divan-ı Hikmet
 - D) Divânü Lûgati't-Türk
 - E) Atabetü'l-Hakayık

10. Türk töresi ve devlet geleneğine göre ülke, hânedân üyelerinin ortak mülkü sayılırdı. Sultanın ölümüyle hânedân mensupları hepsi doğal hakları olarak gördükleri iktidar makamına sahip olabilmek için harekete geçerlerdi. Türk devlet geleneğine uygun bir şekilde yönetilen Büyük Selçuklu Devleti'nde de kuruluşundan yıkılışına kadar bu geleneğin tesiri görülmüştür.

Bu durum,

- I. devlet yönetimini kolaylaştırması
- II. şehzadelerin Atabeyliklerde görevlendirilmesi
- III. iç karışıklıkların yaşanması
- IV. taht mücadelesi

verilenlerden hangilerine ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız IV
- C) I ve III

- D) II ve III
- E) III ve IV
- 11. I. Büyük Selçuklu Devleti'nin kurulması
 - II. Talas Savaşı
 - III. Türkiye Selçuklu Devleti'nin kurulması
 - IV. Malazgirt Muharebesi

Verilen olayların kronolojik sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

A) I, II, III ve IV

B) I, II, IV ve III

C) II, I, III ve IV

- D) II, I, IV ve III
- E) III, IV, II ve I

12. Emeviler'in Türklere yönelik baskı politikası iki toplum arasında uzun ve çetin bir mücadelenin başlamasına sebep olmuştur. Emeviler'in İslâm davetçisi gibi değil de vergi tahsildarı gibi hareket etmesi Türklerin Müslüman olmasını zorlaştırmış ve qeciktirmiştir.

Abbasiler devrinde Türkler ve Araplar arasındaki ilişkiler düzelmiş, çatışma hali yerini barışa bırakmıştır. Türk devlet adamlarının İslâm'a davet edilmesi, iki toplum arasındaki ticari ilişkilerin geliştirilmesi, sûfilerin birer misyoner gibi Türk halkları arasına katması, Müslüman olan Türklerin Abbasiler tarafından ödüllendirilmesi ve Abbasi Devleti'nde Müslüman Türklerin etkin olması Türklerin İslamiyet'e kabulünü olumlu yönde etkilemiş ve hızlandırmıştır.

Verilen bilgilerden hareketle Türklerin İslamiyet'i kabulüyle ilgili hangi yargıya ulaşılabilir?

- A) Türkler İslamiyet'i kabul etmekte kararsız kalmışlardır.
- B) İslam dininin etkisiyle yerleşik hayata geçmişlerdir.
- C) Abbasiler döneminde Türklerin çoğunluğu Müslüman olmuştur.
- D) İslamiyet'in kabulü Türk devletlerinin ömrünü uzatmıştır.
- E) Aşamalı olarak ve kendi istekleriyle Müslüman olmuşlardır.

Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiyesi

- 1. Kıbrıs Krallığı ile ticari bir antlaşma yaptı.
 - Venediklilere ticari kolaylıklar sağladı.
 - 1214'te Sinop Limanı'nı ele geçirdi.
 - Sinop'ta ilk Selçuklu tersanesini yaptırdı.

Yukarıdaki siyasi ve ekonomik gelişmeler hangi Türkiye Selçuklu hükümdarı döneminde gerçekleşmiştir?

- A) I. Alaaddin Keykubat
- B) I. İzzettin Keykavus
- C) I. Gıyaseddin Keyhüsrev
- D) I. Kılıç Arslan
- E) II. Süleyman Şah

- 2. Aşağıda verilen eserlerden hangisi Mevlânâ Celaleddin Rûmî'ye ait <u>değildir</u>?
 - A) Makalat
 - B) Divan-ı Kebir
 - C) Mesnevi
 - D) Mektubat
 - E) Fih-i Ma-Fih

- 3. Cengiz Han'ın torunu Batuhan tarafından kurulmuştur.
 - 1243 Kösedağ Savaşı ile yıkılma sürecine girmiştir.
 - Mısır'da kurulan ve uzun yıllar İslam dünyasının koruyucusu olan devlettir.
 - Hülagü Han tarafından İran'da kurulmuştur.

Buna göre özelliği verilmeyen devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Memlûklular
- B) Anadolu Selçuklu
- C) İlhanlılar
- D) Bizans
- E) Altın Orda

- 4. 1096-1099 yılları arasında yola çıkan 600 bin kişilik Haçlı ordusu Kudüs'ü aşağıdaki devletlerin hangisinden almıştır?
 - A) Türkiye Selçuklu Devleti
 - B) Eyyubiler
 - C) Memlûkler
 - D) Fâtımîler
 - E) Musul Atabeyliği

- 5. Aşağıdakilerden hangisi Haçlı Seferleri'nin dinî nedenlerinden biridir?
 - A) Doğunun zenginliklerinin ele geçirilmek istenmesi
 - B) Kudüs'ün Müslümanlardan alınmak istenmesi
 - C) Ticaret yollarının denetim altına alınmaya çalışılması
 - D) Türkleri Anadolu'dan atma düşüncesi
 - E) Topraksız köylülerin toprak elde etmek istemesi

Türkiye tarihi açısından "Miryokefalon Savaşı" önemli bir dönüm noktasıdır.

Bu savaşın sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Anadolu'ya "Türkiye" denmeye başlanması
- B) Anadolu'nun kesin olarak Türk yurdu olması
- C) Türklerin batıya ilerleyişinin hızlanması
- D) Bizans'ın Türkleri Anadolu'dan çıkarma umutlarının sona ermesi
- E) Moğol baskısının sona ermesi

- 7. I. 1141 Katvan Muharebesi
 - II. 1230 Yassıçemen Muharebesi
 - III. 1243 Kösedağ Muharebesi

Buna göre hangileri Türkiye Selçuklu Devleti'nin yaptığı savaşlardan biri <u>değildir</u>?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 8. I. 1230 Yassıçemen Muharebesi
 - II. 1240 Bâbailer Ayaklanması
 - III. 1243 Kösedağ Muharebesi

Bu olayların hangileri Türkiye Selçuklu Devleti'nin zayıflamasında ve yıkılış sürecine girmesinde doğrudan etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. IV. Haçlı Seferi sırasında haçlılar seferin yönünü İstanbul'a çevirip şehri yağmaladılar. Bizans devleti hanedanı bunun üzerine başkenti terk etmek zorunda kaldı.

Yukarıdaki bilgiye göre, Bizans'ın Latin işgaline uğramasıyla birlikte imparatorluk hanedanlığı aşağıdaki şehirlerin hangilerine giderek devletler kurdu?

- A) İzmir Aydın
- B) Trabzon Mora
- C) İznik Trabzon
- D) İznik Mora
- E) Bursa Çanakkale

- 11. Selahattin Eyyubi'nin 1187 yılında Hıttin Savaşı'nda Latinleri yenmesiyle Kudüs'ün yeniden Müslümanlara geçmesi aşağıdaki haçlı seferlerinden hangisine neden olmuştur?
 - A) Birinci
 - B) İkinci
 - C) Üçüncü
 - D) Dördüncü
 - E) Beşinci

- I. Fransa'daki Kluni tarikatının Müslümanlarla savaşılması yönündeki çalışmaları,
 - Malazgirt'ten sonra zor durumda kalan Bizans'ın Avrupa'dan yardım istemesi,
 - III. Türklerin, Anadolu, Suriye, Filistin ve Akdeniz bölgesinden uzaklaştırılmak istenmesi

Yukarıdaki gelişmelerden hangileri Haçlı Seferlerinin siyasi sebeplerindendir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) II ve III
- E) I ve III

- 12. I. Baba İshak İsyanı
 - II. Sadettin Köpek'in faaliyetleri
 - III. Kösedağ Savaşı

Yukarıdaki gelişmelerden hangilerinin Türkiye Selçuklu Devleti'nin yıkılışını hızlandırıcı etkisinden söz edilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiyesi

1243 Kösedağ Savaşı ve sonrasında Anadolu'da gerçekleşen Moğol istilaları ile Anadolu Selçuklu Devleti yıkılma sürecine girmiştir. Anadolu Selçuklu Devleti'ne bağlı beylikler bağımsızlıklarını ilan ederek siyasi otorite boşluğuna neden olmuşlardır.

Yalnızca bu bilgiye bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Moğollar Anadolu'ya hâkim olmuştur.
- B) Türklerin Anadolu'ya yerleşme süreci başlamıştır.
- C) Moğollar ile Anadolu beylikleri birlikte hareket etmişlerdir.
- D) Anadolu'da merkeziyetçi yapı bozulmuştur.
- E) Anadolu'da Türk varlığı sona ermiştir.
- Türk akınlarının Anadolu üzerinde yoğunlaştığı sıralarda Bizans İmparatorluğu'nda 1042'den 1081'e kadar 11 imparator değişmiştir. Hatta Botaniates ve Melissenos gibi Büyük Selçuklulardan yardım alarak imparator olmaya çalışanlar da olmuştur. Bu durumu fırsat olarak kullanan Selçuklular, istedikleri yardımları yaparak bazı şehir ve bölgeleri ele geçirmeye ve buralara Türk göçer aileleri iskân etmeye başlamışlardır.

Verilen metne göre aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Türklerin Anadolu'yu vatan edinmeye çalıştığı
- B) Bizans'ın siyasal anlamda istikrarsızlık yaşadığı
- C) Büyük Selçukluların hâkimiyet sahasını genişlettiği
- D) Anadolu'da siyasal bütünlüğün sağlandığı
- E) Büyük Selçukluların fetihlerde kalıcılığı sağlamaya çalıştığı
- XIII. yüzyılda Moğol İmparatorluğu'nun kurulması ve batı yönünde ilerlemesi nedeniyle Oğuz boyları gruplar halinde Anadolu'ya göç etmişlerdir.

Bu durumun,

- I. Anadolu'nun Türkleşmesinin hızlanması
- II. Büyük Selçuklu Devleti'nin parçalanması
- III. Haçlıların Anadolu'ya gelmesi

sonuçlarından hangilerine yol açtığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III

- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 4. Aşağıdakilerden hangisi Selçuklu Türklerinin XI. yüzyılın ilk yarsından itibaren Anadolu topraklarında hızla ilerlemesini kolaylaştıran etmenlerden biri <u>değildir</u>?
 - A) Bizans'ın askerî açıdan zayıf olması
 - B) Bizanslı idarecilerin ülkeyi kötü yönetmesi
 - C) Bizans'ın Anadolu'da mezhep birliğini sağlaması
 - D) Bizanslı memurların halktan ağır vergiler toplaması
 - E) Bizans'ta taht kavgalarının yaşanması

- 5. I. Pasinler
 - II. Malazgirt
 - III. Miryokefalon

Yukarıda verilen savaşlardan hangileri Türkiye Selçukluları ile Bizanslılar arasında gerçekleştirilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III

 1071 Malazgirt zaferinden sonra Alparslan şekillendirdiği yeni fetih politikası sayesinde Türk boyları Anadolu topraklarında hızlı bir şekilde ilerledi.

Aşağıdakilerden hangisi Alparslan şekillendirdiği fetih politikasıdır?

- A) Ele geçirilen topraklara merkezden valiler atanması
- B) Fethedilen toprağın fethedenin malı olması
- C) Merkezi devlet yapısının güçlendirilmek istenmesi
- D) Bizans ile dostane ilişkiler kurulması
- E) Sınır boylarında ordugâh şehirlerin kurulması

- Aşağıdakilerden hangisi Malazgirt Savaşı'ndan sonra kurulan ilk Türk beyliklerinden biri <u>değildir</u>?
 - A) Saltukoğulları
 - B) Danişmentoğulları
 - C) Artukoğluları
 - D) Candaroğulları
 - E) Mengücekoğulları

- 8. I. Tokat, Sivas, Kayseri ve Malatya'ya hâkim olmuştur.
 - II. Haçlılar ile mücadele etmiştir.
 - III. Türkiye Selçukluları tarafından yıkılmıştır.
 - IV. Anadolu'daki en eski medrese olan Yağıbasan medresesini kurmuştur.

Yukarıda özellikleri verilen Türk beyliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karamanoğulları
- B) Karakoyunlular
- C) Danişmentliler
- D) Artuklular
- E) Çaka Beyliği

- Aşağıdakilerden hangisi Anadolu'da kurulan ilk Türk devletlerinin hizmetleri arasında <u>yer almaz</u>?
 - A) Anadolu'nun fethedilmesini sağlamışlardır.
 - B) Anadolu'nun Türkleşmesini sağlamışlardır.
 - C) Anadolu'yu bayındır hale getirmişlerdir.
 - D) Anadolu Türk kültürüne dair eserler vermişlerdir.
 - E) Türklerin Balkanlara geçmesini sağlamışlardır.

- 10. I. Divan-ı Tuğra
 - II. Divan-ı İstifa
 - III. Niyabet-i Saltanat Divanı
 - IV. Pervanecilik
 - V. Divan-ı İsraf

Yukarıdaki divanlardan hangileri sadece Türkiye Selçuklu Devlet'inde kurulmuştur?

- A) II ve III
- B) Yalnız II
- C) Yalnız V
- D) III ve IV
- E) I, II ve V

- 11. Türkiye Selçuklu Devlet'inde İkta toprakları ilgili kararları düzenleyen görevli aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Büyük Divan
 - B) Divan-ı Arz
 - C) Pervaneci
 - D) Divan-ı İstifa
 - E) Divan-ı Tuğra

- 12. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Selçuklu Devlet'inde görülen toprak çeşitlerinden biri <u>değildir</u>?
 - A) Miri arazi
 - B) Ocaklık arazi
 - C) Mülk arazi
 - D) Vakıf arazi
 - E) İkta arazi

Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiyesi

2019 AYT

 Haçlı Seferleri sırasında birçok soylunun ölmesi Avrupa'daki toprakların sahipsiz kalmasına neden olmuştur. İstanbul 1204'te Latinlerin egemenliğine girmiştir. Hıristiyanlarca kutsal kabul edilen yerler Türklerin mücadeleleri sayesinde Müslümanların egemenliğinde kalmıştır.

Buna göre, Haçlı Seferleri'nin sonuçlarının aşağıdaki gelişmelerden hangisi üzerinde etkili olduğu <u>söylenemez</u>?

- A) Feodal düzenin zayıflamasında
- B) Ruhban sınıfının halk üzerindeki inandırıcılığının azalmasında
- C) Bizans İmparatorluğu'nun zayıflamasında
- D) Türklerin İslam dünyasındaki saygınlıklarının artmasında
- E) Avrupa'da mezhep birliğinin sağlanmasında

2021 AYT

- 2. Orta Çağ sonlarında Avrupa'da bilimin, kilisenin baskı ve denetiminden kurtulmaya başlamasında,
 - I. Feodal düzen
 - II. Haçlı Seferleri
 - III. Coğrafi Keşifler

unsurlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) II ve III

 Mevlânâ Celâleddîn-î Rûmî, Hacı Bektâş-ı Velî ve Yunus Emre gibi âlimler, açtıkları tekke ve zaviyeler ile kurdukları vakıflarla geniş halk kitleleri üzerinde etkili oldular.

Buna göre aşağıdakilerin hangisi bu etkilerden biri değildir?

- A) Ticaretin geliştirilmesi
- B) İlmî gelişmelerin yaşanması
- C) Türk dilinin korunması
- D) Tasavvufun sevdirilmesi
- E) Sosyal huzurun sağlanması

4. Moğol İstilası, 1221'den itibaren batı yönünde gittikçe yoğunlaşmış ve Anadolu coğrafyası için bir tehdit hâline gelmiştir. Moğollardan kaçarak Horasan, İran ve Azerbaycan'a gelen Türkmenler, kitleler hâlinde Anadolu'ya göç etmeye başlamıştır.

Buna göre Anadolu'da,

- I. demografik yapının değiştiği
- II. ekonomik problemlerin yaşandığı
- III. dini yapıda değişikliklerin oluştuğu

durumlarından hangilerini ortaya çıkardığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. I. Haçlı Seferi sonrası genel görünüm Haçlıların başarılı olduğu yönündedir.

Bu başarıda,

- I. Türkiye Selçuklularının kuruluş aşamasında bulunması
- II. Haçlılarla mücadele edecek siyasi bir birlikteliğin olmayışı
- III. Büyük Selçuklu Devleti'nin dağılma sürecine girmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. Malazgirt Zaferi sonrası Anadolu'da yaklaşık bir asır süren siyasi istikrarsızlığa Türkiye Selçuklu sultanları son vermiş ve Selçukluların adil davranışları, yerli halk üzerinde olumlu etkilerini göstermiştir.

Buna göre Anadolu'da,

- I. Siyasi birliğin sağlandığı
- II. Huzur ortamının oluştuğu
- III. Ortak bir kültürün meydana geldiği

durumlarından hangilerinin ortaya çıktığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III

7. Türkiye Selçuklu Devleti'nde şehzadeler, melik unvanı ile küçük yaştan itibaren devlet işlerinde tecrübe kazanmaları için atabey denilen devlet adamlarının gözetiminde vilayetlere gönderilmiştir. Atabeylerin de siyasette güçlenmemesi için gerekli tedbirler alınmıştır.

Buna göre,

- I. merkezi otoritenin sağlandığı
- II. şehzadelerin eğitimine önem verildiği
- III. atabeylerin yönetimde etkili olduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I. II ve III
- 8. Malazgirt Zaferi sonrasında Danişment Gazi Danişmentli Beyliği'ni kurmuştur. Beylik Haçlı Seferleri'ne karşı mücadele etmiştir. "Danişmentnâme" adlı manzum türdeki eserde, Danişmentlilerin ülkelerine yaptığı hizmetler anlatılmaktadır. Anadolu'daki en eski medreselerden olan Yağıbasan Medresesi de Danişmentlilere aittir.

Buna göre Danişmentlilerle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Anadolu'daki ilk beyliklerden olduklarına
- B) Cihat ve gaza politikası güttüklerine
- C) Sosyal kurumlara önem verdiklerine
- D) Kültürel faaliyetlerde bulunduklarına
- E) Ticaretin gelişimine katkı sağladıklarına
- Miryokefalon Zaferi'nden sonra II. Kılıç Arslan'ı tebrik için gelenlerin içinde Ermeni Patriğinin de bulunduğu ruhani liderler vardır. Patrik, Sultan'a: "Muzaffersiniz. Tanrı mübarek etsin." demiştir.

Buna göre,

- I. Savaşta Türklerle Ermenilerin ittifak yaptığı
- II. Bizans'a karşı Ermenilerin Türklerin başarısına sevindikleri
- III. Hıristiyanlar arasında Bizans'tan rahatsızlık duyanların olduğu

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. Balkanlarda ve Anadolu'da gücünü korumaya çalışan Bizans İmparatorluğu, büyük bir orduya ihtiyaç duymuştur. Ordusunu her an savaşa hazır tutmak zorunda olan Bizans, ihtiyaç duyduğu parayı karşılamak için zaten zor durumda olan halktan daha fazla vergi toplamaya başlamıştır.

Buna göre Bizans ile ilgili,

- I. Siyasî varlığının tehdit edildiği
- II. Askerî sistemin değişmesi gerektiği
- III. Ek gelirlerin sağlandığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III

- D) II ve III
- E) I, II ve III

11. Anadolu'da VI ve VII. yüzyıllarda Sasani ile Bizans imparatorlukları arasında mücadeleler yaşanmış ve bu mücadeleler Anadolu coğrafyası için tam bir yıkım olmuştur. Daha sonra başlayan ve asırlar süren Bizans-Müslüman mücadeleleri de Anadolu'daki şehir ve kasabaları harabeye çevirmiş, bölgede nüfus oldukça seyrelmiştir.

Buna göre,

- I. göç hareketlerinin yaşandığı
- II. Haçlı Seferleri'nin başladığı
- III. mimari yapıların zarar gördüğü

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I ve III

- 12. Haçlı seferleri sırasında,
 - I. Urfa ve Antakya'da kontluklar kurulması
 - II. başkentin İznik'ten Konya'ya taşınması
 - III. Kudüs'ün Hıristiyanların eline geçmesi

gibi gelişmelerinden hangileri Avrupa feodal yapılanmasının doğuya taşındığının kanıtıdır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III

Beylikten Devlete Osmanlı Siyaseti

1. Orhan Gazi, Bizans'ta yaşanan taht kavgalarında kayınpederi olan Kantakuzen'e yardım etmiş ve tahta geçmesini sağlamıştır. Daha sonra Balkan topraklarında zor durumda kalan Bizans; Sırplara karşı Orhan Gazi'den yardım istemiş ve yardımlarına karşılık olarak da Gelibolu'daki Çimpe Kalesi'ni Osmanlılara vermiştir. Osmanlı Devleti buraya yerleşmiş ve Rumeli'de ilerlemek için bir üs olarak kullanmıştır.

Buna göre,

- Kantakuzen'in Osmanlı desteğiyle Bizans'a imparator olduğu
- II. Bizans ve Osmanlı'nın iş birliği yaptığı
- III. Türklerin Balkanlara kalıcı olarak yerleştiği

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III
- 2. Türk-İslam devletlerinde yeni fethedilen bir yerin yönetiminin o yeri fetheden komutana verilmesi anlayışına "kılıç hakkı" denir.

Buna göre, Türkiye Selçuklu Sultanı I. Alaattin Keykubat aşağıdaki yerlerden hangisini Kayı boyu beyi Ertuğrul Gazi'ye kılıç hakkı olarak vermiştir?

- A) Söğüt Domaniç
- B) Yenişehir
- C) Karacadağ
- D) Ahlat
- E) İnegöl
- Osmanlı Devleti'nin iskân siyasetini uygulamasının sağladiği faydalar arasında aşağıdakilerden hangisi <u>bulunmaz</u>?
 - A) Osmanlı ordusuna lojistik destek sağlanması
 - B) Gayrimüslim tebaa arasındaki kültürel farkların ortadan kaldırılması
 - C) Anadolu'daki sosyal çatışmaların azalması
 - D) Yeni fetihlere zemin hazırlanması
 - E) Konar-göçer Türkmenlerin yerleşik yaşama geçirilmesi

- 4. I. Sırpsındığı
 - II. Niğbolu
 - III. I. Kosova
 - IV. II. Kosova

Verilen savaşlar dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anadolu'da siyasi birlik sağlanmıştır.
- B) Rumeli beylerbeyliği kurulmuştur.
- C) Balkanlarda Türk hâkimiyeti kesinleşmiştir.
- D) Osmanlı'nın İslam dünyasında itibarı artmıştır.
- E) Balkanlarda Türklerin hâkimiyet alanı genişlemiştir.

- Osmanlı'nın Rumeli'de uyguladığı iskân politikası ile bölgede.
 - I. İslamiyet'in yayılmasına
 - II. etnik yapının değişmesine
 - III. Türk kültürünün yayılmasına

hangileri için ortam sağladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III

- D) II ve III
- E) I, II ve III

 I. Murat döneminde Osmanlı Devleti Rumeli'de hızla ilerlemiş ve bölgedeki birçok yeri topraklarına katmıştır.

Buna göre,

- I. Pençik usulünün uygulanmasına
- II. egemenlik alanının genişlemesine
- III. Türk kültürünün ve İslamiyet'in yayılmasına

durumlarının oluşmasına ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III

- D) II ve III
- E) I, II ve III

TARİH 1. ADIM

7. I. Murat, Germiyan ve Hamit'ten çeyiz adıyla ve satın alarak Anadolu'da da topraklarını genişletti. Bu genişleme sonucunda Osmanlılar Anadolu'nun en güçlü devleti Karamanoğlu ile komşu olmuşlardı. Bu komşuluğun sulh içinde devam etmesi, rekabete ve çatışmaya dönmemesi için Murat Bey kızı Nefise Sultan Hatun Karaman şehzadesi Alâeddin Ali Bey'e vermiş ve iki beylik sülalesi arasında evlilik bağı kurulmuştur.

Buna göre I. Murat döneminde Osmanlı'nın Anadolu beylikleriyle olan ilişkileri ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

- A) Anadolu beylikleriyle ilişkilerde sulh yolu seçilmiştir
- B) Evlilik bağı ile iyi ilişkiler kurulmuştur
- C) Türk beyleri rekabet ile çatışmadan kaçınılmıştır
- D) Karamanoğlu beyliğinin gücünden çekinmektedir
- E) Savaşmadan Anadolu'da toprak sahibi olunmuştur

- 8. Ankara Savaş'ı sonrasında yaşanan,
 - I. şehzadeler arasındaki taht kavgaları
 - II. Anadolu'da Türk siyasi birliğinin bozulması
 - III. Balkanlardaki fetihlerin durması

gibi durumlardan hangisi Osmanlı veraset sistemi ile ilişkilidir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III

- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. İstanbul, Yıldırım Bayezid tarafından iki kez kuşatılmış fakat çeşitli nedenlerden dolayı fetih gerçekleşememiştir.

Buna göre,

- I. ağır hava koşulları
- II. Haçlı ordusunun Niğbolu yakınlarına gelmiş olması
- III. erzak ve malzeme yetersizliği
- IV. yaklaşan Timur tehlikesi

gibi nedenlerden hangisi kuşatmaları olumsuz etkilemiştir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III

- D) II ve IV
- E) III ve IV

- 10. "Bapheus (Koyunhisar) Savaşı, Osman'a bir hanedan kurucusu karizması kazandırmış, kendisinden sonra oğlu Orhan itirazsız beylik tahtına geçmiştir. Dolayısıyla 27 Temmuz 1302 tarihini Osmanlı Devleti'nin kesin kuruluş tarihi olarak kabul edebiliriz." sözleri ile Osmanlı Beyliği'nin kuruluşunun tarihini Koyunhisar Savaşı'nın karizmatik zaferine bağlayan tarihçinin adı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?
 - A) Paul Wittek
 - B) Halil İnalcık
 - C) Fuat Köprülü
 - D) Edward Carr
 - E) İlber Ortaylı

- 11. Osmanlı Devleti'nin,
 - I. Yerel halka zorlayıcı ve baskıcı bir yönetim anlayışının
 - II. İnançlarına ve geleneklerine saygılı davranması
 - III. İstimalet politikasını benimsemesi

aşağıdakilerden hangisine yönelik bir politika izlediğini gösterir?

- A) Batı'yı örnek almasına
- B) Türk beylerinin desteğini almasına
- C) İslamiyeti geniş bölgelere yaymak istemesine
- D) Balkanlarda kalıcı olmak istemesine
- E) Merkeziyetçi yapısını güçlendirmek istemesine

- 12. Osmanlı Beyliği'nin kuruluşu ile ilgili nazariyesini "gaza" tezine dayandıran bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Halil İnalcık
 - B) Edward Carr
 - C) İber Ortaylı
 - D) H. Gibbons
 - E) Paul Wittek

Beylikten Devlete Osmanlı Siyaseti

I. Murat, Germiyanoğullarından ve Hamitoğullarından toprak almıştır.

I. Beyazid Dönemi'nde; Saruhanoğulları, Menteşeoğulları, Germiyanoğulları, Eretna Beyliği ve Candaroğullarının Kastamonu kolu Osmanlı hâkimiyetine girmiştir.

Diyagramda boş bırakılan sonuç bölümüne,

- I. Osmanlı sınırları genişlemiştir.
- II. Gaza ve cihat anlayışıyla hareket edilmiştir.
- III. Anadolu siyasi birliği büyük ölçüde sağlanmıştır.

yargılarından hangileri getirilemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

I. Bayezid Dönemi Osmanlı Devleti

2.

Yıldırım Bayezid Dönemi Osmanlı sınırlarını gösteren bu haritadan çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Gayrimüslimlerin büyük bir kısmı Orta Anadolu'da yaşamaktadır.
- B) Akdeniz'deki ticari üstünlük Osmanlı denizcilerine geçmiştir.
- C) Anadolu Türk siyasi birliği kesin olarak sağlanmıştır.
- D) Önemli ticaret yollarının kontrolü Osmanlı tüccarlarındadır.
- E) Osmanlı Devleti, Anadolu'nun büyük bir kısmına hâkim olmuştur.

1302-1448 Yılları arası Osmanlı Devleti Kuruluş Devri Siyasi Gelişmeleri

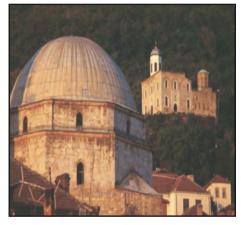
Yukarıdaki harita incelendiğinde Osmanlı Devleti ile ilgili olarak,

- I. hem Anadolu'da hem de Balkanlar'da askerî faaliyette bulunduğu
- II. Anadolu'da Haçlı ordularıyla mücadele ettiği
- III. savaşları galibiyetle sonuçlandırdığı

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

 Aşağıda yer alan görselde Osmanlı istimâlet politikasının simgelerinden biri olan Kosova Prinize Cami ve kilise yan yana yer almaktadır.

Yukarıda verilenler incelendiğinde,

- I. Müslüman ve Hıristiyan nüfusun birlikte yaşadığı
- II. dinî alanda birliğin sağlandığı
- III. farklı dinlerin bir arada var olabildiği

durumlarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

1402 Ankara Savaşı öncesi taraf hükümdarların düşünceleri aşağıdaki görselde verilmiştir.

> Siyasi varlıklarına son verdiğimiz Türkmen beyleri (Germiyanoğulları, Menteşeoğulları ve Aydınoğulları) Timur'a sığındılar. Timur, bana bir mektup göndererek Osmanlı devletinin kendisine bağlanmasını, Anadolu beylerinden alınan yerlerin eski sahiplerine verilmesini ve Kara Yusuf ile Ahmet Celayir'in kendisine teslim edilmesini istiyor. Diğer yandan Timur, denetimimiz altında kendisine tesiim edilirilesiii isuyor. 2000, 20000, 2000, 2000, 2000, 2000, 2000, 2000, 2000, 2000, 2000, 2000, 20

Büyük bir cihan imparatorluğu kurmak istiyorum. Bu yüzden Çin'e düzenleyeceğim seferde arkamda güçlü bir devlet bırakmak istemiyorum. Diğer yandan bazı Türk beylikleri bana sığınarak yardım talep etmekteler. Topraklarını ele geçirdiğim Bağdat Hükümdarı Ahmet Celavir ile Karakovunlu Hükümdarı Yusuf, Osmanlı'ya sığınmış durumdalar. Yıldırım'dan talep etmeme rağmen bu hükümdarları bana teslim etmek istemiyor.

Verilen bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?

- A) Hükümdarlar arasındaki çıkar çatışması savaşa dönüşmüştür.
- B) Timur, Anadolu'da siyasi birliği sağlama amacındadır.
- C) Bayezid, barışçıl yollarla sorunu çözme isteğindedir.
- D) Anadolu coğrafyası eski önemini kaybetmiştir.
- E) Karakoyunlu hükümdarı Timur'u desteklemiştir.
- Osmanlı Beyliği'nin kurulup gelişmesinde,
 - I. Gazilerin fetihleri
 - II. Anadolu'nun siyasi yapısı
 - III. Komşu devletlerin destekleri

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III
- İznik ele geçirilmiştir.
 - Bizans'ın, Osmanlı Devleti karşısında topraklarını geri kazanma umutları sona ermiştir.
 - Bizans ordusu mağlup olmuştur.

Verilen gelişmeler aşağıdaki savaşladan hangisinin sonucudur?

- A) Koyunhisar
- B) Palekanon
- C) Ermenibeli
- D) Domaniç Beli
- E) Sırpsındığı

- Balkanlarda Türk hâkimiyetinin kurulmasında etkili olan,
 - I. Varna
 - II. Sırpsındığı
 - III. Birinci Kosova

savaşlarının kronolojik sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I II III
- B) I III II
- C) II I III

- D) II III I
- E) III I II
- Osmanlı Devleti'nin kuruluşuna dair yabancı ve yerli tarihçiler çeşitli teoriler ileri sürmüşlerdir. Bu konuda hâlâ tarihçiler arasında tam bir fikir birliğinin olduğunu söylemek zordur.

Osmanlı'nın kuruluşu konusunda tarihçiler arasında kesin bir görüş birliğinin olmamasının en önemli sebebi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Tarihçilerin tarafsız olmamaları
- B) Kuruluş yıllarına ait yeterli kaynağın bulunmaması
- C) Kuruluş dönemi ait eserlerin okunamaması
- D) Bu dönem ait kaynakların arşivlerde saklanıyor olması
- E) Bu döneme ait mimari eserlerin günümüze ulaşmaması
- Fetihlerde Osmanlı sultanlarına destek olmuşlardır.
 - Fethedilen yeni arazilerde tekke ve zaviyeler kurarak bölgenin Türkleşmesini ve İslamlaşmasını sağlamışlardır.
 - Ahmet Yesevi'nin öğretilerinden etkilenmişlerdir.
 - Anadolu'da ve Rumeli'de tasavvufun gelişiminde etkili olmuşlardır.

Bazı özellikleri verilen ve Osmanlı Devleti'nin kuruluşunda etkili olan zümre aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahiyan-ı Rûm
- B) Baciyan-ı Rûm
- C) Abdalan-ı Rûm
- D) Gaziyan-ı Rûm
- E) Müderrisan-ı Rûm
- 11. Bizans İmparatorluğu'nun Anadolu'daki eyaletlerinin başında bulunan valilere verilen ünvan aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Thema
- B) Voyvoda
- C) Senyör

- D) Tekfur
- E) Şövalye

Beylikten Devlete Osmanlı Siyaseti

2020 AYT

- Osmanlı Devleti'nin kuruluş sürecinin konu edildiği derste Mert Öğretmen, öğrencilerine aşağıdaki bilgileri verir:
 - · Çimpe Kalesi onun zamanında alınmıştır.
 - · "Gaziler Sultanı" unvanını kullanmıştır.
 - Devletin ilk medresesini İznik'te yaptırmıştır.

Mert Öğretmen'in, hakkında bilgi verdiği Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orhan Bey
- B) I. Murat
- C) Yıldırım Bayezid
- D) Çelebi Mehmet
- E) II. Murat

2021 AYT

Timur, "han" soyundan gelmediği için "han, hakan, sultan" yerine "emir" unvanını kullanmıştır.

Bu durumun ortaya çıkmasında,

- I. ülüş
- II. kut
- III. töre

kavramlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D)I ve II
- E) II ve III

2019 AYT

- Osmanlı Devleti'nin XIV. yüzyılda kısa sürede gelişmesinde,
 - I. Ahilerin desteğinin sağlanması
 - II. hoşgörü politikası izlemeleri
 - III. diğer beyliklerin Osmanlı sultanını halife olarak tanımaları

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A)Yalnız I

B) Yalnız III

C) I ve II

D) I ve III

E) II ve III

5. 1402 Ankara Savaşı sonucunda Timur, Türk beyliklerine eski topraklarını geri vermiş, Osmanlı Devleti'nin sınırları 1389'daki hâline geri dönmüştür. Ayrıca Osmanlıların Balkanlarda yaptığı fetihler durmuştur. Yıldırım Bayezid'in oğulları arasında 11 yıl süren taht kavgaları yaşanmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Anadolu'da Türk siyasi birliğinin bozulduğuna
- B) Osmanlıların toprak kaybettiğine
- C) Balkanlarda Türk hâkimiyetinin bittiğine
- D) Belirsizlik dönemi yaşandığına
- E) Türk dünyasında liderlik mücadelesi yaşandığına

2018 AYT

- 3. Osmanlı Devleti'nin Haçlılarla imzaladığı Edirne-Segedin Antlaşması öncesinde Haçlılarla ittifak yaparak Osmanlıları zor durumda bırakan beylik aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Aydınoğulları
 - B) Ramazanoğulları
 - C) Dulkadiroğulları
 - D) Karamanoğulları
 - E) Candaroğulları

- 6. Yıldırım Bayezid'ın Anadolu'nun büyük bir bölümünde hâkimiyet kurarak merkezî otoritesini Türk beyliklerine kabul ettirmiş olması aşağıdaki savaşlardan hangisinin çıkmasında etkili olmuştur?
 - A) Palekanon Savaşı
 - B) Ankara Savaşı
 - C) Domaniç Beli Savaşı
 - D) Bafeus Savaşı
 - E) Çirmen Savaşı

TARİH 3. ADIM

7. Osmanlılar, Bizans'a karşı kazandığı zaferler sayesinde diğer beyliklerin ve Türkmenlerin takdirini toplamıştır. Kendilerini Türkiye Selçuklularının vârisi olarak gören Karamanoğulları, Osmanlıların bu yükselişi karşısında, diğer beylikleri de organize ederek Osmanlıların siyasetine benzer bir politika izlemeye başlamıştır.

Buna göre Karamanoğulları, diğer beylikler üzerinde hâkimiyet kurmak için aşağıdakilerden hangisini yapmıştır?

- A) Osmanlıların içişlerine karışmıştır.
- B) Hamitoğulları'na baskı uygulamıştır.
- C) Latinlerin üzerine sefer düzenlemiştir.
- D) Bizans'la işbirliği yapmıştır.
- E) Germiyanoğulları ile mücadele etmiştir.
- 8. I. Murad, Osmanlılar ile iyi ilişkiler kuran beyleri yönetimde bırakmayı uygun bulmuştu. Yıldırım Bayezid Devri'nde ise eski beylerin tasfiyesine önem verilmiş ve bu sayede beyliklerin bir daha elden çıkma ihtimalleri ortadan kaldırılmak istenmiştir.

Yıldırım Bayezid bununla aşağıdakilerden hangisini amaçlamıştır?

- A) Merkezi otoriteyi sağlamayı
- B) Bizans'a karşı uzlaşmayı
- C) Beylikler ile iyi geçinmeyi
- D) Tımar Sistemini uygulamayı
- E) Anadolu'dan Rumeli'ye geçmeyi
- **9.** İskân politikası ile göç ettirilen halkın, geçerli bir sebep olmadan eski yerlerine dönmelerine izin verilmemiştir.

Bu uygulamayla Osmanlı Devleti,

- I. üretimde devamlılık sağlanması
- II. İslamlaşmanın kalıcı olması
- III. ülke nüfusunun artması

durumlarından hangilerini amaçlamış olabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

10. Rumeli'de yoğunlaşan iskân siyaseti ile Osmanlı Devleti, fethedilen bölgelerin Türkleşmesini ve İslamlaşmasını sağlamıştır. Konar-göçer Türkmenlerin yerleşik hayata geçmesini sağlamış ayrıca kavgalı aşiretleri birbirinden uzaklaştırarak Anadolu'da huzur ortamını sağlamaya çalışmıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti iskân siyasetiyle ilgili aşağıdakilerden hangisini amaçlamış olamaz?

- A) Fetih hareketlerinde sürekliliği
- B) Vergi gelirlerini artırmayı
- C) Hayvancılığı geliştirmeyi
- D) Sosyal barışı sağlanmayı
- E) Merkezi otoritesini güçlendirmeyi

11. Osman Bey, öncelikle fethetmek istediği bölgenin yollarını kontrol altına almış ve tepki çekmeden hedefini çevrelemeye çalışmıştır. Fetihlerden önce de bölge halkı ile doğrudan irtibata geçmiştir.

Buna göre,

- I. fetihlerin aşamalı olarak gerçekleştirildiği
- II. Osmanlı yönetiminin benimsetilmeye çalışıldığı
- III. planlı bir fetih siyasetinin takip edildiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III
- 12. Bursa'nın hücumla alınmasının zor olduğunu gören Osman Bey, şehrin iki tarafına iki hisar yaptırmıştır. Uzun süren kuşatma sürecinde, Bursa'nın İstanbul'la irtibatını kesmek için de 1321'de Mudanya fethedilmiştir. Çevreden yardım alamadığı için zor durumda kalan Bursa tekfuru, şehri teslim edeceğini bildirmiştir.

Bu bilgilere dayanarak aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

- A) Osmanlı Devleti'nin hücum gücünün yetersiz olduğuna
- B) Bölgede hâkimiyet kurma yolunda adımların atıldığına
- C) Sistemli bir şekilde fetih hareketlerine girişildiğine
- D) Fethedilmek istenen bölgenin çevrelenmeye çalışıldığına
- E) Şehrin uzun süre abluka altında tutulduğuna

Devletleşme Sürecinde Savaşçılar ve Askerler

 Osman Gazi ve Orhan Gazi devirlerinde, özellikle kale kuşatmalarının bir hayli uzun sürdüğü görülmektedir. Bu yıllarda yapılan fetihlerde, daimî ordunun eksikliği anlaşılmış ve düzenli orduya olan ihtiyaç kendini hissettirmiştir.

Bu iddiayı dile getiren bir araştırmacı,

- I. Pençik sisteminin uygulanmasından vazgeçilmiştir.
- II. Donanma gücüne olan ihtiyaç artmıştır.
- III. İlk yıllarda orduda düzenli ve disiplinli birlikler yoktur

yargılarından hangilerini söylerse görüşlerini temellendirmiş olur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III.

 D) I ve II E) II ve III
- Garipname'ye göre Alplar; hiçbir şeyden ürkmemeli, pazusunda, kolunda kuvvet olmalı, serden vazgeçmeli, iyi bir atı, zırhı, kılıcı ve yayı olmalı ayrıca ardında yürüyen ve güvenebileceği bir dostu olmalıdır.

Buna göre Alpların

- I. cesaret
- II. askerî beceri
- III. ateşli silah kullanımı

özelliklerinden hangilerine sahip olması gereklidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
 D) I ve III E) II ve III
- Mehmet Fuat Köprülü'ye göre Osmanlı Beyliği'nin kurulup gelişmesinde beyliğin kurulduğu bölgenin jeopolitik durumu da önemli bir etken olmuştur.

Buna göre Osmanlı'nın,

- I. Bizans sınırında ortaya çıkması
- II. Moğol baskısından uzak bir yerde kurulması
- III. hoşgörülü ve adaletli bir yönetim uygulaması

özelliklerinden hangileri bu düşünceyi desteklemektedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) II ve III

- Osmanlı Devleti'nde;
 - İlk kez Orhan Bey zamanında yaya ve müsellem adı altında düzenli ordu oluşturulmuş, ayrıca mesleği tamamen askerlik olan ve beylerbeyliği komutasında savaşa katılan azeb birliği kurulmuş,
 - Karesioğullarının ele geçirilmesiyle donanma oluşturulmuş,
 - I. Murat Dönemi'nde devşirme sistemi ve tımar sistemi uygulanmaya başlamış.

Bu gelişmelerin

- I. deniz gücünün oluşmaya başlaması
- II. kurumsallaşma sürecinin yaşanması
- III. askerî harcamaların artması

durumlarından hangilerine ortam hazırladığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

- Bizans sınırında kurulan Osmanlı Beyliği'nin ilk savaşçı sınıfı, Osman Gazi'nin etrafında gaza ve ganimet amacıyla toplanan Alplar ve Gazilerdir.
 - Osman Gazi'nin yaptığı başarılı askerî faaliyetler Türkmen aşiretlerinin katılımını sağlamıştır.
 - Osman Gazi, kendi safında savaşa katılan Türkmenlere ganimetlerden pay vermiş ve ele geçirilen topraklara yerleşme hakkını da tanımıştır.

Buna göre Osmanlı Beyliği ile ilgili,

- I. bir uç beyliği olduğu
- II. düzenli bir orduya sahip olmadığı
- III. devlet kurumlarının oluşmaya başladığı

yorumlarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II. E) I, II ve III

TARİH 1. ADIM

6. Osmanlı Devleti'nin ilk düzenli ordusu Bursa'nın fethinden sonra Vezir Alaeddin Paşa ve Bursa Kadısı Çandarlı Kara Halil'in teklifi doğrultusunda Türk gençlerinden meydana getirilmiştir. Bunların atsız olanlarına yaya, atlı askerlerine de müsellem adı verilmiştir. Ayrıca bu gençlerin savaş zamanlarında alacakları ücret, giyecekleri elbise ve sarığın renk ve biçimi tespit edilmiştir.

Buna göre ilk düzenli orduyla ilgili olarak,

- I. Osman Bey döneminde oluşturulmuştur.
- II. Kurulmasında devlet adamlarının etkisi vardır.
- III. Askerlerin kıyafetlerinde düzenlemeler yapılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) II ve III
- Osmanlı Devleti, devşirme sistemiyle asker ihtiyacını karşılamış ve düzenli ordular kurmuştur. Ancak devşirme olarak alınanlarda belli özellikler aranmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi devşirme olarak alınanlarda aranan özelliklerden biri değildir?

- A) Evli olanlar ve müslümanlar devşirilemez.
- B) Yahudiler devşirilemez.
- Devşirmeler akıllı, iyi huylu ve fiziksel açıdan sağlıklı olmalıdır.
- D) Ailenin tek oğlu veya dul kadının oğulları alınamaz.
- E) Devşirme sisteminde yaş sınırı yoktur.
- B. Devletlerin uzun süre varlıklarını sürdürüp hâkim oldukları bölgelerde yüzyıllarca hüküm sürmelerinin ilk şartı kuvvetli bir orduya sahip olmalarıdır. Devlete bağlı olan ve düzenli olarak devletten maaş alan askerlerden oluşan ordunun eğitim ve muharebe kabiliyeti, devlete bağlı olmayan milis kuvvetlere göre daha yüksektir.

Bu bilgiye göre,

- I. Devletlerin bekası için iyi bir orduya ihtiyaç vardır.
- II. Milis kuvvetler iyi bir eğitim ve maaşla başarılı olabilir.
- III. Düzenli ordular savaşlarda başarılı olurlar.
- IV. Devletler sürekli ordular eğitim ve muhabere yönüyle geliştirmelidirler.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) I ve II B) I ve IV C) I ve III
D) II ve III E) II, III ve IV

9. Osmanlı Devleti'ni oluşturan toplumu iki ana grup altında inceleyebiliriz: Bunlardan birincisi askerî adı altında toplanan ve görevlerinden dolayı vergilerden muaf olan kısım; ikincisi ise şehirliler, köylüler ve konar-göçer aşiretlerden meydana gelen ve reaya (halk) denilen vergi mükellefi gruptur.

Osmanlı Devleti'nde bu şekilde bir gruplaşmanın olması,

- I. gruplar arasında geçişin bulunmamasına
- II. toplumsal adaletin gerçekleştirilmesine
- III. vergi alımında adaletsizliğin yaşanmasına
- IV. iki grup arasında devlete karşı farklı sorumlulukların olma-

maddelerinden hangilerine sebep olmamıştır?

A) I ve II B) II ve IV C) II ve III
D) I ve III E) III ve IV

10. Devşirme Kanunu'nun önemli maddeleri şunlardır:

- I. Evliler ve Müslümanlar devşirilemez.
- II. Sekiz yaş altı ve yirmi yaş üstü olanlar devşirilemez.
- III. Ailenin tek oğlu veya dul kadınların oğulları alınamaz.
- IV. Bir bölgede en fazla kırk hanenin birinden bir devşirme alınır.
- V. Devşirilecek oğlanlar akıllı, iyi huylu ve fiziksel açıdan sağlıklı olmalıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Devşirmede din belirleyici bir ölçüttür.
- B) Devşirilecek kişiler belli bir yaş aralığından seçilmiştir.
- C) Devşirme yapılırken etnik farklılıklar dikkate alınmamıştır.
- D) Devşirilecek çocuklarda bedensel özelliklere dikkat edilmiştir.
- E) Çocuğu alınan ailelerin mağduriyeti Devşirme Kanunu ile önlenmiştir.
- Avrupa'da, feodalite sistemi içerisinde köle-çiftçi sınıfı görülürken Osmanlı Devleti'nde uygulanan tımar sistemi içerisinde böyle bir yapı oluşmamıştır.

Tımar sisteminin uygulandığı Osmanlı Devleti'nde feodal bir yapı oluşmamasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toprak mülkünün devlete, kullanım hakkının köylüye ait olması
- B) Topraklarda ürün çeşitliliğinin sağlanması
- C) Köylüye ürünlerini pazarlama hakkının verilmesi
- D) Çiftçilerden toprak kirası alınması
- E) Toprakların gelir miktarına göre sınıflandırılması

Devletleşme Sürecinde Savaşçılar ve Askerler

 Tımar sahipleri, savaş zamanında hazırladıkları cebelülerle birlikte sancak beyinin emrinde sefere katılırdı. Seferler sırasında Tımarlı Sipahilerin onda biri, yaşadıkları yerde bırakılırdı.

Osmanlı Devleti bu uygulama ile,

- I. bölgenin korunması
- II. üretimin devamlılığı
- III. adli kararların verilmesi

durumlarından hangilerini amaçlamış olabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III
- Osmanlı köylüsünün devlete ve sipahiye karşı görevlerinin sınırları kanunlarla belirlenmişti. Bu görevleri dışında reayanın karşılıksız çalıştırılması yasak olup köylünün keyfî hareket etmesine ve toprağı izinsiz terk etmesine asla müsaade edilmezdi.

Osmanlı Devleti bu uygulamayla,

- I. malî
- II. idarî
- III. sosyal

alanlardan hangilerinin bozulmasını engellemeye çalışmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III

3. Tımarlı Sipahi'nin,

- Reayadan kanunla belirlenen oranlarda vergileri toplamak
- Üretimin yükselmesi için gerektiğinde köylüye tohumluk zahire ya da nakit yardımında bulunmak
- Vergileri toplayarak hem kendini geçindirmek hem de tımarın büyüklüğüne göre asker yetiştirmek ve seferlere katılmak
- Üretimde sürekliliği sağlamak, toprağın boş bırakılmaması ve güvenliğin sağlanması için gerekli tedbirleri almak

gibi görevleri ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Topladığı vergilere karşılık asker yetiştirir.
- B) Üretimin artırılması için gerekli tedbirleri alır.
- C) Bulunduğu bölgede devlet otoritesini temsil eder.
- D) Devlet adına vergileri toplar.
- E) Vergi oranlarında düzenleme yapar.

4. Tımar; geçimleri veya hizmetlerine ait masrafları karşılamak üzere bir kısım asker ve memura, vergi toplama yetkisinin devredilmesi anlamına gelmektedir. Paranın kullanımı ve naklî, günümüzdeki kadar gelişmediği için merkezî hazineye alınması gereken vergiler hem nakit hem de ürün olarak toplanmıştır. Toplanan bu vergilerin bir kısmı bölgedeki devlet görevlilerinin maaşlarını karşılamak için bırakılmış ve kalan kısmı hazineye aktarılmıştır.

Buna göre Tımar Sistemi'yle ilgili,

- I. Özel mülkiyet desteklenmiştir.
- II. Hazineden para çıkmadan maaşlar ödenmiştir.
- III. Toprağı işleme hakkı asker ve memurlara verilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

5. Osmanlı Devleti'nde, tımar sisteminin uygulandığı eyaletlerde yapılan sayımlara "tahrir" adı verilir. Tahrir yapmanın esas amacı, eyaletlerdeki nüfus ve gelir kaynaklarını tespit etmek ve bunları devlet görevlilerine, şahıslara ve vakıflara hizmetleri karşılığında; maaş, mülk ve gelir olarak dağıtmaktır.

Buna göre tahrir uygulamasıyla ilgili,

- I. Mültezimlerin belirlenmesinde etkili olmuştur.
- II. İstatistiki verilerin elde edilmesini sağlamıştır.
- III. Eyalet gelirlerinin hizmet karşılığında verilmesine yardımcı olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

TARİH 2. ADIM

6. Osmanlılarda, orduda ve devlet görevlerinde devşirmelerin kullanılması ile herhangi bir kişi veya grubun imtiyaz kazanması ve güçlü bir sınıf hâline gelmesi engellenmiştir.

Bu uygulama ile Osmanlı Devleti'nde,

- I. merkezî otoriteyi korumak
- II. devletin gelirlerini artırmak
- III. devletin sürekliliğini sağlamak

durumlarından hangilerinin amaçlandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) I ve III
- Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin büyüyüp gelişmesinde etkili olan unsurlar arasında gösterilemez?
 - A) Cihat duygusu ile fetihlerin yapılması
 - B) İskân siyaseti ile Türkmenlerin memnun edilmesi
 - C) Başarılı yöneticilerin varlığı
 - D) Bizans Devleti'nden destek alınması
 - E) Anadolu Beyliklerinin birbirleri ile mücadele içinde olmaları
- 8. Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi'nde:
 - Orhan Bey zamanında yaya ve müsellem ordusunun kurulması
 - I. Murat zamanında Yeniçeri Ocağı'nın kurulması
 - Yıldırım Bayezit zamanında Anadolu'da ilk tersane kurulması

gibi gelişmelere bakılarak,

- I. devletin askerî yapısının giderek güçlendiği
- II. askerî örgütlenmenin zamanın ihtiyaçlarına göre oluştuğu
- III. Anadolu Türk birliğinin gerçekleştiği
- IV. Osmanlı Devleti'nin hâkimiyet alanının genişlediği

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve IV $\qquad \qquad \mathsf{D)} \; \mathsf{II}, \mathsf{III} \; \mathsf{ve} \; \mathsf{IV} \qquad \qquad \mathsf{E)} \; \mathsf{I}, \; \mathsf{II} \; \mathsf{ve} \; \mathsf{III}$
- 9. Osmanlıların Kuruluş Döneminde,
 - tımar sisteminin kurulması
 - devşirme sisteminin uygulanması
 - yaya ve müsellem teşkilatlarının oluşturulması

gibi gelişmeler aşağıdaki alanların hangisiyle doğrudan ilgilidir?

A) Ekonomik B) İdari C) Hukuk
D) Din E) Askerî

- 10. "Kuruluş Dönemi'nde Osmanlı Devleti Anadolu Türk beylikleriyle savaşmamış daha çok cihat politikası anlayışıyla Müslüman olmayan unsurlarla mücadele etmiştir." ifadesini kullanan bir tarihçi, bu düşüncesine,
 - I. Sırpsındığı
 - II. Niğbolu
 - III. Ankara

gibi savaşlardan hangilerini kanıt olarak gösteremez?

- 11. Osman Bey'in ölümünden kısa bir süre sonra beyliğin sınırlarının hızla genişlemesi, Orhan Bey'i askerî düzenlemeler yapmak zorunda bıraktı. Beylik yapısından çıkıp güçlü bir devlet hâline gelmek için düzenli bir orduya ihtiyaç vardı. Buna göre devamlı savaşa hazır, yaya ve atlı kuvvetlerin bulundurulması gerekiyordu. Fetihlerin devamı için gerekli olan ilk düzenli birlikler, Vezir ve Bursa Kadısı teklifleri doğrultusunda Bursa'nın fethinden sonra oluşturuldu.

Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdaki devlet adamlarından hangilerinin getirilmesi doğru olur?

- A) Gündüz Alp Konur Alp
- B) Akçakoca Alâeddin Paşa
- C) Alâeddin Paşa Çandarlı Kara Halil
- D) Konur Alp Alâeddin Paşa
- E) Samsa Çavuş Çandarlı Kara Halil

12. Osmanlı Sultanı I. Murat Dönemi'nde,

- Yeniçeri ocağının kurulması
- Hıristiyan çocukların asker olarak yetiştirilmesi
- Karamanoğulları Beyliği ile mücadele edilmesi
- Fethedilen yerlerde İskân politikasının uygulanması

gibi gelişmelere bakılarak aşağıdaki sonuçlardan hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

- A) Türk İslam kültürü yaygınlaştırılmaya çalışılmıştır.
- B) Farklı muharip sınıflar oluşturulmaya başlanmıştır.
- C) Sadece gaza ve cihat düşüncesi ile hareket edilmemiştir.
- D) İlk defa düzenli ordu kurulmuştur.
- E) Askerî teşkilatlanmayı geliştirmeye yönelik adımlar atılmıştır.

TARIH

Devletleşme Sürecinde Savaşçılar ve Askerler

1. Tablo: Yeniçeri Sayılarının Dönemlere Göre Değişimi

I. Murat	II. Murat	Fatih Sultan Mehmet	Kanuni Sultan Süleyman
1000 kişi	3000-4000 kişi	8000-12000 kişi	12000-14000 kişi

Verilen tabloya göre,

- I. yeniçeri sayısının sürekli artış gösterdiği
- II. askerî harcamaların arttığı
- III. merkez ordusunun zamanla büyüdüğü

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III

- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 2. Aşağıdakilerden hangisi Kapıkulu ordusunun piyade sınıflarından biri değildir?
 - A) Acemi Ocağı
 - B) Cebeciler
 - C) Bostancılar
 - D) Silahtar
 - E) Yeniceriler

3. Kapıkulu ordusu içerisinde önemli bir unsur olan yeniçeriler, ilk kez I. Murad Devri'nde bin kişilik bir birlik olarak kuruldu. II. Murad Devri'nde 3-4 bin civarında olan yeniçeri sayısı, Fatih Sultan Mehmet Devri'nde 8-12 bin kişilik bir askerî kuvvet hâline geldi. Kanuni Sultan Süleyman Devri'nde sayıları 12-14 bin kişi arasında değişen yeniçeriler, XVI. yüzyılın sonlarına doğru 40 bin kişilik bir ordu hâline dönüştü.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Yeniçeri Ocağı'nın Avrupa'dan örnek alındığına
- B) Hazineden askerî giderlerin arttığına
- C) Yeniçeriler sayesinde taşrada güç kazanıldığına
- D) Yeniçerilerin imtiyazlı bir sınıf hâline geldiğine
- E) Yeniçerilerin tımarlı sipahilere karşı oluşturulduğuna

4. Tımar topraklarının, devlet mülkü olması nedeniyle miras bırakılması, satılması, kiraya verilmesi, vakfedilmesi ve bağışlanması yasaktı. Tımar toprakları, sipahinin ve köylünün elinden keyfî olarak alınamazdı. Ancak sipahi sefere katılmazsa devlet o senenin gelirini ondan alırdı. Bu şekilde Tımarlı Sipahilerin ayrı bir toprak aristokrasisi oluşturmaları önlenmişti.

Osmanlı Devleti bu uygulamayla aşağıdakilerden hangisini amaçlamıştır?

- A) Vergi gelirlerinin nakdî olarak alınmasını
- B) Hayvancılığın köylerde geliştirilmesini
- C) Merkezî otoritenin taşrada güç kazanmasını
- D) Osmanlı veraset sisteminin değiştirilmesini
- E) Mülkiyet hakkının özendirilmesini
- 5. Osmanlı Devleti, Tımarlı Sipahiler ile Yeniçeri Ocağını birbirlerine karşı denge unsuru olarak kullanmakla aşağıdakilerden hangisini amaçlamış olabilir?
 - A) İmtiyazlı ve güçlü bir sınıfın oluşmasını engellemek
 - B) Adli ve idari yetkilerin birleşmesini sağlamak
 - C) Gönüllü askerî birlikleri kolayca toplamak
 - D) İlmiye sınıfına güç kazandırmaya çalışmak
 - E) Tarımsal üretimin düşmesini önlemek
- 6. Osmanlı Beyliği'nin başlangıçta beyliğe bağlı bir ordusu yoktu. Gerektiğinde, gazilerden oluşan ve tamamı atlı olan aşiret kuvvetlerinin bir yerde toplanması sağlanmış ve sefere çıkılmıştır. Savaş bitince bu kuvvetler dağılmış ve herkes işinin başına dönmüştür.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin düzenli ordu oluşturmasında,

- I. uzun süren muhasaralarda yetersiz kalmaları
- II. dağınık ve askerî disiplinden yoksun olmaları
- III. geçici kuvvetlerin savaşa vaktinde gelmemeleri

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

- Türkmen aşiretlerinin Osmanlı Devleti'ne katılmalarında ve savaş zamanı atlı asker göndermelerinde,
 - I. Kuruluş Dönemi'nde başarılı askerî faaliyetlerin yapılması
 - II. gazaya katılan aşiretlere ganimetlerden pay verilmesi
 - III. Türkmenlere ele geçirilen topraklara yerleşme hakkı tanınması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II $\qquad \qquad \text{D) II ve III} \qquad \qquad \text{E) I, II ve III}$

 Osmanlı Devleti'nde Acemi Ocağı'na savaş esirlerinden ve Hıristiyan ailelerden çocuklar alınırdı. Bunlar Anadolu'daki ailelerin yanına verilerek asker olarak yetişmeleri sağlanırdı.

Bu uygulama ile aşağıdaki amaçlardan hangisine ulaşılmak istenmiştir?

- A) Ailelerin yanında askerî disiplin kazanmalarını sağlamak
- B) Kökleriyle olan bağlarını unutturmak
- C) Anadolu'da tarımsal üretimi artırmak
- D) Türk ve İslam kültürüyle temelden yetişmelerini sağlamak
- E) Devlet idaresi için gerekli ahlakî yapıyı kazandırmak

- 9. I. Tımarlı Sipahiler
 - II. Gaziyân-ı Rûm
 - III. Yaya ve müsellemler
 - IV. Azebler
 - V. Alperenler

Yukarıda verilen askerî birliklerden hangisinin mesleği tamamen askerlik olup Yeniçeri Ocağı'nın kurulmasından sonra öncü birlik olarak kullanılmıstır?

A) I B) II C) III
D) IV E) V

- 10. Cülus bahşişlerinin artması
 - Ulufe alım satımın yapılması
 - Savaşların uzun sürmesi
 - Sık sık padişah değişikliklerinin yaşanması

gibi gelişmelerin Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki kurumların hangisinde olumsuzluklar meydana getirdiği söylenebilir?

- A) İdarî B) Malî C) Hukuk
 D) Kültür E) Askerî
- 11. Kapıkulu ordusu içerisinde önemli bir unsur olan yeniçeriler, ilk kez I. Murad Devri'nde bin kişilik bir birlik olarak kuruldu. Yeniçeri Ocağı mensuplarının sayısı, Yıldırım Bayezid Devri'nde bir miktar arttı. II. Murad Devri'nde 3-4 bin civarında olan yeniçeri sayısı, Fatih Sultan Mehmet devrinde 8-12 bin kişilik bir askerî kuvvet hâline geldi. Kanuni Sultan Süleyman Devri'nde sayıları 12-14 bin kişi arasında değişen yeniçeriler, XVI. yüzyılın sonlarına doğru 40 bin kişilik bir ordu hâline dönüştü.

Bu duruma göre,

- I. Kapıkulu ordusunun diğer adı Yeniçeri Ocağı'dır.
- II. Yeniçerilerin zaman içerisinde önemi artmıştır.
- III. Yeniçerilerin sayıları sınırların genişlemesi ile artırılmıştır.
- IV. Yeniçeriler sınır boylarında görev yapmışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I. ve IV D) II, III. ve IV E) I, II.ve III
- 12. Yıllık geliri 20.000 akçeye kadar olan dirliklerdir.
 - Savaşlarda yararlılık gösteren askerlere verilirdi.
 - Tımar sahibine Tımarlı Sipahi denirdi.
 - Tımarlı Sipahi cebelü yetiştirmek zorundadır.

Yukarıda verilen özellikler,

- I. has
- II. zeamet
- III. tımar

dirlik topraklarından hangilerine aittir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve II

Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti

- Aşağıdakilerin hangisi Osmanlı Devleti Kuruluş Dönemi mimari eserlerinden biri değildir?
 - A) İznik Yeşil Cami
 - B) Sahn-ı Süleymaniye Medresesi
 - C) Bursa Yeşil Türbe
 - D) Yıldırım Darüşşifası
 - E) Bursa Ulu Cami

2. II. Mehmet'in fetih için yaptığı hazırlıklar karşısında Bizans Hıristiyan dünyasından Haçlı Seferi düzenlemesini istemiştir. Bunu değerlendirmek isteyen papa, Ayasofya'da Ortodoks ve Katolik mezheplerinin birleştirilmesi için bir ayin düzenletmiştir. Fakat İstanbul halkı, bu birleşmeye karşı çıkmış ve gösteriler yapmıştır. Grandük Notaras da "İstanbul'da Latin külahı görmektense Türk sarığı görmek evladır." diyerek halkın tepkisini ortaya koymuştur.

İstanbul halkı ve Grandük Notaras'ın Ortodoks ve Katolik mezheplerinin birleşmesine karşı çıkmasındaki asıl sebep aşağıdakilerden hangisidir?

- A) IV. Haçlı Seferi'nde İstanbul'un Latinlerce yağmalanması
- B) Türklere karşı güçlü bir duruma gelinmesi
- C) Yerel yöneticilerin adaletsiz uygulamaları
- D) Latinlerin Bizans'ın Balkan topraklarını almak istemesi
- E) Askerî açıdan Osmanlı Devleti'nin güçlü olması

- 4. Türk tasavvuf edebiyatının ilk ve en önemli örneği olan Divan-ı Hikmet'teki şiirlerin sahibi ve Anadolu'daki tasavvuf cereyanının öncüsü olan ilk Türk mutasavvıfı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Hacı Bayram Veli
 - B) Yunus Emre
 - C) Hoca Ahmet Yesevi
 - D) Hacı Bektaş Veli
 - E) Yusuf Has Hacip

- 5. Anadolu'nun İslamlaşmasında etkili olan aşağıdaki mutasavvıflardan hangisi Anadolu'da yaşamamıştır?
 - A) Ahmet Yesevî
 - B) Yunus Emre
 - C) Ahî Evran
 - D) Hacı Bektâş-ı Velî
 - E) Hacı Bayram-ı Velî

- 3. Osmanlılarda yolcu ve mal taşıma işlerini meslek edinen gruba ne denir?
 - A) Derbent
 - B) Bezirgân
 - C) Emin
 - D) Mekkâri
 - E) Gedik

- 6. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde görülen el sanatlarından biri <u>değildir</u>?
 - A) Dokumacılık
 - B) Hat
 - C) Ahşap işlemeciliği
 - D) Çini
 - E) Heykel

- 7. Anadolu'nun İslamlaşmasında,
 - I. Mevlânâ Celâleddîn-î Rumî
 - II. Yunus Emre
 - III. El-Birunî
 - IV. Hacı Bektâş-ı Velî
 - V. İmam Gazali

gibi sûfî ve âlimlerden hangisinin etkisi görülmez?

- A) I, II ve III
- B) II ve V
- C) III ve IV

- D) II ve IV
- E) III ve V

- 8. "Makalat" isimli eser aşağıdakilerden hangisine aittir?
 - A) Ahî Evran
 - B) Mevlânâ
 - C) Ahmet Yesevî
 - D) Hacı Bektâş-ı Velî,
 - E) Yunus Emre,

- 9. Öğretisinde; "Biz pergel gibiyiz. Bir ayağımız din üzerinde sağlamca durur, öteki ayağımız yetmiş iki milleti dolaşır." diyerek tüm insanlığı kucaklayabildiğini belirten mutasavvıf aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Ahi Evran
 - B) Yunus Emre
 - C) Mevlânâ Celâleddîn-î Rumî
 - D) Hacı Bektâş-ı Velî
 - E) Hacı Bayrâm-ı Velî

- 10. Anadolu'nun İslamlaşmasında "Oturduğun yeri pak et, kazandığın lokmayı hak et." diyerek temizlik, dürüstlük, çalışkanlık ve helal kazancı teşvik ederken yıkıcılığa, zulme, sömürüye ve tembelliğe karşı da tavrını ortaya koyan alim ve sufi kişi aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Ahmet Yesevî
 - B) Mevlânâ Celâleddîn-î Rumî
 - C) Yunus Emre
 - D) Hacı Bayrâm-ı Velî
 - E) Hacı Bektâş-ı Velî

11. 12 ve 13. yüzyıllarda Anadolu'nun Türk ve İslam yurdu haline gelmesinde pek çok etken vardır. Bunlardan biri de tasavvu-fi zümrelerdir. Mevlana, Hacı Bektaş-ı Veli ve Yunus Emre gibi sufiler Anadolu insanının koruyucusu haline gelmişlerdir. Anadolu insanının sıkıntılı anlarında sığındığı liman haline gelmişlerdir.

Sufiler ve alimlerin Anadolu'nun İslamlaşmasında;

- I. halkın koruyucusu olma
- II. sanat dallarının gelişmesini sağlama
- III. Sosyal dayanışmayı geliştirme
- IV. Yöneticileri memnun etme

gibi rollerden hangisini yerine getirdikleri söylenemez?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve IV

- D) II ve IV
- E) I, II ve IV

- 12. Dinî hareketlerin kurduğu tekke vakıfları kimsesizlerin, yoksulların, muhtaçların ve fakirlerin ihtiyaçlarını sağlayarak;
 - I. toplumsal fayda sağlama,
 - II. halkı kendi kontrolüne alma,
 - III. gaza ve cihat mücadelesinde etkili olma,
 - IV. Adalet işlerini düzenleme

gelişmelerinden hangilerinin oluşumunda etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) II ve IV
- E) I, II ve IV

T.C. MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti

Osmanlı sultanları, merkezî otoriteyi güçlendirmek için idari işlerde sarayda eğitim görmüş kişilere görev vermiş ve ulemayı da kendi hizmetine alarak devlet teşkilatlanmasını sağlam temellere oturtmuştur. Hem şeriatı hem de doğrudan doğruya sultan tarafından çıkarılan kanunları ve nizamları uygulayan kadıya, bir yöneticinin emir verme yetkisi yoktur. Diğer taraftan, şeriatla ilgili konular üzerinde fetva veren şeyhülislamın, devlet işlerine müdahale etme hakkı olmayıp sadece devlet işlerinin dine uygunluğu konusunda görüşü alınmıştır.

Buna göre ulemaya tanınan yetkilerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kadılar kanunları uygulama konusunda bağımsız hareket etmiştir.
- B) Kadıların görev alanı yargı işleriyle sınırlandırılmıştır.
- C) Ulema, devlet idaresini destekleyici bir konumda yer almıştır.
- D) Şeyhülislamın yetkileri dinî konularla sınırlandırılmıştır.
- E) Şeyhûlislam alınan kararların dine uygunluğuna dair fetva vermiştir.
- I. Buçuktepe İsyanı
 - II. Osmanlı Devletinde ilk medresenin açılması
 - III. Şeyh Bedreddin Olayı

Yukarıda verilen gelişmelerden hangisi II. Murat Dönemi'nde yaşanmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 - D) I ve II E) II ve III
- 3. Osmanlı Devleti'nde Divan, padişaha bağlı bir kurumdur. Divan, bugünkü Bakanlar Kurulu'nun görev ve yetkilerini taşısa da, burada alınan kararlar padişahın onayından geçmedikçe yürürlüğe konamazdı. Divan üyeleri; devletin adlî malî askerî hizmetlerinde tecrübeli ve yetenekli devlet adamları, padişah tarafından seçilmekle birlikte, kararlarında padişaha bağlı idiler.

Bu bilgilere dayanarak,

- I. Osmanlı'da devlet işleri divanda görüşülmüştür.
- II. Divan'da her konu görüşülmemiştir.
- III. Divan üyeleri padişah tarafından belirlenmiştir.
- IV. Divan kararlarında son söz Şeyhülislam'a aittir.
- V. Bakanlar Kurulu ve divan birbirine benzeyen kurumlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) I ve III B) IV ve V C) II ve III
D) III ve IV E) II ve IV

loğu ve dayanışmayı artırmak amacıyla kurulan teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?

Osmanlı Devleti'nde esnaf ve sanatkâr arasındaki diya-

- A) Lonca
- B) Tımarlı sipahiler
- C) Ahilik
- D) Eşkinci ocağı
- E) Derbentçiler

5. Osmanlı Devleti'nde meslek gruplarının ustaları, Ahilik teşkilatına bağlı olarak loncalar oluşturmuş ve "esnaf şeyhleri" tarafından yönetilmiştir. Ahi terbiyesiyle yetişen Osmanlı sanatkârlarının hile ve aldatmaca bilmediği, bu yola başvuranların ise şiddetle cezalandırıldığı bilinmektedir.

Buna göre,

- I. esnaf arasında dayanışmanın olduğu
- II. etik değerlerin ön planda tutulduğu
- III. üretim faaliyetlerinde artış yaşandığı

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
 - D) I ve III E) I, II ve III
- Fatih, saray kütüphaneleri dışında ülkenin çeşitli şehirlerinde yaptırılan külliye, cami ve medreselerde çok sayıda kütüphane kurmuştur.
 - Yavuz Sultan Selim; Urfa, Kahire, İskenderiye, Halep, Kudüs, Şam'daki kültür ve sanat eserlerini İstanbul'a getirtmiştir.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İlmiye sınıfının etkinliği azaltılmıştır.
- B) Türk dilinin gelişmesi sağlanmıştır.
- C) Devletin kültür seviyesi yükseltilmiştir.
- D) İlimler tasnif edilmiştir.
- E) Tasavvuf önem kazanmıştır.

 Osmanlı Devleti; çeşitli etnik ve dinî kökenden tebaanın ticari, sosyal, kültürel ve bilimsel etkinliklerini sürdürdüğü bir devlettir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin oluşumuna zemin hazırlamıştır?

- A) İlimlerin tasnif edilmesinde
- B) Kültürel birikimin oluşmasında
- C) Askerî yapının güç kazanmasında
- D) Zaviyelerin çoğalmasında
- E) İlmiye sınıfının önem kazanmasında
- 8. "Risâletü'n-Nushiyye" isimli eser aşağıdakilerden hangisine aittir?
 - A) Ahmet Yesevi
 - B) Yunus Emre
 - C) Ahi Evran
 - D) Hacı Bektâş-ı Velî
 - E) Hacı Bayram-ı Velî
- Aşağıdakilerden hangisi Klasik Dönem Osmanlı Devleti'nde görülen el sanatlarından biri değildir?
 - A) Dokumacılık
 - B) Hat
 - C) Ahşap işlemeciliği
 - D) Çini
 - E) Tiyatro
- 10. I. Kalemiye
 - II. Seyfiye
 - III. İlmiye

Divân-ı Hümâyun'da padişah adına yargı yetkilerini kullanan sınıf yukarıdakilerden hangileridir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve III
- E) I, II ve III

- 11. XV. yüzyılda Sultan II. Bayezid'in yazı yazarken onun hokkasını tutacak kadar saygı gösterdiği, "Hattatların Kıblesi" adını almış ve İslam dünyasında "zamandaki bütün hattatların üstadı" olarak bilinen hattat aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Ali Bin Yahya Sofi
 - B) Amasyalı Şeyh Hamdullah
 - C) Karahisarlı Ahmet
 - D) Hafız Osman
 - E) Hattat Hamit

- 12. Osmanlı Devletinde arazilerin tapu kaydını tutan, yabancı devletlere yazılar yazan ve padişahın tuğrasını çeken divan üyesi aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Nişancı
 - B) Kazasker
 - C) Müftü
 - D) Vezir
 - E) Defterdar

- 13. Osmanlı Devleti'nin uyguladığı Tımar sistemiyle,
 - I. Üretimin sürekliliğinin sağlanmıştır.
 - II. Devlet hazinesinin gelirlerinin kaynağında değerlendirilmiştir.
 - III. Devlet otoritesinin etkin kılınmıştır.

gibi yargılardan hangileri savunulabilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti

2018 AYT

- Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde idari birimlerden biri değildir?
 - A) Kaza
 - B) Eyalet
 - C) Sancak
 - D) Avarız
 - E) Köy

2020 AYT

- Darüşşifalar konusunu işleyecek olan Öykü Öğretmen, öğrencilerine "Darüşşifa deyince aklınıza neler geliyor?" sorusunu yöneltmiştir. Öğrencilerden bazıları aşağıdaki cevapları vermiştir.
 - I. Hükümdarlar için hazırlanmış anıt mezarlardır.
 - II. Tıp eğitimi veren kurumlardır.
 - III. Hastaların müzik ve suyla tedavi edildiği yerlerdir.
 - IV. Bir caminin etrafında yer alan medrese, kütüphane, hastane, hamam, türbe gibi yapılar topluluğudur.

Öğrencilerin verdiği bu cevaplardan hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

2021 AYT

3. "Biz ki Sultan Murat Han oğlu padişah Sultan Mehmet Han'ız; Galata halkının, bize bağlı olan diğer halklar gibi, âdet ve ibadetlerini serbestçe yapmalarına izin veriyoruz. Halkın barınakları, dükkân, bağ, değirmen, ticarethane ve diğer mallarına dokunulmayacaktır. Bu bölge halkı kiliselerinde diledikleri gibi ayin düzenleyebileceklerdir. Burada yazılı olduğu gibi vergisini verenler, kanunlara uyanlar serbesttir."

Bu metin aşağıda verilen Osmanlı yönetim uygulamasıyla ilgili terimlerden hangisinin karşılığıdır?

- A) Müsadere
- B) Mukataa
- C) Ahitname
- D) İltizam
- E) İcazetname

2019 AYT

4. Osmanlı Devleti'nde; 1560 civarında yaklaşık 40 bin kapıkuluna yılda 1200 yük akçe kadar ulufe verilirken 1620 civarında 100 bin kapıkuluna 4000 yük akçelik ulufe verilmiştir.

Bu bilgiyle Osmanlı Devleti'nde,

- I. Kapıkulu askerleri önem kazanmıştır.
- II. Hazine giderleri artmıştır.
- III. Timarlı sipahi sayısı artmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) i ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2021 AYT

- 5. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı toprak rejiminin özelliklerinden biri değildir?
 - A) Toprak sipahi tarafından ekip biçilir.
 - B) Tımar sisteminin esasını teşkil etmektedir.
 - C) Toprağın mülkiyeti devlete aittir.
 - D) Toprak sebepsiz yere boş bırakılmaz.
 - E) Hem toprak hem ürün üzerinden vergi ödenir.
- Amasya ve Osmancık Medreselerinde tıp, eczacılık ve tasavvuf alanında çalışmalar yapmıştır.
 - İlk defa bazı hastalıkların, tohum adını verdiği mikroplardan kaynaklandığını öne sürmüştür
 - Mikroptan haber vermesi bakımından Louis Pasteur ve Robert Koch gibi bilginlerin öncüsü olmuştur.

Hakkında bilgi verilen Türk-İslam bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uluğ Bey
- B) Akşemseddin
- C) Sinan Paşa
- D) Ahmet Cevdet Paşa
- E) Ali Kuşçu

7.

Radyal döngüde Fatih Dönemi ile ilgili verilen olaylar göz önüne alındığında,

- I. Karadeniz'de hâkimiyet büyük oranda gerçekleşmiştir.
- II. Anadolu Türk siyasi birliğine katkı sağlanmıştır.
- III. Bizans İmparatorluğu'na son verilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
 - D) II ve III E) I, II ve III
- B. Usta bir şair olan II. Murad zamanında, Arapça ve Farsçadan Türkçeye eserler tercüme ettirilmiştir. Danişmendnâme ve Kâbûsnâme gibi eserler II. Murad'ın gayreti ile yeniden Türkçeye tercüme ettirildi. Yine Osmanlı şiir mecmularından olan Mecmûatü'n-Nezâir de II. Sultan Murad'a adandı. II. Murad Dönemi'nde bilimsel ve kültürel çalışmalara verilen destek sayesinde Azerbaycan, Türkistan ve Arap Yarımadası'ndan tanınmış birçok bilim insanı Edirne ve Bursa'ya gelerek yerleşti.

Buna göre II. Murad Dönemi ile ilgili,

- I. Edebî ve ilmî çalışmalar teşvik edilmiştir.
- II. Türkçeye önem verilmiştir.
- III. Fetih faaliyetleri sönük kalmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

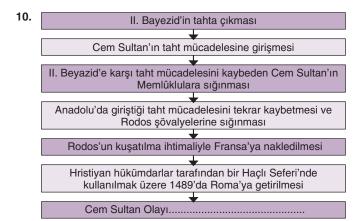
- D) I ve II
- E) II ve III

- **9.** I. İcma
 - II. Kıyas
 - III. Önceki hükümdarların kararları

Yukarıdakilerden hangileri Şer'i hukukun kaynakları arasında yer alır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) II ve III

Diyagramda boş bırakılan sonuç bölümüne,

- I. Fetret Devri'ne zemin hazırlamıştır.
- II. Uluslararası bir meseleye dönüşmüştür.
- III. Osmanlı Devleti'nin bölünmesine neden olmuştur.

yargılarından hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III
- 11. İlköğrenimini Semerkant'ta yaptı. Bursalı Kadızâde-i Rumî'den ve Uluğ Bey'den matematik- astronomi dersleri aldı. Hazırladığı eseri Uluğ Bey'e sundu. Daha sonra Semerkant'tan ayrılıp Akkoyunlu hükümdarı Uzun Hasan'ın hizmetine girdi. Osmanlı devletinin Akkoyunlular ile yaptığı Otlukbeli Savaşında arabuluculuk görevini üstlendi.

Yukarıda hakkında bilgi verilen ünlü bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uluğ Bey
- B) Akşemsettin
- C) Ali Kuşçu
- D) Kadızâde-i Rumi
- E) Davud-i Kayseri
- **12.** Osmanlı topraklarında, yönetenler sınıfı kendi içinde seyfiye, ilmiye ve kalemiye olmak üzere üç gruba ayrılırdı.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi seyfiye sınıfında yer almaz?

- A) Sadrazam
- B) Vezirler
- C) Kazasker
- D) Kaptan-ı Derya
- E) Yeniçeri ağası

Dünya Gücü Osmanlı (1453-1595)

- 1. Osmanlı Devleti'nin, İngiltere ve Hollanda devletlerine ticari imtiyazlar vermesinde,
 - I. ekonomik avantaj sağlama isteği
 - II. müttefik bulma amacı gütmesi
 - III. iç işlerine karışılmasını önleme düşüncesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III
- 2. Osmanlı Devleti'nde, Enderun Mektebine özel olarak seçilen ve eğitilen kişilere; Türkçe, Arapça, Farsça, matematik, tarih, edebiyat, müzik ve güzel sanatlar dersleri verilir. Bunun yanında cirit ve ok atma, ata binme, kılıç kullanma ve güreş en iyi şekilde öğretilirdi.

Buna göre Enderun Mektebinin açılma amacı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Divân-ı Hümâyunu danışma kuruluna dönüştürmek
- B) Osmanlı yargı ve eğitim teşkilatını taşrada güçlendirmek
- C) Devlet yönetiminde görev alacak nitelikli insanlar yetiştirmek
- D) Lonca Teşkilatına işlerlik kazandırmak
- E) Müsadere usulünün uygulanmasını sağlamak

 Yavuz Sultan Selim, Çaldıran'dan dönerken Sinan Paşa komutasındaki bir orduyu Dulkadiroğulları Beyliği üzerine yollamıştır. Dulkadiroğulları yenilgiye uğratılarak Osmanlı hâkimiyeti altına alınmıştır.

Dulkadiroğulları Beyliğine son verilerek hâkimiyet altına alınmasını sağlayan savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ridaniye
- B) Otlukbeli
- C) Mercidabık
- D) Turnadağ
- E) Mohaç

4. Müslümanlar yedi yüzyıl yaşadıkları İber Yarımadası'ndan, İspanya'nın "Yeniden Fetih" siyasetiyle sürülmüşlerdi. 1525'te Şarlken bir emirnameyle Valencia'da kalan Müslümanlara şu koşulları getiriyor ve yaşam mücadelesini sarpa sardırıyordu: Tüm Müslümanlar kendi yaşadıkları yerde yapılacak Hristiyan ayinlerine gitmek zorundaydı. Bundan böyle hepsi şapkalarının üzerinde mavi pamuklu kumaştan bir hilal taşıyacaktı. Taşımayanlar sınır dışı edilecekti. Üç gün içerisinde Müslümanların silahları ellerinden alınacaktı. Camiler kapatılacak ve her türlü dinî faaliyet yasaklanacaktı.

Verilen metne göre İspanya'daki Müslümanların durumuyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) İspanya'nın yerlileri oldukları
- B) Asimilasyon politikasına uğradıkları
- C) Güçlü bir ordularının olduğu
- D) Yerel güçler hâlinde yaşadıkları
- E) Ekonomik alanda hâkimiyet sağladıkları
- 5. İstanbul'un fethinin sonuçlarından,
 - stratejik ve ekonomik bir öneme sahip olan İpek ve Baharat Yolu'nun Osmanlı denetimine geçmesi
 - II. fetihten sonra bazı bilim adamlarının ve sanatçıların İtalya'ya gitmesi
 - III. fetihte kullanılan güçlü topların geçilmesi zor surları dahi yıkabileceğinin anlaşılması

hangileri Avrupa'da siyasal sistemin değişip merkezi krallıkların güçlenmesinde etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III
- Osmanlı Devleti ile Memlûk Devleti'nin ilişkilerinin bozulmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi olmamıştır?
 - A) Fatih Sultan Mehmet döneminden bu yana yaşanan Hicaz su yolları meselesi
 - B) Halifelik makamını ve kutsal yerlerin denetimini almak is-
 - C) Memlük Devleti'nin Anadolu'daki Celali isyanlarını kışkırtması
 - D) Cem Sultan meselesini kullanan Memlûk Devleti'nin Osmanlı Devletinin iç işlerine karışması
 - E) Dulkadiroğulları beyliğini Osmanlı'ya karşı kışkırtması.

- I. Stratejik ve ekonomik bir öneme sahip olan İpek ve Baharat Yolu'nun Osmanlı denetimine geçmesi
 - II. Fetihten sonra bazı bilim adamlarının ve sanatçıların İtalya'ya gitmesi
 - III. Fetihte kullanılan güçlü topların geçilmesi zor surları dahi yıkabileceğinin anlaşılması

Yukarıda İstanbul'un fethinin sonuçlarından Avrupa'ya etkilerinin siyasi, ekonomik ve kültürel alanla ilişkisi hangi seçenekte doğru olarak gruplandırılmıştır?

	<u>Siyasal</u>	<u>Ekonomik</u>	<u>Kültürel</u>
A)	I	II	III
B)	I	III	II
C)	II	1	III
D)	III	II	1
E)	III	1	П

- 8. Mısır seferinin sonuçlarından,
 - I. Halifelik Osmanlı Devleti'ne geçti.
 - II. Kutsal emanetler İstanbul'a getirildi.
 - III. Hicaz bölgesi Osmanlı topraklarına katıldı.

bu gelişmeler Osmanlı Devleti'nde,

- I. Teokratik yönetim yapısının
- II. Egemenlik anlayışının değişmesinin
- III. Yönetimde dinin etkinliğinin artması

hangisinin gerçekleşmesi beklenir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
 D) I ve III E) I, II ve III
- 9. Mısır Seferi'nin sonuçları:
 - I. Halifelik Osmanlı Devleti'ne geçti.
 - Doğu Akdeniz'den geçen Baharat Yolu Osmanlı Devleti'nin denetimine geçti.
 - III. Memluk devleti yıkıldı. Suriye, Filistin, Lübnan, Mısır ve Hicaz bölgesi Osmanlı topraklarına katıldı.

Yukarıda Mısır Seferi'nin sonuçlarının siyasi, dini ve ekonomik alanla ilişkisi hangi seçenekte doğru olarak gruplandırılmıştır?

	<u>Siyasal</u>	<u>Dini</u>	Ekonomik
A)	1	II	III
B)	1	III	II
C)	II	1	III
D)	III	II	1
E)	III	1	II

10. Fransa'ya verilen kapitülasyonlarda,

- I. Fransız tüccarların Osmanlı limanlarından serbestçe ya rarlanabilecek
- II. Fransız tüccarlar arasında yaşanan anlaşmazlıklara Fran sız hakimler bakacak
- III. Osmanlı ülkesinde ölen Fransız tüccarların malları Fransa'daki varislerine bırakılacak
- IV. bu antlaşma, hükümdarların hayatta kaldığı sürede geçerli olacak

hangileri kapitülasyonların sürekliliğini önlemeye yönelik bir tedbir olduğunun kanıtıdır?

- A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve II $\qquad \qquad \text{D) II ve IV} \qquad \qquad \text{E) I, II ve III}$
- 11. Osmanlı Devleti,
 - 1352 yılında ilk kez Venedik ve onlarla savaş halinde olan Cenovalılara kapitülasyonlar verdi.
 - II.Murat ve Fatih dönemlerinde de Venedik ticari ayrıcalıktan faydalanmaya devam etti.
 - Kanuni de 1535 yılında Fransa'ya kapitülasyon verdi.

Bu uygulamalardan,

- I. olası Hristiyan birliğinin oluşmasını engellemeyi
- II. Doğu Akdeniz ticaretini canlandırmayı
- III. ticari gelirleri artırmayı
- IV. egemenlik alanını genişletmeyi

gibi durumlardan hangisini hedeflediği söylenebilir?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
 D) I, II ve III E) II, III ve IV
- 12. II. Mehmet (Fatih) dönemine ait bazı gelişmeler verilmiştir.

Fetih tarihi	Fetihler
I. 1453	İstanbul'un Fethi
II. 1454	Sırbistan'ın alınması
III. 1459	Amasra'nın alınması
IV. 1460	Mora'nın alınması
V. 1461	Sinop ve Trabzon'un alınması
VI. 1473	Otlukbeli Muharebesi
VII. 1474	Karamanoğlu Beyliği'nden Konya'nın alınması

Bu gelişmelerden hangilerinin Anadolu Türk birliği düşüncesini geliştirmeye yönelik olduğu söylenebilir?

- A) I, II, V, VI ve VII
- B) III, V, IV ve VII
- C) I, III, V, VI ve VII
- D) III, V, VI ve VII
- E) I, V, VI ve VII

Dünya Gücü Osmanlı (1453-1595)

1. Avrupalılar, sömürgecilik faaliyetleri sonucu keşfettikleri bölgelerden bol miktarda altın ve gümüşü Avrupa'ya taşıdılar. Böylece Avrupa'nın refah düzeyi yükseldi. Keşfedilen bölgelerden Avrupa'ya taşınan değerli madenlerin (altın, gümüş) zamanla Osmanlı ülkesine girmesi, Osmanlı para birimi olan akçenin değer kaybetmesine yol açtı. Bu durum eşya ve mal fiyatlarının artmasına (enflasyon) neden oldu.

Buna göre Avrupalıların sömürge faaliyetlerinin sonuçları ile ilgili

- I. Osmanlı ekonomisini olumsuz etkilediği
- II. Avrupa'nın kalkınmasında rol oynadığı
- III. Osmanlı Devleti'nin Akdeniz'deki üstünlüğünü Avrupalılara kaptırdığı

durumlarından hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) II ve III
- 2. Osmanlı sarayı okuma yazma oranının hayli yüksek olduğu bir yerdir. Dil, edebiyat ve musiki öğrenimini başarıyla tamamlayan harem kadınları Osmanlı kültürünü öğrenirdi. Hürrem Sultan gibi şiir yazacak kadar dil ve edebiyat öğrenimini başarıyla tamamlayanlar vardı. Evlenip dışarıya çıkanlar halkın arasında saraylı hanım olarak bu kültürü etrafa yayardı.

Buna göre Osmanlı Devleti'nde saray kadınları ile ilgili,

- I. Devlet yönetiminde yer almışlardır.
- II. Saray kültürünün halka yansımasını sağlamışlardır.
- III. Eğitimlerine önem verilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. Aşağıdakilerden hangisi Kanuni döneminde Portekizlilere karşı alınan tedbirlerden biri <u>değildir</u>?

- A) Basra'da bir tersane kurularak Hürmüz Körfezi'nin girişinin kontrol altına alınması
- B) 1525'te Süveyş'te Mısır Kaptanlığı kurulması
- C) Kızıldeniz'in kontrol altına alınmaya çalışılması
- Selman Reis'in idaresinde bir donanmanın Yemen'e gönderilmesi
- E) Safevi donanmasından yardım alınması

Osmanlı Devleti'nin Düzenlediği Hint Deniz Seferleri

Verilen haritaya göre Osmanlı Devleti'nin düzenlediği Hint Deniz Seferleri ile ilgili,

- I. Hindistan'ın doğusuna kadar seferlerde bulunulduğu
- II. seferlerin Basra Körfezi, Kızıl Deniz, Umman Denizi dolaylarında yapıldığı
- III. yapılan seferlerde Gücerat bölgesinin kontrol altına alındığı

yorumlarından hangileri yapılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

Yavuz Sultan Selim, Safevi Devleti'ne sığınan Şehzade Ahmet'in oğlu Murad'ı geri istemek için elçi göndermişti. Şehzade iade edilmediği gibi Osmanlı elçisi, Safevi sarayında öldürüldü. Ayrıca Şah İsmail, Karamanoğulları ile Osmanlı aleyhine ittifak kurmuş ve Yavuz tahta çıktığı zaman kutlamak için elçi göndermemişti. Böylece Şah İsmail, Osmanlı Devleti'ne karşı niyetini açıkça göstermişti.

Verilen metinde geçen "Şah İsmail'in Osmanlı Devleti'ne karşı niyeti" ile kast edilen durum aşağıdakilerden hangisinde belirtilmiştir?

- A) Osmanlı Devleti'ne ekonomik alanda destek olmak
- B) Baharat Yolu'nu kontrol altına almak
- C) Anadolu'ya hâkim olmak
- D) Hristiyan dünyasına karşı birlik oluşturmak
- E) Kutsal topraklarda hâkimiyet kurmak

TARİH 2. ADIM

6. Kanuni'nin tahta çıktığı dönemde Avrupa'da çok önemli gelişmeler yaşanmaktaydı. Almanya'da Martin Luther adında bir rahip, Katolik kilisesini hedef alan bir bildiri yayınlamış ve büyük taraftar toplamıştı. Luther'in çalışmaları sonucunda Avrupa'da yeni bir mezhep olarak ortaya çıkan Protestanlık, toplumu ve idarecileri sarsmaya başlamıştı.

Buna göre Luther'in çalışmaları Avrupa'da,

- I. sosyal
- II. siyasî
- III. dinî

alanlarından hangilerinde etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) I, II ve III
- Osmanlı Devleti'nin "İmtiyaz-ı Mahsusa", Fransızların "kapitülasyon" dedikleri ayrıcalıklara göre;
 - Fransa, Akdeniz'de düşük gümrük vergisi ödeyerek serbestçe ticaret yapabilecektir.
 - Fransızlara ait ticari ve hukuki davalara İstanbul'a gönderilen bir yargıç bakacaktır.
 - Antlaşma her iki hükümdarın hayatta kaldığı sürece geçerli olacaktır.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin Fransızlara verdiği kapitülasyonlarla ilgili,

- Yargılama konusunda eşitlik ilkesine uygun hareket edilmistir.
- II. Antlaşma hükümdarların ömrüyle sınırlandırılmıştır.
- III. Fransa Akdeniz ticaretinde avantaj sağlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) II ve III
- Osmanlı Devleti'nin gerçekleştirdiği Mısır Seferi sonucu yaşanan,
 - I. Halifeliğin Osmanlı Devleti'ne geçmesi
 - II. Kıbrıs Adası için ödenen verginin Osmanlı Devleti'ne ödenmeye başlanması
 - III. Baharat Yolu'nun denetiminin Osmanlı Devleti'ne geçmesi

gelişmelerinden hangileri Mısır Seferi'nin ekonomik sonuçları arasında kabul edilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

9. Osmanlı Devleti, ilk kapitülasyonları 1352'de Cenevizlilere ve 1384 ile 1387 yılları arasında ise Venediklilere tanımıştır. Mısır ve Suriye'nin Fethi'nden sonra Osmanlı Devleti'nde kapitülasyonların değeri artmış, kapitülasyonlarda ikinci dönem başlamıştır. Yavuz; 1517'de Memlûk sultanları tarafından Venedik'e, Katalan ve Fransızlara verilen kapitülasyonları yenilemiştir. Kanuni de Habsburgların Haçlı birliği faaliyetlerini dikkate alarak Fransa'ya verilen kapitülasyonları yenilemiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin kapitülasyon politikası ile ilgili,

- I. Kuruluş Dönemi'nde ortaya çıkmıştır.
- II. Fransa'yı Haçlı birliğinden ayırmak için kullanılmıştır.
- III. İki taraflı uygulanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. Osmanlı Devleti'nde Ticaret Yolları

Verilen haritaya göre Osmanlı Devleti'nde ticaret yolları ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Deniz yolu ticaretinin genelde karalara paralel ilerlediğine
- B) Kara ticaretinin deniz ticaretinden daha fazla gelir sağladığına
- C) Kara ticaretinin doğu ucunun Tebriz ve Basra'ya kadar uzandığına
- D) Osmanlı Devleti ve Venedik arasında ticari bağlantı olduğuna
- E) Karadeniz'in Kefe limanına hem kara hem deniz bağlantısı olduğuna

Dünya Gücü Osmanlı (1453-1595)

2018 AYT

- Aşağıdakilerden hangisi Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde gerçekleşen olaylardan biridir?
 - A) Mısır'ın alınması
 - B) Belgrat'ın alınması
 - C) Mora'nın alınması
 - D) Girit'in fethedilmesi
 - E) Kıbrıs'ın fethedilmesi

2021 AYT

- Aşağıdakilerin hangisi Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi'nin sonuçlarından biridir?
 - A) Erbil, Musul ve Kerkük'ün Osmanlı Devleti'nin egemenliğine girmesi
 - B) Safeviler ile Osmanlı Devleti arasında Amasya Antlaşması'nın imzalanması
 - C) Şahkulu öncülüğünde Anadolu'da büyük bir isyan çıkması
 - D) Venediklilerin Kıbrıs için verdikleri vergiyi Osmanlılara ödemeye başlaması
 - E) Akkoyunlu Devleti'nin siyasi varlığına son verilmesi

2018 AYT

- 3. Aşağıdakilerden hangisi Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde Osmanlı Devleti'nin, Avrupalılar karşısında üstünlük sağlamasında etkili olan gelişmelerden biri değildir?
 - A) Osmanlıların Akdeniz'de deneyimli korsanlarla iş birliği Yapması
 - B) Osmanlı Devleti'nin Fransa'ya kapitülasyonlar vermesi
 - C) Osmanlıların, Şarlken'in Avrupa'yı egemenliği altına almasına engel olması
 - D) Avrupa'da Reform hareketlerinin etkili olması
 - E) Portekizlilerin Hint Okyanusu'ndaki faaliyetlerini artırması

2019 AYT

4. Fatih Sultan Mehmet, ikinci kez tahta çıktıktan sonra kuruluş yıllarından beri güçlü olan ailelerin etkisini kırmak üzere kul sistemine dayalı bir düzen oluşturmuş, yeniçerileri kontrol altına almış ve yeniçeri ağasını doğrudan kendisine bağlamıştır.

Fatih Sultan Mehmet bu uygulamalarıyla aşağıdakilerden hangisini hedeflemiştir?

- A) Aristokrat bir zümre oluşturmak
- B) Mutlak ve merkezî bir yönetim kurmak
- C) Veraset usulünü sistemleştirmek
- D) Devsirme sistemini etkisiz kılmak
- E) Eyalet askerlerinin sayısını artırmak
- 5. Coğrafi Keşiflerin aşağıdaki sonuçlarından hangisi misyonerlik amacının hedeflendiğini gösterir?
 - A) Atlas Okyanusu üzerindeki limanlar önem kazandı.
 - B) Yeni bitki, sebze ve meyve türleri keşfedildi.
 - C) Keşfedilen bölgelerde Hıristiyanlık yayıldı.
 - D) Yeni yerler ve kıtalar keşfedildi.
 - E) İnka ve Aztek gibi uygarlıklarla karşılaşıldı.
- 6. Cem Sultan Olayının "uluslararası mesele" halini almasında aşağıdakilerin hangisinin etkisi yoktur?
 - A) Saint Jean Şövalyelerinin
 - B) Fransa'nın
 - C) Memluk Devleti'nin
 - D) Haçlıların
 - E) Papalığın
- 7. I. I. Viyana kuşatması
 - II. Malta adası kuşatması
 - III. Cerbe Deniz Savaşı

Kanuni Sultan Süleyman döneminde yapılan seferlerin hangileri başarısızlıkla sonuçlanmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) II ve III

TARİH 3. ADIM

8. İstanbul'un fethinin sonuçları arasında;

- I. Ticaret yollarının denetim altına alınması,
- Avrupa'da Rönesan'ın başlaması için gereken şartların oluşması,
- III. Osmanlı Devleti'nde batılılaşma hareketlerinin başlaması,
- IV. Hristiyan dünyanın koruyuculuğunun Osmanlılara geçmesi

gibi gelişmelerden hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) III ve IV

- D) I,II ve III
- E) I, IV ve III

9. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde;

- Cenevizlilerden Amasra,
- İsfendiyaroğullarından Sinop,
- Rumlardan Trabzon alınmıştır.

Fatih Sultan Mehmet bu gelişmelerle;

- I. Anadolu'da siyasî birliği sağlamak,
- II. Karadeniz'de askerî ve ticarî üstünlük elde etmek,
- III. Hakimiyet alanlarını genişletmek,
- IV. Ham madde ihtiyaçlarını karşılamak

amaçlarından hangilerine ulaşmak istemiştir?

- A) I ve II
- B) II ve IV
- C) I, II ve III

- D) III ve IV
- E) I, II ve IV

10. Kapitülasyonlar ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Osmanlı devleti ilk olarak 1352 yılında, Venedikliler ile savaş halinde olan Cenevizlilere kapitülasyon vermiştir.
- Kapitülasyonlar, mali ve hukuki açıdan maddeler içeren imtiyazlardır.
- Kapitülasyonlar, ilk önceleri padişahların taht dönemiyle sınırlandırılmıştır.
- Kapitülasyonlar, ticari ve hukuki imtiyazlardan oluşan belgelerdir.
- E) Kapitülasyonlar, Kanuni Sultan Süleyman zamanında sürekli hale getirilmiştir.

 Yavuz Sultan Selim döneminde yapılan savaşlar haritada gösterilmiştir.

Bu gelişmelerden hareketle Yavuz Sultan Selim dönemi ile ilgili,

- I. Osmanlı Devleti ile Safeviler karşı karşıya gelmiştir.
- II. Anadolu'daki Türkmenlerin Şah İsmail'le olan irtibatını kesmeye çalışmıştır.
- III. Devletin sınırları Basra Körfezi'ne ulaşmıştır.
- IV. Batıdan gelecek tehdit kalmamıştır.
- V. Ticaret yolları ele geçirilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

- A) I ve II
- B) II, IV ve V
- C) I, II ve III

- D) III ve IV
- E) I. II. IV ve V

12. Kanuni Sultan Süleyman'ın;

- Kutsal Roma Germen İmparatoru Şarlken'e karşı, Luther yanlısı Alman prenslerini desteklemesi,
- Fransa'ya siyasî, ticarî ve hukukî alanlarda kapitülasyonlar vermesi.
- Hint Deniz Seferlerinde Portekizlilere karşı mücadele etmesi

gibi durumlara bakılarak;

- I. Hıristiyan dünyasının varlığını sonlandırmak,
- II. Osmanlılara karşı oluşturulan Avrupa Hristiyan birliğini bölmek,
- III. Osmanlıların, coğrafi keşiflerle zayıflayan Akdeniz ticaretini canlandırmak

gibi politikalardan hangilerini gerçekleştirmek istedikleri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) II ve III

Sultan ve Osmanlı Merkez Teşkilatı

- Başkent İstanbul'un güvenliğinden sorumlu olup, gerektiğinde Divan-ı Hümayun'a da çağrılan görevli aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Şehremini
 - B) Yeniçeri ağası
 - C) Subaşı
 - D) Kazasker
 - E) Kaptan-ı Derya

- 2. Tapu Tahrir defterlerini tutar.
 - Tımarların düzenlenmesi ve dağıtılmasını sağlar.

yukarıda görevleri verilen saray görevlisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Defterdar
- B) Kazasker
- C) Reisülküttap
- D) Nişancı
- E) Vezir

- 3. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nde Divan'ın günümüzdeki Yargıtay ve Danıştay gibi bir üst mahkeme görevi de yaptığını kanıtlar niteliktedir?
 - A) Askerî, hukukî ve idarî işlerle ilgili karar verir.
 - B) Yerel mahkemenin yanlış karar verdiğini düşünenlerin temyize başvuru mercidir.
 - Birinci dereceden devlet işlerinin konuşulup karara bağlandığı yerdir.
 - D) Haftada dört gün toplanan divanın iki gününde halkın sorunları dinlenir.
 - E) Burada alınan kararlar Osmanlı hukuk sisteminde kanun sayılır.

4. Padişah adaletli olmalı, ülkeyi şeriatlara uygun olarak yönetmeli, ordunun başında cihat ve gaza amaçlı fetihlerde bulunmalı, askerî koruyup gözetmelidir. Devleti idare edecekleri seçerken iltimas ve haksızlığa göz yummamalı, halkın huzuru ve refahını göz ardı ederek bolluk içinde yaşamalarına ve ülke hazinesini savurganca kullanmalarına müsaade etmemelidir. Kendi çıkarları için çalışan, devletin ve halkın çıkarlarını gözetmeyen idarecileri görevlerinden alarak cezalandırmalıdır.

Yukarıdaki paragrafta Osmanlı padişahlarında bulunması gereken vasıfların hangisinden <u>bahsedilmemiştir</u>?

- A) Liyakat esaslarını gözetme
- B) Hoşgörülü olma
- C) Adaletli olma
- D) Halkın huzur ve refahını gözetme
- E) Örfi ve şeri kurallara uygun davranma
- Yeni Saray ismiyle de bilinen ve padişahlar için bir baba ocağı sayılan Topkapı Sarayı'nda padişah, ailesi ile birlikte ikamet etmiş ve devleti buradan yönetmiştir.

Aşağıdakilerden hangisinde Topkapı Sarayı'nın bölümleri birlikte verilmistir?

- A) Birun Enderun-Harem
- B) Kiler Odası- Hazine Odası Has Oda
- C) Dârüssaâde Dairesi-Şehzade mektebi Kuşhane
- D) Birun-Enderun Divan
- E) Kiler Odası- Hazine Odası Kuşhane

6. Enderun'daki,

Görevliler	Görevi
I. Has odabaşı	Has Oda'nın amiridir.
II. Silahdar ağa	Padişahın silahlarından sorumlu olan kişidir.
III. Çuhadar ağa	Padişahın kaftan ve kürklerine bakan görevlidir.
IV. Rikabdar	Padişahın çizme ve ayakkabılarından sorumlu kişidir.
V. Kapı ağası	Padişahın sarıklarını ve çamaşırlarını mu- muhafaza eden kişidir.
	I. Has odabaşı II. Silahdar ağa III. Çuhadar ağa IV. Rikabdar

Yukarıda yapılan eşleştirmelerden hangisi doğru değildir?

- A) I B) II
- C) III
- D) IV

- Aşağıdaki verilen görevlilerden hangisi Birûn'da yer <u>almaz</u>?
 - A) Müneccimbaşı
 - B) Hekimbaşı
 - C) Dârüssaâde ağası
 - D) Çaşnigir başı
 - E) Şehremini

- 8. Aşağıdakilerden hangisi günümüzde Danıştay, Yargıtay, Anayasa Mahkemesi, Bakanlar Kurulu gibi kurumarın görevini yerine getiren kurumdur?
 - A) Birûn
 - B) Divân-ı Hümâyun
 - C) Enderun
 - D) Babüssaade
 - E) Kubbealtı

 Osmanlılarda divan örgütü devlet yönetiminin yürütüldüğü en önemli kurumdur. Aldığı kararlar padişah onayı ile uygulanırdı.

Bu duruma göre divan örgütü ile ilgili,

- I. Divan merkezi otoriteyi denetlemiştir.
- II. Divanda güçler ayrılığı sistemi uygulanmıştır.
- III. Divan danışma organı özelliğindedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I ve III

- 10. Osmanlı Devleti'nde merkezî otoritenin güçlendirilmesi ve istikrarın sağlanması için bazı uygulamalara gidilmiştir. Bunlardan ilki, veraset sisteminde yapılan düzenlemelerdir.
 - I. Murad Dönemi'nde kabul edilen "Devletin toprakları padişah ve oğullarınındır." ilkesinin yerine Fatih Devri'nde "Devletin toprakları padişahındır." anlayışı getirilmiştir.

Bu değişikliğin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Devletin bağımsızlığını sürekli güçlü kılma
- B) Şehzadeler arasında rekabeti arttırma
- C) Merkezî otoriteyi güçlü tutma
- D) Devlet yönetimindeki sorunları tartışma
- E) Taht kavgalarının genişlemesini önleme

- 11. Osmanlı Devleti'nde sancağa çıkma usulü ile yetişen son padişah aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) III. Murat
 - B) III. Mehmet
 - C) II. Osman
 - D) II. Selim
 - E) I. Ahmet

12. Fatih Sultan Mehmet kendisinin çıkardığı kanunlar ile daha önce uygulanan Osmanlı kanunlarını bir araya toplayarak "Kanunname-i Âli Osman" adıyla anılan ilk Osmanlı Kanunnamesini hazırlamıştır.

Kanunname-i Âli Osman hazırlanırken aşağıdakilerden hangisinin katkısı daha fazla olmuştur?

- A) Örfi Hukuk
- B) Fetva
- C) Şer'i Hukuk
- D) Siyasetname
- E) Kadı Kararları

Sultan ve Osmanlı Merkez Teşkilatı

- 1. I. Rikabdar
 - II. Matbah-ı Amire emini
 - III. Müneccimbaşılar

Yukarıdakilerden hangileri Osmanlı Saray teşkilatının Birun kısımında yer alan görevlilerdendir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III
- **2.** Divan-ı Hümayun'da yer alan bazı devlet görevlilerin sayısı devletin sınırlarının genişlemesine paralel olarak artar.

Buna göre,

- I. Vezirler
- II. Kazasker
- III. Nişancı

görevlilerinden hangilerinin sayısının ülkenin topraklarının genişlemesine bağlı olarak artması beklenir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III
- Fatih Sultan Mehmet merkeziyetçi devlet yapısın güçlendirmek amacıyla aşağıdakilerden hangisini <u>yapmamıştır</u>?
 - A) Müsadere uygulamasını hayata geçirme
 - B) Haremden evlenme geleneğini başlatma
 - C) Devlet adamlarını Türkmen kökenliler yerine devşirmelerden seçme
 - D) Devlet hanedanın ortak malıdır anlayışını getirme
 - E) Kardeş katlini yasalaştırma

4. Osmanlı Devletinde padişah ve bazı adamları nasihatname, siyasetname ve risaleler yazmışlardır.

Osmanlı Devleti'nde yazılan ilk siyasetname aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Asafname
- B) Nasihat-ı Sultan Murat
- C) Kenzü'l-Küberâ ve Mehekkü'l Ulemâ
- D) Siyasetname
- E) Zübde-i Vekaiyat
- 5. I. Divanda büyük davalara bakar.
 - II. Hazinenin durumu ile bilgili divanda padişaha bilgi verir.
 - III. Divanda alınan kararları mühime defterine yazar.

Osmanlı Devleti'nde yukarıda verilen konularla ilgilenen divan üyeleri seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	<u>Defterdar</u>	<u>Nişancı</u>	Kazasker
A)	1	III	II
B)	II	1	III
C)	III	II	1
D)	1	II	III
E)	II	III	1

- 6. Divan-ı Hümayun ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru <u>değildir</u>?
 - A) İlk defa Orhan Bey döneminde kuruldu.
 - B) Hükümdar nerede olursa divan orada toplanırdı.
 - C) Devlet adamlarından şikâyetleri olan vatandaşlar divanabaşvurabilirdi.
 - D) Divan kararları katî olup padişah dahil herkesi bağlardı.
 - Fatih'ten sonra divana başkanlık etme görevi sadrazama bırakıldı.

TARİH 2. ADIM

- 7. I. Reis-ül Küttap
 - II. Şeyhülislam
 - III. Kazasker

Yukarıdaki divan görevlilerinden hangileri XVI. yüzyıldan sonra Divan-ı Hümayun toplantılarına katılmaya başlamışlardır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III

- 8. Osmanlı Devleti'nde padişahın "Allah'ın yeryüzündeki gölgesi kabul edilmesi" ile,
 - I. Merkeze bağlılık esasının önemsenmesi
 - II. Gaza ve cihat anlayışının benimsenmesi
 - III. İstimalet politikasının benimsenmesi

gibi durumlarından hangileri arasında bir bağlantı kurulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III

- Osmanlı devletinde kanun ve uygulamaların İslam dinine uygun olup olmadığının şeyhülislam tarafından belirlenmesi.
 - I. Hukukun üstünlüğü
 - II. Teokrasi
 - III. Liberalizm

anlayışlarından hangilerinin bulunduğuna kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III

 Osmanlı toplumunda insanlar başarıları oranında Müslüman olmak ve Türkçeyi bilmek şartıyla yönetici olabilmişlerdir.

Buna göre,

- I. dikey hareketliliğin yaşanması
- II. Teokratik anlayışın bulunduğu
- III. sınıf farklılarının yaşanmadığı

yargılarından hangilerini doğrular?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III
- 11. Müsadere; Osmanlı Devleti'nde belli bir makama atanmış devlet görevlisinin suçlu olup olmadığına bakılmaksınız görevinden azl edildiğinde tüm mal varlığına el koyma işlemidir. Osmanlı'nın kuruluşundan Tanzimat Fermanı'nın ilanına kadar bu uygulama devam etmiştir

Aşağıdakilerden hangisi müsadere uygulamasının sebepleri arasında yer almaz?

- A) Devlet adamlarının servet sahibi olmalarını önlemek
- B) Ekonominin kötüleştiği zamanlarda hazineye gelir sağlamak
- C) Merkezi otoriteyi güçlendirmek
- D) Haksız şekilde elde edildiği düşünülen paraları hazineye geri aktarmak
- E) Müsadereden elde edilen gelir ile vakıflara yardım etmek
- I. I Murat'ın "Devlet Padişah ve oğullarının ortak malıdır" anlayışını çıkarması
 - II. Türk kökenli devlet adamlarının devlet yönetiminde nüfuzlarının artması
 - III. Fatih'in kardeş katli uygulamasını kanunlaştırması
 - IV. Padişahların evlilikleri harem içinden yapmaları

yukarıdakilerin hangisi Osmanlı padişahlarının klasik döneminde (1300-1600) merkezi otoriteyi güçlendirme çabaları içerisinde gösterilemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) II ve III

T.C. MILLÎ EĞITİM BAKANLIĞI

Sultan ve Osmanlı Merkez Teşkilatı

1.	. Aşağıdakilerden hangisi Siyasetnâme			tarzında	yazılmış
	önemli eserlerde				

- A) Kenzü'l-Küberâ ve Mehekkü'l Ulemâ
- B) Kutadgu Bilig
- C) Nasihât-ı Sultân Murâd
- D) Koçi Bey Risaleleri
- E) İhyâü Ulûmi'd-dîn

2. Osmanlı Devleti'nde merkezî otoritenin güçlendirilmesi ve istikrarın sağlanması için bazı uygulamalara gidilmiştir.

Bu uygulamalar arasında,

- I. "Devletin toprakları padişahındır." anlayışının benimsemesi
- II. Müsadere usulünün uygulanması
- III. Divân-ı Hümâyun toplantılarına vezîriâzamların başkanlık etmesi

gibi uygulamalardan hangisi gösterilemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I ve III

 Topkapı Sarayı, padişahın ikameti dışında, devlet idaresinin ve devlet adamı yetiştirilmesinin de merkezi konumundaydı.

Aşağıdakilerden hangisi Topkapı Sarayı'nda devlet adamı yetiştirilmesinin merkezidir?

- A) Birûn
- B) Harem
- C) Enderun
- D) Şehzadegah
- E) Divan-ı Hümayun

- 5. Padişahın güvenilir hizmetkarlarının yetiştirildiği Enderun'da görev yapanların yükselebileceği en üst oda aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Has oda
 - B) Büyük oda
 - C) Sefer odası
 - D) Küçük oda
 - E) Hazine odası

- 3. I. Reisülküttab
 - II. Kaptan-ı Derya
 - III. Vezir
 - IV. Nişancı
 - V. Kazasker
 - VI. Defterdar

Yukarıdakilerden hangileri diğerlerinden daha sonra divana katılmıştır?

- A) I ve II
- B) III ve IV
- C) V ve VI

- D) I ve VI
- E) II ve V

- 6. Topkapı Sarayı'ndaki,
 - Devlet işlerinin yürütüldüğü
 - Elçilerin kabul edildiği
 - Bayramlaşma merasiminin yapıldığı
 - Yeniçerilere ulufe dağıtıldığı

bölüm aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Enderun
- B) Birûn
- C) Harem-i Hümayun
- D) Harem
- E) Hacegan

- 7. Aşağıdakilerin hangisi Enderun hizmetlilerinden değildir?
 - A) Silahtar ağa
 - B) Çuhadar ağa
 - C) Tülbent ağası
 - D) Dârussaâde ağası
 - E) Kapı ağası
- 8. Aşağıdakilerin hangisi Birûn hizmetlilerinden biri değildir?
 - A) Çavuşbaşı
 - B) Darphane emiri
 - C) Müneccimbaşı
 - D) Çeşnigar başı
 - E) Rikabdar

- 9. Saray'ın ihtiyaçlarına, kamu binalarının tamirat ve bakım işlerine bakan Birun görevlisi aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Bostancı
 - B) Çavuşbaşı
 - C) Şehremini
 - D) Kapıcılar Kethüdası
 - E) Ehli Hiref

 Fatih Dönemi'nden itibaren yüksek derecede görev yapanların ölümleri hallerinde mallarına el konularak bunların hazineye intikal ettirilmesi sağlandı.

Fatih döneminde merkeziyetçi yapıyı güçlendirmek amacıyla yapılan bu uygulama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Narh
- B) Sancağa çıkma
- C) Siyaseten katl
- D) Veraset
- E) Müsadere

- 11. Osmanlı Devleti'nde divan üyelerinden bazıları şunlardır:
 - I. Veziriazam
 - II. Vezir
 - III. Defterdar
 - IV. Nişancı
 - V. Kazasker

Yukarıdaki devlet adamlarımdan hangisi Divan-ı Hümayun toplantılarında İlmiye sınıfını temsil eder?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) Yalnız V
- D) III ve IV
- E) I ve II
- 12. Topkapı sarayının ana bölümlerinden biri olan Enderun'da devşirme kökenli alınan gençler arasından en akıllı ve fizik olarak en düzgünleri seçilerek uzun ve zorlu bir eğitime tabii tutulurlardı. Gençler burada akli ve nakli bilimlerden birçok ders görerek kendilerini geliştirirlerdi. Her öğrenci mutlaka bir sanat ve spor alanında ustalaşırdı. Eğitimlerini başarı ile tamamlayanlar padişah tarafından üst kademelere yönetici olarak atanabilirlerdi.

Yukarıda bilgileri de göz önünde bulundurarak Enderun'un en önemli görevinin aşağıdakilerden hangisi olduğunu söylenebilir?

- A) İyi müzisyenler yetiştirmek
- B) Başarılı sporcular yetiştirmek
- C) Üst düzey iyi yöneticiler yetiştirmek
- D) Becerikli sanatkârlar yetiştirmek
- E) Usta silahşorlar yetiştirmek
- 13. Osmanlı Devleti'nin gelir kaynaklarından bazıları şunlardır,
 - I. maden vergileri
 - II. Gayrimüslimlerden alınan haraç

D) I ve III

- III. Müslümanlardan alınan öşür
- IV. savaş ganimetleri

Bu gelirlerden hangilerinin Osmanlı Devleti'nin fetihçi bir siyaset izlemesinin gerekçesini oluşturması beklenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız IV

Talliiz I

E) II ve IV

Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni

- Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde Lonca Teşkilatı'nın görevleri arasında <u>yer almaz</u>?
 - A) Esnafların denetlenmesini gerçekleştirir.
 - B) Üretilen malların fiyatını belirler.
 - Esnaflar için son derece önemli olan hammaddenin dağılımını gerçekleştirir.
 - D) Kuralları çiğneyen esnafları cezalandırır.
 - E) Üretilen malların kalitesini denetler.

- 2. Osmanlı Devleti'nde ticari veya endüstriyel alanda herhangi bir mesleğe devam etme imtiyazına (dükkan açma hakkı) verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Berat
 - B) Gedik
 - C) Narh
 - D) Bâc
 - E) Kapan

- 3. Osmanlı Devleti'nde başta zahire ürünleri olmak üzere kahve, tütün, ipek, pamuk, kumaş ve çeşitli dokuma ürünlerinin toplu olarak alınıp satıldığı yere verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Bedesten
 - B) Arasta
 - C) Kapan
 - D) Tabhane
 - E) Hanlar

4. Askerî faaliyetlerde hiçbir masraftan kaçınmayan Osmanlı Devleti, hazinesinden sosyal yaşamla ilgili herhangi bir yatırım yapmamıştır. Devlet; cami, imarethane, medrese, şifahane, hamam ve kervansaray gibi dinî ve sosyo-ekonomik tesisleri vakıflar yoluyla yaptırmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin uyguladığı vakıf sistemi ile ilgili doğru bir ifade değildir?

- A) Vakfın hizmet anlayışında evrensel bir yaklaşım hâkimdir.
- B) Toplumsal bir kuruluş olan vakıf, yalnızca belirli kişilerin yararı için kullanılmamıştır.
- Vakıf; toplum hayatında iskan, istikrar, eğitim, sosyal hizmetler alanında olusturulan bir kurulustur.
- Ülke zenginliklerinin paylaşılması, adil devlet yönetiminin tesisini sağlamıştır.
- E) Devlet; dinî ve sosyo-ekonomik tesislerin yapımını desteklememiştir.
- Vakıf, kişilerin kendilerine ait mallarını veya paralarını toplum yararına belirli bir hizmetin yerine getirilmesi amacıyla ebedî olarak bağışlamasıdır.

Buna göre vakıf teşkilatının,

- I. eğitim
- II. sağlık
- III. askerî

alanlarının hangilerinde Osmanlı halkına bir katkısının olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) II ve III

- 6. I. Bedesten
 - II. Kapan
 - III. İmarethane
 - IV. Kervansaray

Yukarıdakilerden hangileri Osmanlı Devleti'nin ticari ve ekonomik sistemiyle ilgili yapılara örnek olarak gösterilebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) I, II ve III

- D) I, II ve IV
- E) II, III ve IV

TARİH 1. ADIM

- 7. Osmanlı Devleti'nde, bir bölgedeki vergi toplama hakkının yaşam boyu olmak şartıyla kişilere devredilmesi sistemine verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Narh sistemi
 - B) İltizam sistemi
 - C) Dirlik sistemi
 - D) Malikâne sistemi
 - E) İstimalet politikası
- 8. I. Bozahane
 - II. Malikâne
 - III. Kahvehane

Yukarıdakilerden hangileri Osmanlı halkının sosyalleşme mekanları içerisinde yer alır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D I ve II
- E) I ve III
- 9. Osmanlı Devleti'nde, farklı etnik ve dinî grupların barış ve huzur içinde yaşamalarında millet sistemi etkili olmuştur. Osmanlıların geliştirdiği millet sistemi sayesinde ülkede yaşayan çeşitli dinlere, mezheplere ve ırklara mensup insanlar, asırlarca İslam kültür ve medeniyeti içerisinde varlıklarını koruyabilmiştir. Yine bu sistem, asırlarca din ve mezhep kavgalarının devam ettiği Orta Doğu'da, Kafkaslarda ve Balkanlarda huzur ve asayişi sağlayabilmiştir.

Bu durumun nedenleri arasında,

- I. Osmanlıların din ve mezhep kavgalarına karışmamaları
- II. Azınlıklara karşı dinî hoşgörü politikası izlenmesi
- III. Bölgede adaletli bir yönetim oluşturulması
- IV. Halkın kitlesel halde din değiştirmesi

gibi gelişmelerden hangileri gösterilemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) Yalnız IV

- D) III ve IV
- E) I, II ve III
- 10. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti içinde yaşayan farklı topluluklardan biri değildir?
 - A) Rumlar
 - B) Ermeniler
 - C) Yahudiler
 - D) Zerdüştler
 - E) Araplar

11. İslam hukukundan hareketle, ülkesinde yaşayan toplulukları din ya da mezhep esasına göre teşkilatlandırarak yöneten Osmanlı Devleti'nin bu modelinedenmiştir.

Yukarıdaki tanımda boş bırakılan yere aşağıdaki kavramlardan hangisi getirilmelidir?

- A) Millet sistemi
- B) Dirlik sistemi
- C) Devşirme sistemi
- D) Veraset sistemi
- E) Malikane sistemi
- 12. Osmanlı Devleti'nin himayesi altında yaşayan onlarca farklı etnik ve dini kökene mensup topluluklar uzun yüzyıllar yanyana huzur ve barış içerisinde yaşayabilmişlerdir. Ayrıca kimliklerini, inançlarını ve dillerini kaybetmemişlerdir.

bu durumun yaşanmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlılar'ın herkese karşı hoşgörülü siyaseti
- B) Osmanlı yöneticilerin kuralları titizlikle uygulamaları
- C) Osmanlılar'ın farklı inanç sahiplerini bir arada yaşamalarına izin vermemeleri
- D) Müslümanları diğer inanç sahibi gruplardan üstün tutmaları
- E) Gayri Müslimlerin devlet kademelerinde görevlendirilmemeleri
- 13. Osmanlı Devleti örfî hukuku kullanarak özel mülkiyet altındaki toprakları ve diğer üretim araçlarını müsadere edebilmekteydi. Bu durum devletin kendini güvenceye alması için zaman içerisinde ortaya çıkmış bir uygulamadır. Osmanlı toplumundaki özel mülk sahipleri her zaman devlet müdahalesi ve mülklerine devlet tarafından el konulması tehlikesi yani müsadere uygulaması ile karşı karşıya kalmaları nedeniyle İslam hukukunda bu duruma çözüm aramışlardır.

Buna göre mülk sahiplerinin müsadere uygulamasına karşı uyguladıkları yöntem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Malikâne sistemini oluşturmak
- B) İltizam sistemini desteklemek
- C) Kamu topraklarını satın almak
- D) Merkezi yönetime karşı gelmek
- E) Vakıflar kurmak

Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni

	Ι. Ι				

II. Mülkî arazi

III. Vakıf arazi

Yukarıdaki arazi çeşitlerinden hangilerinin mülkiyetinin satılması söz konusu <u>değildir</u>?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) I ve II

E) I ve III

- 2. Osmanlı Devleti'nde bir şehre gelen malların bir yerde toplanarak devlet görevlileri tarafından paylaştırılmasının aşağıdaki gelişmelerden hangisini engellemeye yönelik olduğu savunulamaz?
 - A) Haksız rekabeti
 - B) Karaborsacılığı
 - C) Vergi kaçakçılığını
 - D) İthalatı
 - E) Enflasyonu

- 3. Geliri kadı, müderris, subaşı gibi orta düzey devlet görevlilerine verilen mirî arazi aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Has
 - B) Tımar
 - C) Ocaklık
 - D) Zeamet
 - E) Mukataa

4. Saray adamlarına ve ilmiye sınıfından bazı yüksek rütbeli kişilere çalıştıkları süre içinde maaşlarına ek olarak verilen arazilerdir. Bu kişiler, görevlerinden ayrıldıktan sonra ise emekli maaşı olarak ölünceye kadar bu arazilerin gelirlerini alırlardı.

Yukarıda özelliği verilen toprak sistemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mirî
- B) Mülk
- C) Dirlik
- D) Yurtluk ve Ocaklık
- E) Arpalık

- 5. Osmanlı'da kahve ve kahvehane kültürü Türk insanının hayatına ne zamandan itibaren girmeye başlamıştır?
 - A) XVI. yüzyıl
 - B) XVII. yüzyıl
 - C) VIII. yüzyıl
 - D) XIX. yüzyıl
 - E) XX. yüzyıl

- Aşağıdakilerden hangisi Lonca Teşkilatı'nın özellikleri arasında <u>değildir</u>?
 - A) Mesleğe çırak kazandırılır.
 - B) Loncaya sadece Müslümanlar üye olabilir.
 - C) Hammadde temin edilerek üyelere dağıtılır.
 - D) Üretilen malların standartlara uygunluğu kontrol edilir.
 - E) Meslek mensupları arasında dayanışma sağlanır.

- 7. Osmanlı Devleti'nde geliri doğrudan hazineye aktarılan arazi aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Mukataa
 - B) Yurtluk ve Ocaklık
 - C) Dirlik
 - D) Malikane
 - E) Arpalık

- Osmanlı Devleti'nde çeşitli illere dağılmış el emeğine dayanan küçük işletmelerin, XVII. yüzyıldan itibaren yok olmaya başlamalarında,
 - I. Loncaların yeterli çalışmayı yapamaması
 - II. Ülkenin Avrupa'nın açık pazarı durumuna gelmiş olması
 - III. Ülkedeki sanayi işletmelerini çalıştıracak hammaddenin bulunamayışı

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D II ve III
- E) I, II ve III

- 9. Meslekler Görevleri
 - I. Kazzazlar Kaba ağaç işi yapan bir çeşit marangoz.
 - II. Hallaçlar Yünü veya pamuğu bir araçla kabartma,
 - ditme işini yapan kişiler.
 - III. Nalçacılar Ayakkabının altına metal pençe çakan kimse.
 - IV. Nalbantlar Hayvanların ayağına nal çakan kimse.
 - V. Neccarlar İpek işleyen ipek satan kişiler.

Yukarıda verilen meslek kollarından hangilerinin açıklaması yanlıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız IV
- C) I ve V

- D) II ve IV
- E) I, III ve IV

- Osmanlı Devleti'nde esnaf ve zanaatkârların örgütlenmesiyle ortaya çıkan lonca teşkilâtının,
 - I. Üyeler arasında dayanışmayı arttırma
 - II. Ekonomik hayatta haksız rekabeti önleme
 - III. Devşirme sistemini yaygınlaştırma

gibi işlevlerden hangilerini gerçekleştirmek amacıyla oluşturulduğu ileri sürülebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 11. Vakıfların,
 - I. İnsanlardaki dayanışma ve iyilik yapma duygusunu arttırma
 - II. Düzenli ve yaşanabilir şehirler kurma
 - III. Toplumun kültürel seviyesini arttırma
 - IV. Fakirlerin ihtiyaçlarını giderme
 - V. Vakıf kurucularının çocukları için gelir oluşturma

amaçlarından hangilerinin bulunduğu söylenemez?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

12. Osmanlı külliyeleri, varlıklarını vakıf müesseselerine borçludurlar. Sadece ibadet yeri, öğretim merkezi ya da fakir mutfağı oldukları için değil, çevrelerindeki toplantı yerlerinin gelişmesine önayak oldukları için de önemlidirler. Belli şehir merkezlerindeki bu külliyeler, hizmetlerini çeşitli yollarla en küçük köylere kadar ulaştırmışlardır.

Buna göre külliyeler için,

- I. Sosyal bütünleşmeyi sağladıkları
- II. Halkın ihtiyaçlarını karşıladıkları
- III. Devlet kontrolünde olmadıkları
- IV. Askerî ve idarî hizmetler yaptıkları

gibi özelliklerden hangisi söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve IV
- E) I, II ve III

Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni

1.	licaret yolları üzerinde, ticaretle ugraşan Musluman ve
	yabancı kimselere hizmet vermek, onların barınma, din-
	lenme ve güvenlik gibi ihtiyaçlarını gidermek amacıyla
	kurulan yapılara verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bedesten
- B) Kervansaray
- C) Arasta
- D) Panayır
- E) Kapan

2. Osmanlı Devleti'nde Lonca teşkilatı	. Os	smanlı De	vleti'nde	Lonca	teskilatır
--	------	-----------	-----------	-------	------------

- I. mesleki eğitim
- II. üretim
- III. güvenlik

alanlarından hangilerinde görev ve sorumlulukları vardır?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) I ve II

E) II ve III

3. Osmanlılar fethedilen bölgelerdeki Rum, Ermeni ve Yahudilere; yasalara uydukları, vergilerini ödedikleri, güvenlik ve düzeni muhafaza ettikleri sürece kendi okul, hastane ve mahkeme gibi kurumlarını yaşatma imkânı vermiştir.

Osmanlı Devleti'ndeki bu uygulama;

- I. Ülkede farklı inanışta kişiler kendi kurumlarını yaşatmaktadır.
- II. Vergilendirmede dinsel inanışlara göre bir ayrım yapılmıştır.
- III. Gayrimüslimler ülke yönetiminde etkilidir.

yargılarından hangilerinin göstergesidir?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) II ve III

E) I, II ve III

4. Temelde İslami bir kuruluş olan Osmanlı vakıfları, Anadolu'da halkın yararına birçok sosyal ve ekonomik işlevi olan eser yapılmasını sağlarken, fetihlerin yapıldığı Baklanlarda, Ortadoğu ve Kafkaslarda da Türk-İslam Medeniyeti'nin etkin olmasını sağlamıştır.

Buna göre vakıfların işlevleri ile ilgili,

- I. Ülke sınırlarının genişletilmesinde etkili olmuşlardır.
- II. Toplumsal ihtiyaçların karşılanmasında devletin yükünü hafifletmişlerdir.
- III. Fethedilen yerlerin, hızla Türkleşmesinde ve İslamlaşmasında etkili olmuşlardır.

yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I

B) Yalnız III

C) I ve II

D) I ve III

E) II ve III

- Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi'nde doğudan göç eden Türkmen boylarının Rumeli'de fethedilen bölgelere yerleştirilmesinin,
 - I. Anadolu'daki var olan düzeni bozmamak
 - II. Anadolu'daki nüfus yoğunluğunu azaltmak
 - III. Rumeli'de fethedilen bölgelerde egemenliği kalıcı kılmak
 - IV. Devşirme sistemini uygulayarak Hıristiyanları Müslümanlaştırmak

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye yönelik bir uygulama olduğu ileri sürülebilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) II ve IV

E) II ve III

- 6. Osmanlı Devleti'nde kişilerin kendilerine ait mallarını veya paralarını belirli bir hizmetin yerine getirilmesi amacıyla eğitim, din, sağlık, bayındırlık gibi sosyal ve kültürel alanlarda hizmet verecek kuruluşlara bağışlamasına ne ad verilirdir?
 - A) Hayrat
 - B) İmaret
 - C) laşe
 - D) Vakıf
 - E) Lonca

7. Osmanlılar, kuruluş ve yükselme dönemlerinde fethettikleri toprakları öşür veya haraç vergileri karşılığı eski sahiplerine bırakmışlardır. Ancak, üç yıl arka arkaya ekilmeyen topraklar eski sahiplerinden alınarak başkasına verilmiştir.

Bu durum,

- I. toplumsal uzlaşıya önem verildiği
- II. Müslümanlara ayrıcalıklı olarak toprak dağıtıldığı
- III. tarım topraklarının mülkiyetinin devlete ait olduğu
- IV. vergi gelirlerinin sürekliliğinin sağlanmak istendiği
- V. üretimin sürekliliği için önlemler alındığı

yargılarından hangileri ile ilişkilendirilemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve IV

- D) II ve IV
- E) IV ve V
- 8. Osmanlı Devleti toprak sistemini oluştururken,
 - I. İslam toprak hukukuna dayanması
 - II. Roma, Bizans ve eski İran gibi medeniyetlerin de sistemini kendi döneminin şartlarına göre uyarlayarak faydalanmaktan çekinmemiş olması
 - III. Türk İslam devletlerinin toprak sisteminden yararlanılması
 - IV. Fethettikleri yerlerde önceden uygulanan örf ve âdetler ile hukuki durumu dikkate alması

unsurlarından hangileri çeşitli sistemlerden etkilenildiğinin bir göstergesidir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) III ve IV

- D) I, II ve IV
- E) I, II, III ve IV
- 9. Mülkiyeti devlete ait olan topraklardır.
 - Bu toprakların kullanım hakkı, kira bedeli alındıktan sonra sözleşmeyle reayaya bırakılmıştır.
 - Toprağı işleyen reaya, elde ettiği üründen 1/10 ile 1/2 arasında değişen oranlarda vergi ödemekle mükelleftir.

Yukarıda özellikleri verilen Osmanlı toprak sistemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mirî arazi
- B) Dirlik
- C) Malikane
- D) Mukataa
- E) Mülk arazi

- I. Arpalık: Saray adamlarına ve ilmiye sınıfından bazı yüksek rütbeli kişilere çalıştıkları süre içinde maaşlarına ek olarak verilen arazilerdir.
 - II. Paşmaklık: Fetihleri kolaylaştırmak ve teşvik etmek için seferlere katılan önemli komutanlara, dervişlere ve ahilere fethedilen ülkelerde verilen arazilerdir.
 - III. Yurtluk ve Ocaklık: Bir bölgenin eski sahibi olan ve o bölgenin Osmanlı Devleti'ne katılmasını sağlayan devlete sadakatle bağlılıklarını bildiren mahallî beylere verilen arazilerdir.

Yukarıdaki mirî arazi topraklarından hangilerinin açıklaması yanlıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III

- 11. Osmanlı Devleti, halk yönetiminde aşağıdakilerden hangisini esas almıştır?
 - A) Irk
 - B) Düşünce ve inanç
 - C) Örf ve adet
 - D) Askerlik
 - E) Vergi

- 12. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı topraklarında yaşayan Ortodoks cemaatten değildir?
 - A) Rumlar
 - B) Sırplar
 - C) Bulgarlar
 - D) Nasturiler
 - E) Karadağlılar

Değişen Dünya Dengeleri Karşısında Osmanlı Siyaseti

1.	Altın Orda Devleti'nin yıkılmasıyla Doğu Avrupa'dan
	Orta Asya'ya yayılma imkânı bulan devlet aşağıdakiler-
	den hangisidir?

- A) Rusya
- B) Çin
- C) İran
- D) Kore
- E) İngiltere

- 1533'te imzalanan Antlaşması ile Avusturya Osmanlı Devleti'nin üstünlüğünü kabul etmiştir. Paragrafta bulunan boşluğa uygun olan kelime aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?
 - A) İstanbul
 - B) Zitvatorok
 - C) Bucaş
 - D) Bahçesaray
 - E) II. Kasrışirin

- Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyılda savaştığı devletlerden biri <u>değildir</u>?
 - A) Avusturya
 - B) İran
 - C) Venedik
 - D) Rusya
 - E) İsveç

- 4. I. Venedik
 - II. Rusya
 - III. İran
 - IV. Bulgaristan

Verilen devletlerden hangileri Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyılda batıda mücadele ettiği devletlerden <u>değildir</u>?

- A) Yalnız IV
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

- Bahçesaray (Çehrin) Antlaşması hangi yönüyle tarihî öneme sahiptir?
 - A) Kiev'in Ruslarda kalmaya devam etmesi
 - B) Özi Nehri'nin iki devlet arasında sınır olması
 - C) Rusların isteği ile imzalanması
 - D) İlk Osmanlı-Rus antlaşması olması
 - E) IV. Mehmet döneminde imzalanması

- 6. Aşağıdakilerden hangisi XVII. yüzyılda denizaşırı sömürge elde edemeyen Avrupa devletlerinden biridir?
 - A) İngiltere
 - B) Avusturya
 - C) Fransa
 - D) Portekiz
 - E) İspanya

TARİH 1. ADIM

- 7. XVII. yüzyılın sonlarından itibaren Baltık Denizi'ne, Kırım'a, Karadeniz'e ve Boğazlara hâkim olmayı dış politika haline getiren devlet aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Rusya
 - B) Fransa
 - C) İtalya
 - D) İngiltere
 - E) İspanya
- 8. Avrupalı bir kral: "Güçlü donanmamız ve diplomasiden iyi anlayan politikacılarımız sayesinde üzerinde güneş batmayan bir imparatorluk kurmaya çalışıyorum. Osmanlı Devleti stratejik konumu, yer altı ve yer üstü kaynakları açısından ülkem için çok önemlidir." ifadelerini kullanmıştır.

Buna göre yukarıda bahsedilen Avrupa devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rusya
- B) Fransa
- C) İtalya
- D) İngiltere
- E) İspanya
- 9. Osmanlı Devleti, Kırım'ın Rusya'ya ait olduğunu aşağıdaki antlaşmalardan hangisiyle kabul etmiştir?
 - A) Ziştovi Antlaşması
 - B) Yaş Antlaşması
 - C) Küçük Kaynarca Antlaşması
 - D) Bükreş Antlaşması
 - E) Belgrad Antlaşması
- 10. Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyılda yürüttüğü temel politika aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Çevre ülkelerle iyi ilişkiler yürütmek
 - B) Toprak bütünlüğünü korumak
 - C) İhracata hız kazandırmak
 - D) Yeni sömürgeler elde etmek
 - E) Fetih politikalarına son vermek

- Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyıl şehzadelerin sancağa çıkma sisteminin kaldırılıp, yerine "kafes sisteminin" getirilmesi,
 - I. padişahların halktan kopuk olmalarına
 - II. devlet adamlarının yönetime karışmalarına
 - III. şehzadelerin ruhi bunalımlar yaşamasına

gibi durumlardan hangilerine sebep olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

12. Osmanlı Devleti'nde padişah IV. Mehmet döneminde tavsiyeler üzerine sadrazamlığa Tarhuncu Ahmet Paşa getirildi. Tarhuncu Ahmet Paşa, sadrazamlığı döneminde saray masraflarını kısarak devlette tasarruf tedbirlerini artırdı. Böylece uzun zaman sonra devlette gelir-gider dengesini sağlayarak, denk bütçe çalışmasını gerçekleştirmiştir. Ancak daha sonra bu durumdan rahatsız olan devlet adamlarının attığı iftira neticesinde görevinden alınarak idam edilmiştir.

Buna göre aşağıdaki gelişmelerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Batıdan etkilenerek ıslahat yapmaya çalışmıştır.
- B) Devletteki ıslahatlardan rahatsız olan bir grup devlet adamı vardır.
- C) Halktan alınan ağır vergilerle bütçe açıkları kapatılmıştır.
- D) Yönetimde ıslahat taraftarlarının etkinliği artmıştır.
- E) Ekonomik sorunları çözme girişimleri başarılı olmuştur.

- 13. Aşağıdaki antlaşmalardan hangisi ile Karadeniz'in bir Türk gölü olma özelliği sona ermiştir?
 - A) Edirne
 - B) Ayastefanos
 - C) Berlin
 - D) Belgrad
 - E) Küçük Kaynarca

Değişen Dünya Dengeleri Karşısında Osmanlı Siyaseti

5.

1. Kasrışirin Antlaşması Sonrası Osmanlı Devleti'nin Doğu Sınırı

Yukarıdaki harita incelendiğinde,

- Karadeniz, Marmara ve Azak Denizi bir iç deniz hâline gelmiştir.
- II. Doğu Akdeniz Osmanlı hâkimiyeti altındadır.
- III. Osmanlı Devleti'nin doğu sınırı Basra Körfezi'ne kadar ulasmıstır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) I, II ve III
- 1703'te Osmanlı Devleti'nin başına geçip Lale Devri boyunca padişahlık yapmıştır. 1730 tarihinde Patrona Halil İsyanı sonucunda tahttan çekilmiştir.

Bazı özellikleri verilen Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hanqisidir?

- A) II. Mustafa B) III. Ahmet C) III. Selim
 - D) I. Mahmud E) III. Mustafa
- Aşağıdaki gelişmelerden hangisi XVII. yüzyıl Osmanlı Devleti'nde görülen gelişmelerden biri değildir?
 - A) Ülkenin en geniş sınırlara ulaşması
 - B) Batıyı örnek alan ıslahatların başlaması
 - C) Devletin merkezi otoritesinin zayıflaması
 - D) Celalî İsyanları'nın yaşanması
 - E) Osmanlı akçesinin değerini kaybetmeye başlaması

4. Ülkem için büyük hayallerim var. Ülkemin kalkınmasını sağlamak için Avrupa ülkelerine gittim ve incelemelerde bulundum. Reformlar gerçekleştirerek ülkemi kalkındırdım ve önüne hedefler koydum. Bu hedeflerim arasında sıcak denizlere ulaşmak ve Baltık Denizi'ne hâkim olmak vardır. Baltık Denizi'ne hâkim olmak için İsveç; Balkanlar ve Orta Avrupa'ya hâkim olmak için ise Lehistan üzerinde hâkimiyet kurmak gerekecektir. En önemli hedefim, Osmanlılardan Kırım'ı alıp Karadeniz'e ulaşmaktır. Daha sonra ise Balkanları ve Boğazları alarak Ege ve Akdeniz'e inip dünyada söz sahibi olmak istiyorum. Eğer Fransa ve İngiltere Osmanlı topraklarında yayılmak isterse kendi çıkarlarımız için Osmanlı Devleti'ni korumalıyız. Ülkem, Kafkasya ve Orta Asya'da genişlemeyi de ihmal etmemelidir."

Rus Carı I. Pedro

Buna göre, Rus Çarı I. Petro'yla ilgili olarak,

- I. Yayılmacı bir politika belirlemiştir.
- II. Hedeflerine diplomatik yollarla ulaşma amacındadır.
- III. Islahatçı bir anlayışa sahiptir.

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

1711 Prut Antlaşması
1718 Pasarofça Antlaşması
1732 Ahmet Paşa Antlaşması
1732 Ahmet Paşa Antlaşması
1740 Kapitülasyonların Sürekli
Hâle Gelmesi
1770 Çeşme Baskını
1774 Küçük Kaynarca Antlaşması

BAZI SİYASİ GELİŞMELER

Yukarıdaki tarih şeridi incelendiğinde Osmanlı Devleti'yle ilgili olarak,

- I. İç sorunların yaşandığı
- II. Dış politikada değişimlerin olduğu
- III. Ekonomik tavizler verildiği

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 - D) I ve II E) I, II ve III

TARİH 2. ADIM

6. 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması sonrasında Osmanlı Devleti

Verilen harita incelendiğinde,

- I. Kırım Hanlığı ve Azak Denizi Osmanlı Devleti'nin sınırları dışında bulunmaktadır.
- II. Marmara ve Ege Denizi'nde Osmanlı hâkimiyeti devam etmektedir
- III. Balkan coğrafyasında Osmanlı Devleti varlığını sürdürmektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) I, II ve III
- İpek ve Baharat Yolu Osmanlı'nın eline geçmişti, yeni ticaret yolları bulmak bizim için şart olmuştu. Denizcilik alanındaki gelişmeler ve gelişen pusula ile yeni yerlere gidebildik. Bulduğumuz yeni yerlerin kaynaklarını ele geçirdik. Şimdi rakiplerimize karşı limanlarımızı korumak için savaşmalıyız.

İngiltere Kraliçesi I. Elizabeth

Ekonomimizi güçlendirmek için yeni yerlere gitmeliydik ve bunu başardık. Gittiğimiz yerlerdeki ürünleri Avrupa'ya taşıyıp gelirlerimizi arttırdık. Amerika, Hindistan ve Uzak Doğu'daki bölgeleri ele geçirmek için aynı bizim gibi düşünen İngiltere, Hollanda ve İspanya ile savaşmamız gerekir.

Fransa Kralı XIV. Loui (Lui)

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Keşfedilen yerlerdeki kaynaklar Avrupa kıtasına taşınmıştır.
- İngiltere ve Fransa sömürgeci yarışta birbirlerini rakip olarak görmemiştir.
- C) Osmanlıların ticaret yollarına hâkim olması İngiltere'yi başka arayışlara itmiştir.
- Fransa yeni sömürgeler elde etmek için savaşmayı göze almıştır.
- E) İngiltere ele geçirdiği yerleri savunma amacındadır.

- 8. Aşağıdaki yerlerden hangisi Pasarofça Antlaşması ile Avusturya'ya bırakılmıştır?
 - A) Selanik B) Erdel C) Boğdan
 D) Belgrad E) Bosna
- Osmanlı Devleti ile Kutsal İttifak devletleri arasında Karlofça Antlaşması'nın imzalamasına arabuluculuk yapan devletler aşağıdakilerden hangileridir?
 - A) Hollanda İngiltere
 - B) Venedik Fransa
 - C) Portekiz İspanya
 - D) Lehistan Rusya
 - E) Venedik Ceneviz
- 10. Osmanlı Devleti 1724 İstanbul Antlaşması'nı imzalayarak İran'ın Kafkasya topraklarını aşağıdaki devletlerden hangisi ile paylaşmıştır?
 - A) Rusya B) Avusturya C) İngiltere
 D) Lehistan E) Fransa
- 11. I. Küçük Kaynarca Antlaşması
 - II. Kapitülasyonların sürekli hale gelmesi
 - III. Belgrad Antlaşması
 - IV. Patrona Halil İsyanı

XVIII. yüzyılda meydana gelen siyasi gelişmelerin kronolojik olarak sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I II III IV
- B) II IV III I
- C) IV III II I
- D) IV II III I
- E) II III I IV
- 12. II. Viyana kuşatmasından sonra imzalanan Karlofça Antlaşmasının Avusturya'nın garantörlüğüne bırakılması aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?
 - A) Batıdaki gelişmelerin takip edildiğinin
 - B) Avusturya'nın üstünlüğünün kabul edildiğinin
 - C) Avrupa'dan uzmanlar getirerek ıslahatlar yapmak düşüncesi
 - D) Ekonomik sorunları çözme girişimlerinin başarısız oluşu
 - E) Osmanlı Devleti'nde merkezi otoritenin bozulması

7.

TARIH

Değişen Dünya Dengeleri Karşısında Osmanlı Siyaseti

 Avrupa'da "1618-1648" yılları arasında dinî kökenli mezhep savaşlarının sonuncusu kabul edilen Otuz Yıl Savaşları yaşanmıştır.

Aşağıdaki devletlerden hangisi Otuz Yıl Savaşlarındaki "Protestan Birliği" içinde yer almaz?

- A) İsveç
- B) Norveç
- C) Kutsal Roma Germen İmparatorluğu
- D) Hollanda
- E) Fransa
- 2. Halifelik makamının siyasi bir güç olarak ilk ve son kez kullanıldığı antlaşmalar aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?
 - A) Karlofça Hünkâr İskelesi
 - B) Küçük Kaynarca Uşi
 - C) Pasarofça Belgrat
 - D) Prut Berlin
 - E) Berlin Mondros
- 3. Aşağıdaki devletlerden hangileri Otuz Yıl Savaşları'ndan sonra bağımsızlılarını kazanmışlardır?
 - A) Hollanda İsviçre
 - B) İsveç Danimarka
 - C) Hollanda İngiltere
 - D) Portekiz İspanya
 - E) Venedik Prusya

2019 AYT

- 4. Aşağıdakilerden hangisi, XVI. yüzyılda Martin Luther'in görüşlerinin Avrupa'da hızla yayılmasının nedenlerinden biri değildir?
 - A) Sanayi Devrimi'nin yaşanması
 - B) Matbaanın rolü
 - C) Alman prenslerin desteği
 - D) İncil'in Almancaya çevrilmesi
 - E) Hümanizm'in etkisi

2020 AYT

- 5. Aşağıdakilerden hangisi XVIII. yüzyılda Avrupa'nın genel durumunu yansıtan gelişmelerden biri değildir?
 - A) Veraset savaşlarının yaşanması
 - B) Ulus devlet düşüncesinin temellerinin atılması
 - C) Feodalitenin hâkim duruma gelmesi
 - D) Merkantilist ekonomi politikasının uygulanması
 - E) Mutlakiyete dayalı yönetim anlayışının hâkim olması

- 6. Avrupa'da merkantilizmin etkisiyle değişen ekonomik sistemde, aşağıdakilerden hangisi eski önemini kaybetmiştir?
 - A) Burjuvalar
 - B) Askerî sınıf
 - C) Feodal beyler
 - D) Ruhban sınıfı
 - E) Krallar

- 7. I. Fransa
 - II. Hollanda
 - III. Malta
 - IV. İngiltere

gibi devletlerden hangisi 1683-1699 yılları arasında Osmanlı Devleti'ne karşı oluşturulan Kutsal İttifak'ta bulunmamıştır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) III ve IV
- E) I, II ve IV

TARİH 3. ADIM

- 8. Osmanlı donanması tarafından 24 yıl kuşatıldıktan sonra alınabilen ada aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Malta
 - B) Girit
 - C) Cerbe
 - D) Rodos
 - E) Kıbrıs
- Aşağıdaki olayların hangisinin sonucunda Osmanlı Donanması'nda kürekli savaş gemisi olan Kadırga'dan yelkenli savaş gemisi olan Kalyon'a geçiş süreci başlamıştır?
 - A) İnebahtı yenilgisi
 - B) Preveze zaferi
 - C) Girit kuşatması
 - D) Karlofça antlaşması
 - E) Çeşme baskını
- 10. Osmanlı Devleti'nin Avrupa'da Rusya ile mücadelesinde tampon devlet (ara devlet) olarak düşündüğü ve özellikle Rus saldırılarına karşı korumaya çalıştığı devlet aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) İran
 - B) Eflak
 - C) İsveç
 - D) Lehistan
 - E) Avusturya Macaristan
- 11. Osmanlı Devleti ile Avusturya arasında 1606 yılında imzalanan Zitvatoruk antlaşması ile Osmanlı Devleti, Avusturya arşidüküne "Caesar" (Sezar) olarak hitap edecektir maddesi yer almıştır.

Bu durum,

- I. Osmanlı Devleti'nin Avusturya'ya karşı siyasi üstünlüğünü kaybettiği
- II. Avusturya'nın, Osmanlı'ya karşı bir kazanım elde ettiği
- III. iki devlet arasında kalıcı barışın sağlandığı

Yargılarından hangilerini kanıtlar niteliktedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

- 12. 1683-1699 Kutsal İttifak savaşlarına katılıp, bu savaşların sonunda imzalanan Karlofça Antlaşmasına imza atmayan devlet aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) İngiltere
 - B) Rusya
 - C) Avusturya
 - D) Venedik
 - E) Lehistan
- Osmanlı Devleti'nin, Avusturya ve Rusya ile imzaladığı Belgrad Antlaşması'nın,
 - Rus Çarı, Avusturya İmparatoru'na ve Fransa Kralı'na eşit sayılacaktı.
 - II. Azak Kalesi yıkılmak koşuluyla Ruslarda kalacak ancak, Rusların savaşta ele geçirdikleri yerler, Osmanlılara geri verilecekti.
 - III. Karadeniz'de Rus savaş ve ticaret gemileri bulunmayacaktı.

hükümlerinden hangilerinin Rusya'nın, Avrupa siyasetinde etkin bir güç haline geldiğinin göstergesi olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III
- 14. XVII. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nda,
 - I. savaş giderlerinin arttığı
 - II. ganimetlerin azaldığı
 - III. sınırlarda fazla genişlemenin olmadığı görülmüştür.

Osmanlı İmparatorluğu'nda görülen bu durumlara, aşağıdaki alanlardan hangisinde yaşanan gelişmelerin neden olduğu söylenebilir?

- A) Eğitim
- B) Maliye
- C) Askerî
- D) Kültür
- E) Ticaret

Değişim Çağında Avrupa ve Osmanlı

- Tımar sisteminin bozulmasının nedenleri: 1.
 - Tımarların, sipahiler dışında kimselere verilmesi
 - Tımarların saray görevlilerinin eline geçerek özel mülk veya vakfa dönüştürülmesi ve rüşvet karşılığı verilmesi
 - Dirliklerin parayla alınıp satılır hâle gelmesi
 - Sipahilerin gösterişli yaşama arzusu ve çok para kazanma hırsı
 - Nüfusun hızlı artması
 - Enflasyon artışı ve paranın değer kaybetmesi
 - Geleneksel silahlarla savaşan sipahilerin, ateşli silah eğitimine ayak uyduramaması

Verilen bilgiler incelendiğinde aşağıdakilerden hangisinin tımar sisteminin bozulmasında etkili olduğu savunulamaz?

- A) Demografik değişimlerin olması
- B) Ekonomik dengesizliklerin yaşanması
- C) Tımarların hak etmeyen kişilere verilmesi
- D) Devletin özel mülkiyeti teşvik etmesi
- E) Kişisel çıkarların önem kazanması

2.

Durum I: Dinî bir kurum olan Papalık, XVI. yüzyılın ilk çeyreğinde uyguladığı etkin politikalarla İtalyan şehir devletlerinin en güçlülerinden biri hâline gelmiştir. Özellikle eğitim ve öğretim alanında dönemin önemli üniversitelerinde söz sahibi olan Papalık, buralarda Aristo ve Batlamyus'un öğretilerini okutmuştur. Bu öğretilere karşı çıkanlar ise Engizisyon Mahkemelerinde yargılanmış ve bundan dolayı da bilimsel çalışmalar ilerleyememiştir.

Durum II: Rönesans ve Reform'un ortaya çıkardığı fikir hareketleriyle birlikte filozoflar, kurallar ve kanunlar geliştirmiş ve doğal dünyayı nasıl anlayabileceklerini araştırmıştır. Bu filozofların "İnsanlık, yaşamı bilimin kurallarıyla anlayabilir." düşüncesi, bilimde büyük değişimleri ortaya çıkarmıştır. Bilimin yeni kanunlar ortaya koymak için kullanılması, bu dönemin Akıl Çağı olarak adlandırılmasını sağlamıştır.

Verilen durumlar dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Avrupa'da millî devletlerin kurulmasına zemin oluşmuş-
- B) Batı dünyası düşünce yapısında değişim yaşamıştır.
- C) Kilise rasyonalist düşünce yapısını kabul etmiştir.
- D) Akıl Çağı'nda Papalık, Hristiyan dünyası üzerindeki etkisini artırmıştır.
- E) Merkantilist politika uygulanmaya başlanmıştır.

Kapitülasyonlar ilk dönemlerde hükümdarların saltanat süreleriyle sınırlıyken, XVIII. yüzyıl I. Mahmut'un Fransa'ya verdiği kapitülasyonları halefleri adına da onaylamasıyla sınırlı ve süreli olmaktan çıkmıştır. Böylece Osmanlı Devleti; Avrupalı devletlerin her konuda müdahalesine açık hale gelmiştir, yabancı sermayenin kolayca girebildiği bir yer halini almıştır ayrıca hammadde kaynağı ve pazar haline gelmiştir.

Buna göre kapitülasyonlar Osmanlı Devleti'ni,

- I. ekonomik
- II. siyasal
- III. kültürel

gibi alanlarda hangilerinin etkilemiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III

XVI. yüzyıldan itibaren Osmanlı'da yaşanan çözülme ve değişim sürecindeki olumsuzluklarla ilgili devlet erkanından kişilerin hazırladıkları raporlara layiha veya risale denilmiştir.

Buna göre layiha veya risale yoluyla yöneticilere,

- I. somut çözüm önerileri sunmak
- II. uyarılarda bulunmak
- III. olayların içi yüzünü öğrenmelerini sağlamak

gibi durumlardan hangileri amaçlandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III

- Aşağıdakilerden hangisi Lale Devri'nin öne çıkan kişilerinden değildir?
 - A) Nevşehirli Damat İbrahim Paşa
 - B) Patrona Halil
 - C) Levni
 - D) Baki
 - E) İbrahim Müteferrika

TARİH 1. ADIM

- Güneş sistemini keşfetmiş, dünyanın yuvarlak olduğunu ve güneş etrafında döndüğünü ispatlamıştır.
 - İngiltere'de sanayileşmenin getirdiği sorunlardan etkilenerek "Ütopya" aslı eserini kaleme almıştır.
 - Halkın iktidarını, her alanda eşitliğini ve mutlak demokrasiyi savunan, "Toplum Sözleşmesi" kitabının yazan düşünürdür.
 - Aydınlanma döneminde yeni toplumun ve yeni devletin şekillenmesinde etkili olmuş, "Hükümdar (Prens)" kitabının yazarı olan düşünürdür.

Verilen bilgiler dikkate alındığında aşağıdaki bilim insanlarından hangisi dışarıda kalır?

- A) Machiavelli
- B) Immanuel Kant
- C) J.J. Rousseau
- D) Copernicus
- E) Thomas Moore

- 7. Aşağıdakilerden hangisi Yeniçeri isyanlarının sonuçlarından biri <u>değildir</u>?
 - A) Sık sık padişah değişikliği olmuştur
 - B) Birçok devlet adamı öldürülmüştür
 - C) Yeniçeriler devlet yönetiminde nüfuz sahibi olmuşlardır
 - D) Harem kadınlarının devlet yönetimindeki gücü kırılmıştır
 - E) İstanbul'da huzur ve asayiş bozulmuştur
- 8. Lale Devri'nde,
 - Avrupa'ya geçici elçilerin gönderilmesi
 - İlk matbaanın açılması
 - Avrupa üslubu olan Barok ve Rokoko tarzı binaların inşa edilmesi.

Buna göre Osmanlı'da,

- I. Batılılaşma başlamıştır.
- II. Batı ile ilişkiler kurulmuştur.
- III. Okur yazar oranı artmıştır.

durumlardan hangisi görülmüştür?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. XVIII. yüzyıl ıslahatlarını XVII. yüzyıl ıslahatlarından ayıran <u>en önemli</u> fark aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Batının örnek alınmış olması
- B) Merkezi otoriteyi güçlendirmeye yönelik olması
- C) Genelde askerî alanda olması
- D) Azınlıkları korumayı hedeflemesi
- E) Tabandan tepki duyması

Aşağıdakilerden hangisi Orta Çağ Avrupa dünyasında görülen gelişmelerden biri değildir?

- A) Avrupa'da skolastik düşüncenin etkisiyle bilim gelişmemiştir.
- B) Vatikan dini etkin bir politika aracı olarak kullandığı için, İtalya'nın en etkin şehir devleti haline gelmişti.
- Eğitimde Vatikan Aristo ve Batlamyus'un öğretileri okutulmaktaydı.
- D) Dönemin bulaşıcı hastalığı olan vebaya çare bulunmuştu.
- E) Papalığın görüşlerine karşı çıkanlar kurulan engizisyon mahkemelerinde cezalandırıldı.

- 11. Avrupa'da ticaretle uğraşıp zenginleştikleri için kilise ve feodal beyler karşısında toplumsal bir güç haline gelen sınıf hangisidir?
 - A) Şövalyeler
 - B) Kontlar
 - C) Vikontlar
 - D) Burjuvalar
 - E) Derebeyleri

Değişim Çağında Avrupa ve Osmanlı

- İncil'in, Latince'den Avrupa dillerine çevrilmesiyle kiliseye ve din adamlarına olan güvenin sarsılması
 - Deney ve gözleme dayalı pozitif bilimlerin ilerlemesi

Verilen durumlar aşağıdaki gelişmelerden hangisinin neticesinde yaşanmıştır?

- A) Haçlı Seferleri
- B) Coğrafi Keşifler
- C) Rönesans Hareketi
- D) Reform Hareketi
- E) Aydınlanma Çağ

 Otuz Yıl Savaşlarını (1618-1648) Protestan Alman Prenslikleri kazanmış Kutsal Roma-Germen İmparatorluğu savaşı kaybederek dağılmış ve "din özgürlüğü mefhumu" Avrupa'da kesinlik kazanmıştır.

Bahsedilen gelişmeler aşağıdaki antlaşmalardan hangisi ile gerçekleşmiştir?

- A) Westphalia Antlaşması
- B) Prut Antlaşması
- C) Augsburg Antlaşması
- D) Bucaş Antlaşması
- E) Margos Antlaşması

- Reform hareketleri ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?
 - A) Yeni Çağ başlarında Avrupa'da meydana gelen dinî düzenlemeleri ifade eder.
 - B) İlk olarak Almanya'da başlayıp İngiltere, Fransa ve Kuzey
 Avrupa ülkelerine de yayılmıştır.
 - C) Çeviri faaliyetleri ve matbaanın geliştirilmesi başlamasında etkili olmuştur.
 - D) Mezhep birliği sağlanmıştır.
 - E) Katolik Kilisesinin otoritesi sarsılmıştır.

- 4. Aşağıdakilerden hangisi XVII. yüzyılda Osmanlı merkezî otoritesinin bozulmasının nedenlerinden biri değildir?
 - A) Toprak yönetiminin bozulması
 - B) Savaşların uzun sürmesi
 - C) Tımar sisteminin bozulması
 - D) Osmanlı ekonomisinin bozulması
 - E) Meşrutî yönetime geçilmesi

 Bir bölgenin vergisinin ihale yoluyla peşin alınması esasına dayanan sisteme iltizam denilmiştir.

İltizam sisteminde vergi kaynağı olan arazi aşağıdakilerden hangisi ile isimlendirilmiştir?

- A) İltizam
- B) Mukataa
- C) Mültezim
- D) Tımar
- E) Malikâne

- Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin bozulan ekonomisini dengede tutmak için aldığı tedbirlerden biri değildir?
 - A) Müsadere
 - B) Sanayi İnkılabı
 - C) Para Tağşişi
 - D) Malikâne Sistemi
 - E) Esham sistemi

TARİH 2. ADIM

 Osmanlı Devleti I. Ahmet zamanında "Ekber ve Erşed Sistemi" ile hanedanın yaşça en büyük ve olgun üyesinin hükümdar olmasını benimsemiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki alanlardan hangisinde değişiklik yapıldığı söylenebilir?

- A) Veraset Sistemi
- B) Sancak Sistemi
- C) Tımar Sistemi
- D) Devşirme Sistemi
- E) Yönetim Rejimi
- Osmanlı Devleti'nde tarih yazımı ile görevli memura "vakanüvis" denilir.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin ilk vakanüvisidir?

- A) Mustafa Naima
- B) İbrahim Peçevi
- C) Süleyman İzzi
- D) Ahmet Vasıf
- E) Raşit Mehmet
- Aşağıdakilerden hangisi III. Ahmet Dönemi'nde yapılan yeniliklerden biri değildir?
 - A) İlk Türk matbaasının kurulması
 - B) Çiçek aşısının yapılması
 - C) İtfaiye ocağının kurulması
 - D) Tercüme Encümenliğinin kurulması
 - E) Nizamıcedit ordusunun kurulması
- 10. Koçi Bey, yeniçerilerin bozulmasının temelini, geçmişte yaşanan iki hadiseye dayandırmaktadır. Bunların ilki, 1583'te III. Murad'ın oğlu Şehzade Mehmet'in sünnet düğününde halkı eğlendirenlerin yeniçeri olarak kaydedilmesidir. Diğeri ise Yeniçeri Ağası Mustafa Ağa'nın 1620'de ocağın içindeki işe yarar askerleri uzaklaştırarak yerlerine çok sayıda işe yaramaz kişileri ocağa almasıdır.

Buna göre,

- I. yeniçerilerin kimi zaman askerlik dışında işlerle uğraştığı
- II. askerlik niteliğine sahip olmayanların ocağa alındığı
- III. Koçi Bey'in yeniçeri ocağının kaldırılmasını istediği

yorumlarından hangileri yapılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

11. 1603 yılında tahta çıktığında on beş yaşında olan ve henüz çocuğu olmayan I. Ahmet, daha önceki uygulamaların aksine hanedanın tek erkek mensubu olan kardeşi Mustafa'yı öldürtmemiştir. I. Ahmet, oğulları dünyaya geldikten sonra kardeşi Mustafa'yı öldürtmek istemişse de devletin ileri gelenleri ve halk buna izin vermemiştir. 1617'de I. Ahmet'in ölümünden sonra devlet erkânının isteğiyle kardeşi Mustafa tahta çıkarılmıştır. Böylece veraset usulünde bir ilk gerçekleşmiş ve I. Ahmet'ten itibaren hanedanın en büyüğünün tahta geçmesi kural hâline gelmiştir. Bu yeni uygulama ile saltanatın babadan oğula geçme yöntemi yerine en büyük ve en olgun hanedan üyesinin tahta geçmesi demek olan "Ekber ve Erşed Sistemi" ne geçilmiştir.

Bu duruma göre,

- Dönemin şartları kardeş katlinin gerçekleşmesini engellemiştir.
- II. Osmanlı hanedanının yönetimdeki ayrıcalığı sona ermiştir.
- III. Ekber ve Erşed Sistemi'nin kural hâline gelmesi halkın isteğiyle olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

12. Akçenin sürekli değer kaybetmesiyle enflasyon girdabına giren Osmanlı Devleti, akçenin ayarları üzerinde oynamış ancak fiyatlardaki büyük değişmeler devleti ekonomik krize sokmuştur. Akçedeki ayarlamalardan sonra standart Osmanlı akçesiyle aynı miktarda malın satın alınamaması sadece ulufeli askerlerin değil şehir ve köylerdeki halkın da sıkıntılar yaşamasına neden olmuştur. Hızlı nüfus artışı ve Yeni Dünya'dan gelen gümüş, bu dönemde Osmanlı Devleti'nin, olumsuz yönde etkilenmesine neden olmuştur.

Buna göre Osmanlı Devleti'nde,

- I. paranın alım gücünün düşmesi
- II. ekonomik tedbirlere başvurulması
- III. toplumsal huzurun bozulması

durumlarından hangilerinin meydana gelmesi beklenir?

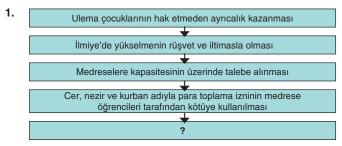
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
 - D) II ve III E) I, II ve III

Değişim Çağında Avrupa ve Osmanlı

Diyagramda soru işaretiyle boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) Orduda ıslahat sürecinin başlaması
- B) Batı tarzında eğitim veren medreselerin kurulması
- C) Suhte isyanlarının ortaya çıkması
- D) Toprak sisteminin bozulması
- E) Yeniçeri isyanlarının görülmesi

- 2. I. Kapitülasyon
 - II. Esham
 - III. Avarız

Yukarıdaki uygulamalardan hangileri Osmanlı devletinde oluşan bütçe açıklarını kapatmada kullanılmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) II ve III

- 3. I. Yeniçeri İsyanları
 - II. Celali İsyanları
 - III. Suhte isyanları

Yukarıda görülen isyanlardan hangileri Osmanlı Devleti'nin başkenti İstanbul'da gerçekleşmemiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. Taht mücadelesinde devletin siyasi karışıklıklar içerisinde kalması hatta yıkılma tehlikesi yaşaması üzerine Fatih Sultan Mehmet"Kardeş Katli" olarak bilinen uygulamayı getirmiştir. Bu uygulamaya göre tahta geçen hükümdara, ülkenin bütünlüğünü ve geleceği için diğer kardeşlerini ve tahtta hak iddia edebilecek olan hanedan mensuplarını öldürme izni verilmiştir.

Yukarıda bahsedilen "Kardeş Katli" fermanını uygulamayarak yürürlükten kaldıran Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I. Ahmet
- B) II. Mustafa
- C) III. Ahmet
- D) II. Mahmut
- E) I. Abdülhamit

- 5. I. Kâtip Çelebi
 - II. Defterdar Sarı Mehmet Paşa
 - III. Evliya Çelebi
 - IV. Koçi Bey

Yukarıdaki devlet adamlarından hangileri yaşadıkları dönemlerde devletin kötüye gidişi hakkında risaleler hazırlayıp, yöneticilere sunmuşlarıdır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) I, II ve IV
- D) II, III ve IV
- E) I,III ve IV
- 6. Osmanlı Devleti'nde savaşların süresinin uzamasına paralel olarak artan nakit ihtiyacını karşılamak için devletin iç piyasaya sürdüğü borçlanma senetlerine verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Tezkire
- B) Narh
- C) İcazet
- D) Layiha
- E) Esham
- 7. IV. Murat ve Sultan İbrahim dönemlerinde ıslahat risaleleri ile devlet teşkilatındaki bozulmaları düzeltmek için klasik dönemdeki idarî ve askerî yapının yeniden ihya edilmesi gerekliliğini öne süren ünlü devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Lütfi Paşa
 - B) Koçi Bey
 - C) Gelibolulu Mustafa Ali
 - D) Defterdar Sarı Mehmet Paşa
 - E) Katip Çelebi

TARİH 3. ADIM

8.	Fransa'daki reform hareketinin öncülüğünü yaparak ken-
	di adıyla anılan mezhebi kuran kişi aşağıdakilerden han-
	gisidir?

- A) Jan Hus
- B) Pierre Lescot
- C) Jean Calvin
- D) Martin Luther
- E) Makyavelli
- 9. I. Dirlik
 - II. Mukataa
 - III. Malikâne

Yukarıdaki toprak birimlerinden hangisi veya hangileri hazinenin nakit ihtiyacını karşılamada daha belirleyici olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) II ve III
- E) I ve III

10. Aşağıdaki seçeneklerden hangisinde Osmalılarda ilk Türk matbaasını kuran ikilinin ismi doğru şekilde verilmiştir?

- A) III. Ahmet-Nevşehirli Damat İbrahim Paşa
- B) Yirmisekiz Çelebi Mehmet -İbrahim Müteferrika
- C) İbrahim Müteferrika-Sait Çelebi
- D) Nedim-Levni
- E) Ahmet Dürri Efendi-Yanyalı Esat Efendi

11. XVII. yüzyıl da kapıkulu sayısının giderek artması,

- I. hazine giderinin artması
- II. Yeniçerilerin devlet adamları üzerindeki gücünün artması
- III. fetihlerin giderek artması

gelişmelerinden hangileri üzerinde etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III

12. II. Mahmut ile Anadolu ve Rumeli ayanları arasında 1808 tarihinde Sened-i İttifak imzalanmış ve ayanların varlığı resmen tanınmıştır.

Bu durum Osmanlı Devleti'nde,

- I. Batı tarzında yeniliklerin yapılmaya başlandığı
- II. merkezi otoritenin eski gücünü yitirdiği
- III. yönetim anlayışında değişikliğe gidildiği

gibi gelişmelerden hangisinin göstergesidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

13. Osmanlı Devleti ve Avusturya arasında yapılan,

- I. Vasvar
- II. Zitvatorok
- III. Belgrad
- IV. Ziştovi
- V. Pasarofça

antlaşmalarından XVIII. yüzyılda imzalananların kronolojik sıralaması aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I, II ve IV
- B) II, I ve III
- C) III, V ve II
- D) IV, III ve V
- E) V, III ve IV

14. Osmanlı Devleti'nin II. Viyana kuşatmasında yenilmesi üzerine, Avrupalı devletler Papa'nın öncülüğünde amacı Osmanlıları Avrupa' dan atmak olan Kutsal İttifak adı verilen bir birlik oluşturmuştur.

Buna göre ittifakta yer alan devletler aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İngiltere-Hollanda-Fransa-Malta
- B) Avusturya-Lehistan-Venedik-Malta-Rusya
- C) Almanya-Rusya-Hollanda-Venedik
- D) Lehistan-İngiltere-Fransa-Macaristan
- E) Avusturya-Fransa-İngiltere-Portekiz

TARIH

AYT 1. ADIM

Uluslararası İlişkilerde Denge Stratejisi (1774-1914)

- "Şark Meselesi" kavramı Avrupalı devletlerin aşağıdaki devletlerden hangisi ile olan ilişkilerini tanımlamak için kullanılmıştır?
 - A) Osmanlı Devleti
 - B) Rusya
 - C) Prusya
 - D) Bulgaristan
 - E) Avusturya
- 2. "Şark Meselesi" kavramı ilk kez nerede siyasi bir terim olarak kullanılmıştır?
 - A) Yalta Konferansı
 - B) Viyana Kongresi
 - C) Paris Konferansı
 - D) Berlin Konferansı
 - E) Karlofça Antlaşması
- 3. XVIII. yüzyıl sonlarına kadar Osmanlı Devleti ile ilişkileri iyi olan ancak çıkarları söz konusu olduğunda Osmanlı toprağı olan Mısır'ı işgal eden, Osmanlı Devleti aleyhine Rusya ile Tilsit Antlaşması'nı imzalayan Avrupa devleti aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Fransa
 - B) Almanya
 - C) İngiltere
 - D) Avusturya
 - E) Lehistan
- 4. Osmanlı Devleti'nde bağımsızlığını ilk elde eden azınlık aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Sırplar
 - B) Yunanlılar
 - C) Ermeniler
 - D) Karadağlar
 - E) Bulgarlar

- 5. Osmanlı Devleti için ilk kez "Hasta Adam" ifadesini kullanan devlet aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Rusya
 - B) Prusya
 - C) Almanya
 - D) Avusturya
 - E) Fransa

- 6. İngiltere, Fransa ve Rusya'nın; Yunanistan hakkındaki taleplerini Osmanlı Devleti'ne kabul ettirebilmek için 1827 yılında Osmanlı donanmasını yaktıkları yer aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Sinop
 - B) Navarin
 - C) İnebahtı
 - D) Çeşme
 - E) Çınar

7. Ben, Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önlemek için her alanda ıslahat yapan bir padişahım. Ülkem her alanda yabancıların ve azınlıkların taarruzu altında kıvranmaktadır. "Hasta adam" diye tabir edilen Osmanlı Devleti'ni güçlendirmek için Yeniçeri Ocağı'nı kaldırdım. Denge siyaseti izledim. Ama ıslahatlarım meyvesini vermeden devletimi bir davanın içinde buldum. İngiltere, Fransa ve Rusya'nın iki yüzlü siyasetleriyle uğraşmak zorunda kaldım.

Verilen konuşmada aşağıdaki padişahlardan hangisinin çalışmaları hakkında bilgi verilmektedir?

- A) II. Mahmut
- B) III. Ahmet
- C) Abdülmecit
- D) IV. Mehmet
- E) II. Abdülhamit

TARİH 1. ADIM

- 8. Aşağıdakilerden hangisi 1878 Berlin Antlaşması ile ilgili değildir?
 - A) İlk defa Ermeni sorunundan bahsedilmiştir.
 - B) Karadağ, Sırbistan ve Romanya bağımsız olmuştur.
 - C) Kars, Ardahan ve Batum kaybedilmiştir.
 - D) Bu antlaşma ile ilk defa dış borç alınmıştır.
 - E) Balkanlarda yeni yerler kaybedilmiştir.
- 1871 yılında siyasi birliğini kurarak, Avrupa'da yeni bir güç olarak ortaya çıkan ve Avrupa siyasi hayatınında dengelerin değişmesine sebep olan devlet aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Fransa
 - B) Almanya
 - C) Avusturya
 - D) Rusya
 - E) İngiltere
- 10. XIX. yüzyılda Osmanlı'da yaşanan isyanlardan,
 - I. Sırp
 - II. Yunan
 - III. Mısır

hangisi diğerlerinden farklıdır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III
- 11. XVIII. yüzyılda ortalarında Suudi Arabistan'da dini bir akım olarak ortaya çıkan, tasavvufu bidat olarak gören ve tevhide inancına yönelik farklı görüşleriyle bazı âlimlerin tepkisini çeken Muhammed b. Abdülvehhâb, 1745 yılında Suud ailesinin siyasi desteğini kazanmıştır.

Yukarıda bazı özellikleri verilen dinî-siyasi hareketin adı nedir?

- A) Şiilik
- B) Mecusilik
- C) Nasturilik
- D) Vehhabilik
- E) Haricilik

- 12. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin bir iç meselesi iken zamanla uluslararası bir mesele halini almıştır?
 - A) Vakayı Hayriye
 - B) Yeniçeri isyanları
 - C) Kavalalı Mehmet Ali Paşa isyanı
 - D) Tepedelenli Ali Paşa isyanı
 - E) Vehhabi hareketi
- 13. XVIII. yüzyılda Avrupa'dan geri kaldığını kabul eden Osmanlı Devleti'nin, aşağıdaki alanlardan hangisinde Batı'yı örnek alan ıslahatlar yaptığı <u>söylenemez</u>?
 - A) Askerlik
 - B) Diplomasi
 - C) Hukuk
 - D) Kültür
 - E) Mimari
- **14.** Hünkâr İskelesi Antlaşması'nda Osmanlı Devleti, Rusya bir saldırıya uğrarsa Boğazları kapatmayı kabul etmiştir.

Bu gelişmeden sonra Osmanlı Devleti ile ilişkilerini geliştiren devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Prusya
- B) İngiltere
- C) Avusturya
- D) Piyemonte
- E) İspanya
- 15. I. Sinop Baskını
 - II. Çeşme Vak'ası
 - III. Navarin Olayı

Bu olayların üçünde de Osmanlı donanmasına zarar veren devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İngiltere
- B) Fransa
- C) Venedik
- D) Rusya
- E) Avusturya

TARİH

AYT 2. ADIM

Uluslararası İlişkilerde Denge Stratejisi (1774-1914)

- XVIII. yüzyılda Avrupa'da her türlü üretim faaliyetinde, kol gücünün yerini makine gücünün alması ile başlayan değişimin adı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Helenistik Çağ
 - B) Sanayi İnkılabı
 - C) Lale Devri
 - D) Akıl Çağı
 - E) Fransız İhtilali
- 2. XIX. yüzyılın başlarında dünya siyasetine yön veren devletler arasında aşağıdakilerden hangisi yer <u>almaz</u>?
 - A) İngiltere
 - B) Rusya
 - C) İtalya
 - D) Fransa
 - E) Avusturya
- 3. Şark Meselesi'nin Avrupa'nın siyasi gündemine girmesindeki temel sebep aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Sanayi İnkılabı'nın yaşanması
 - B) Balkanlarda millî duyguların gelişmesi
 - C) Fransız İhtilali'nin gerçekleşmesi
 - D) Avrupalıların Osmanlı Devleti üzerindeki emelleri
 - E) Almanya'nın siyasi birliğini sağlaması
- 4. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki gelişmelerden hangisinin sonucunda Avrupalı Devletlerin Osmanlı'nın iç işlerine müdahale ettiği <u>söylenemez</u>?
 - A) Mısır sorunu
 - B) Boğazlar sorunu
 - C) Milliyetçi ayaklanmalar
 - D) Balkan bunalımı
 - E) Sened-i İttifak'ın imzalanması

- Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı-Rus mücadelesine neden olan yerlerden biri değildir?
 - A) Kafkaslar
 - B) Balkanlar
 - C) Adriyatik Denizi
 - D) Boğazlar
 - E) Karadeniz
- Aşağıdaki antlaşmaların hangisinin imzalanmasından sonra, Rusya, Kafkaslarda yaşayan yüz binlerce Müslüman Türk'ü Anadolu'ya göçe zorlamıştır?
 - A) Berlin Antlaşması
 - B) Edirne Antlaşması
 - C) Bükreş Antlaşması
 - D) Küçük Kaynarca Antlaşması
 - E) Yaş Antlaşması

7. Osmanlı Devleti'nin dış siyasetinde, Napoleon'un 1798 Mısır Seferi'yle başlayan ve XIX. yüzyıl boyunca sürdürülen denge politikası takip edilmiştir. Bu politika ile devlet, varlığını sürdürmek istemiştir. Osmanlı Devleti, Avrupa'nın büyük devletleri arasındaki çıkar çatışmalarından yararlanmıştır. Bunun için Rusya'ya karşı İngiltere; Fransa'ya karşı Rusya; İngiltere, Fransa ve Rusya üçlüsüne karşı ise Almanya denge unsuru olarak kullanılmıştır. Genel olarak Osmanlı Devleti, 1878'e kadar İngiltere'ye bu tarihten sonra ise Almanya'ya yakınlaşmıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili olarak,

- I. İhtişamlı günlerine dönmeyi amaçlamaktadır.
- II. Büyük devletleri denge unsuru olarak kullanmıştır.
- III. Fransa'yı tehdit olarak görmemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III

TARİH 2. ADIM

8. Osmanlı Devleti, 1740 kapitülasyonu ile Fransızlara yani Katoliklere yeni ayrıcalıklar tanımıştı. Fransız İhtilali sırasında meydana gelen gelişmeler, kutsal yerlerdeki Katolikleri koruyucusuz bıraktı ve Ortodokslar, kutsal yerlerde daha üstün bir duruma geçti. Ancak Katolikler, eski duruma dönülmesini istemeye başladı ve bu durum Kutsal Yerler Sorunu'nun doğmasına neden oldu.

Buna göre Kutsal Yerler Sorunu'nun ortaya çıkmasında,

- Fransa'nın Katoliklerin koruyuculuk görevini yerine getirememesi
- II. Katolik-Ortodoks mezhep çatışması
- III. Osmanlı Devleti'nin Ortodoks yanlısı politika izlemesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulamaz?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) I ve II

E) I, II ve III

9. LAMBALI KADIN

Modern anlamdaki hemşireliğin Kırım Savaşı sırasında, Florance Nightingale ile başladığı kabul edilir. Nightingale 1854 yılında, Osmanlı Devleti'nin müttefiki olan İngiliz ordusundaki yaralılara bakmak üzere gönüllü olarak 38 kişilik bir hemşire kafilesiyle İstanbul'a geldi. Nightingale, İngiliz askerlerine ayrılan Selimiye Kışlası'nda yaptığı başarılı çalışmalarla yaralılar arasındaki ölüm oranını yüzde 42'lerden yüzde 2'lere düşürerek efsaneleşti. Ayrıca sağlık alanında istatistiki analiz yöntemini ilk uygulayan kişi olarak tarihe geçti. Geceleri herkes çekildikten sonra Selimiye Kışlası'nın uzun koridorlarında lambasıyla dolaşır ve hastaları kontrol ederdi. Bu yüzden ona "Lambalı Kadın" adı verildi. 90 yıllık yaşamı boyunca hemşireliğin sevilmesi yönünde büyük uğraş verdiği söylenen Nightingale'in doğum günü olan 12 Mayıs, tüm dünyada Hemşireler Günü olarak kutlanmaktadır.

Verilen metne göre,

- I. Florance Nightingale, Fransız kökenlidir.
- II. Yaralı bakımında başarılı sonuçlar alınmıştır.
- III. Kırım Savaşı, modern hemşireliğin dönüm noktalarından biri olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) I ve II

E) I, II ve III

- 10. 13 Temmuz 1878'de imzalanan Berlin Antlaşması'nın aşağıdaki maddelerinden hangisi Osmanlı Devleti'nin iç işlerine müdahale edildiğinin kanıtı olarak gösterilemez?
 - A) Makedonya, ıslahat yapılmak şartıyla Osmanlı Devleti'ne bırakılacaktır.
 - B) Girit'te ıslahat yapılacak ve Avrupalı devletler destek verecektir.
 - C) Osmanlı Devleti, Rusya'ya savaş tazminatı ödeyecektir.
 - D) Bosna-Hersek, Osmanlı Devleti'ne bağlı kalacak ancak Avusturya tarafından yönetilecektir.
 - E) Osmanlı Devleti, Ermenilerin bulunduğu yerlerde ıslahat yapacaktır.

11. 1878 Berlin Kongresi'nden sonra Bulgaristan, Makedonya Sorunu'nu uluslararası bir sorun hâline getirmeye çalışmıştır. Avrupalı devletler de bu sorunu, Şark Meselesi'nin bir parçası olarak görmüştür. Sınırların tam çizilememesine rağmen Makedonya coğrafyasında çeşitli din, dil ve ırklar bir arada yaşamıştır. Bu nedenle Makedonya, XIX. yüzyılın ilk yıllarından itibaren milliyetçilik akımının etkisiyle pek çok sosyo-ekonomik sıkıntıya sahne olmuştur. Makedonya için özellikle 1878-1910 yılları arasında Bulgaristan, Sırbistan, Yunanistan ve Romanya siyasi propaganda yürüterek silahlı çatışmalara girmiştir.

Buna göre Makedonya Sorunu'nun yaşanmasında,

- I. Osmanlı Devleti'nin ıslahatçı uygulamaları
- II. Makedonya'daki toplumsal yapının özellikleri
- III. Hem Avrupa hem de Balkan devletlerinin ilgi odağı olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

12. 1798'de Napoleon'un Mısır'ı işgal etmesi, Osmanlı Devleti ile Avrupalı devletlerin büyük tepkisine neden olmuştur. Bu sorunu tek başına çözemeyeceğini düşünen Osmanlı Devleti, İngiltere ve Rusya'nın desteğini alarak Fransa'ya savaş ilan etmiştir. Böylece Osmanlı Devleti, ilk defa topraklarını işgal eden bir ülkeye karşı Avrupalı devletlerle iş birliğine gitmiştir.

Buna göre,

- I. Napoleon, yayılmacı bir anlayışla hareket etmektedir.
- II. Osmanlı Devleti Balkanlardaki egemenliğini koruma amacındadır.
- III. Fransa'nın Kuzey Afrika'da varlık göstermesi Rusya ve İngiltere'yi rahatsız etmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

TARİH

Uluslararası İlişkilerde Denge Stratejisi (1774-1914)

- İngiltere, Rusya'ya karşı Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü koruma politikasını ilk kez aşağıdaki savaşlardan hangisinde terk etmiştir?
 - A) 1828-1829 Osmanlı-Rus Harbi
 - B) Nizip Savaşı
 - C) Kırım Harbi
 - D) 93 Harbi
 - E) Dömeke Savaşı

- 2. Sırpların bağımsızlık süreci ile ilgili,
 - I. imtiyaz elde etme
 - II. özerk olma
 - III. bağımsız olma

sürecinde Osmanlı ile imzalanan antlaşmalar aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

I	II	III
A) Bükreş	Edirne	Berlin
B) Edirne	Bükreş	Berlin
C) Berlin	Bükreş	Edirne
D) Berlin	Edirne	Bükreş
E) Edirne	Berlin	Bükreş

2019 AYT

- 3. İngiltere ve Fransa'nın Mısır'da kurduğu "Borçlar Sandığı İdaresi", Avrupa devletlerine olan borçların tasfiyesi için demir yolları, telgraf, gümrük hizmetleri, vilayetin vergi gelirleri ile Mısır hidivinin kişisel mülklerinin gelirlerini denetim altına almıştır.
 - Bu bilgilerden hareketle Mısır'daki Borçlar Sandığı İdaresi'nin Osmanlı Devleti'ndeki benzeri aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Düyun-ı Umumiye
 - B) Hilal-i Ahmer
 - C) Bank-ı Osmani-i Şahane
 - D) Teşkilat-ı Mahsusa
 - E) Şirket-i Hayriye

- 4. 1864'te Danimarka'ya, 1866'da Avusturya'ya, 1870-71'de Fransa'ya karşı kazandığı savaşlarla Alman siyasi birliğini sağlamış olan şansölyenin adı nedir?
 - A) Friedrich von Holstein
 - B) Bernard von Bülow
 - C) II. Wilhelm
 - D) Otto von Bismarck
 - E) Otto Liman von Sanders

2021 AYT

- 5. Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın isyanı üzerine, Osmanlı Devleti ile Rusya arasında 1833 yılında imzalanan Hünkâr İskelesi Antlaşması'ndan tedirgin olan İngiltere, aşağıdaki devletlerden hangisiyle iş birliğine yönelmiştir?
 - A) Almanya
 - B) Avusturya
 - C) İtalya
 - D) Fransa
 - E) İsveç
- 6. Rusların Hünkâr İskelesi Antlaşması (1833) ile elde ettikleri boğazlardan Akdeniz'e geçme hakkını sonra erdiren gelişme aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Londra Boğazlar Sözleşmesi
 - B) Paris Antlaşması
 - C) Balta Limanı Ticaret Antlaşması
 - D) Kütahya Antlaşması
 - E) Edirne Antlaşması
- Aşağıdakilerden hangisi Mehmed Ali Paşa'nın Mısır eyaletindeki gerçekleştirdiği faaliyetler arasında <u>yer almaz</u>?
 - A) Memluk (Kölemen) beylerinin öldürülmesi
 - B) Avrupai tarzda modern bir odununun kurulması
 - C) Yabancı uzmanlardan faydalanılması
 - D) Avrupa'ya öğrenciler gönderilmesi
 - E) Avrupa başkentlerinde elçilikler açması

TARİH 3. ADIM

2018 AYT

- Aşağıdakilerden hangisi Avrupalı devletlerin isteğiyle 1841 yılında, Londra Boğazlar Antlaşması'nın imzalanma nedenlerinden biri olarak gösterilemez?
 - A) Avusturya'nın, Rusya ile Balkanlarda nüfuz mücadelesine girmesi
 - B) Rusya'nın Akdeniz'de güç kazanmasının, İngiltere ve Fransa'nın ekonomik ve siyasi çıkarlarına ters düşmesi
 - C) Avrupalı devletlerin Boğazlar'ın kapalılığı ilkesini, uluslararası bir statüye bağlamak istemeleri
 - D) Hünkâr İskelesi Antlaşması ile Rusya'nın Boğazlar üzerinde elde ettiği gücün ortadan kaldırılmak istenmesi
 - E) Mehmet Ali Paşa İsyanı'nın da etkisiyle Osmanlı Devleti'nin Avrupalı devletlerin desteğini araması

2019 AYT

- 9. Aşağıda verilenlerden hangisi Mısır sorunu ile ilgili değildir?
 - A) Hünkâr İskelesi Antlaşması
 - B) Nizip Savaşı
 - C) Londra Antlaşması
 - D) Berlin Antlaşması
 - E) Mehmet Ali Paşa'nın isyanı

2020 AYT

10. III. Selim Dönemi'nde İngiltere'den başlayarak Avrupa ülkelerinde daimi elçilikler açılmıştır.

Osmanlı Devleti'nin bu uygulamayla,

- I. Avrupa'da İslamiyeti yaymak
- II. diplomatik ilişkileri sağlıklı yürütmek
- III. Avrupa'daki gelişmeleri yakından takip etmek

amaçlarından hangilerini gözettiği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

11. Fransız İhtilali sonucunda ortaya çıkan özgürlük ve milliyetçilik akımları Napoleon tarafından Avrupa kıtasına yayılmaya çalışılmıştır.

Fransa'nın bu politikasına karşı Avrupalı diğer güçler birleşerek Fransa'yla savaşmıştır.

Bu savaşlardan sonra Avrupa'nın siyasi haritası alt üst olmuş ve güçler dengesi değişmiştir.

Avrupa'nın yeni siyasi şeklini düzenlemek üzere Fransa'yla savaşan Avrupalı devletler, o zamana kadar görülmemiş büyüklükte bir toplantı yapmışlardır.

Diyagramda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) 1815 Viyana Kongresi'nde alınan kararlar Avrupa'da yeni bir statü meydana getirmiştir.
- B) 1648'de imzalanan Westphalia Antlaşması ile devletler, başka devletlerin meşru varlığını tanımıştır.
- C) 5 Mayıs 1789'da toplanan Etats Generaux Meclisi 17 Haziran'da kendini "Halk Meclisi" İlan ederek Fransa'da ihtilale doğru giden süreci başlatmıştır.
- D) Avrupalı devletler, 1856 Paris Konferansı ile Osmanlı Devleti'nin yanında yer alarak Rusya'nın güneye inmesini engellemişlerdir.
- E) Osmanlı Devleti, Rusya, İngiltere, Almanya, Fransa, Avusturya-Macaristan ve İtalya'nın katılımıyla toplanan konferans sonunda 1878'de Berlin Antlaşması imzalanmıştır.

- 12. I. Berlin Antlaşması
 - II. Edirne Antlaşması
 - III. Bükreş Antlaşması
 - IV. Paris Antlaşması
 - V. Ayastefanos Antlaşması

İsimleri verilen Osmanlı Devleti ile Rus Çarlığı arasında XIX. yüzyılda imzalanan antlaşmalar, aşağıdakilerin hangisinde kronolojik olarak verilmiştir?

- A) I, II, III, IV, V
- B) III, I, IV, V, I
- C) III, II, IV, V, I
- D) IV, V, III, I, II
- E) II, I, , II, I, IV

Devrimler Çağında Değişen Devlet-Toplum İlişkileri

1. Yusuf Akçura, Türk siyasi hayatında "Üç Tarz-ı Siyaset" adlı makalesiyle meşhur olmuştur. 1904 yılında Mısır'da "Türk" isimli gazetede yayımlanan bu makalede Yusuf Akçura şu konular üzerinde durmuştur. Bir Osmanlı ulusu meydana getirmek, İslamcılığa dayanan bir devlet yapısı kurmak ve ırka dayalı bir Türk siyasal ulusçuluğu meydana getirmek.

Yusuf Akçura'nın makalesi dikkate alındığında,

- I. Türkçülük
- II. İslamcılık
- III. Osmanlıcılık

fikirlerinden hangilerini incelediği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III
- 2. I. İrad-ı Cedit Hazinesi
 - II. Asâkir-i Mansûre Hazinesi
 - III. Hazine-i Hassa

Yukarıdakilerden hangileri Osmanlı Devleti'nde yeni kurulan orduların ihtiyaçlarını karşılamak için oluşturulmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III
- 3. Tanzimat Fermanı'nın hazırlanmasında ve ilan edilmesinde büyük rol oynayan Osmanlı Devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Alemdar Mustafa Paşa
 - B) Mithat Paşa
 - C) Mustafa Reşit Paşa
 - D) Ahmet Cevdet Paşa
 - E) Fuat Paşa

4. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde demokratik gelişmelerle padişah eşleştirmeleri doğru yapılmıştır?

Tanzimat ve Islahat I. ve II. Meşrutiyet Fermanları Abdülmecid A) II. Mahmut B) Abdülaziz III. Selim C) Abdülmecit II. Abdülhamit II. Abdülhamit Abdülaziz D) III. Selim II. Mahmut E)

5. Tarih öğretmeni derste: "Tanzimat Fermanı'yla padişah, hukukun üstünlüğünü kabul etmiş ve bu olay anayasal rejim yolunda atılan ilk adım olmuştur. Ayrıca Tanzimat Fermanı, modernleşmeyi devlet siyaseti hâline getiren resmi bir belgedir." demiştir.

Buna göre Tanzimat Fermanı ile ilgili,

- I. Yönetim şekli değişmiştir.
- II. Demokratik bir gelişmedir.
- III. Batılılaşma yolunda önemli bir adım atılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Islahat Fermanı yabancı devletlerin baskısı sonucunda düzenlenmiş ve ilan edilmiştir. Osmanlı Devleti bu Ferman'ı kendiliğinden ilan etmiş görünmekle sadece şekil yönünden hükümranlık şerefini kurtarmıştır. Aslında Hristiyan toplulukların korunması kararları, Avrupa devletlerinin eline geçmiştir. Nitekim bu tarihten sonra Paris Antlaşması'ndaki, Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışılmayacak maddesine rağmen büyük devletler her fırsatta imparatorluğun iç işlerine karışmaya başlamış, bunlar da birçok iç ve dış olayın ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Buna göre,

- Paris Antlaşması'nın büyük devletler tarafından dikkate alınmadığı
- II. Azınlıklara sınırsız ayrıcalıklar verildiği
- III. Batılı devletlerin Osmanlı Devleti'ni desteklediği

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III

TARİH 1. ADIM

7.

Tanzimat Fermanı	3 Kasım 1839	Tanzimat Fermanı, Os- manlı Devleti'nde ge- leneksel yapıyı kökten sarsacak yenilikler getir- miştir. Tebaanın kanun önünde eşitliğine daya- nan Osmanlı birliği siya- seti, Tanzimat Devri'nin en önemli unsurlarından olmuştur.	
Islahat Fermanı	18 Şubat 1856	Osmanlı tebaasının hakta ve görevde eşit olduğu ilan edilmiştir.	
I. Meşrutiyet'in ilanı	23 Aralık 1876	Türk tarihinin ilk anayasası olan Kanuniesasi ile meşrutiyet yönetimine geçilmiştir. Kanuniesasi'nin ilanında, Genç Osmanlıların halkın yönetime katılması düşüncesi etkili olmuştur.	
II. Meşrutiyet'in ilanı	23 Temmuz 1908	II. Meşrutiyet Dönemi'nde farklı fikirleri savunan pek çok parti kurulmuş, çok partili hayata geçiş dene- meleri yaşanmıştır.	

Tabloda verilen Osmanlı tarihi ile ilgili gelişmelerin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halkın istekleri doğrultusunda ilan edilmiştir.
- B) Osmanlı Devleti'ndeki demokratikleşme hareketleridir.
- C) Monarşik yönetimi güçlendirmiştir.
- D) Avrupalı devletler karşı çıkmıştır.
- E) II. Abdülhamid Dönemi'nde ilan edilmiştir.
- 8. Osmanlı Devleti'nde 1876'da kabul edilen Kanuniesasi'nin,
 - I. Padişah, icraatlarından dolayı sorumlu tutulamaz.
 - II. Meclis-i Âyanın üyelerini padişah seçer.
 - III. Müsadere, angarya ve işkence yasaktır.

maddelerinden hangileri demokrasi açısından olumludur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) II ve III
- E) I, II ve III
- XIX ve XX. yüzyıllarda Osmanlı Devleti tüm halkı dil, din, ırk ve mezhep farkı gözetmeden Osmanlı vatandaşı olarak kabul etmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun kanıtı olarak gösterilemez?

- A) Mahkemelerin herkese açık olması
- B) Tebaanın kanun önünde eşit olması
- C) Askerliğin vatandaşlık görevi sayılması
- D) Avrupa'da daimî elçiliklerin açılması
- E) Herkesten gücü oranında vergi alınması

- 10. Tanzimat Fermanı'nın bazı maddeleri şunlardır:
 - Müslüman ve Hristiyan bütün tebaanın can güvenliği, mal, ırz ve namusu korunacaktır.
 - Vergi, herkesin gücü oranında tahsil edilecektir.
 - Askerlik tüm Osmanlı tebaası için zorunlu olacak ve askerlik süresi dört veya beş yıl olarak belirlenecektir.
 - Hiç kimseye yargılanmadan ölüm cezası verilmeyecek, herkes malını mülkünü istediği gibi tasarruf edebilecektir.
 - Herkes kanun önünde eşit olacak, mahkemeler açık yapılacaktır.

Buna göre Tanzimat Fermanı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

- A) Siyasal hakların artırıldığı
- B) Halk arasında eşitliğin amaçlandığı
- C) Kanun üstünlüğünün kabul edildiği
- D) Vergide adaletin sağlanmaya çalışıldığı
- E) Temel hakların korunma altına alındığı

11. Türkçülük Fikrinin Güçlenmesinin Nedenleri:

- Milliyetçilik hareketinin Hristiyan tebaa arasında yayılması ve bunun sonucunda isyanların çıkması,
- Türk olmayan Müslüman toplulukların Batılı devletlerin propagandalarıyla Osmanlı Devleti'nden ayrılmaya başlamaları,
- Osmanlı Devleti'nin kaybettiği topraklardaki Müslümanların Anadolu'ya göç etmek zorunda kalması ve bu insanların karşı karşıya kaldıkları felaketlerin uyandırdığı tepki,
- Avrupa'nın Türkler aleyhindeki propagandaları,
- Avrupa'ya giden Türk aydınlarının, Avrupalıların Türkler hakkındaki çalışmalarından rahatsız olmalarıdır.

Buna göre Osmanlı Devleti'nde Türkçülük hareketinin güçlenmesinin nedenleri arasında,

- İmparatorluk içindeki gayrimüslim ve Müslümanların ayrılık hareketleri
- II. Kaybedilen topraklardan Anadolu'ya gelen Müslümanların yaşadığı sorunlar
- III. Türklerin dünyadaki egemenliğini güçlendirmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) II ve III

TARIH

Devrimler Çağında Değişen Devlet-Toplum İlişkileri

- Aşağıdakilerden hangisi Sultan Abdülaziz'e karşı ittifak yaparak onun tahttan indirilmesine neden olan devlet adamlarından biri değildir?
 - A) Fuat Paşa
 - B) Mütercim Rüştü Paşa
 - C) Hüseyin Avni Paşa
 - D) Mithat Paşa
 - E) Hayrullah Efendi

- 2. İttihat ve Terakki Fırkası aşağıdaki gelişmelerin hangisi sonucunda ülke yönetimine tamamen hâkim olmuştur?
 - A) 1908 Seçimleri
 - B) II. Meşrutiyet'in İlanı
 - C) 31 Mart Darbesi
 - D) Bâbıâli Baskını
 - E) II. Balkan Savaşı
- 3. Sanayi Devrimi'nin ortaya çıkmasında Avrupa'da düşünce alanındaki gelişmeler ve teknik buluşlar etkili olmuştur. Teknik gelişmeler, tarım toplumundan sanayi toplumuna geçişi sağlamış ve el aletleri, yerini makinelere bırakmıştır. Tarıma dayalı toplumlarda üretim, el tezgâhlarında yapılırken sanayileşme ile birlikte üretim fabrikalarda yapılmaya başlanmıştır.

Buna göre Sanayi Devrimi ile ilgili,

- I. Üretim tarzı değişmiştir.
- II. Fransa'da gerçekleşmiştir.
- III. Avrupa'da ulus devletler dönemini başlatmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

4. Orta Çağ'da hâkim olan feodalitenin izlerini taşıyan Fransa'da toplumsal sınıflar arasında ekonomik, hukuki, siyasi ve sosyal eşitsizliğe dayanan bir yapı vardı. Bu nedenle kral ile halk arasındaki ilişkiler kopma noktasına geldi. Fransa'da halk, genel olarak ayrıcalıklı ve ayrıcalıksız olmak üzere iki sınıfa ayrılıyordu.

Buna göre Fransa'da verilen durumla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Fransız toplumu eşit haklara sahiptir.
- B) Sosyal eşitsizlik nedeniyle yöneticiler ve halkın arası açılmıştır.
- C) Bu dönemde halk vönetimden memnundur.
- D) Ülkede anayasal düzen hâkimdir.
- E) Kral ülkeyi halk meclisi ile birlikte yönetmektedir.

5. Osmanlı Devleti, Mora'da başlayan isyanın büyümesi üzerine Mısır Valisi Mehmet Ali Paşa'dan yardım istemiştir. Mısır valisinin de desteğiyle isyanın direnci kırılmıştır. Bunun üzerine İngiltere, Rusya ve Fransa'nın ortak donanması, 1827'de Navarin'de Osmanlı donanmasını yakmıştır. Bunun yanında, 1828'de başlayan Osmanlı-Rus Savaşı sonunda imzalanan 1829 Edirne Antlaşması ile Osmanlı Devleti, Yunanistan'ın bağımsızlığını kabul etmiştir. Yunan Devleti'nin kuruluşu Osmanlı Devleti'nin dağılmasında başlangıç noktası olmuştur.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili,

- I. Mora İsyanı'nı tek başına bastıramamıştır.
- II. Avrupa devletleri arasındaki çıkar çatışmalarından yararlanmıştır.
- III. Yunanlıları İtalya desteklemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

6. XVIII. yüzyılın ikinci yarısında İngiltere'de buhar gücünün makinede kullanılması ile başlayan Sanayi İnkılabı kısa bir süre sonra Avrupa'nın tamamında etkisini göstermiştir. Buna bağlı olarak üretim artmış; ham madde ve pazar ihtiyacı ile birlikte devletler arası bloklaşmalar da ortaya çıkmaya başlamıştır.

Buna göre Sanayi İnkılabı'nın,

- Az gelişmiş devletlerin ham madde ve pazar arayışı içine airmesi
- II. Devletler arası rekabetin yaşanması
- III. Sömürgeciliğin yayılması

gelişmelerinden hangilerine zemin hazırladığı söylenemez?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve II

D) II ve III

E) I, II ve III

7.

Verilen diyagramda neden sonuç ilişkisini bozan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

A) I

B) II

C) III

D) IV

E) V

8. Fransa'da kralların genişleme politikaları, bağımsızlık savaşlarında Amerika'ya yapılan yardımlar halktan daha fazla vergi toplanmasına sebep olmuştur. Soylular ile kilise mensuplarının da vergiden muaf olması hazineyi güç duruma düşürmüş ve Fransa iflasın eşiğine gelmiştir. Mali bunalıma çözüm bulmak amacıyla 1614'ten beri toplanmayan "Etats Generaux"yu (Eta Jenero) yani meclisi 5 Mayıs 1789'da toplamıştır.

Buna göre Fransa ile ilgili,

- I. Soylular ve ruhban sınıfına ayrıcalıklar tanındığı
- II. Uygulanan politikaların isabetli olduğu
- III. Ekonomik sıkıntıların siyasi sonuçlar doğurduğu

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) I ve III

E) II ve III

- 9. Nizam-ı Cedid
 - Eşkinci Ocağı
 - Asâkir-ı Mansûre-i Muhammediye

Osmanlı Devleti'ne ait bu orduların ortak özelliği aşağıdakilerden hangisinde belirtilmiştir?

- A) II. Mahmut Dönemi'nde oluşturulmuştur.
- B) Yeniçeriler karşı çıkmıştır.
- C) Batı tarzında oluşturulmuş askerî birliklerdir.
- D) Geleneksel silahlar kullanmışlardır.
- E) Merkezî otoritenin azalmasına neden olmuştur.
- 10. Yeniçeri Ocağı'ndaki bozulmayı gören padişah ve devlet adamları bozulmayı düzeltmek için tedbirler almak istemiştir. Fakat yeniçeriler yapılmak istenen düzenlemelere karşı çıkarak bildikleri eğitim düzenini ve kullandıkları silah ve araç gereçleri yeni olanlarıyla değiştirmeye yanaşmamıştır. Bunun sonucunda Yeniçeri Ocağı, yenilik taraftarı padişah ve devlet adamlarına karşı zaman zaman silahlı mücadeleye girişen bir fitne yuvası hâline dönmüştür.

Buna göre Yeniçeri Ocağı ile ilgili,

- I. Yapılan ıslahatların destekçisi olmuşlardır.
- II. İtaatsizlikleri nedeniyle sayıları giderek azaltılmıştır.
- III. Gelenekçi hareket etmeleri devlet otoritesiyle karşı karşıya gelmelerine neden olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) I ve II

E) II ve III

- - II. Mahmut'a ait konuşmada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?
 - A) Nizam-Cedid
 - B) Yeniçeri Ocağı
 - C) Yaya ve Müsellem
 - D) Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye
 - E) İrad-ı Cedid

TARIH

Devrimler Çağında Değişen Devlet-Toplum İlişkileri

- 1. I. 1830 İhtilalleri
 - II. 1848 İhtilalleri
 - III. Sanayi Devrimi

Fransız İhtilal kavramlarını yok sayan ve milliyetçi hiçbir harekete izin vermeyen Metternich Sistemi yukarıdaki gelişmelerin hangisiyle geçerliliğini yitirmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

- 2. Aşağıdakilerden hangisi 1830 İhtilallerinin nedenleri arasında gösterilemez?
 - A) Kralların anayasayı kaldırmak veya anayasanın sınırlarını daraltmak istemesi
 - Avrupa halklarında özgürlük arayışının gittikçe yaygınlaşması
 - C) İşçilerin hak talep etmesi
 - D) Almanya'da bilim ve felsefenin ilerlemesiyle Avrupa'ya liberalizmin yerleşmesi
 - E) Başka devletlerin egemenliği altındaki halklarda milliyetçilik akımının güçlenmesi
- 3. Aşağıdakilerden hangisi Fransız İhtilali'nin nedenlerinden biri

olarak gösterilemez?

- A) Amerikan Bağımsızlık Bildirgesi'nin Fransız halkını etkilemesi
- B) Burjuvanın soyluların sahip olduğu siyasi hakları talep etmesi
- C) Fransa'da feodal düzenin yıkılmış olması
- D) Kralın baskıcı monarşik yönetimi
- E) Burjuva sınıfı ile köylü ve işçilerin soylulara karşı birlik olması

4. Ulus devlet modelinin en temel özelliklerinden biri olan zorunlu askerlik sisteminin başlangıcı Fransız İhtilali'ne dayanırken modern ordu kurma fikri XVI. yüzyılda tarafından ortaya atıldı.

Yukarıdaki metinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) Petrarca
- B) Machiavelli
- C) Montaigne
- D) Erasmus
- E) Cervantes
- 5. Avrupa'da zorunlu askerliğe dayalı ilk millî orduyu aşağıdaki devletlerden hangisi kurmuştur?
 - A) Fransa
 - B) İngiltere
 - C) Rusya
 - D) Portekiz
 - E) İspanya
- 6. III. Selim, Sadrazam Koca Yusuf Paşa'nın tavsiyesiyle mevcut orduda ıslahat yapılması yerine yeni bir ordunun kurulmasını kabul etmiştir.

Buna göre,

- I. Nizam-ı Cedit
- II. Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye
- III. Sekban-ı Cedit

askerî birliklerinden hangileri III. Selim Dönemi'nde kurulmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

TARİH 3. ADIM

7. Ordunun silah, teçhizat ve kıyafet ihtiyaçlarını belirlemek, alım satımlarda ihaleler düzenlemek ve ürünlerin kalite kontrolünü yaparak ödemelere onay vermek; asker dilekçelerini değerlendirmek, askerî kanun, kararname ve teşkilat tasarılarını görüşmek, maaşları belirlemek ve subayların terfi listesini hazırlayıp seraskerliğe sunmak kurulun görevleri arasındaydı.

Paragrafta hakkında bilgi verilen yüksek danışma kurulu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dâr-ı Şûra-yı Bahriye
- B) Dâr-ı Şûra-yı Bâbıâli
- C) Dâr-ı Şûra-yı Askerî
- D) Dâr-ı Şûra-yı Saltanat
- E) Meclis-i Ahkâm-ı Adliyye

- 8. Aşağıda verilen hangi okul ikilisi II. Mahmut Dönemi'nde açılmıştır?
 - A) Gümrük Mektebi Polis Mektebi
 - B) Tıbbiye Mektebi Harbiye Mektebi
 - C) Maadin Mektebi Telgraf Mektebi
 - D) Baytar Mektebi Lisan Mektebi
 - E) Darülfünun Darülmuallimin

9. Osmanlı Devleti'nde kura ile askere alma usulü 1846 yılında çıkarılan "Kura Kanunu" ile uygulamaya konmuştur. Kurada ismi çıkanların, kendi yerlerine adıyla bir başkasını vekil olarak göndermesi mümkün olduğu gibi ödemek suretiyle askerlik vazifesini bedeli karşılığı yerine getirmeleri de mümkün hâle getirildi. Bu uygulamaya denir.

Paragrafta boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) Bedel-i Askerî Bedel-i Nakdî Bedel-i Şahsi
- B) Bedel-i Nakdî Bedel-i Şahsi Bedel-i Askerî
- C) Bedel-i Şahsi Bedel-i Askerî Bedel-i Nakdî
- D) Bedel-i Şahsi Bedel-i Nakdî Bedel-i Askerî
- E) Bedel-i Nakdî Bedel-i Askerî Bedel-i Şahsi

10. Osmanlı devlet adamları Müslümanlarla gayrimüslimlerin aynı orduda görev yapmalarına sıcak bakmıyorlardı fakat Tanzimat yönetimi Osmanlı birliğini korumak ve halkı kaynaştırmak için ilk kez bir azınlığa deniz kuvvetlerinde askerlik yaptırdı.

Osmanlı ordusunda askerlik hizmetine alınan ilk gayrimüslim topluluk aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ermeni
- B) Bulgar
- C) Rum
- D) Romen
- E) Sırp
- 11. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde askerî eğitim veren okullardan biri değildir?
 - A) Hendesehane
 - B) Mekteb-i Maârif-i Adliyye
 - C) Mühendishane-i Bahri-i Hümâyun
 - D) Mühendishane-i Berri-i Hümâyun
 - E) Mekteb-i Harbiye
- 12. Aşağıdaki okullardan hangisi Mustafa Kemal Atatürk'ün isteğiyle 1935 yılında Siyasal Bilgiler Okuluna dönüştürülmüştür?
 - A) Mekteb-i Mülkiye
 - B) Mekteb-i Harbiye
 - C) Mekteb-i Maârif-i Adliyye
 - D) Mekteb-i Ulûm-u Edebiyye
 - E) Mekteb-i Aklâm
- 13. Aşağıda yer alan hukuki belgelerden hangisi Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesinden sonra <u>çıkarılmamıştır</u>?
 - A) Hukuk-ı Aile Kararnamesi
 - B) Kanunname-i Ali Osman
 - C) Usul-i Muhakeme-i Şeriye Nizamnamesi
 - D) Mecelle-i Ahkâm-ı Adliyye
 - E) Ticaret-i Bahriye Kanunnamesi

Sermaye ve Emek

- Sanayi İnkılabı'nın başladığı ilk ülke aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Hollanda
 - B) Almanya
 - C) Fransa
 - D) İtalya
 - E) İngiltere

- 2. 1716 yılında İpek bükme çıkrığının bulunması
 - 1733 yılında dokuma mekiğinin icat edilmesi
 - 1767 yılında iplik eğiren tezgâhın icat edilmesi

Verilen gelişmelere bakarak Sanayi İnkılabı öncelikle aşağıdaki ekonomik alanların hangisinde başlamıştır?

- A) Tekstil
- B) Demir-Çelik
- C) Askerî
- D) Tarım
- E) Kâğıt

3. Sanayi İnkılabı ile birlikte makineleşmenin artması üzerine insan gücüne olan ihtiyaç azalmıştır. Büyük üretimler yapabilen fabrikalar kurulmuş ve geleneksel üretim anlayışındaki usta-çırak ilişkisi önemini kaybetmeye başlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi usta-çırak ikilisinin yerine almıştır?

- A) Tüccar-Sanayici
- B) Derebey-İşçi
- C) Patron-işçi
- D) Efendi-Köle
- E) Burjuva-Şehirli

4. Sanayi İnkılabı ile birlikte makineleşmenin başlaması tarımsal üretimin de artmasına katkı yapmıştır. Geleneksel anlayışa göre yapılan tarımsal faaliyetler değişmeye başlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Sanayi İnkılabı'nın tarımsal faaliyetlere getirdiği yeniliklerden biri <u>değildir</u>?

- A) Tohum ekme makinesinin icat edilmesi
- B) Atların yerini traktörlerin almaya başlaması
- C) Biçerdöver makinelerin icat edilmesi
- D) Toprağı daha derin sürebilen makinelerin icat edilmesi
- E) Nadas usulünün yaygınlaşması

5. Osmanlı Devleti 1854 yılında aldığı ilk dış borçtan maliyesinin iflas ettiği 1874 yılına kadar 15 kez dış borç almıştır. Ancak alınan bu dış borçlar ekonomide istenen iyileşmeyi sağlayamamıştır. 1875 yılında da Osmanlı maliyesi iflas etmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi alınan dış borçlarının verimli bir şekilde kullanılmamasının sebepleri arasında <u>yer almaz?</u>

- A) Plansız ve kontrolsüz kamu harcamaları
- B) Yüksek faiz giderleri
- C) Yeni saraylar inşası
- D) Memurun ve ordunun maaş ödemeleri
- E) Yerli şirketlerin açılması

- 6. Düyun-u Umumiye İdaresi aşağıdakilerin hangisinin sonucunda kurulmuştur?
 - A) Tanzimat Fermanı
 - B) Ramazan Kararnameleri
 - C) Muharrem Kararnamesi
 - D) Kanlıca Ticaret Anlaşması
 - E) İhtira Beratı

TARİH 1. ADIM

7. İttihatçılar, "Her savaşta Türk olmayan unsurlar servet sahibi oluyor, Türkler evlatlarını savaşa gönderdikleri için geçim sıkıntısına düşüyorlardı, bu nedenle Türkleri ticarete teşvik etmek ve kendilerine kolaylık göstermek gereklidir." gibi söylemlerde bulunmuşlardır.

Buna göre; I. Dünya Savaşı'nın başlamasıyla, Müslüman Türkler'in girişimciliğe özendirilmesi, sermaye birikimini hızlandıracak kazançlara yönlendirilmesi için devreye sokulan uygulama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teşvik-i Sanayii
- B) Millî İktisat Politikası
- C) İktisat Kongresi
- D) Duyun-u Umumiye
- E) Esham-ı Cedide
- Osmanlı Devleti'nde görevli Konsolos Palgrave'in raporunda,
 - Karasaban sadece ucuna demir takılmış birbirine çatılı iki odun parçasından ibarettir.
 - Taneler samandan rüzgâra savrularak ayrılır.
 - Sulama, iklim ve toprak koşullarına uygun tarımı kimse duymamıştır.

belirtilenlerden,

- I. tarımsal faaliyetlerin sade ve ilkel olduğu
- II. Batı tarzı modern tarım yöntemlerin model alındığı
- III. çiftçinin çağdaş yöntemlerden habersiz olduğu

hangileri çıkarılamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

9. Osmanlı'da sanayileşmenin önündeki en önemli engellerden biri de sermaye birikiminin olmamasıdır.

Buna göre,

- I. uzun ve maliyetli savaşlar
- II. ağır dış borçlar
- III. tarımsal üretimden gelen gelirin düşmesi

gibi nedenlerden hangisi sermaye birikiminin önündeki engellerdendir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

 Osmanlı Devleti topladığı altı kalem vergisini, 1881 yılında kurulan Duyun-ı Umumiye İdaresi'ne devretmiştir.

Bu durumun,

- I. ekonomide yabancı denetimi
- II. ekonomik bağımsızlık
- III. iç işlerine karışma

yukarıdakilerden hangisine yol açması beklenir?

11. XIX. yüzyılda,

- Duyun-u Umumiye İdaresi'nin kurulması
- Kapitülasyonların süresiz ve sınırsız olması
- Balta Limanı Antlaşması'nın yapılması

gibi gelişmelerin ortak sonucu aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Demokratikleşme hareketleri durmuştur
- B) Sanavilesme adına büyük adımlar atılmıştır
- C) Ticarette ihracat ürünlerinin payı büyümüştür
- D) Osmanlı ekonomisi dışa bağımlı hale gelmiştir
- E) Piyasada ithal ürünler azalmıştır
- Osmanlı Devleti'nde yaşanan mali bunalımlar sonucu ortaya çıkan bütçe açıkları, dış borçlanmanın en önemli sebebidir. Fetihlerin durması, artan savaş maliyetleri ve vergi gelirlerinin azalması bütçe açıklarına neden olmuştur. XVII. yüzyılın ortalarına kadar yaşanan bütçe açıkları, Galata bankerleri olarak bilinen sermaye sahiplerinden alınan kredilerle kapatılmıştır. Osmanlı devlet adamları sık sık ortaya çıkan para darlığına ve bütçe açıklarına rağmen dışarıdan borç para almaktan kaçınmıştır. Mustafa Reşit Paşa, 1850-1851 mali yılında hazinenin maaşları bile ödeyemeyecek duruma gelmesi üzerine ilk dış borç antlaşmasını imzalamıştır. Fakat dış borçlanmanın doğuracağı tehlikeleri gören Sultan Abdülmecit anlaşmayı onaylamamıştır. Hazine, tazminat ödeyerek anlaşmayı feshetmiştir.

Buna göre,

- Para sıkıntısını, borç alarak çözmek isteyen devlet adamları olmuştur.
- II. Zaman zaman iç borçlanmaya gidilerek geçici çözümler üretilmiştir.
- III. Padişah, başka devletlerin mali kontrolü altına girmekten kaçınmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

Sermaye ve Emek

- Aşağıdakilerden hangisi Sanayi İnkılabı öncesindeki üretim organizasyonlarından biri değildir?
 - A) Köleci Üretim Biçimi
 - B) Feodal Üretim Biçimi
 - C) Atölye Tipi Üretim
 - D) Manifaktür (imalat) Tipi Üretim
 - E) Otomasyon Tipi Üretim

 Batılı emperyalist güçler, Sanayi İnkılabı ile birlikte sömürgecilik ve emperyalizm anlayışıyla dünyanın birçok bölgesini kendi çıkarları doğrultusunda sömürgeleştirdiler.

Aşağıdakilerden hangisi ucuz iş gücü ve insan kaynağı açısından diğerlerine göre en çok sömürülen kıta olmuştur?

- A) Okyanusya
- B) Afrika
- C) Kuzey Amerika
- D) Avrupa
- E) Güney Amerika

- 3. Hindistan'ı da sömürgeleştirmek için 1599 yılında Doğu Hindistan Kumpanyası'nı kurarak sömürgeciliğin küresel boyuttaki ilk örneğini veren Avrupalı devlet aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) İngiltere
 - B) Hollanda
 - C) Portekiz
 - D) İspanya
 - E) Fransa

- 4. Osmanlı Devleti ilk dış borcu aşağıdaki Avrupa Devletleri'nin hangisinden almıştır?
 - A) İngiltere
 - B) Fransa
 - C) İspanya
 - D) Portekiz
 - E) Avusturya

- Aşağıdakilerden hangisi 1838'de imzalanan Balta Limanı Ticaret Antlaşması'yla ortaya çıkan gelişmelerden biri değildir?
 - A) Üretimde teknolojik gelişmelerin takip edilememesi
 - B) Osmanlı pazarlarının büyük oranda yabancıların denetimine girmesi
 - C) Avrupa ile rekabet edemeyen Osmanlı esnafının faaliyelerini durdurma noktasına gelmesi
 - Osmanlı ham maddelerinin yüksek ücretle Avrupa'ya ihraç edilmesi
 - E) Yerli üreticinin istediği ham maddeyi tedarik edememesi

- 6. Aşağıdakilerden hangisi kolonileştirme hareketinin öncüsü olan Avrupalı devletlerden biri değildir?
 - A) Fransa
 - B) Lehistan
 - C) İngiltere
 - D) Portekiz
 - E) İspanya

TARİH 2. ADIM

7. I. Dünya Savaşı'na girdikten sonra bütün dünyada olduğu gibi Osmanlı devletinde de iç ve dış ticarette büyük sıkıntılar yaşandı. Savaşın kısa sürede geniş alanlara yayılmasıyla birlikte İstanbul'un iaşesi önemli bir soruna dönüştü. Savaş koşullarıyla birlikte ulaşım araçlarının askerî amaçlara tahsisi de bu sıkıntılara eklendi. Öte yandan bu zor şartları ganimet bilen bazı fırsatçı tüccarlar, malları depolayıp el altından yüksek fiyatla piyasaya sürmekteydi.

Bu durumun sonucu olarak,

- I. Hayat pahalılığının oluşması
- II. Millî iktisat politikalarının uygulamaya konulması
- III. Hükümetin bütün ekonomik faaliyetleri denetimi altına alması

gelişmelerinden hangilerinin yaşandığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III

8. 1848 yılında İzmit'te bir Belçikalı işçi, fabrikada yapılan üretim için gözlemlerini şu şekilde ifade etmekteydi: "Arada sırada en iyi bir kumaş parçasını üretmeseydik çok tuhaf olacak. Göründüğü kadarıyla bizler, İngiltere ve Fransa'nın en iyi makinalarına sahiptik. Ancak, istek üzerine en iyi yünler, Trieste yoluyla Saksonya'dan ve diğer yün üreticisi ülkelerden ithal ediliyor ve bizler yani Fransız ve Belçikalılar onları işliyoruz... Siz elde edilen ürünü Türk kumaşı diye tanımlayamazsınız. O sadece, Avrupalı makinalar ve usta eller tarafından Avrupa dışında Türkiye' de üretilen bir kumaştır".

Yalnızca bu bilgilere bakarak aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Osmanlı fabrikalarında yabancı işçiler çalışmaktadır.
- B) En iyi kumaşlar Osmanlı fabrikalarında üretilmektedir
- C) Üretilen kumaşların hammaddesi yurtdışından getirilmektedir
- D) Fabrikada kullanılan makineler Avrupa'dan getirilmiştir
- E) XIX. yüzyılın ortalarında Osmanlı'da fabrikasyon üretim bulunmaktadır

- Osmanlı Devleti yaşadığı hangi sorun nedeni ile İngiltere'nin yardımını alma karşılığında 1838 yılında Balta Limanı Ticaret Antlaşmasını imzalamıştır?
 - A) Kıbrıs Meselesi
 - B) Mehmet Ali Paşa Sorunu
 - C) Berlin Antlaşması
 - D) Boğazlar Sorunu
 - E) Fransa'nın Mısır'ı işgali sorunu
- 10. I. Şirket-i Hayriye
 - II. Rüsum-ı Sitte
 - III. Düyûn-ı Umûmiye

Yukarıdakilerden hangileri Osmanlı dış borçlarını çözüme kavuşturmak amacıyla kurulmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III
- 11. Aşağıdakilerden hangisi Avrupa'da Sanayi İnkılabı'nın gerçekleşmesinin nedenleri arasında gösterilemez?
 - A) Teknik icatların artması
 - B) Sermaye birikimlerin güçlü olması
 - C) Bilimsel eğitim anlayışının yaygınlaşması
 - D) Kilisenin ekonomi hayatına yön vermesi
 - E) Rasyonalizm ve bireyselciliğin güçlenmesi
- 12. Osmanlı Devleti ilk dış borcunu 1854 yılında almış, zamanla dış borçlanma, bütçe açıklarına karşı mücadelede başvurulan en belirgin yöntem konumuna gelmiştir.

Osmanlı Devleti ilk dış borcunu alırken aşağıdakilerden hangisini borca karşılık olarak göstermiştir?

- A) Maden gelirleri
- B) Tuzla gelirleri
- C) Gümrük gelirleri
- D) Mısır eyaletinin yıllık vergi geliri
- E) Cezayir eyaletinin yıllık vergi geliri

T.C. MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Sermaye ve Emek

 XVIII. yüzyılda yaşamış İskoçyalı iktisatçı, "Milletlerin Zenginliği" adlı eserinde klasik üretim sisteminin yeni üretim yapılarını engellediğini, bu yüzden loncaların kapatılması gerektiğini savunmuştur.

Verilen paragrafta görüşüne yer verilen iktisatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Thomas Hobbes
- B) John Locke
- C) Adam Ferguson
- D) Adam Smith
- E) David Hume

2. Sanayi kuruluşlarına nitelikli işçi yetiştirmek üzere 1864'ten itibaren İstanbul ve diğer bölgelerde erkekler ve kızlar için ayrı ayrı pek çok kuruldu.

Verilen paragrafta boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Lisan Mektebi
- B) Telgraf Mektebi
- C) Baytar Mektebi
- D) Deniz Ticareti Mektebi
- E) Sanayi Mektebi
- Osmanlı yöneticileri, sırasında İngiltere ve Fransa'nın kredi açma konusundaki tekliflerini kabul ederek ilk borç antlaşmasını 24 Ağustos 1854 tarihinde İngiltere ve Fransa ile imzalamıştır.

Verilen cümlede boş bırakılmış olan yere aşağıdaki gelişmelerden hangisi getirilmelidir?

- A) Paris Antlaşması
- B) Balta Limanı Antlaşması
- C) Kırım Harbi
- D) Düyûn-ı Umûmiye
- E) Esham-ı Cedide

4. Avrupa'da Sanayi İnkılabı ile birlikte XVIII. yüzyılın sonu ve XIX. yüzyılın başlarından itibaren ekonomide makineleşme süreci hızlanmış ve kol gücüne dayalı üretimin yerini makineli üretim almaya başlamıştır. Makinelerin çalışabilmesi için güçlü bir enerji kaynağına ihtiyaç duyulmuştur.

Aşağıdaki enerji kaynaklarından hangisi Sanayi İnkılabı'nın gerçekleştiği ilk yüzyılda yoğun olarak kullanılmıştır?

- A) Doğalgaz
- B) Kömür
- C) Petrol
- D) Elektrik
- E) Nükleer Enerji

- Aşağıdakilerden hangisi Sanayi İnkılabı'nın İngiltere'de başlama nedenleri arasında gösterilemez?
 - A) Donanma gücü sayesinde büyük bir sömürge imparatorluğu kurması
 - B) Güçlü bir ekonomisinin bulunması
 - C) Fransa ile işbirliği yapması
 - D) Teknolojik gelişmeleri desteklemesi
 - E) Millî bir ekonomi politikasını uygulaması
- 6. Avrupa'da Sanayi İnkılabı'nın ortaya çıkardığı ekonomik değişim Osmanlı Devletini de etkilemiştir. XIX. yüzyılın başlarından itibaren Osmanlı padişahları sanayiyi geliştirmek için çeşitli çalışmalar yapmışlardır.

Asakir-i Mansure-i Muhammediye ordusunun ihtiyaçlarını karşılamak üzere Feshane-i Amire isimli dokuma fabrikasını kurarak Osmanlı'daki tekstil sanayisinin ilk ciddi adımlarını atan padişah aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II. Mahmut
- B) Abdülaziz
- C) Abdülmecit
- D) II. Abdülhamit
- E) V. Murat

TARİH

3. ADIM

- 7. XIX. yüzyılın ilk yarısında Osmanlı sanayileşme çalışmaları genel olarak öncelikle hangi alandaki ihtiyaçları karşılamak için başlamıştır?
 - A) Tekstil
 - B) Askerî
 - C) Kâğıt
 - D) Kimya
 - E) Maden
- 8. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin ilk kez katıldığı uluslararası sergi (fuar)dir?
 - A) Paris Uluslararası Sergisi
 - B) II. Londra Uluslararası Sergisi
 - C) I. Londra Uluslararası Sergisi
 - D) Sultanahmet Osmanlı Uluslararası Sergisi
 - E) Washington Uluslararası Sergisi
- Osmanlı Devleti'nin 1863 yılında düzenlediği ilk uluslararası sergi (fuar) kabul edilen Sultanahmet Uluslararası Sergisi aşağıdaki padişahların hangisinin zamanında gerçekleşmiştir?
 - A) V. Murat
 - B) Abdülaziz
 - C) II. Abdülhamit
 - D) Abdülmecit
 - E) II. Mahmut

- 10. Aşağıdaki antlaşmaların hangisi ile Osmanlı Devleti bazı ürünlerde kullandığı yed-i vâhid (tekelleşme) hakkını kaybetmiştir?
 - A) Kanlıca Ticaret Antlaşması
 - B) Hünkâr İskelesi Antlaşması
 - C) Küçük Kaynarca Antlaşması
 - D) Balta Limanı Ticaret Antlaşması
 - E) Rus Ticaret Antlaşması

- 11. Aşağıdakilerden hangisi İttihat ve Terakki Partisi'nin "Millî İktisat" politikası doğrultusunda kurduğu millî bankalardan biridir?
 - A) Osmanlı Bankası
 - B) Osmanlı İtibar-ı Millî Bankası
 - C) İş Bankası
 - D) Bank-ı Dersaadet
 - E) Ziraat Bankası
- 12. Sanayi Devrimi sonrasında, meydana gelen değişikliklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?
 - A) Üretim artmıştır
 - B) Daha fazla makine gücü kullanılmaya başlanmıştır,
 - C) Ham madde ihtiyacı artmıştır.
 - D) Ekonomik refah yükselmiştir.
 - E) Rekabet gücü azalmıştır.
- 13. Berlin Konferansı sırasında İngiltere, Rusya'nın ileride Osmanlı ülkesine yapacağı herhangi bir saldırıyı önlemek amacıyla nereyi istemiştir?
 - A) Boğazları
 - B) Irak
 - C) Mısır
 - D) Kıbrıs
 - E) Suriye
- **14.** 1876 Kanuniesasi'sinde 1909 yılında bazı değişikliklere gidilmiştir.

Buna göre,

- Hükümet üyelerinin padişaha değil meclise karşı sorumlu olması
- II. padişahın meclisi kapatma ve kişileri sürgüne gönderme yetkilerinin kaldırılması
- III. siyasal partilerin kurulmasına yasal zemin oluşturulması

gibi değişikliklerden hangileri demokratik ve özgür bir ortamın oluşmasında etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

TARIH

XIX. ve XX. Yüzyılda Değişen Gündelik Hayat

- 1. I. Kafkaslar
 - II. Balkanlar
 - III. Kırım

Yukarıdakilerden hangileri XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin göç aldığı bölgelerden biridir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) I ve III
- E) I, II ve III

- 2. XIX. yüzyılın başlarından XX. yüzyılın başlarına kadar Osmanlı Devleti'nde görülen göç hareketlerinin en önemli sebebi aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Salgın Hastalıklalar
 - B) İşsizlik
 - C) Ticaret
 - D) Savas
 - E) Şehirleşme

 Osmanlı Devleti kendisine sığınan muhacirlere güvenli ve sağlıklı bir hayat oluşturmaya çalışmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin topraklarına sığınan muhacirlere yaptığı yardımlar arasında <u>gösterilemez</u>?

- A) Muhacirlerin Anadolu'da uygun yerlere iskân edilmesi
- B) Muhacirlerin aldıkları yardımlar karşılığında angarya işlerde çalıştırılması
- C) Muhacirlerle ilgili komisyonların kurulması
- Barınma, yakacak ve yiyecek ihtiyaçları devlet tarafından karşılanması
- E) Muhacirler yararına tiyatro ve konserler tertip edilmesi

4. XIX. yüzyılı ve XX. yüzyılın başlarında Osmanlı Devleti topraklarına farklı bölgelerden gelen Türk muhacirler Osmanlı entelektüel hayatının zenginleşmesine katkılar yapmışlardır. Bunlardan Ahmet Ağaoğlu ve Yusuf Akçura gibi isimler dikkati çeker.

Verilen bilgileri de göz önünde bulundurarak Osmanlı Devleti'nin son zamanlarında farklı coğrafyalardan yapılan göç hareketleri aşağıdaki fikir akımlarından hangisinin güçlenmesine katkı yapmış olabilir?

- A) Milliyetçilik
- B) Batıcılık
- C) İslamcılık
- D) Osmanlıcılık
- E) Âdem-i Merkeziyetçilik
- Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin nüfus sayımı yapmasının nedeni olamaz?
 - A) Fabrikalarda çalışanların sayısını tespit etmek.
 - B) Asker ihtiyacını planlamak
 - C) Vergi kapasitesini hesaplamak
 - D) Yönetim işlerini düzenlemek
 - E) Kamu işlerini kolaylaştırmak
- KIX. yüzyılın ikinci yarsından itibaren Avrupa modası saray kadınları ve üst sınıf kadınlar arafından takip edilmeye başlanmıştır. Saraylı kadınlar ve başkentin elit kadınları, 1870'ten itibaren Paris modasını izleyerek iki parçalı, kabarık kollu, etekleri arkadan kabarık özel kesim elbiseler giymeye ve Avrupa tarzı saç modellerine başlamışlardır. Topuklu ayakkabılar pabuç yerine geçmiş, şalvar ve entari terk edilmişti. Paris'ten kıyafet ısmarlanmaya başlanmış ve bir süre sonra orta sınıfın kadınları da saraylı kadınları taklit ederek batılı kıyafetler giymeye başlamışlardır.

Yalnızca bu bilgilere bakarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılmaz?

- Avrupa modası ilk kez saraylı kadınlar tarafından başlatılmıştır
- B) Osmanlı'da kadının dış görünümü değişmektedir
- C) Kadınlar birbirlerini etkilemektedir
- D) Geleneksel kıyafetler tamamen ortadan kalkmıştır
- Kadınlar Avrupa'daki moda alanındaki gelişmeleri yakından takip etmektedir

7. XIX. yüzyılın sonlarına doğru Osmanlı Devleti'nde batılılaşmanın etkisi ile birçok alanda Avrupa'nın etkisi artmaya başlamıştır. Ev içi kullanılan eşyalar da değişime uğrayarak Avrupa tarzı eşyalar evlerde daha fazla yer kaplamaya başlamıştır.

XIX. yüzyılda batılılaşmanın etkisi ile Osmanlı ev içinde kullanılmaya başlanılan eşyalardan hangisi Avrupa kökenli olması beklenemez?

- A) Karyola
- B) Yastık
- C) Kanepe
- D) Koltuk
- E) Konsol

- 8. Aşağıdakilerden hangisi XIX. yüzyıl ve XX. yüzyılın başlarında Osmanlı Devleti'nde şehir içi ve şehir dışında kullanılan ulaşım vasıtalarında biri değildir?
 - A) Atlı Tramvay
 - B) Vapur
 - C) Tren
 - D) Elektrikli tramvay
 - E) Hızlı Tren

 II. Mahmut, şehirdeki belediye işlerinin düzenli bir şekilde yerine getirilmesi için İhtisap Nezareti'ni 1827 yılında kurdu.

Aşağıdakilerden hangisi İhtisap Nezareti'nin görevlerinden biridir?

- A) Belediye Başkanını Seçmek
- B) Asayişi Sağlamak
- C) Kanunlar Çıkarmak
- D) Posta Teşkilatını Yönetmek
- E) Muhtarları Atamak

10.	Göç Edilen Yerler	Yıllar	Sayılar
	Kırım	1783-1856	1.000.000
	Kırım ve Kuban	1856-1862	450.000
	Kırım ve Kuban	1867-1914	350.000
	Kafkaslar	1862-1865	1.500.000
	Kafkaslar	1865-1900	1.000.000
	Kafkaslar	1874-1877	125.000
	Balkanlar	1877-1878	800.000
	Balkanlar	1878-1914	2.200.000
		Toplam	7.425.000

Tablo: 1873-1914 yılları arasında Osmanlı Devleti'ne yönelik göçler.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi 1877-1878 yılları arasındaki büyük göçün nedeni olabilir?

- A) Kırım Savaşı
- B) Trablusgarp Savaşı
- C) 93 Harbi
- D) Ermeni Meselesi
- E) Balkan Savaşları
- 11. Batılılaşmanı etkisi ile XIX. yüzyılın ikinci yarsından itibaren Osmanlı kadınları toplumsal alanda yaptıkları meslekler ile daha görünür hale gelmişlerdir. Özellikle dergi ve gazetelerde köşe yazarlığı yapan kadınların sayısı gittikçe artmaya başlamıştır. Osmanlı basın-yayın dünyasında kadınlara yönelik birçok dergi ve gazete basılmaya başlamıştır

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı dönemi basın-yayın hayatında yazarlık yapmış kadınlardan biri <u>değildir</u>?

- A) Fatma Aliye Hanım
- B) Halide Edip
- C) Nezihe Muhittin
- D) Emine Semiye
- E) Latife Hanım
- 12. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı'da yapılan ilk nüfus sayımı ile ilgili doğru bilgi <u>değildir</u>?
 - A) Modernleşme girişimlerindendir.
 - B) II. Mahmut döneminde yapılmıştır.
 - C) Anadolu ve Rumeli illerini kapsamaktadır.
 - D) 1830-1831'de yapılmıştır.
 - E) Sadece İstanbul'u kapsamaktadır.

TARIH

XIX. ve XX. Yüzyılda Değişen Gündelik Hayat

 XIX. yüzyılda yaşanan göçler sonrasında Osmanlı Devleti'nde bazı sorunlar ortaya çıkmıştır. Bu sorunları çözmek için 1857 tarihli bir kanunname yayımlanmış ve 1860-1861 yıllarında kurulmuştur.

Verilen paragrafta boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Islahat-ı Maliye Komisyonu
- B) Islah-ı Sanayi Komisyonu
- C) Kanuniesasi Komisyonu
- D) Düyûn-ı Umûmiye İdaresi Komisyonu
- E) Muhacirun Komisyonu

2. XIX. yüzyılda Osmanlı sarayında Batı müziğine olan ilgi artmaya başlamıştır. Sultan Abdülmecid Batılı anlamda müzik dersleri alan ve piyano çalan ilk padişahtır. Sultan Abdülaziz ile Sultan V. Murad'ın ise solo piyano için besteleri bulunmaktadır. Sultan II. Abdülhamid ise şehzadeliğinden itibaren piyano ve klasik Batı müziği dersleri almıştır. Başta saray haremi olmak üzere zengin konakların haremlerinde mutlaka bir piyano bulunuyordu Hanımlar notadan okumaktan çok ezberden çalıyorlardı. Batı müziğinin yerleşmesinde İtalyan müzisyenler olmak üzere değişik ülkelerden gelen sanatçıların qayretleri etkili olmuştur.

Yalnızca verilen bilgilere bakarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Bazı Osmanlı padişahları batı kökenli müzik aletlerini çalmışlardır.
- B) Bazı padişahların beste yazacak kadar batı müziğinde hakimdirler.
- C) Haremde yaşayan kadınlar nota eğitimi almışlardır.
- İtalyan müzisyenlerin batı müziğinin gelişmesinde önemli katkıları olmuştur.
- E) Osmanlı sarayı ve Osmanlı elit tabakası batıdan etkilenmişlerdir.

- 3. Osmanlı Devleti, göçmenlerin iskân edilmesi için,
 - I. yol güvenlikleri sağlanmış
 - II. iskan edilmeleri için yeni araziler tespit edilmiş
 - III. kendilerine uygun araziler tahsis edilmiş

çalışmalarından hangilerini yapmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III
- 4. XVIII. yüzyılın ikinci yarışından XX. yüzyılın başlarına kadar Osmanlı Devleti'nin kaybettiği toprakları göz önünde bulundurduğumuzda aşağıdaki yerlerden hangisinden Osmanlı topraklarına doğru büyük bir göç hareketi gerçekleşmemiştir?
 - A) Kırım
 - B) Bulgaristan
 - C) Kıbrıs
 - D) Kafkasya
 - E) Batı Trakya
- 5. Aşağıdakilerden hangisi XIX. ve XX. yüzyıllarda Osmanlı topraklarına yapılan göçlerin olumsuz sonuçları arasında yer almaz?
 - A) Müslümanların nüfusu arttı.
 - B) Hazinenin masrafları arttı.
 - C) Salgın hastalıklar ortaya daha sık çıktı.
 - D) Asayişin sağlamasında sıkıntılar yaşandı.
 - E) Şehir civarlarında plansız yerleşimler ortaya çıktı.
- 6. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'de batılılaşmanın etkisi ile geleneksel sanat dallarının dışında Avrupa kökenli yeni sanat dalları da görülmeye başlamıştır. Bu sanat dallarından bazıları Osmanlı toplumu tarafında benimsenmiştir.

Aşağıdaki sanat dallarından hangisi XIX. yüzyılda Osmanlı toplumunda görülmeye başlamış Avrupa kökenli sanat dallarından biri <u>değildir</u>?

- A) Tiyatro
- B) Opera
- C) Resim
- D) Ortaoyunu
- E) Batı Müziği

TARİH 2. ADIM

- I. Asimilasyon: Farklı kökenden gelen azınlıkları veya etnik grupları, bunların kültür birikimlerini, kimliklerini baskın doku ve yapı içinde eriterek yok etme.
 - II. **Angarya:** Bir kimseye veya bir topluluğa zorla, ücret vermeden yaptırılan iş, yüklenti.görevi dışında yaptırılan iş.
 - III. Kamuoyu: Bir konuyla ilgili halkın genel düşüncesi,
 - IV. Layiha: Bir kimsenin, kendisine iş verilmeye uygunluk, yaraşırlık durumu

Yukarıda verilen kavramlardan hangisinin anlamı <u>yanlış</u> verilmiştir?

- A) Yalnız III
- B) Yalnız IV
- C) I ve IV

- D) II ve IV
- E) I. II ve III
- 8. Milliyetçilik ve demokrasi akımları, XIX. yüzyıldan itibaren ulus devletin yaygınlaşmasında etkili olmuş, XX. yüzyılın ikinci yarısından itibaren ulus devlet anlayışı küresel ölçekte yaygınlık kazanmıştır. İmparatorluklardan ulus devletlere geçiş süreci, beraberinde demografik hareketleri de getirmiştir. İnsanların aidiyet duygusunu geliştiren bu hareketler sonucunda, modern anlamda siyasal egemenliğin kaynağının ulus olduğu vurgulanmaya başlanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi ulus devlet anlayışında, demografik hareketlerin sonuçları arasında gösterilemez?

- A) Milliyetçilik akımlarının güçlenmesi
- B) Bölgesel göç dalgalarının yaşanması
- C) Irkçılık düşüncesinin gelişimi
- D) Toplumsal hoşgörü ve dayanışmanın artması
- E) Azınlıklar sorununun devletlerin gündemine gelmesi
- 9. Sanayi devrimi sonrası XIX. yüzyılda kent sistemi ortaya çıkmış ve Avrupa'da ekonomik merkezler durumuna gelen büyük metropoller oluşmuştur. Kamusal alan ile özel alan birbirinden ayrıldığı bu dönemde kentler modern toplumsal yapısına uygun olarak yeniden tasarlanmaya, hastane, adliye, üniversite gibi binalar ile bulvar ve caddeler yapılmaya başlanmıştır. Büyük şehirlerin ve metropollerin oluşumu sonrası meydana gelen nüfus yoğunluğu beraberinde pek çok toplumsal ve altyapı sorunu getirmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi hızlı ve plansız göç hareketlerinin meydana getirdiği olumsuzluklar arasında gösterilemez?

- A) Göç alan bölgelerde çarpık kentleşme
- B) Belediye hizmetlerinde aksaklık
- C) Barınma sorunlarını artması
- D) Eğitim, sağlık ve kültür hizmetlerinde aksama
- E) İşçi ücretlerinde artış ve İşgücünde azalma

10. Sırplar ve Yunanlar başta olmak üzere Osmanlı Devleti'ne bağlı Balkan ulusları, ayrılıkçı hareketlere girişmeye başlamıştır. Bu uluslar, özellikle 1828-1829 ve 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşları ile kendi ulus devletlerini kurmak için istedikleri fırsatları bulmuştur.

Bu savaşlar sonunda,

- I. Edirne Antlaşması
- II. Berlin Antlaşması

gibi gelişmeleri ile aşağıdaki devletlerden hangisinin kuruluşunun gerçekleştiği söylenemez?

- A) Yunanistan
- B) Sırbistan
- C) Karadağ
- D) Romanya
- E) Arnavutluk

Aşağıdakilerden hangisi Ulus Devlet anlayışının Osmanlı Devleti'ne etkileri arasında gösterilemez?

- A) Toplum düzeni ve uyum sarsılmıştır.
- B) Ulusların birer birer bağımsızlık ilanları başlamıştır.
- C) Bağımsızlıkla sonuçlanan isyan hareketleri görülmüştür.
- D) Toprak bütünlüğünün bozulmuştur.
- Yeni kurulan devletler ile dış politikada güçlü bir yapı oluşturulmuştur.

12.	Adalar	Adana	Ankara	Aydın
Bursa		Bergama	Biga	İzmit
	Edirne	Canik	Diyarbakır	Karahisâr-ı Sâhib
Üsküdar		Eskişehir	Mihalıç	Alemdağı
	Konya	Malatya	Mersin	Nazilli
Trabzon		Sinop	Samsun	Sivas
	Kastamonu	Muş	Bandırma	İzmir

Yukarıdaki tabloya göre Osmanlı Devleti'ne gelen göçmenlerin Anadolu'da yerleştirildiği yerleşim birimleri ile ilgili,

- I. Anadolu'da Türk nüfusu azalmıştır.
- II. Yerleşim yerlerini kendileri seçmişlerdir.
- III. Yerleşim yerleri öncelikle Batı Anadolu olmuştur.
- IV. Yerleşim yerleri Anadolu'nun hemen hemen her yeri olmuştur.

yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız IV
- C) I ve IV

- D) II ve IV
- E) I, II ve III

TARIH

XIX. ve XX. Yüzyılda Değişen Gündelik Hayat

 Millet bilincinin ve duygusunun devlet bilinciyle bütünleşmesi hâlinde bir anlam ifade edeceğini, bu şuurun ise ancak devletle mümkün olduğunu belirtmiştir. Aksi durumda milletin bir anlamı olamayacağını savunmuştur. Bu yaklaşımı ile millet söylemini devlet merkezli olarak ifade etmiştir.

Bu paragrafta düşüncesi verilen Avrupalı felsefeci aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hegel
- B) List
- C) Smith
- D) Watt
- E) Locke
- XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'ne kitlesel göçler olmuştur.
 Baskı ve katliamlara maruz kalan Müslüman ve gayrimüslim halklardan insanlar Osmanlı Devleti'ne göç etmiştir.

Aşağıdaki topluluklardan hangileri Osmanlı Devleti'ne Avrupa'dan göç etmemiştir?

- A) Çek Tatar
- B) Leh Çek
- C) Macar Çerkez
- D) Tatar Çerkez
- E) Çek Macar

- 3. XIX. yüzyılda Avrupa'da mutlakiyetçi krallıkların sonunu getiren, demokratik devlet ve toplum düzeni ile devletin laikleştirilmesini ve millî devletlerin oluşumunu hızlandıran gelişme aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Napolyon Savaşları
 - B) 1815 Viyana Kongresi
 - C) 1830-1848 İhtilalleri
 - D) Metternich Sistemi'nin kurulması
 - E) Sanayi Devrimi

- 4. Aşağıdakilerden hangisi modernleşmeyle birlikte sosyal, ekonomik ve politik hayatımıza giren kavramlar arasında değildir?
 - A) Metropol
 - B) Batılılaşma
 - C) Kamuoyu
 - D) Tüketim
 - E) Feodalite

2020 AYT

- 5. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde uygulanan "millet sistemi" aşağıdaki unsurlardan hangisine dayanır?
 - A) Coğrafi mekân
 - B) Ekonomik durum
 - C) Sosyal statü
 - D) Dil
 - E) Din

6. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin Avrupalı devletlerle olan ilişkilerinin gittikçe gelişmesinin bir sonucu olarak Osmanlı Toplumsal hayatında batının etkisi gittikçe artmıştır. Bu etkilerden bir tanesi de sanat alanındadır. Özellikle tiyatro bu konuda dikkati çeker. Tiyatronun Osmanlı toplumunda yer edinmesinde Osmanlı'nın ermeni vatandaşları önemli katkıları olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı'da tiyatro sanatının gelişmesine en büyük katkıyı yapan Osmanlı'nın ermeni kökenli vatandaşlarından bir tanesidir?

- A) Afife Jale
- B) Güllü Agop
- C) Muhsin Ertuğrul
- D) Sırabyon Hekimyan
- E) Nubar Terziyan

TARİH 3. ADIM

- Aşağıdakilerden hangisinin kurulması ile Osmanlı Devleti'nde ilk kez İstanbul boğazında bir Türk şirketi eşya ve yük taşıma hakkını elde etmiştir?
 - A) Şirket-i Hayriye
 - B) Dersaadet Tramvay Şirketi
 - C) Şirket-i Osmaniye
 - D) Mecidiye Şirketi
 - E) Hamidiye Kumpanyası

- 8. Aşağıdakilerin hangisinin kurulması ile Osmanlı Devleti'nde modern belediyeciliğin temelleri atılmıştır?
 - A) İhtisap Nezareti
 - B) Meclis-i Ali Tanzimat
 - C) Altıncı Daire-i Belediye
 - D) Evkaf Vekâleti
 - E) Şehremeni

9. Osmanlı Devleti'nin Batılılaşma etkisi müzik alanında görülmüştür II. Mahmud'un Yeniçeri Ocağı'nı kaldırmasının ardından, Mehterhane'yi de 1827 yılında kapatıp modern bir müzik kurumu kurmuştur. Bu kurum, askerî müzik eğitimi amacı ile kurulmuş olmasına rağmen zamanla büyüyerek ilk saray konservatuvarı hâlini almıştır.

Aşağıdakilerden hangisi II. Mahmut'un Mehterhane'nin yerine kurduğu modern müzik kurumudur?

- A) Darülbedayi
- B) Riyaset-i Cumhur Musiki Heyeti
- C) Darülelhan
- D) Muzıka-ı Hümayun
- E) Devlet Konservatuarı

10. Sınırları belirlenmiş bir toprak parçası üzerinde güç kullanma hakkına sahip olan yönetimi altındaki halkı; ortak dil, kültür ve değerler etrafında birleştirmeyi amaçlayan siyasal ve toplumsal manada ulus üzerine tesis edilmiş devlet biçimi'ne denir.

Bu tamımda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ulus Devlet
- B) Monarşik Devlet
- C) Federal Devlet
- D) Birleşik Devlet
- E) Teokratik Devlet

11. kavramını ilk kez 1741'de "halkın düşüncesi" anlamında İngilizler kullanmıştır. Fransa'da ise ilk kez 1744'te J. J. Rousseau tarafından "toplumun tavrı" anlamında kullanmıştır. Batılı ülkelerden dilimize geçen bu kavramının karşılığı olarak ilk zamanlar "efkârıumumiye, halk efkârı, amme efkârı, kamu efkârı" gibi kavramlar kullanılmıştır.

Boş bırakılan yere aşağıdaki kavramlardan hangisinin gelmesi uygundur?

- A) Bürokrasi
- B) Mülkiyet
- C) Demokrasi
- D) Kamuoyu
- E) Sağduyu
- 12. Osmanlı Devleti,
 - I. Karlofça
 - II. Edirne
 - III. Berlin
 - IV. Zitvatorok
 - V. Küçük Kaynarca

gibi antlaşmaların hangilerinde Avrupa'da toprak <u>kaybet-</u> <u>memiştir</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2

XX. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti ve Dünya

 Osmanlı Devleti'nin son yıllarda içinde bulunduğu kötü durum ve okuduğu kitaplar Mustafa Kemal Atatürk'te Türkçülük düşüncesinin gelişmesine neden olmuştur.

Eğitim hayatı yıllarında Mustafa Kemal Atatürk'ün okuduğu şiirlerde "Ulusal benliğimin gururunu tattıran ilk anlatımı buldum." dediği ve Türkçülük düşüncesinin gelişmesinde katkısı olan şair kimdir?

- A) Tevfik Fikret
- B) Namık Kemal
- C) Mehmet Emin Yurdakul
- D) Sait Faik Abasıyanık
- E) Kemal Tahir

- 2. Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda toprakları dışında müttefiklerine yardım etmek amacıyla savaştığı cepheler aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Suriye Filistin
 - B) Çanakkale Kanal
 - C) Galiçya Makedonya
 - D) Kanal Galiçya
 - E) Yemen Kafkas

- Mustafa Kemal Atatürk'ün Anadolu'da daha geniş kitleler tarafından tanınmasını sağlayan askerlik hayatındaki görevi aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Trablusgarp Savaşı
 - B) Çanakkale Savaşı
 - C) Balkan Savaşları
 - D) Kafkas Cephesi'nde Muş ve Bitlis'i geri alması
 - E) Kurtuluş Savaşı

- 4. I. Manastır'da 3. Ordu'ya atandı.
 - II. Hareket ordusuna kurmay başkanı olarak atandı.
 - III. Fransa'da Picardie Manavralarına katıldı.
 - IV. Halep'e 7. Ordu komutanı olarak atandı.

Yukarıda verilen Mustafa Kemal Atatürk'ün görev yerlerinin kronolojik sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II I III IV
- B) I II III IV
- C) III I II IV
- D) I II IV III
- E) IV III II I
- 5. İttifak devletlerinden olan Bulgaristan 1918 yılında I. Dünya Savaşı'ndan çekilen ilk devlet olmuştur. Daha sonra sırasıyla Osmanlı Devleti, Avusturya- Macaristan İmparatorluğu ve en son Almanya, ateşkes antlaşmalarını imzalayarak savaştan çekilmişlerdir.

Aşağıdaki gelişmelerden hangisi İttifak Devletleri'nin savaştan çekilmesinde hızlandırıcı etkisinin olduğundan söz edilebilir?

- A) Bolşevik İhtilali'nin yaşanması
- B) İtalya'nın İttifak Devletleri'nden İtilaf Devletleri bloğuna geçmesi
- C) ABD'nin savaşa girmesiyle birlikte Wilson İlkeleri'ni yayınlaması
- D) İttifak Devletleri'nin kendi içinde anlaşmazlığa düşmesi
- E) 1918 yılında Yunanistan'ın İtilaf bloğunda yer alması.
- 6. 30 Ekim 1918'de Mondros Mütarekesi'nin imzalanmasında,
 - savaşı Almanya'nın kaybedeceğine dair göstergelerin ortaya çıkışı
 - II. Osmanlı Hükümeti'nin Wilson İlkeleri'ne güvenmesi
 - III. SSCB'nin savaştan çekilmesi

gelişmelerinden hangilerinin etkisi olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III

TARİH 1. ADIM

7. I. Dünya Savaşı'nın uzamasında ve savaşın sona ermesinde etkili olan gelişmeler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

Savaşın süresini uzatan

A) Çanakkale Savaşı

B) Wilson İlkeleri

C) Çanakkale Savaşı

D) Londra Antlaşması

E) Bolşevik Devrimi

Savaşı çabuk sonlandıran

ABD'nin savaşa girmesi

Londra Antlaşması

SSCB'nin savaştan çekilmesi

Wilson İlkeleri

Japonya'nın savaştan çekilmesi

8. I. Dünya Savaşın'dan sonra toplanan Paris Barış Konferansı'ndan alınan kararlardan bazıları, savaş sırasında yayınlanan Wilson İlkeleri'ne açıkça uyulmadığını göstermiştir.

Paris BarışKonferansı'nda alınan,

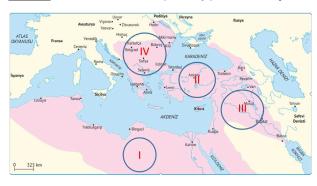
- I. İzmir'in Yunanlılar tarafından işgali
- II. Milletler Cemiyeti'nin kurulması
- III. Yenilen devletlerin tamirat borcu ödemesi

kararlarından hangileri savaştan sonra Wilson İlkeleri'ne uyulmadığının göstergesidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

- I. Dünya Savaşı'ndan sonra, yenen devletler ile yenilen devletler arasında yapılan antlaşmalarla ilgili aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?
 - A) Almanya Versay
 - B) Osmanlı Devleti Sevr
 - C) Bulgaristan Nöyyi
 - D) Macaristan San Remo
 - E) Avusturya Sen Jermen

10. Osmanlı Devleti XIX. yüzyıldan itibaren Fransız İhtilali ve Sanayi İnkılabı'nın etkisiyle yaşanan gelişmeler karşısında çok zor durumda kalmıştır. Hem sömürgecilik rekabetinde olan Avrupalı devletlerin Osmanlı topraklarını işgale başlamaları hem de devletin sınırları içerisinde yer alan azınlıkların işyanları Osmanlı Devleti'nin toprak kayıplarını artırmıştır.

Yukarıda verilen paragrafta altı çizili cümlelerde belirtilen toprak kayıpları harita üzerinde hangi numaralar ile doğru gösterilmiştir?

- 11. Almanya'nın Osmanlı Devleti'ni kendi yanında savaşa sokması ile,
 - I. Avrupa'da savaş yükünün azalacağı
 - II. İngiltere'nin sömürge bağlantısının kesileceği
 - III. Halife'nin cihat ilanı ile müslümanları İngiltere ve Fransa'ya karşı kullanacağı

gibi durumlardan hangilerini amaçladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
 D) II ve III E) I, II ve III
- 12. Aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal Atatürk'ün hem öğrenim gördüğü hem de görev yaptığı şehirlerden biridir?
 - A) Şam
 - B) Sofya
 - C) Selanik
 - D) Trablusgarp
 - E) Çanakkale

TARIH

XX. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti ve Dünya

- Aşağıdakilerden hangisi I. Dünya Savaşı'nın çıkmasında etkili olan genel nedenler arasında <u>yer almaz</u>?
 - A) Milliyetçilik akımı
 - B) Sömürgecilik yarışı
 - C) Silahlanma ve bloklaşma
 - D) Rusya'nın Balkanlara hâkim olma mücadelesi
 - E) Hammadde ve pazar ihtiyacı
- 2. Mondros Ateşkes Antlaşması'nı Osmanlı Devleti adına imzalayan ve Balkan Savaşları'ndaki başarılarından dolayı "Hamidiye Kahramanı" olarak tanınan kişi aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) İsmet İnönü
 - B) Rauf Orbay
 - C) Refet Bele
 - D) Cemal Paşa
 - E) Ali Fuat Paşa
- 3. Sultan II. Abdülhamid: "Hem bari orduyu politikadan çekebilseydik... Hanedana karşı olanlar, hanedandan yana olanlar diye bölündü yeni baştan ordu, 93 Muharebesi'ni kaybettik. 93 Muharebesi'ni niçin kaybettiysek, Balkan Harbi'ni de onun için kaybettik. Tarih değil, hatalar durmadan tekerrür ediyor... Ordu, gayesi içinde elindeki kuvveti kullanırsa meşru, gayesi dışına kayarsa gayri meşrudur. Belki bazı şeyleri yakar, yıkar ama sonunda kendisi de yıkılır..." demiştir.

Sultan II. Abdülhamid'in Balkan Savaşı'nın kaybedilmesiyle ilgili değerlendirmesine göre,

- I. Ordunun siyasete karışması
- II. Rusya'nın Balkan uluslarını desteklemesi
- III. Osmanlı Devleti'nin siyasi yalnızlık içinde olması

durumlarından hangilerinin bu başarısızlıkta etkili olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

4. Balkan Savaşlar'ndan sonra Anadolu'ya gelen Müslüman Türklerin, Anadolu'nun demografik, ekonomik ve sosyal yapısına büyük etkileri olmuştur. Balkan Savaşları'ndan I. Dünya Savaşı'nın başına kadar 400 bin kadar muhacir Anadolu'ya göç ederek iskân edilmiştir. Muhacirlerin çoğunluğu Edirne ve Aydın vilayetlerinde iskân edilmiştir. Diğerleri ise Karesi, Sivas, Ankara, Konya, Biga, Canik gibi çeşitli vilayetlere yerleştirilmiştir. Bu döneme ait arşiv belgelerinin tamamen tasnif edilmemiş olması nedeniyle şu anda kesin rakamlar vermek oldukça zordur.

Balkan Savaşları sonucunda Balkanlardan Anadolu'ya yapılan göçlerin,

- I. Balkanlarda Müslüman nüfusun azalmasına
- II. Osmanlı'da Türkçülük akımının güçlenmesine
- III. Balkanlarda siyasi haritanın değişmesine

durumlarından hangilerine zemin hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

5.

Balkan Savaşları Öncesi Sınırlar

Balkan Savaşları Sonrası Sınırlar

Haritalar dikkate alındığında Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

- A) Balkan Savaş'ları sonrası Adriyatik Denizi ile bağlantısının kesildiğine
- B) Arnavutluk'un Osmanlı Devleti egemenliğinden çıktığına
- C) Batı sınırlarının Balkan Savaş'ları ile daraldığına
- Balkan Savaş'ları sonucunda Trakya'nın tamamen kaybedildiğine
- E) Bazı devletlerin Balkan Savaş'larıyla Osmanlı aleyhine sınırlarını genişlettiğine

TARİH 2. ADIM

- 6. I. Dünya Savaşı'nı bitiren antlaşmaların ortak özellikleri
 - Mağlup devletler yeni kurulan devletlere toprak verdi.
 - Yenilen devletlere ağır siyasî, askerî, ekonomik kısıtlamalar getirildi.
 - Savaş sonrası imzalanan antlaşmalar barış getirmedi ve II. Dünya Savaşı'na neden oldu.
 - Wilson İlkeleri dikkate alınmadı.

Buna göre I. Dünya Savaşı'nın galibi olan devletlerin yenilen devletlere yönelik,

- I. askerî açıdan güçlenmelerini engellemek
- II. sınırlarını daraltmak
- III. rejim değişikliği yapmak

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmek istedikleri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III
- 7. I. Tevfik Fikret
 - II. Mehmet Emin Yurdakul
 - III. Namık Kemal
 - IV. Ziya Gökalp
 - V. Mehmet Akif Ersoy

yukarıdakilerden hangisi Mustafa Kemal Atatürk'ü batıcılık fikri yönünden etkilemiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) III ve V
- D) II ve IV
- E) II ve V
- Aşağıdakilerden hangisi I. Dünya Savaşı devam ederken İtilaf Devletleri'nin Osmanlı topraklarını paylaşmak için yaptıkları gizli anlaşmalardan biri değildir?
 - A) Mac-Mahon
 - B) Sykes-Picot
 - C) St. Jean De Maurienne
 - D) Petrograd Protokolü
 - E) Saint Germain

- 9. Birinci Dünya Savaşı'nın sonunda imzalanan barış antlaşmalarının dünyaya bir barış getirmediği söyleyen bir tarihçi aşağıdaki hangisini kanıt olarak gösterebilir?
 - A) Hitler'in Almanya'da başa geçmesini
 - B) İtalya'da faşizmin ortaya çıkışını
 - C) Rusya'da Komünist rejimin kurulmasını
 - D) II. Dünya Savaşı'nın başlamasını
 - E) Milletler Cemiyeti'nin İngilizler'in etkisinde kalmasını
- 10. Karadağ'ın saldırısıyla başlayan I. Balkan Savaşı'nda; Sırbistan, Bulgaristan ve Yunanistan'ın da savaşa katılmasıyla birlikte Osmanlı Devleti kısa sürede yenilgiye uğradı. Bulgarlar, Kırklareli ve Edirne'yi işgal edip Çatalca'ya kadar ilerledi. Yunanlar, Selanik'i ele geçirip Ege Adaları'nı işgal etti. Sırplar, Üsküp ve arkasından Manastır'ı işgal etti. Karadağlılar, İşkodra'yı ele geçirdi. Bütün bu gelişmeler yaşanırken bağımsızlığını ilan etti.

Metinde yer alan boşluğa aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) Romanya
- B) Arnavutluk
- C) Yunanistan
- D) Yugoslavya
- E) Macaristan
- 11. Osmanlı Devleti karşısında büyük başarı kazanan Balkan Devletleri, toprak paylaşımı konusunda birbirleriyle anlaşamadılar. Bulgaristan'a karşı diğer Balkan Devletleri tarafından kurulan ittifaktan faydalanan Osmanlı Devleti, saldırıya geçerek Edirne, Kırklareli ve Dimetoka'yı düşman işgalinden kurtardı. Bulgaristan tarafından başlatılan savaş sonucunda Balkan devletleri, Bükreş Antlaşması'nı (10 Ağustos 1913) imzalayarak Osmanlı Devleti'nden aldıkları yerleri aralarında paylaştılar. Osmanlı Devleti Bulgaristan ile İstanbul, Yunanistan ile Atina ve Sırbistan ile İstanbul antlaşmalarını imzaladı. Sonuç olarak Balkan devletlerinin sınırları değişti. Osmanlı Devleti Makedonya, Arnavutluk, Ege Adaları gibi Balkan topraklarının büyük bir kısmını kaybetti.

Bahsi geçen savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Trablusgarp
- B) I. Balkan
- C) II. Balkan
- D) I. Dünya
- E) II. Dünya

TARİH

XX. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti ve Dünya

2018 AYT

- Aşağıda Mustafa Kemal Atatürk'ün okuduğu okullar karışık olarak verilmiştir.
 - I. İstanbul Harp Akademisi
 - II. Selanik Şemsi Efendi Mektebi
 - III. Selanik Askerî Rüştiyesi
 - IV. İstanbul Harp Okulu
 - V. Manastır Askerî İdadisi

Mustafa Kemal Atatürk'ün okuduğu bu okullar aşağıdakilerin hangisinde kronolojik olarak sıralanmıştır?

- A) I- II III IV V
- B) I III II IV V
- C) II III IV I V
- D) II III V IV I
- E) V-IV-I-II-III

2019 AYT

 Birinci Dünya Savaşı sırasında, 1915-1917 yılları arasında Osmanlı topraklarının savaş sonunda paylaşılmasına yönelik gizli antlaşmalar yapılmıştır.

Aşağıdaki devletlerden hangisi, bu gizli antlaşmaların taraflarından biri <u>değildir</u>?

- A) İngiltere
- B) Fransa
- C) Rusya

- D) İtalya
- E) Yunanistan

2019 AYT

3. 7 Şubat 1920 tarihinde Urfa Kuvayımillîyesi tarafından, Fransız işgal kuvvetleri komutanlığına; 24 saat içinde şehrin boşaltılmasına, aksi hâlde Wilson Prensipleri çerçevesinde silahlı mücadeleye girişileceğine ve savaştan doğacak bütün kayıplardan Fransızların sorumlu tutulacağına dair bir nota verilmiştir.

Bu notada Wilson Prensipleri'ne atıfta bulunulmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fransız işgal hareketine karşı Amerikan yardımı sağlamak
- B) Bölgedeki İngiliz-Fransız anlaşmazlığını körüklemek
- C) Direniş hareketinin uluslararası meşruiyetini vurgulamak
- D) Fransız işgalini yavaşlatmak için zaman kazanmak
- E) Kuvayı millîye birliklerinden düzenli orduya geçmek

2020 AYT

- 4. Mustafa Kemal Paşa, Birinci Dünya Savaşı başladığında aşağıdaki görevlerden hangisini yapmaktaydı?
 - A) Hareket Ordusu Kurmay Başkanlığı
 - B) Dokuzuncu Ordu Müfettişliği
 - C) Sofya Ataşemiliterliği
 - D) Yıldırım Orduları Grup Komutanlığı
 - E) Anafartalar Grup Komutanlığı

2021 AYT

5. Mondros Mütarekesi'nin imzalanmasının ardından Mustafa Kemal Paşa, 6 Kasım 1918 tarihinde İstanbul'a Sadrazam Ahmet İzzet Paşa'ya gönderdiği telgrafında "Orduları terhis edecek ve İngilizlerin her dediğine boyun eğecek olursak ihtirasların önüne geçmeye imkân olmayacaktır." demiştir.

Buna göre Mustafa Kemal Paşa;

- I. Mütareke şartlarının uygulanmaması,
- II. Wilson İlkeleri'nin reddedilmesi,
- III. teslimiyetçi politikalardan vazgeçilmesi

taleplerinden hangilerini dile getirmiştir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III

- D) II ve III
- E) I, II ve III

2018 AYT

- 6. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Balkan savaşlarında kaybettiği yerler arasında gösterilemez?
 - A) Arnavutluk
 - B) Bosna-Hersek
 - C) Makedonya
 - D) Ege Adaları
 - E) Batı Trakya

2019 AYT

- 7. 1914-1918 yılları arasında İttifak Devletleri tarafında Birinci Dünya Savaşı'na katılan Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?
 - A) Alman subaylar, Osmanlı ordusunda görev almışlardır.
 - B) Osmanlı ordusu Irak'ta bir İngiliz birliğini esir almıştır.
 - C) Kafkas Cephesi'nde Ruslarla mücadele edilmiştir.
 - D) Savaş başladığında padişah VI. Mehmet Vahdettin'dir.
 - E) Osmanlı Devleti kapitülasyonları tek taraflı olarak kaldırmıştır.

TARİH 3. ADIM

2020 AYT

8. Mustafa Kemal Paşa, 19 Kasım 1918 tarihinde Vakit gazetesine verdiği demeçte; "Millet ve memleketimizin pek muhtaç olduğu sulhü kararlaştıracak hükûmetin, Meclisi Mebusanımıza dayanması kati bir zorunluluktur." demiştir.

Mustafa Kemal Paşa'nın bu demeciyle aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) Saltanat Şûrası'nın toplanmasını
- B) Hükûmetin imzalayacağı antlaşmanın her durumda desteklenmesini
- C) Hükûmetin antlaşma için meclisten yetki alması gerektiğini
- D) Antlaşmanın Wilson İlkeleri'ne göre düzenlenmesini
- E) Âyan Meclisinin daha aktif bir politika izlemesini

a	
J	•

XX. YÜZYILDA RODOS ve ON İKİ ADA						
SAVAŞ	TARİH	ANTLAŞMA	AÇIKLAMA			
Trablusgarp Savaşı	18 Ekim 1912	Uşi Antlaşması	Balkan Savaşları bitinceye kadar Osmanlı Devleti Rodos ve On iki Ada'yı geçici olarak İtalya'ya verecektir.			
Kurtuluş Savaşı	24 Temmuz 1923	Lozan Antlaşması	Rodos ve On iki Ada TBMM Hükûmeti tarafından İtalya'ya tamamen verilmiştir.			
II. Dünya Savaşı	10 Şubat 1947	Paris Antlaşması	Rodos ve On iki Ada İtalyanlardan alınıp Yunanistan'a verilmiştir.			

Verilen bilgiler dikkate alındığında Rodos ve On İki Ada ile ilgili,

- Paris Antlaşması ile İtalya, Türkiye'den aldığı Adaları Yunanistan'a vermiştir.
- II. İngiltere, Yunanistan'dan ziyade İtalya'nın hâkimiyetinde olmalarını yeğlemiştir.
- III. İkinci Dünya Savaşı sırasında İtalya'nın egemenliğindedirler.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III $\qquad \qquad \text{D) II ve III} \qquad \qquad \text{E) I, II ve III}$
- 10. Aşağıdakilerden hangisi "Mustafa Kemal Atatürk'ün dünyaya geldiği yüzyıl, Osmanlı Devleti'nin en buhranlı dönemine denk gelmekteydi." İfadesini kullanan bir yazarın örnek olarak göstereceği bir durum değildir?
 - A) Sanayi İnkılabını yakalayamayan Osmanlı Devleti'nin el emeğine dayalı yerli sanayisi çökme noktasına gelmişti.
 - B) Osmanlı hükûmeti çıkardığı Muharrem Kararnamesi ile Osmanlı Devleti dış borçlarını ödemeyeceğini açıklamıştı.
 - C) Küçük Kaynarca Antlaşması'yla Kırım'ı ele geçirme yönündeki engelleri aşan Rusya, Osmanlı toprakları üzerinde daha geniş emeller beslemeye başlamıştı.
 - Fransız İhtilali'nin etkisiyle ortaya çıkan milliyetçilik akımı
 Osmanlı Devleti'nin parçalanma sürecini hızlandırmıştı.
 - E) Balkan devletleri Osmanlıdan koparak tek tek bağımsızlıklarını kazanmışlardı.

I. Dünya Savaşı'nın özel nedenleri ile ilgili verilen bilgilere göre aşağıdaki yorumlardan hangisi doğrudur?

- A) Rusya ve Avusturya Macaristan'ın çıkarları çatışmıştır.
- B) Fransa, Almanya'nın yanında savaşa girmek istemiştir.
- C) İtalya, Uzak Doğu'da yayılma politikası takip etmiştir.
- D) İngiltere, milliyetçilik düşüncesinden etkilenmiştir.
- E) İtalya, Almanya tarafından tehdit edilmiştir.
- 12. Mustafa Kemal Atatürk çok kitap okumakla birlikte fırsat buldukça kitap da yazmıştır. Mustafa Kemal Atatürk'ün kaleme aldığı en önemli eseri "Nutuk"tur. Nutuk, 1919'dan 1927'ye kadar geçen olayları anlatır.

Buna göre aşağıdaki olaylardan hangisinin Nutuk'ta yer alması beklenemez?

- A) Cumhuriyet'in ilanı
- B) Halifeliğin kaldırılması
- C) Sakarya Meydan Muharebesi sonrası gelişmeler.
- D) Aşar vergisinin kaldırılması
- E) Menemen Olayı
- 13. İtalya, Uşi Antlaşması ile Trablusgarp'ı almış ve Osmanlı Devleti'nin Trablusgarp için Düyun-u Umumiye'ye ödemesi gereken borçları karşılamayı kabul etmiştir.

Bu bilgilere göre İtalya ile ilgili,

- I. Osmanlı Devleti ile iyi ilişkiler kurmaya çalışmıştır.
- II. Sömürge elde etme politikasında başarıya ulaşmıştır.
- III. Akdeniz'de güçlü bir duruma gelmiştir.
- IV. Osmanlı Devleti'nin ekonomik çıkarlarını korumuştur.

yargılarından hangileri savunulabilir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) I, II ve III

Millî Mücadele

- Aşağıdakilerden hangisi I. TBMM Dönemi'ne ait bir faaliyet <u>değildir</u>?
 - A) Saltanatın kaldırılması
 - B) İstiklal Marşı'nın kabulü
 - C) Lozan Görüşmeleri'ne başlanması
 - D) Lozan Antlaşması'nın onaylanması
 - E) Düzenli ordunun kurulması

- Millî Mücadele Dönemi'nde Doğu Cephesi komutanı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Kazım Karabekir
 - B) İsmet İnönü
 - C) Enver Paşa
 - D) Rauf Orbay
 - E) Fethi Okyar

- Aşağıdakilerden hangisi Millî Mücadele Dönemi'nde imzalanan Ankara Antlaşması'nın sonuçlarından biri değildir?
 - A) Misakımillî'den taviz verilmesi
 - B) Fransa'nın Misakımillî'yi tanıması
 - C) Güney Cephesi'nde savaşı sonlandırması
 - D) Hatay ve İskenderun'un Suriye'ye verilmesi
 - E) Doğu Trakya'nın savaş yapılmadan kurtarılması

Birinci İnönü Savaşı'nın Yol Açtığı Gelişmeler

Yalnızca verilen bilgiler dikkate alındığında I. İnönü Zaferi'nin sonuçları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) TBMM'nin, Misakımillî hedeflerinden ödün verdiği
- B) Mebusan Meclisi'nin yeniden açıldığı
- C) TBMM'nin otoriteyi sağladığı
- D) Türk ordusunun saldırı gücüne eriştiği
- E) Londra Konferansı'nın, TBMM'nin talebi üzerine toplandığı
- 5. 10 Temmuz 1921'de başlayan Kütahya-Eskişehir Savaşı'ndan sonra Yunan ordusunun Ankara üzerine yeni bir taarruz başlatması beklenmekteydi. Beklenen bu taarruza karşılık verilebilmesi için ordunun kesinlikle takviye edilmesi gerekmekteydi. O günlerde Meclis'te yapılan görüşmeler sırasında ordunun ve askerin durumu şu şekilde ele alınmıştır: "Askerin çarığı yoktur çorapla kundura ister bir kısmı çıplak ayaklı açıkta kaputu yoktur su yoktur mataraları eksiktir beşte birinin süngüsü yoktur kılıncı yoktur elbise %80'inde yoktur çamaşırı da yoktur." Bu durum üzerine Başkomutanlık Bürosunun açılmasından sonra Mustafa Kemal Paşa yurt ve ulus olanaklarını en kısa zamanda derleyip toparlayarak tek hedef emrine vermek üzere Tekalifimilliye Emirleri'ni yayınlamıştır.

Buna göre Tekalifimilliye Emirleri'nin yayınlanmasında,

- I. Türk ordusunun ihtiyaçlarını gidermek
- II. yurt dışından gelir kaynağı sağlamak
- III. Yunan taarruzunu önlemek için kaynak bulmak

amaçlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve III
- E) I, II ve III

TARİH 1. ADIM

6. Amasya Genelgesi'nde,

- Anadolu'nun en güvenli yeri olan Sivas'ta millî bir kongrenin acele olarak toplanması kararlaştırılmıştır.
- Bunun için bütün illerin her sancağından, halkın güvenini kazanmış üç temsilcinin hemen yola çıkarılması gerekmektedir.

Alınan bu kararlar ile aşağıdakilerden hangisi amaçlanmıştır?

- A) Silahlı mücadeleye geçmek
- B) Meclisi devreye sokmak
- C) Millî Mücadeleyi halka mal etmek
- D) Yönetim şeklini değiştirmek
- E) Ulusal egemenliği kurmak
- 7. Millî mücadelenin hazırlık döneminde,
 - I. millî birlik ve beraberlik
 - II. tam bağımsızlık
 - III. millî irade

kavramlardan hangileri alınan kararlarda açıkca iafade edilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III
- 8. Millî mücadelenin hazırlık döneminde Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşları rejim değişikliği ile ilgili fikirlerini öne çıkarmamaya özen göstermişlerdir.

Buna göre,

- I. Millî birlik ve beraberliği korumak
- II. Padişah yanlısı kişilerin desteğini kaybetmemek
- III. Millî mücadeleyi evrensel bir zemine oturtmak

durumlardan hangisi amaçlanmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. Kuvayımilliye örgütleri için,

- I. Milliyetçi duygularla tam bağımsızlık hedeflenmiştir.
- II. Egemenlik anlayışını değiştirmek hedeflenmiştir.
- III. Bölgesel ve düzensizdir.

hangisi söylenemez?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. Erzurum kongresi kararlarından,

- I. Kuvayımilliye etkin, Millî iradeyi hakim kılmak esastır.
- II. Manda ve himaye kabul edilemez.
- III. Mebuslar meclisi derhal toplanmalıdır.
- IV. Mili sınırla içinde vatan bir bütündür, parçalanamaz.

hangisi doğrudan ulusal iradeyi işaret etmektedir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III

- D) III ve IV
- E) I, III ve IV
- 11. Mebusan Meclisi'nin Misakımillî kararlarını kabul etmesinin ardından 16 Mart 1920 İstanbul'un işgal edilmesi sonrası yaşanan ilk önemli gelişme aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Millet Meclisi'nin açılması
 - B) Ermenilerle barış antlaşmasının yapılması
 - C) Millî direnişin başlatılması
 - D) Saltanat'ın kaldırılması
 - E) Temsil heyetinin kurulması
- 12. I. Amiral Bristol Raporu
 - II. San Remo Kararları
 - III. General Harbord Raporu

Verilenlerden hangisi Mondros'tan sonra yaşanan işgallerin haksızlığına kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III

- D) I ve III
- E) I, II ve III

Millî Mücadele

- 1. I. Mondros Ateşkes Antlaşması
 - II. İzmir'in işgal edilmesi
 - III. Azınlıkların faaliyetleri

Yukarıdakilerden hangileri Kuvayımilliye'nin kurulmasına etki etmiştir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) I ve III.

- D) II ve III.
- E) I, II ve III
- 2. I. Amasya Genelgesi
 - II. Amasya Görüşmeleri
 - III. Sivas Kongresi
 - IV. Erzurum Kongresi

Yukarıdaki gelişmelerin kronolojik sıralanışı hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

A) I - II - III - IV

B) I - IV - III - II

C) II - I - IV - III

D) I - III - II - IV

E) II - III - IV - I

3. Mustafa Kemal Paşa, vatandaşlardan yurdun kurtuluşu için ellerindeki yiyecek, giyecek, silah, cephane, taşıt, yük hayvanı gibi malzemeleri Türk ordusuna vermesini istemiş ve Türk halkını fedakarlığa çağırmıştır.

Aşağıdaki belgelerden hangisi ile Türk halkı topyekün genel seferberliğe çağrılmıştır?

- A) Teşkilatıesasiye Kanunu
- B) Tekalifimilliye Emirleri
- C) Hıyanetivataniye Kanunu
- D) Misakımillî Kararları
- E) Kanuniesasi'nin ilanı
- 4. I. Ankara Antlaşması
 - II. Mudanya Ateşkes Antlaşması
 - III. Sakarya Savaşı
 - IV. Büyük Taarruz

Kurtuluş Savaşı sürecinde yaşanan gelişmelerin kronolojik olarak sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I III IV II
- B) III I IV II
- C) IV II I III
- D) III II IV I
- E) I IV II III

- I. Kurtuluş Savaşı'nın askerî safhasını sona erdirmiştir.
 - II. Misakımillî'den ikinci kez taviz verilmiştir.
 - III. Doğu sınırımız kesinlik kazanmıştır.

Yukarıdaki gelişmelerin ilgili oldukları antlaşmalar aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

	1	II	III
A)	Gümrü Antlaşması	Kars Antlaşması	Mudanya Ateşkes Antlaşması
В)	Mudanya Ateşkes Antlaşması	Gümrü Kars Antlaşması Antlaşması	
C)	Lozan Antlaşması		
D)	Mudanya Ateşkes Antlaşması	Ankara Antlaşması	Kars Antlaşması
E)	Lozan Antlaşması		

- 6. Dumlupınar Meydan Muharebesi olarak da bilinen savaş aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) I. İnönü Savaşı
 - B) II. İnönü Savaşı
 - C) Başkomutanlık Muharebesi
 - D) Sakarya Savaşı
 - E) Eskişehir Kütahya Savaşı

- 7. Aşağıdakilerden hangisi Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın sonuçlarından biri <u>değildir</u>?
 - A) TBMM'nin ilk siyasi başarısını elde etmesi
 - B) Türk tarafı ile Yunanistan arasındaki savaş durumununsona ermesi
 - C) Lozan Barış Antlaşması'na zemin hazırlaması
 - D) İstanbul ve çevresinin yönetiminin TBMM'ye bırakılması
 - E) Doğu Trakya'nın Yunanlılar tarafından boşaltılması

8.

Beni İstanbul'dan Samsun'a götüren vapur Boğaziçi'ni terk ederek Karadeniz'e giderken İstanbul ufuklarına baktım. Oradan her türlü savunması engellenmiş, kalp ve vicdanları kan ağlayan, beyinleri yanan İstanbul halkı için ağladım, gözlerim yaşardı. Fakat bu sevgili kardeşlerimin, her ne olursa olsun kurtulacağına o kadar emindim ki bu güven benim için teselli nedeni oldu."

Bu bilgilere göre, Mustafa Kemal Atatürk ile ilgili olarak,

- I. görevinin Samsun ve civarında güvenliği sağlamak olduğuna
- II. savunmasız bırakılan halkın kurtulacağına inancının tam olduğuna
- III. vatanın kurtuluşu için İstanbul Hükûmeti'ne güvendiğine

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III

9. Kuvayımilliye liderlerinden Demirci Mehmet Efe, General Milne'ye çektiği bir telgrafta şöyle diyordu: "Biz Osmanlı Deveti'nin isteği ve izni ile millî harekete girişmedik. Kendiliğimizden harekete geçtik. Bunun için Osmanlı Hükûmetinin arzusuna göre hareket etmeyiz ve geri çekilmeyiz biz. Yunanlıların topraklarımıza girmelerinden ve zulümlerinden ötürü harekete geçtik ve onları topraklarımızdan atmaya yemin ettik."

Buna göre Kuvayımilliye ile ilgili olarak,

- I. Bağımsızlık duygusuna sahiptirler.
- II. Kendiliğinden oluşmuş birliklerdir.
- III. Yunanlıların saldırılarına karşı başarılı mücadeleler vermişlerdir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III

10. Amasya Genelgesi'nin,

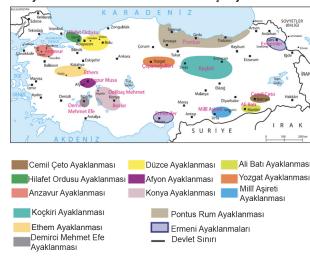
- Her ilden milletin güvenini kazanmış üç temsilcinin kısa zamanda yetişmek üzere yola çıkarılması gerekmektedir.
 - (Bu delegelerin seçimini Müdafaa-i Hukuk Cemiyetleri, Redd-i İlhak Cemiyetleri veya belediyeler yapacaktır.)
- II. Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir. Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.
- III. İstanbul Hükûmeti üzerine aldığı sorumluluğun gereğini yerine getirememektedir.

kararlarından hangileri Millî Mücadele hareketinin halka ait olduğunu göstermektedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III

11. Büyük Millet Meclisi Hükûmetine Karşı Ayaklanmalar

Bu haritaya göre,

- BMM hem isyanlar hem de İtilaf Devletleriyle mücadele etmişlerdir.
- II. Doğu Karadeniz Bölgesi'nde Rumlar ayaklanmışlardır.
- III. İstanbul resmen işgal edilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III

12.

Tanıyan Devlet	Tanıdığı Antlaşma	Özellikleri	
Ermenistan	Gümrü Antlaşması (3 Aralık 1920)	TBMM'yi tanıyan ilk devlettir.	
Afganistan	Türk-Afgan Dostluk Antlaşması (1 Mart 1921)	TBMM'yi tanıyan ilk Müslüman devlettir.	
Sovyetler Birliği	Moskova Antlaşması (16 Mart 1921)	TBMM'yi tanıyan ilk büyük Avrupa devletidir.	

Buna göre,

- I. Türkiye'yi tanıyan ilk yabancı devlet Ermenistan'dır.
- II. Moskova Antlaşması, TBMM'nin uluslararası alanda imzaladığı ilk antlaşmadır.
- III. Afganistan ile TBMM arasında iyi ilişkiler kurulmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

Millî Mücadele

- 1. İ. İstanbul'un İtilaf devletleri tarafından işgali
 - II. Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nin açılması
 - III. Amasya Görüşmesi
 - IV. Misakımillî'nin kabulü

Yukarıda verilen gelişmelerin kronojik açıdan doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) III IV I II
- B) IV I III II
- C) III II IV I
- D) II IV I III
- E) II III IV I
- 2. I. Amasya Genelgesi Millî Mücadele'nin yönteminin belir lenmesi
 - II. Amasya Görüşmesi Mebusan Meclisinin açılması kararı
 - III. Sivas Kongresi Temsil Heyeti'nin yürütme gücünü kullanması
 - IV. Havza Genelgesi Mustafa Kemal Atatürk'ün askerlikten ayrılması
 - V. Mebuslar Meclisi Mustafa Kemal Atatürk'ün Ankara'dan mebus seçilmesi

Millî Mücadele Dönemi'nde yaşanan gelişmelerle ilgili verilen eşleştirmelerden hangileri <u>yanlıştır</u>?

- A) I ve II
- B) III ve V
- C) IV ve V
- D) II, IV ve V
- E) III, IV ve V
- 3. I. Dünya Savaşı'ndan sonra Osmanlı topraklarının paylaşılması ve Türkiye ile yapılacak olan Sevr Antlaşması'nın şartlarını hazırlamak için yapılan görüşme aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Mondros Görüşmeleri
 - B) Paris Konferansı
 - C) Londra Konferansı
 - D) San Remo Konferansı
 - E) Lozan Konferansı

- 4. Ermeni Hükûmeti'nin Sevr Antlaşması'nın geçersizliğini kabul ettiği antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Moskova
 - B) Gümrü
 - C) Lozan
 - D) Kars
 - E) Ankara

- 5. Doğu ve Güney Cephelerinin kapanmasını sağlayan antlaşmalar hangi seçenekte doğru verilmiştir?
 - A) Lozan Mudanya
 - B) Gümrü Lozan
 - C) Ankara Moskova
 - D) Gümrü Ankara
 - E) Moskova Mudanya

- 6. I. Musul Sorunu
 - II. Kapitülasyonlar
 - III. Savaş tazminatı

Yukarıdakilerden hangileri Lozan Barış Antlaşması sonucunda çözüme <u>kavuşturulamamıştır</u>?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

2018 AYT

- 7. Yunan ordusu, aşağıdakilerin hangisinde alınan karardan sonra, 15 Mayıs 1919'da İzmir'i işgal etmiştir?
 - A) Paris Barış Konferansı
 - B) Brest-Litowsk Antlaşması
 - C) San Remo Konferansı
 - D) Sevr Antlaşması
 - E) Londra Konferansı

2019 AYT

- Başkomutan Mustafa Kemal Paşa'nın 7-8 Ağustos 1921'de yayımladığı Tekâlif-i Milliye Emirleri'nde Türk ordusunun hangi alandaki ihtiyacından <u>bahsedilmemiştir</u>?
 - A) Motorlu taşıt
 - B) Silah ve cephane
 - C) Kılık kıyafet
 - D) İnsan gücü
 - E) Haberleşme aracı

2021 AYT

- 9. I. Ben size taarruz emretmiyorum, ölmeyi emrediyorum.
 - Hattı müdafaa yoktur, sathı müdafaa vardır. O satıh bütün vatandır.
 - III. Ordular ilk hedefiniz Akdeniz'dir. İleri!
 - IV. Geldikleri gibi giderler.

Mustafa Kemal Atatürk'ün birtakım olaylar ve gelişmeler karşısında söylemiş olduğu bu sözlerin kronolojik sıralaması aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

2020 AYT

10. Millî Mücadele yıllarında 15. Kolordu Komutanı Kazım Karabekir Paşa, "Antlaşma şartı olarak Ankara'nın istediği gibi 2 bin tüfek, 3 batarya, 12 dağ topu, 40 makineli tüfek aldım. Doğu Cephesi'nin ilk armağanı olarak Batı Cephesi'ne ulaştırılmak üzere yola çıkardım." ifadelerini kullanmıştır.

Kazım Karabekir Paşa'nın bahsettiği antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ankara
- B) Gümrü
- C) Kars
- D) Moskova
- E) Brest-Litowsk

2021 AYT

- 11. Aşağıdakilerden hangisi Millî Mücadele yıllarında Karadeniz bölgesindeki asayişsizliği önleyip TBMM'nin otoritesini sağlamak amacıyla kurulmuştur?
 - A) Kuvay-ı Seyyare
 - B) Kuvay-ı İnzibatiye
 - C) Merkez Ordusu
 - D) Yeşil Ordu
 - E) Teşkilat-ı Mahsusa

2021 AYT

- 12. Aşağıdakilerden hangisi Sakarya Zaferi'nin ardından İtilaf Devletleri'nin kendi çıkarları doğrultusunda fikir ayrılıkları yaşayarak almış oldukları kararlar sonrasında ortaya çıkan durumlardan biri değildir?
 - A) Ankara Antlaşması'nın imzalanması
 - B) Güneybatı Anadolu'daki işgalin sona ermesi
 - C) Malta'daki Türk esirlerin serbest bırakılması
 - D) Yunan ordusunun Afyon'da savunma hattı kurması
 - E) Kars Antlaşması'nın imzalanması
- 13. Aşağıdaki savaşlardan hangisinin sonucunda İtilaf Devletleri'nin TBMM Hükûmeti'nin hukuksal varlığını tanımalarını sağlayacak gelişmeler doğurduğu savunulabilir?
 - A) I. İnönü Savaşı
 - B) Gediz Muharebeleri
 - C) II. İnönü Savaşı
 - D) Dumlupınar Savaşı
 - E) Kütahya Eskişehir Savaşları
- 14. I. Düzenli ordunun kurulması
 - II. Kongrelerin toplanması
 - III. Kuvayımillîye birliklerinin oluşması
 - IV. Osmanlı ordusunun terhis edilmesi

Bu gelişmelerin kronolojik olarak doğru sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I, II, III, IV
- B) II, III, IV, I
- C) IV, II, III, I
- D) IV, III, II, I
- E) III, IV, I, II

Atatürkçülük ve Türk İnkılabı

- Türkiye Cumhuriyeti'nde çağın gelişen şartlarına göre değişimi ve modernleşmeyi sağlamak amacıyla yapılan bütün çalışmalar, aşağıdaki ilkelerden hangisi kapsamında değerlendirilebilir?
 - A) Devletçilik
 - B) Milliyetçilik
 - C) İnkılapçılık
 - D) Cumhuriyetçilik
 - E) Halkçılık
- 2. "Bu anayasa; dağılan ve yok olmaya yüz tutan Osmanlı İmparatorluğu'nun yerine, millet iradesine dayalı yeni bir Türk Devleti'nin kuruluşunu hukuki ve siyasi açıdan belgeleyen bir eserdir. Zamanın şartlarına göre hazırlanmış, kısa bir geçiş dönemi anayasası niteliğindedir."

Yukarıda bahsedilen ve Yeni Türk Devleti'nin hukuk kurallarını belirleyen belge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1921 Anayasası
- B) 1924 Anayasası
- C) Kanuniesasi
- D) Tanzimat Fermanı
- E) Islahat Fermanı
- Aşağıda verilen inkılaplar ve yapıldıkları alanlar ile ilgili verilen eşleştirmelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

İnkılap İnkılap Alanı
A Cumhuriyetin İlanı Siyasi
B) Kabotaj Kanunu'nun Kabulü Ekonomik
C) Musiki Muallim Mektebinin Açılması Sanat
D) Halkevlerinin Açılması Askerî
E) Türk Harflerinin Kabulü Eğitim

- 4. Atatürk ilkelerinin amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yer almaz</u>?
 - A) Siyasi, kültürel ve ekonomik alanda güçlü bir ülke hâline gelmek
 - B) Toplumun ihtiyaçlarına göre ülke sınırlarını genişletme hedefini canlı tutmak
 - C) Halkın refah içerisinde yaşamasını sağlamak
 - Ülkede birlik ve beraberliği güçlendirici inkılapları gerçekleştirmek
 - E) Çağın gereklerine göre hareket edebilen genç nesiller yetiştirmek

5. Efendiler, yetişecek çocuklarımıza ve gençlerimize, görecekleri eğitim sınırı ne olursa olsun, en önce ve her şeyden önce Türkiye'nin bağımsızlığı için kendi benliğine ve millî geleneklerimize düşman olan bütün unsurlarla mücadele etmek gereği öğretilmelidir. Uluslararası dünyanın bugünkü durumuna göre, böyle bir savaşın gerektirdiği mücadele ruhunu taşımayan insanlara ve bu nitelikteki insanlardan kurulu topluluklara yaşama ve bağımsızlık hakkı yoktur."

Mustafa Kemal ATATÜRK

Atatürk'ün bu sözü dikkate alındığında Türk millî eğitiminin hedefi ile ilgili olarak,

- I. Ülkenin bağımsızlığının korunması bilinci gelecek nesillere verilmelidir.
- II. Eğitimde millî değerlere önem verilmelidir.
- III. Eğitimde çağdaş bilgi ve teknikler ön plana çıkarılmalıdır.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

 Aşağıdaki tabloda 1923-1940 yılları arasında sağlık hizmetlerine ayrılan payın gelişimini gösteren istatistikler verilmiştir.

,	Sağlık Hizmetlerine Ayrılan Payın Gelişimi						
Yıllar	Hastane Sayısı	Doktor Sayısı	Doktor Başına Düşen Hasta Sayısı				
1923	86	554	19.860				
1925	167	728	16.480				
1930	176	1.182	12.200				
1935	182	1.625	9.270				
1940	198	2.387	7.420				

Bu tablodaki bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?

- A) Gereksinim duyulan sağlık personeli ihtiyacı kapanmıştır.
- B) Ülkemizdeki hasta sayısı giderek azalmıştır.
- C) Hastane sayısında artış görülürken, doktor başına düşen hasta sayısı azalmıştır.
- D) Sağlık hizmetleri devlet tarafından yürütülmüştür.
- E) Sağlık hizmetleri Türkiye'nin dört bir yanına yayılmıştır.

TARİH 1. ADIM

7. Atatürk'ün Türk Gençliğine Sözleri

Millî Mücadele'den Önce	Millî Mücadele Yıllarında	Millî Mücadele'den Sonra
Her şeye rağmen muhakkak bir ışığa doğru yürümekteyiz. Bende bu imanı yaşatan kuvvet, yalnız aziz memleket ve milletim hakkındaki sonsuz sevgim değil, bugünün karanlıkları, ahlaksızlıkları, şarlatanlıkları içinde sırf vatan ve hakikat aşkıyla ışık serpmeye ve aramaya çalışan bir gençlik görmemdir.	Evlat müsterih ol. Gençlikle iftihar ediyor ve gençliğe güveniyorum. Azınlıkta kalsak da mandayı kabul etmeyeceğiz. Parolamız tektir ve değişmez: Ya istiklal, ya ölüm! Vatanın bütün ümidi ve geleceği genç neslin anlayış ve enerjisine bağlan- mıştır.	Son sözlerimi özellikle memlekEtimizin gençliğine yöneltmek istiyorum. Gençler! Cesaretimizi artıran ve sürdüren sizlersiniz. Siz almakta olduğunuz terbiye ve irfanla insanlık meziyetinin, vatan sevgisinin, fikir hürriyetinin en kıymetli örneği olacaksınız. Ey yükselen yeni nesil! Gelecek sizindir. Cumhuriyeti biz kurduk, onu yaşatacak olan sizlersiniz.

Atatürk'ün Türk gençliği ile ilgili sözleri dikkate alındığında,

- Ülkenin bağımsızlığına yönelen tehlikeleri göğüslemede Türk gençliğine güvenmiştir.
- Cumhuriyeti devam ettirme görevini Türk gençliğine vermiştir.
- III. Türk gençliğine yüklediği sorumluluklarda zamanla değişiklikler meydana gelmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

8. İzmir İktisat Kongresi (17 Şubat 1923)

Türkiye'de bulunan ziraatçı, sanayici, tüccar ve işçi temsilcilerinden oluşan 1135 kişinin katılımıyla İzmir'de düzenlenen Türkiye İktisat Kongresinde oy birliği ile Misak-ı İktisadi kararları kabul edildi. Kongrede alınan kararların bazıları şunlardır:

- Devlet, özel sektörün gerçekleştiremediği girişimlere bizzat el atarak ekonomik görevini yerine getirecek.
- Yurt içi ham madde üretimine dayalı sanayi dalları kurulacak.
- Özel girişime kredi sağlayacak bir devlet bankası kurulacak.
- Küçük üretimden, fabrikalara geçilecek.
- Yabancıların kurdukları tekellerden kaçınılacak.
- Sanayi desteklenecek ve millî bankalar kurulacak

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Misak-ı İktisadi kararlarına uygun bir ekonomik önlem <u>olamaz</u>?

- A) Yatırımları yerli imkânları kullanarak yapmak
- B) İthal ürünlere uygulanan gümrük vergilerini azaltmak
- C) Millî sanayi ve ihracatı özendirmek
- D) Çiftçilere kredi kolaylığı sağlamak
- E) Türkiye'deki gemi işletme hakkını Türk vatandaşlara vermek

9. Kabotaj Kanunu

Üç tarafı denizlerle çevrili olan ülkemizde kapitülasyon antlaşmalarının etkisiyle deniz taşımacılığı ve ticareti yabancıların eline geçmişti. 1 Temmuz 1926'da kabul edilen Kabotaj Kanunu ile Türk kara sularında yolcu ve yük taşıma hakkı sadece Türk denizcilerine verildi. Bu yasaya göre akarsularında, göllerinde, Marmara Denizi ile Boğazlarda, bütün kara sularında ve kara suları içinde kalan körfez, liman, koy ve benzeri yerlerde, makine, yelken ve kürekle hareket eden araçları bulundurma; bunlarla mal ve yolcu taşıma hakkı Türk yurttaşlarına verildi. Ayrıca dalgıçlık, kılavuzluk, kaptanlık, çarkçılık, tayfalık ve benzeri mesleklerin Türk yurttaşlarınca yerine getirilebileceği belirtildi.

Kabotaj Kanunu hakkında verilen bilgiler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi <u>savunulamaz</u>?

- A) Özel teşebbüse kredi desteği sağlanmıştır.
- B) Millî bir ekonomi politikası takip edilmiştir.
- C) Denizciliğin geliştirilmesi ve özendirilmesi amaçlanmıştır.
- D) Kapitülasyonların kaldırılmasını tamamlayan bir gelişmedir.
- E) Türk denizciliğinin ve taşımacılığının üzerindeki engeller kaldırılmıştır.

10. Atatürk'e Göre Ekonominin Önemi

"Tarih, milletlerin yükseliş ve çöküş sebeplerini ararken birçok siyasi, askerî, toplumsal sebepler bulmakta ve saymaktadır. Şüphe yok, bütün bu sebepler, toplumsal hadiselerde rol oynarlar. Fakat bir milletin doğrudan doğruya hayatıyla, yükselişiyle, çöküşüyle ilişkili ve ilgili olan, milletin ekonomisidir. Tarihin ve tecrübenin tespit ettiği bu gerçek, bizim millî hayatımızda ve millî tarihimizde de tamamen belirmiş bulunmaktadır. Hakikaten Türk tarihi tetkik olunursa bütün yükseliş ve çöküş sebeplerinin bir ekonomi meselesinden başka bir şey olmadığı anlaşılır. Tarihimizi dolduran bunca muvaffakiyetler, zaferler veyahut mağlubiyetler, yokluk ve felaketler, bunların hepsi meydana geldikleri devirlerdeki ekonomik durumumuzla ilgili ve ilişkilidir."

Buna göre Atatürk'ün ekonomi ile ilgili görüşlerini en kapsamlı şekilde ifade eden yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarihin gördüğü birçok devlet ekonomik gücüyle doğru orantılı olarak ya yükselmiş ya da dağılmıştır.
- B) Ekonomik yaşam günümüzde bilimsel gelişmelerle yeni bir sürece girmiştir.
- Endüstriyel devrimle birlikte ekonomik süreç hız kazanmıştır.
- İnsan topluluklarının üzerinde yaşadıkları mekânın bahşetmiş olduğu imkânlar ekonomik yapısında önemli derecede rol oynamıştır.
- E) Ticaretin dış ellerde bulunmasına engel olacak önlemler almak zorunludur.

Atatürkçülük ve Türk İnkılabı

 Cumhuriyetin ilanı ile Türk Devleti'nin cumhurbaşkanı, meclis başkanı ve başbakanı belirlenerek yetkileri birbirinden ayrılmıştır.

Buna göre Yeni Türk Devleti'nin ilk cumhurbaşkanı, ilk başbakanı ve ilk meclis başkanı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

Cumhurbaşkanı		Meclis Başkanı	Başbakan	
A)	Fethi Okyar	İsmet İnönü	Mustafa Kemal	
B)	Fethi Okyar	Mustafa Kemal	İsmet İnönü	
C)	Mustafa Kemal	Fethi Okyar	İsmet İnönü	
D)	Mustafa Kemal	İsmet İnönü	Fethi Okyar	
E)	İsmet İnönü	Fethi Okyar	Mustafa Kemal	

- Aşağıdaki kanunlardan hangisi cumhuriyetin ilk yıllarında bulaşıcı hastalıklarla mücadele etmek amacıyla çıkarılmıştır?
 - A) Umumi Hıfzıssıhha Kanunu
- B) Men-i İsrafat Kanunu
- C) Tekalifimilliye Emirleri
- D) Teşkilatıesasiye Kanunu
- E) Tevhidi Tedrisat Kanunu
- Aşağıda 1921 ve 1924 Anayasalarının bazı maddelerine yer verilmiştir.

1921 Anayasası Teşkilatıesasiye Kanunu (20 Ocak 1921)	1924 Anayasası (20 Nisan 1924)
●Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir. ●Yürütme ve yasama yetkisi Büyük Millet Meclisinde toplanır. ●Türkiye Devleti, Büyük Millet Meclisince yönetilir ve "Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti" adını taşır. ●Din buyruklarının yerine getirilmesi, kanun konması, barış yapılması, savaş kararı verilmesi gibi esas haklar Büyük Millet Meclisine aittir.	Türkiye Devleti bir cumhuriyettir. Türkiye Devleti cumhuriyetçi, milliyetçi, halkçı, devletçi, laik ve inkılapçıdır. Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir. Türk milletini ancak Türkiye Büyük Millet Meclisi temsil eder ve millet adına egemenlik hakkını yalnız o kullanır. Yasama TBMM'ye, yürütme Cumhurbaşkanı ve hükûmete, yargı ise bağımsız mahkemelere bırakılmıştır.

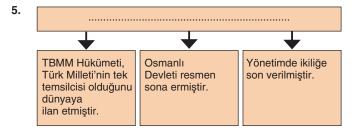
Buna göre aşağıdakilerden hangisinin 1921 ve 1924 Anayasaları'nın ortak özelliklerinden biri olduğu söylenebilir?

- A) Atatürk İlkeleri'nin anayasaya alınması
- B) Yürürlükte kalma süreleri
- C) Yargı yetkisinin bağımsız mahkemelere verilmesi
- D) Kabine sisteminin benimsenmesi
- E) TBMM'nin üstünde bir gücün olmaması

1923-1941 Arası Resmî ve Özel İlkokul, Ortaokul ve Liselerdeki İstatistik Sonuçları						
Öğrenci Sayısı Okul Öğretim Okul					Öğretmen	
Türü	Yılı	Sayısı	Erkek	Kız	Toplam	Sayısı
	1923-24	4.894	273.107	62.954	341.941	10.238
İlkokul	1930-31	6.598	315.072	174.227	489.299	16.318
	1940-41	10.596	661.279	294.468	955.747	20.564
	1923-24	72	-	-	5.905	796
Ortaokul	1930-31	83	20.148	6.945	27.093	1.068
	1940-41	252	69.097	26.235	95.332	3.867
	1923-24	23	1-	-	1.241	513
Lise	1930-31	57	4.333	1.366	5.699	637
	1940-41	82	18.881	5.981	24.862	1.544

1923 - 1941 yılları arasında okulların istatistik sonuçları ile ilgili verilen tablo dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) 1923 yılından itibaren okul sayıları giderek artmıştır.
- B) İlkokuldaki toplam öğrenci sayısı, ortaokuldaki toplam öğrenci sayısından fazladır.
- C) Liselerde kız öğrenci sayısı, erkek öğrenci sayısından fazladır.
- D) 1930-1931 yılları arasında en az öğretmen sayısı lisededir.
- E) Ortaokuldaki öğrenci sayısı artarken öğretmen sayısı da artmıştır.

Tabloda verilen gelişmelere aşağıdaki inkılaplardan hangisinin zemin hazırladığı söylenebilir?

- A) Cumhuriyetin ilanı
- B) Halifeliğin kaldırılması
- C) Erkân-ı Harbiye Vekâletinin kaldırılması
- D) TBMM'nin açılması
- E) Saltanatın kaldırılması

TARİH 2. ADIM

6. Tevhid-i Tedrisat Kanunu

- Madde: Türkiye'deki bütün bilim ve öğretim kurumları Millî Eğitim Bakanlığına bağlıdır.
- 2. Madde: Şeriye ve Evkaf Vekâleti veya özel vakıflar tarafından yönetilen bütün medreseler ve okullar Millî Eğitim Bakanlığına bağlanmıştır.
- **3. Madde:** Şeriye bütçesinde mektepler ve medreseler için konmuş olan ödenekler Millî Eğitim bütçesine geçirilir.
- **4. Madde:** Millî Eğitim Bakanlığınca, yüksek din uzmanları yetiştirmek için, Üniversitede bir ilahiyat fakültesi açılacak ve hatiplik gibi dinî hizmetlerin görülebilmesi için de ayrı okullar açılacaktır.
- 5. Madde: Bu yasanın yayın tarihinden sonra, eğitim ve öğretimle meşgul olup Millî Savunmaya bağlı olan askerî ortaokul ve liseler ile Sağlık Bakanlığına bağlı yetim yurtları bütçeleri ve öğretim üyeleriyle beraber Millî Eğitim Bakanlığına bağlanmıştır.

Buna göre Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabulü ile,

- I. ilköğretimi zorunlu hâle getirmek
- II. eğitimi devlet denetimine almak
- III. eğitim ve öğretimde birliği sağlamak

amaçlarından hangilerinin gerçekleştirilmek istendiği söylenebilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) II ve III

E) I, II ve III

1.DURUM: 3 Mart 1924'te Türkiye Büyük Meclisinde kabul edilen 429 sayılı kanun ile Erkân-ı Harbiye Vekâleti kaldırıldı. Ordunun en iyi komuta birimi olarak Genelkurmay Başkanlığı oluşturuldu. Böylece ordu, siyasetten uzaklaştırılmaya çalışılmıştır.

2.DURUM: 19 Aralık 1923'te TBMM tarafından çıkarılan kanunla ordu mensuplarının istifa etmesi veya emekliye ayrılması durumunda siyasete karışabilecekleri veya milletvekili olabilecekleri kabul edilmiştir.

Bu kanunlar ile,

- I. laik bir toplum düzeni oluşturmak
- II. ordu ve politikayı birbirinden ayırmak
- III. demokratikleşmenin önünü açmak

amaçlarından hangilerinin gerçekleştirilmek istendiği söylenemez?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) I ve II

E) II ve III

8. Türk Dil Kurumunun Açılması (1932)

Türk Dili Tetkik Cemiyeti, Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarmak, onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe eriştirmek amacı ile açılmış olup 1936'da Türk Dil Kurumu adını almıştır. Millî kültürün korunup gelişmesi her şeyden önce Türk dilinin korunması ve geliştirilmesine bağlıdır. Dillerinde meydana gelen bozulma sonucu anlaşamaz duruma gelen milletler, güçlerini kaybetmişlerdir. Bu nedenle Atatürk, Türk dilinin korunmasına ve geliştirilmesine büyük önem vermiştir.

Buna göre Türk Dil Kurumunun açılmasında,

- I. Türkçeyi dünya dilleri arasına sokmak
- II. ülke içinde konuşma birliği sağlamak
- III. Türk milleti aleyhine oluşan görüşlere cevap vermek

nedenlerinden hangilerinin etkili olduğu söylenemez?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) I ve II

E) II ve III

9. Atatürk Orman Çiftliği

Atatürk, modern tarımı geliştirmek istiyordu. Bu amaçla 1925 yılının ilkbaharında, ülkenin tanınmış tarımcılarını köşke çağırttı. Ankara civarında modern bir çiftlik kurmak için uygun bir arazi bulmaları emrini verdi. Atatürk, Orman Çiftliği'nin şimdiki yerini seçtiği zaman, arazinin verim durumu hakkında yerli ve yabancı uzmanların görüşünü istemişti. Davet edilen uzmanların verdikleri raporlar içinde bu topraklar üzerinde herhangi bir tarım faaliyetinin yapılamayacağını iddia edenler oldu. Çiftlik için ağacın bile yetişmediği bir yeri tercih eden Atatürk, Türk tarımına örnek olacak olan Orman Çiftliği'nin kuruluş çalışmalarıyla yakından ilgilendi. Bizzat çalışmalarını yönettiği ve ülke tarımına örnek olacak Gazi Orman Çiftliği'ni kurmak üzere çalışmaları başlattı. Atatürk, Orman Çiftliği'ni kurarak ülke çiftçisine uygulamalı eğitim alabilecekleri bir tarım alanı oluşturdu. Bu sayede modern tarım tekniklerinin ilk örneklerini Türkiye tarımına hediye etti.

Buna göre Atatürk Orman Çiftliği'nin kuruluşunda,

- I. ziraat konusunda uygulamalı eğitim yapmak
- II. modern tarım tekniklerini uygulayarak çiftçilere önderlik etmek
- III. topraksız olan çiftçiyi topraklandırmak

amaçlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) I ve II

E) I, II ve III

7.

Atatürkçülük ve Türk İnkılabı

- Atatürk Dönemi'nde devletin ekonomi alanında düzenleyici ve denetleyici bir rol oynaması aşağıdaki ilkelerden hangisini zorunlu kılmıştır?
 - A) Laiklik
 - B) Devletçilik
 - C) Cumhuriyetçilik
 - D) Milliyetçilik
 - E) İnkılapçılık

2018 AYT

- 2. Kurtuluş Savaşı sırasında ve sonrasında kurulan iyi ilişkiler sebebiyle aralarında Şevket Süreyya Aydemir, Hüsrev Tokin, Vâlâ Nurettin'in de bulunduğu gençlerin öğrenim görmek üzere gitmelerine izin verilen ülke, aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Sovyet Rusya
 - B) İngiltere
 - C) İtalya
 - D) Fransa
 - E) ABD

2018 AYT

- 3. Cumhuriyetin ilk yıllarında Türkiye'nin ekonomik gelişimini araştıran Esra, bir gazetede "Millî Sanayinin Temelini On Yılda Attık" manşetini okumuştur. Bu gazete manşeti aşağıdaki ilkelerden hangisiyle açıklanabilir?
 - A) Cumhuriyetçilik
 - B) Laiklik
 - C) Halkçılık
 - D) Devletçilik
 - E) İnkılapçılık

2019 AYT

4. Cumhuriyet'in ilanından sonra demokratik sistemin temelini oluşturan egemenliğin bütün vatandaşlar tarafından eşit olarak kullanımını sağlamak adına atılan adımlardan biri de çok partili hayata geçiş denemeleridir.

Bu bilgiden hareketle birbirini tamamlayan ilkeler aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Devletçilik Laiklik
- B) Laiklik Milliyetçilik
- C) İnkılapçılık Halkçılık
- D) Halkçılık Cumhuriyetçilik
- E) Cumhuriyetçilik Devletçilik

2020 AYT

- Aşağıdakilerden hangisi 3 Mart 1924'te Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Vekâletinin kaldırılarak yerine Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Riyasetinin kurulmasının sonuçlarından biridir?
 - A) Kuvvetler birliği ilkesinin hayata geçirilmesi
 - B) Azınlıklara askerlikle ilgili muafiyet getirilmesi
 - C) Takrir-i Sükûn Kanunu'nun çıkarılması
 - D) Ordunun gündelik siyaset dışında tutulması
 - E) Zorunlu askerlik uygulamasına geçilmesi

2021 AYT

- 6. Aşağıdakilerden hangisinin, 1 Kasım 1922'de Saltanatın kaldırılmasına giden süreçte etkili olduğu söylenemez?
 - A) TBMM'de Ankara'nın resmen başkent olarak kabul edilmesi
 - B) 1921 Anayasası'nda egemenliğin millete ait olduğuna dair hükmün bulunması
 - C) Osmanlı Hükûmetinin Lozan Konferansı'na katılmak için çalışmalar yapması
 - TBMM'nin üzerinde hiçbir gücün bulunmadığına dair karar alınması
 - E) Osmanlı Hükûmetinin Anadolu'da kazanılan zafere sahip çıkmaya çalışması

TARİH 3. ADIM

2021 AYT

- 7. Türkiye'de ekonomiyle ilgili yapılan aşağıdaki yasal düzenlemelerden hangisi, Atatürk Dönemi'nde gerçekleştirilmemiştir?
 - A) Yol Mükellefiyeti Kanunu
 - B) Teşvik-i Sanayi Kanunu
 - C) Kabotaj Kanunu
 - D) Millî Korunma Kanunu
 - E) Türk Ticaret Kanunu

2021 AYT

- Türk kadınının 1930'da belediye, 1933'te muhtarlık ve 1934'te milletvekili seçimlerine katılma hakkı kazanması,
 - I. Cumhuriyetçilik
 - II. Devletçilik
 - III. İnkılapçılık

ilkelerinden hangileriyle ilişkilidir?

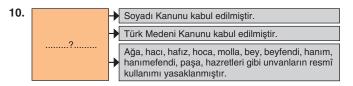
- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

2020 AYT

 Atatürk İlkeleri, Atatürkçü düşünce sisteminin esaslarını belirlemek ve hayata geçirmek için oluşturulmuştur. Türk inkılabı ise Atatürk İlkeleri'nin uygulamaya dönüşmüş şeklidir.

Buna göre, aşağıdaki ilke ve inkılap eşleştirmelerinden hangisi <u>yanlıştır</u>?

- A) Cumhuriyetçilik Saltanatın kaldırılması
- B) Halkçılık Soyadı Kanunu'nun kabul edilmesi
- C) Milliyetçilik Takrir-i Sükûn Kanunu'nun çıkarılması
- D) Laiklik Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması
- E) Devletçilik Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nın uygulanması

Verilenler dikkate alındığında soru işareti ile gösterilen yere aşağıdaki yargılardan hangisi gelmelidir?

- A) Din ve devlet işleri birbirinden ayrılmıştır.
- B) Toplumsal alanda var olan eşitsizlikler giderilmeye çalışılmıştır.
- C) Planlı ekonomiye geçiş sağlanmıştır.
- D) Avrupa ile ekonomik ve siyasi ilişkiler kolaylaştırılmıştır.
- E) Ulusal egemenlik güçlendirilmiştir.

- 11. Aşağıdakilerden hangisi Cumhuriyet'in ilan edilmesinin sonuçlarından biri <u>değildir</u>?
 - A) Kabine sistemine geçilmiştir.
 - B) Devlet Başkanlığı sorunu çözümlenmiştir.
 - C) Rejimin adı belirlenmiştir
 - D) Osmanlı saltanatı sona ermiştir
 - E) Türkiye Cumhuriyeti devleti resmen kurulmuştur

- 12. Aşağıdakilerden hangisi Medeni Kanun'un ilan edilmesinin Türk Kadınına sağladığı yaralardan biri <u>değildir</u>?
 - A) Seçme ve seçilme hakkı elde etmesi
 - B) İstediği mesleği seçme hakkını elde etti
 - C) Boşanma hakkı eşit şekilde kadına da tanındı
 - D) Mirastan erkekle eşit pay alma hakkı kazandı
 - E) Tek eşlilik kuralı getirildi

İki Savaş Arasındaki Dönemde Türkiye ve Dünya

1. 23 Nisan 1920'de kurulan TBMM, güç şartlar altında hem millet egemenliğini sağlamış hem de Millî Mücadele'yi yönetmişti. Ancak büyük işler başaran bu meclis artık yıpranmıştı ve meclisin yenilenmesi gerekiyordu. Millî Mücadele'nin başlarında millî birliği bozacağı endişesiyle her türlü particilik faaliyetinden uzak durulması kararlaştırılmıştı. Herkesin ortak amacı düşmanı yurttan atmak ve yurtta bağımsızlığı sağlamaktı. 23 Nisan 1920 - 1 Nisan 1923 tarihleri arasında görev yapan I. Meclis'te toplumun her kesiminden, değişik görüşlere sahip milletvekilleri bulunmaktaydı.

Buna göre I.TBMM ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Kurtuluş Savaşı'nı başarı ile yürüttüğü
- B) Hemen her alanda önemli inkılapları gerçekleştirdiği
- C) Milletvekillerinin farklı görüşlere sahip olduğu
- D) Siyasi partilerin yer almadığı
- E) Ulus bağımsızlığının amaçlandığı

- TBMM'nin uluslararası alanda imzaladığı ilk antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Gümrü
- B) Moskova
- C) Kars

- D) Ankara
- E) Mudanya

 Dış politika bir ülkenin dış dünya ile siyasi, ekonomik ve kültürel ilişkileri başta olmak üzere her çeşit ilişkilerinin yönetimi olarak da tarif edilebilir.

Bu tanıma göre aşağıdaki gelişmelerden hangisinin Atatürk Dönemi Türkiye'nin dış politikası ile ilgili olduğu söylenemez?

- A) Nüfus mübadelesinin çözümlenmesi
- B) Türkiye'nin Milletler Cemiyetine girişi
- C) Balkan Antantı'nın imzalanması
- D) Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin imzalanması
- E) Mustafa Kemal Atatürk'e suikast girişimi

4. Mustafa Kemal Atatürk'e Göre Millî Dış Politikanın Esasları

"Millî sınırlarımız içinde, her şeyden önce kendi kuvvetimize dayanıp varlığımızı koruyarak millet ve memleketin gerçek mutluluğu ve kalkınmasına alışmak... Rastgele, bitmeyen emeller peşinde milleti uğraştırmamak, zarara uğratmamak... Medeni dünyadan, medeni ve insanca muameleyi ve karşılıklı dostluğu beklemektir."

"Bizim açıklık ve uygulanabilir gördüğümüz siyaset millî siyasettir. Dünyanın bugünkü genel şartları ve asırların beyinlerde ve karakterlerde biriktirdiği gerçekler karşısında hayalperest olmak kadar büyük hata olamaz. Tarihin ifadesi budur. İlmin, aklın, mantığın ifadesi böyledir. Milletimizin güçlü, mutlu ve güvenlik içinde yaşayabilmesi için, devletin tamamen millî bir siyaset izlemesi ve bu siyasetin bünyemize tamamen uygun ve dayalı olması lazımdır."

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Atatürk Dönemi Türk dış politikasının esaslarından biri olamaz?

- A) Gerçekçi olması
- B) Millî menfaatleri esas alması
- C) Akıl ve mantık ilkeleri ile hareket edilmesi
- D) Diğer devletlerin yönetimlerinden etkilenilmesi
- E) Karşılıklı eşitliğe dayanan ilişkiler kurulması
- 5. Siyasi birliğini 1870'te tamamlayan İtalya sömürgecilikte geç kalmıştı. Sanayisi için ham madde ve pazar arayışına girdiğinde ise dünyanın büyük bölümü sömürgeci devletler tarafından paylaşılmıştı. İtalya I. Dünya Savaşı'na yeni sömürgeler elde etmek için katılmıştı. Fakat İtalya savaşın sonunda istediğini elde edemediği gibi kendisine Anadolu'da vaadedilen toprakların bir kısmı da Yunanistan'a bırakılmıştı. Savaştan büyük bir hayal kırıklığı ile çıkan İtalya'da savaşın getirdiği ekonomik ve toplumsal sorunlar da artmıştı. Ayrıca savaştan kaçan askerlerin ülkenin her yanında yarattığı asayişsizlik sorunları da önemli bir mesele oluşturmaktaydı. Bu durum Benito Mussolini'nin liderliğindeki Ulusal Faşist Partinin iktidara gelmesinde etkili oldu.

Buna göre İtalya'da, Benito Mussolini'nin liderliğindeki Ulusal Faşist Partinin iktidara gelmesinde aşağıdakilerden hangisinin temel neden olduğu söylenebilir?

- A) I. Dünya Savaşı'nın getirdiği sorunların ülkede artması
- B) Balkan Paktı'nın kurulması
- C) İtalya'nın Habeşistan'a saldırması
- D) Sanayisi için ham madde ve pazar arayışına girmesi
- E) II. Dünya Savaşı'nın başlaması

TARİH 1. ADIM

Türk-Sovyet ilişkilerine temel teşkil eden antlaşma, 16 Mart 1921'de imzalanan Moskova Antlaşması'dır. Bu antlaşma ile Sovyetler Birliği, TBMM'yi ve Misakımillî'yi resmen tanıdığını açıklamış ve Millî Mücadele'ye destek vermişti. Kurulan iyi ilişkiler Lozan Barış Konferansı sürecinde de sürmüş, özellikle Boğazlar konusunda Sovyet yönetimi Türkiye'nin tezlerini desteklemiştir. İngiltere ile ilişkilerin gerginleştiği Musul sorunu sırasında 17 Aralık1925'te, Dostluk ve Tarafsızlık Antlaşması imzalanarak Türkiye ile SSCB arasındaki yakınlaşma devam ettirilmiştir. Ancak 1930'lardan itibaren Türkiye SSCB ilişkilerinde bir gerileme yaşandı.

Türkiye - SSCB ilişkilerinde bir gerileme yaşanmasında,

- I. Türkiye'nin, Batılı devletlerle Lozan'dan kalan sorunlarını büyük ölçüde çözmüş olması
- II. Türk-İngiliz yakınlaşmasının başlaması
- III. Adana-Mersin demir yolunun millîleştirilmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III
- "Milletler Cemiyeti, uluslararası pek çok sorunun çözümünde başarılı olamadı."diyen bir tarihçinin bu sözüne,
 - I. Birinci Dünya Savaşı'nın başlaması
 - II. İtalya'nın Habeşistan'ı işgali
 - III. İkinci Dünya Savaşı'nın başlaması

gelişmelerinden hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III
- 8. Aşağıdakilerden hangisi Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın açılma nedenlerinden biri <u>değildir</u>?
 - A) Çok partili hayata geçiş yapmak
 - B) Cumhuriyet Halk Partisini mecliste denetlemek
 - C) İktidar partisine mecliste destek vermek
 - D) 1929 Ekonomik buhranın olumsuz etkilerini azaltmak
 - E) Farklı düşüncelerin temsilini sağlamak
- Fransızların 1936 yılında Suriye'den çekilme kararı alması aşağıdaki gelişmelerden hangisinin gündeme gelmesi-

ne neden olmuştur?

- A) Musul Meselesine
- B) Nüfus mübadelesi konusuna
- C) Dış Borçlar konusuna
- D) Hatay Sorununa
- E) Yabancı okullar konusuna
- 10. Aşağıdakilerden hangisi Birinci Dünya savaşından sonra dünya barışını korumak için yapılan çalışmalardan biri değildir?
 - A) Milletler Cemiyeti'nin kurulması
 - B) Locarno Antlaşması
 - C) Briand-Kellog paktı
 - D) Litvinov Protokolü
 - E) Birleşmiş Milletler'in kurulması
- 11. Aşağıdakilerden hangisi 1929 Dünya ekonomik buhranının siyasi sonuçlarında biridir?
 - A) Amerika'da yüzlerce şirket batmıştır
 - B) Dünya genelinde ekonomik dengeler bozulmuştur
 - C) Almanya'da Hitler İktidar olmuştur
 - D) Milyonlarca insan işsiz kalmıştır
 - E) Devletler korumacı ekonomik politikalar uygulamaya başlamışlardır
- 12. 1937 yılında Türkiye, İran, Irak ve Afganistan arasında Sâdâbâd Paktı'nın imzalanmasının en önemli nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Müslüman ülkeler arasında işbirliğini geliştirmek
 - İtalya'nın Habeşistan'ı işgali ve doğu Akdeniz'deki yayılmacı siyasetine engel olmak
 - C) Ortadoğu'daki barışı geliştirmek
 - D) Ülkeler arasındaki ticareti geliştirmek
 - E) Bölgedeki İngiliz nüfuzunu kırmak

İki Savaş Arasındaki Dönemde Türkiye ve Dünya

- Boğazlar Komisyonunun kaldırılıp, Türkiye'ye Boğazlar çevresinde asker bulundurma hakkının tanındığı belge aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Lozan Antlaşması
 - B) Montrö Sözleşmesi
 - C) Balkan Antantı
 - D) Sadabat Paktı
 - E) Briand-Kellogg Paktı
- 15 Mart 1923'te Adana'da yaptığı bir konuşmada Atatürk: "Kırk asırlık Türk yurdu, düşman elinde esir kalamaz!" demiştir.

Atatürk, bu sözüyle aşağıdaki sorunlardan hangisinin çözülmesindeki kararlılığını göstermiştir?

- A) Musul
- B) Boğazlar
- C) Hatay
- D) Ege Adaları
- E) Doğu Trakya
- Aşağıdaki devletlerden hangisi Sadabat Paktı'na katılmamıştır?
 - A) İran
 - B) Suriye
 - C) Irak
 - D) Türkiye
 - E) Afganistan
- Atatürk Dönemi Türk dış politikasında belirlenen öncelikler iki ana bölüme ayrılmıştır. 1923-1930 yılları arası dış politikası ile 1930-1938 yılları arasındaki Türk dış politikasının öncelikleri birbirinden farklıdır.

1923-1930 yılları arası Türkiye Cumhuriyeti'nin dış politikadaki temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Lozan Barış Konferansı'ndan kalan sorunları çözmek
- B) Milletler Cemiyeti'ne üye olmak
- C) Atatürk ilke ve inkılaplarının benimsenmesini sağlamak
- D) II. Dünya Savaşı tehlikesine karşı önlemler almak
- E) Boğazların güvenliğini sağlamak

Balkan Antantı (1934)

1932 yılından itibaren dünyada güç dengeleri değişmeye başladı. İtalya ve Almanya'da ortaya çıkan totaliter rejimlerin (Faşizm ve Nazizm) saldırgan ve yayılmacı politikaları, Balkan Yarımadası'ndaki devletleri endişelendirdi. Balkanlar üzerindeki yayılmacı politikaları belirginleşince Türkiye, Yunanistan, Romanya ve Yugoslavya Atina'da toplanarak 9 Şubat 1934'te Balkan Antantı'nı imzaladılar. Bu antant ile sınırlar karşılıklı olarak güvenlik altına alındı.

Türkiye'nin Balkan Antantı'nı imzalaması ile ilgili olarak,

- I. Barış yanlısı olduğunu göstermiştir.
- II. Batı sınırlarını güvence altına almıştır.
- III. Egemenlik alanını genişletmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
- C) I ve II

D) II ve III

E) I, II ve III

_			
6.	Lozan Barış Antlaşması	24 Temmuz 1923	 Boğazlar, Türkiye'nin başkanlığında uluslararası bir komisyon tarafından yö- netilecektir. Türkiye, Boğazların her iki yakasında da asker bulundurmayacaktır
	Montreux (Montrö) Boğazlar Sözleşmesi	20 Temmuz 1936	Boğazlar Komisyonu kaldırıldı ve bütün yetkileri Türkiye'ye verildi. Boğazların savunması Türkiye'ye bırakıldı. Yabancı ticaret gemilerinin Boğazlardan geçişi serbest bırakıldı. Savaş gemilerinin geçişi için bazı sınırlamalar getirildi.

Buna göre,

- I. Türkiye, Lozan Antlaşması ile Boğazlar konusunda tam yetkili kılınmamıştır.
- II. Türk Devleti'nin egemenlik haklarını kısıtlayıcı hükümler Montreux Boğazlar Sözleşmesi ile kaldırılmıştır.
- III. Türkiye, Boğazlarda kendi savunmasını yapabilme imkânına kavuşmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III

TARİH 2. ADIM

- I. DURUM: İtalya ve Almanya'nın Balkanlar üzerindeki yayılmacı politikaları belirginleşince Türkiye, Yunanistan, Romanya ve Yugoslavya Atina'da toplanarak 9 Şubat 1934'te Balkan Antantı'nı imzaladılar.
 - II. DURUM: İtalya'nın Habeşistan'ı işgal etmesi ve doğu ülkelerini hedef alan yayılmacı siyaseti üzerine Türkiye öncülüğünde İran, Irak ve Afganistan bir araya geldiler. Yapılan görüşmeler sonucunda İran'ın başkenti Tahran'da 8 Temmuz 1937'de Sadabat Paktı imzalandı.

Bu iki durumda verilen bilgiler değerlendirildiğinde ulaşılabilecek ortak yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türkiye batı sınırlarını güvence altına almıştır.
- B) Orta Doğu'da bulunan devletlerle ilişkiler geliştirilmiştir.
- Türkiye bölgedeki revizyonist devletlere karşı önlem al mıştır.
- D) Orta Doğu, Türkiye için en faydalı bölgelerden biri olarak görülmüştür.
- E) Almanya'nın takip ettiği politika iş birliği çalışmalarını artırmıştır.

8. Türkiye'deki yabancı okullar sorunu, Türk-Fransız ilişkilerini etkileyen bir diğer meseleydi. Türk Hükûmeti'nin 1925'te hazırladığı Maarif Teşkilatı Kanunu'nu ile, yabancı okulların tümünde türkçe, tarih ve coğrafya dersleri Türk öğretmenler tarafından ve Türkçe okutulacaktı. Fransa'nın bu duruma ısrarlı itirazlarına rağmen Türkiye, konuyu iç meselesi sayarak tutumundan hiçbir ödün vermeden uygulamalarına devam etti.

Buna göre Türkiye Cumhuriyeti'nin,

- I. Yabancı okulların sayısını azaltmak
- II. Bağımsızlık anlayışından taviz vermemek
- III. Eğitim kurumlarını kontrol altında tutmak

amaçlarından hangilerini hedeflediği söylenebilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve II

D) II ve III

E) I, II ve III

9. Türkiye'nin Milletler Cemiyetine Girişi

Milletler Cemiyeti 6 Temmuz 1932 tarihli genel kurulunda İspanya temsilcisinin teklifi ile Türkiye'yi davete karar verdi. TBMM, 9 Temmuz'da daveti kabul etmiş, 18 Temmuz 1932'de alınan genel kurul kararıyla Milletler Cemiyetine üye olmuştur.

Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne üye olmasında,

- I. Dış politikada karşılaştığı sorunları çözmek için diplomatik destek sağlamak
- II. Batı ile iyi ilişkileri geliştirmek
- III. Dünya barışına katkı sağlamak

amaçlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

10. Fransa'nın, kendi mandaterliği altında bulunan Suriye'ye bağımsızlık vermesinden sonra Hatay Sorunu başladı. Fransa ve yeni kurulan Suriye Hükümeti arasında varılan antlaşmayla İskenderun ve Antakya şehirleri Suriye'ye bırakıldı. Bu durum Hatay Türkleri arasında büyük endişe yarattı. Türkiye, Milletler Cemiyeti'ne başvurarak Hatay'ın kaderine Hataylıların karar vermesini istedi. Fransa ise Hatay'ın, Suriye'nin bir parçası olduğunu açıkladı. Milletler Cemiyeti, Hatay Sorunu'nu araştırmak için bir komisyon kurdu. çalışmalarını tamamlayan komisyon hazırladığı raporda; Hatay halkının oğunluğunun Türk olduğunu, Suriye'ye bağlanamayacağını ve Hatay'da bağımsız bir devletin kurulması gerektiğini belirtti. Bu rapor üzerine Milletler Cemiyeti, yeni bir komisyon kurarak bağımsız Hatay Devleti için bir anayasa hazırlattı. Yapılan se imler sonrasında Hatay Millet Meclisi toplandı ve 2 Eylül 1938'de Hatay Cumhuriyeti ilan edildi. Hatay Meclisi, Türkiye'ye katılma kararı aldı. Hatay'ın 1939'da Türkiye Cumhuriyeti'ne katılmasıyla mesele son buldu.

Verilen bilgiler dikkate alındığında Hatay Sorunu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

- A) Türkiye ile Fransa arasında yaşanan bir sorun olmuştur.
- B) Türkiye'nin çabaları başarı ile sonuçlanmıştır.
- C) Atatürk'ün vefatından sonra Türkiye sınırlarına katılmıştır.
- D) İngiltere, Hatay konusunda Fransa'yı desteklemiştir.
- E) Bölge nüfusunun çoğunluğunun Türklerden oluştuğu uluslararası raporla kabul edilmiştir.

TARİH

AYT 3. ADIM

İki Savaş Arasındaki Dönemde Türkiye ve Dünya

- 1. I. Menemen Olayı
 - II. Şeyh Sait Ayaklanması
 - III. Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın kurulması
 - IV. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın kurulması
 - V. Fethi Okyar'ın partiyi kapatması

Verilen olayların kronolojik olarak sıralaması aşağı dakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I-II-III-V-IV
- B) II III I IV V
- C) III IV I V II
- D) IV V II III I
- E) IV II III V I

- 2. I. Balkan Antantı
 - II. Sadabat Paktı
 - III. Montrö Boğazlar Sözleşmesi

Yukarıda verilenlerden hangileri Türkiye'nin uluslararası alanda saygınlığını arttırmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 3. Almanya ve İtalya'nın 1930'lu yılların başında dünya barışını tehdit ederek yayılmacı politika izlemeleri,
 - I. Balkan Antantı'nın imzalanmasına
 - II. Rusya ile Türkiye arasında yakınlaşma olmasına
 - III. Briand-Kellogg Paktı'nın imzalanmasına

durumlarından hangilerine zemin hazırlamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 4. I. Dünya Savaşı'ndan sonra Fransa ve ABD öncülüğünde imzalanan hangi antlaşma ile savunmaya dayanmayan savaş kanun dışı sayılmış ve devletler arası ilişkilerde barışçıl yollara başvurulması esas alınmıştır?
 - A) Briand-Kellogg Paktı
 - B) Litvinov Protokolü
 - C) Locarno Antlasmasi
 - D) Sadabat Paktı
 - E) Akdeniz Paktı

- 5. Büyük bunalım olarak adlandırılan 1929 Dünya Ekonomik Krizi aşağıdaki hangi isimle adlandırılmaktadır?
 - A) Kara Pazartesi
 - B) Kara Perşembe
 - C) Bankerler Krizi
 - D) Büyük Resesyon
 - E) Mortgage Krizi

 Avrupa'daki I. Dünya Savaşı'ndan sonra görülen totaliter rejimlerin ortaya çıktığı ülkeler aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

<u>Almanya</u>	<u>İtalya</u>	<u>İspanya</u>
A) Nazizim	Faşizm	Falanjizm
B) Faşizm	Nazizim	Falanjizm
C) Falanjizm	Faşizm	Nazizim
D) Nazizim	Falanjizm	Faşizm
E) Faşizm	Falanjizm	Nazizim

TARİH 3. ADIM

2018 AYT

7. ABD; Orta Doğu'nun SSCB'nin kontrolüne girmesini engellemek ve bölge halkını kendi yanına çekmek için Orta Doğu ülkelerine ekonomik ve askerî yardım yapmak, bu ülkelere kominist bloktan bir saldırı gelmesi hâlinde silahlı kuvvetleriyle onları savunmak amacıyla çalışmalar yapmış, böylece Orta Doğu ile ilişkilerini geliştirmiştir.

Bu politikaların dayanağı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Balfour Deklarasyonu
- B) Eisenhower Doktrini
- C) Marshall Plani
- D) Truman Doktrini
- E) Schuman Bildirgesi

- 8. Türkiye'nin Atatürk Dönemi'nde üye olduğu uluslararası kuruluşlar arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yer almaz</u>?
 - A) Kuzey Atlantik Paktı
 - B) Sadabat Paktı
 - C) Balkan Antantı
 - D) Milletler Cemiyeti
 - E) Briand-Kellog Paktı

- 9. 1928 yılında Fransa ve ABD dışişleri bakanlarının öncülük etmesi ile görüşmeler başlamıştır.
 - "Savunmaya dayanmayan savaş" kanun dışı sayılmış ve anlaşmayı imzalayan devletler anlaşmazlıkların çözümü için savaş yoluna gitmeyeceklerini, barışçıl yöntemlere basvuracaklarını taahhüt etmislerdir.

Hakkında bilgi verilen uluslararası antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Locarno Antlaşması
- B) Briand-Kellog Paktı
- C) Akdeniz Paktı
- D) Küçük Antant
- E) Sadabat Paktı

- 10. 1929'da Amerika'da başlayıp kısa sürede bütün dünyayı etkisine alan ve tarihe "Kara Perşembe" olarak geçen ekonomik bunalımın temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) New York borsasının çökmesi
 - B) 50 milyon insanın işsiz kalması
 - C) ABD'nin kredi alması
 - D) NEP politikasının uygulanması
 - E) İşletmelerde özel mülkiyete izin verilmesi
- 11. İki Savaş Arası Dönem'de Almanya'da iktidarı ele geçiren Nazilerin iç ve dış politika esasları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?
 - A) Versay'ın getirdiği bütün kısıtlama ve yaptırımlardan kurtulmak
 - B) Almanya sınırları dışında yaşayan bütün Almanları bir devlet altında toplamak
 - C) Hayat Sahası denilen yayılmacı politikayı gerçekleştirmek
 - D) Alman ulusunun ekonomik, sosyal ve kültürel hayatını kontrol altına almak
 - E) Yatıştırma politikasını takip etmek
- 12. Temps gazetesi-Paris: "Ölüm, mağlubiyet nedir bilmeyen bu adamı mağlup etmiştir. Fakat onun muazzam eseri bakidir." (Bugün, 12 Kasım 1938)
 - Times gazetesi-Londra: "Onun başarıları yalnız memleketin dâhilinde Avrupalılaşmasına münhasır kalmıyordu. Ayrıca idare ettiği dış politika Türkiye'yi Batı devletlerinin dostluk çerçevesi içine koydu ve eski düşmanlardan yeni dostlar yaptı." (Tan, 13 Kasım 1938)

Atatürk'ün ölümü ile birlikte dış basında çıkan haberlerde O'nun,

- I. inkılapçı ve kurucu liderliği
- II. zorunda olmadıkça savaşı reddeden barışa dayalı bir dış politika anlayışı
- III. komşu ülkelere karşı askerî üstünlük sağlama isteği

gibi özelliklerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) I ve III
- E) I, II ve III

II. Dünya Savaşı Sürecinde Türkiye ve Dünya

- Aşağıda verilenlerden hangisinde Mihver Devletler doğru sıralanmıştır?
 - A) ABD İngiltere Türkiye
 - B) İngiltere Almanya İtalya
 - C) Almanya İtalya Japonya
 - D) İtalya Japonya Rusya
 - E) Rusya Almanya Türkiye

- 2. Almanya'nın üzerinde bulunduğu toprakların Alman ırkına yeterli gelmeyeceğine ilişkin olan fikrin, Hitler tarafından Almanya'nın Avrupa'da yayılma politikasının bir gerekçesi olarak kabul edilmesi sonucunda ortaya çıkan kavram aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Yeni Düzen
 - B) Pozitif Politika
 - C) Hayat Sahası
 - D) Bizim Deniz
 - E) Büyük Fikir

- II. Dünya Savaşı sonrasında kurulan Birleşmiş Milletler Teşkilatı'nda veto yetkisine sahip ülkeler arasında,
 - I. Çin
 - II. Fransa
 - III. Almanya

yukarıdakilerden hangileri yer almaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) Yalnız II
- D) I ve II
- E) I, II ve III

- 4. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Doğu ve Batı Bloklarına liderlik yapan devletler aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?
 - A) Çin ABD
 - B) SSCB İngiltere
 - C) SSCB ABD
 - D) İngiltere Çin
 - E) ABD Japonya

- 5. II. Dünya Savaşı'ndan sonra savaştan galip çıkmış iki büyük devlet ve bu devletlerin çevresinde kümelenmiş küçük devletler arasında ekonomik, askerî, ideolojik, siyasi ve kültürel alanlardaki büyük çekişmelerin yaşandığı tarihsel döneme verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Soğuk Savaş
 - B) Asimetrik Savaş
 - C) Akustik Savaş
 - D) Sıcak Savaş
 - E) Nükleer Savaş

- 6. Rekabet halindeki ideolojik ve siyasal bloklara girmemeyi öngören ve söz konusu oluşumların dışında kalarak alternatif bir siyasal anlayışı oluşturmayı amaç edinen uluslararası ilişkiler terminolojisindeki kavramın ismi aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) İtilaf Bloku
 - B) İttifak Bloku
 - C) Bağlantısızlar Bloku
 - D) Mihver Bloku
 - E) Müttefik Bloku

TARİH 1. ADIM

7. 1949'da SSCB, Polonya, Bulgaristan, Çekoslavakya, Macaristan ve Romanya tarafından kurulan bu teşkilatın amacı üye ülkeler arasında ekonomik gelişmeyi hızlandırmak, bilimsel ve teknik gelişmeye önem vermek ve üye ülkeler arasındaki dayanışmayı sağlamaktı.

Buna göre sözü edilen teşkilat, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) NATO
- B) Avrupa Birliği
- C) COMECON
- D) SEATO
- E) ASEAN
- Japonya, Almanya ile 25 Kasım 1936'da Anti-Komintern Paktı'nı imzalayarak komünizme karşı ülkelerinde sert tedbirler almayı kararlaştırdılar. Bu oluşuma 6 Kasım 1937'de İtalya da katıldı.

Bu durumun aşağıdaki gelişmelerden hangisine zemin hazırladığı söylenebilir?

- A) Faşizm ve Nazizim akımlarının tasfiye edilmesine
- B) Berlin-Roma-Tokyo Mihverinin kurulmasına
- C) Komünizmin dünyada yayılmasına
- D) Milletler Cemiyeti'nin kurulmasına
- E) Japonya'nın emperyalist tutumundan vazgeçmesine
- 9. 24 Ekim 1945'te Türkiye'nin de dâhil olduğu 51 devlet, Birleşmiş Milletler adı verilen uluslararası örgütü kurmuştur. Barışı ve uluslararası güvenliği sağlamakla yükümlü olan Güvenlik Konseyi, 5 daimi üye (ABD, SSCB, İngiltere, Fransa, Çin) ve Genel Kurul tarafından iki sene için seçilen 6 üyeden (1966'dan sonra 10 üye) oluşur. Daimi üyelerden her biri veto hakkına sahip olup sadece kendi vetolarıyla Güvenlik Konseyi'nin aldığı bütün kararları dondurabilir.

Birleşmiş Milletlerin kurucularından olan beş büyük devlete veto hakkı tanınması aşağıdakilerden hangisi ile ilişkilendirilebilir?

- A) Güvenlik Konseyi'nin etkisinin artmasıyla
- B) Eşitliğe aykırı uygulamaların olmasıyla
- C) Barışın ve uluslararası güvenliğin sağlanmasıyla
- D) Birleşmiş Milletler'in işlerliğinin artmasıyla
- E) Sosyal ve ekonomik refahın sağlanmasıyla

10. Mihver ve Müttefik bloklar, Türkiye'nin savaşa katılmasını istiyorlardı. Bu yönde Türkiye'ye baskı uyguladılar. 1939-1942 yılları arasında baskı daha çok Mihver devletlerden geldi. 1943-1945 yılları arasında ise ABD, İngiltere ve Sovyetler Birliği Türkiye üzerinde baskı kurdu.

II. Dünya Savaşı yıllarında Türkiye'nin Müttefik ve Mihver bloklarının baskısına uğramasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Stratejik öneme sahip bir konumda olması
- B) Savaş yanlısı bir politika takip etmesi
- C) Ekonomik açıdan güçlü olması
- D) Birleşmiş Milletler'in üyesi olması
- E) Askerî malzeme ve teçhizatının tam olması

11. Varlık Vergisi (11 Kasım 1942)

II. Dünya Savaşı boyunca Türkiye'de yaşanan ekonomik bunalım, enflasyon ve vurgunculuk Varlık Vergisi uygulamasını gerekli kılacak koşulların oluşmasına yol açtı. Şükrü Saraçoğlu Hükûmeti, bazı kesimlerin savaşı fırsata çevirerek elde ettiği zenginlikleri vergilendirmenin ülkenin yararına olacağını düşündü ve Kasım 1942'de Varlık Vergisi Kanunu'nu kabul etti. Bu kanuna göre hükûmet, savaşta elde edilen haksız kazançları ve toprak sahiplerinin gelirlerini savaşın neden olduğu enflasyonla mücadele etmek için bir kereye mahsus toplayacaktı. Emlak ve akar sahipleri, tüccarlar ve büyük toprak sahipleri vergi mükellefi olacaktı. Komisyonların saptadığı vergiyi ödemeyenler önce toplama merkezlerine, sonra da çalıştırılmak üzere Erzurum Aşkale'ye gönderildi. Varlık Vergisi, gelen tepkiler üzerine Mart 1944'te yürürlükten kaldırıldı.

Buna göre Varlık Vergisi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Vergiye itiraz hakkı bulunmaktadır.
- B) Olumsuz ülke koşullarını istismar ederek zenginleşenlerin vergilendirilmesi amaçlanmıştır.
- C) İkinci Dünya Savaşı'nın olağanüstü şartları altında çıkarılmıştır.
- D) Bozulan ekonomiyi düzeltmek amaçlanmıştır.
- Vergisini vermeyenlere zorunlu çalışma mükellefiyeti getirilmiştir.

II. Dünya Savaşı Sürecinde Türkiye ve Dünya

 Savaş tarihinde ilk nükleer silah ABD tarafından II. Dünya Savaşı'nın son günlerinde kullanılmıştır.

ABD'nin nükleer saldırısından etkilenen kentler arasında,

- I. Nagazaki
- II. Fukushima
- III. Hiroşima

Yukarıdakilerden hangileri ABD'nin nükleer saldırısından etkilenen kentler arasında yer alır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve III
- E) I, II ve III

- 2. Türkiye'yi II. Dünya Savaşı sırasında, Montrö Boğazlar Sözleşmesi'ne aykırı bir şekilde Boğazlar; Lozan Antlaşması'na aykırı bir şekilde ise Doğu Anadolu toprakları üzerinde hak iddia ederek tehdit eden devlet aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) İngiltere
 - B) Sovyet Rusya
 - C) İtalya
 - D) Fransa
 - E) Almanya

- Adolf Hitler ve ideolojisi Nazizm'i Almanya'da iktidara taşıyan nedenler arasında,
 - I. Versay Antlaşması'nın yarattığı hiçlik duygusu
 - II. 1929 Ekonomik Krizi'nin yarattığı buhran
 - III. Hitlerin hitabet yeteneği

yukarıdakilerden hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III

- II. Dünya Savaşı'nın sonlarına doğru gelecekteki barışın esaslarını saptamak amacıyla toplanan Yalta Konferansı'na katılan devletler arasında,
 - I. Fransa
 - II. Sovyet Rusya
 - III. Almanya

yukarıdakilerden hangileri yer alır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III

- 5. II. Dünya Savaşı'nda yer alan devletler ve bu devletlerin başında bulunan kişilerle ilgili verilen eşleştirmelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?
 - A) Sovyet Rusya Stalin
 - B) Almanya Hitler
 - C) İtalya Mussolini
 - D) Japonya Hirohito
 - E) Fransa Mitterand

6. Birleşmiş Milletler Teşkilatınının kuruluşu büyük bir savaşın neticesi olarak ortaya çıktı. ABD, İngiltere ve SSCB II.Dünya Savaşı sonrası kurulacak bu yapının temellerini II. Dünya Savaşı sırasında yaptıkları bazı görüşmeler ve konferanslarla belirlediler.

Aşağıdakilerden hangisi Birleşmiş Milletler fikrinin gündeme geldiği bu görüşme ve konferanslar arasında gösterilemez?

- A) Atlantik Bildirisi
- B) Paris Konferansı
- C) San Francisco Konferansı
- D) Yalta Konferansı
- E) Moskova Konferansı

TARİH 2. ADIM

- 7. II. Dünya Savaşı sonunda Alman savaş suçlularının cezalandırılmasını sağlamak için müttefik devletlerce kurulan mahkeme hangi isimle faaliyette bulunmuştur?
 - A) Nürnberg Mahkemesi
 - B) Tokyo Savaş Suçları Mahkemesi
 - C) Lahey Uluslararası Adalet Divanı
 - D) Lüksemburg Adalet Divanı
 - E) Strazburg İnsan Hakları Mahkemesi
- 8. I. Adana
 - II. Kahire
 - III. Potsdam
 - II. Dünya Savaşı'nın devam ettiği yıllarda Müttefik Devletler ile Türkiye arasında yapılan ve Türkiye'nin Müttefik Blok'ta savaşa girmesinin görüşüldüğü konferanslar arasında yukarıdakilerden hangileri yer alır?
 - A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III
- Soğuk Savaş Dönemi'nde SSCB'nin liderliğini yaptığı teşkilatlar arasında;
 - I. Varşova Paktı
 - II. COMECON
 - III. COMİNFORM

verilenlerden hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III
- 10. Türkiye'nin Soğuk Savaş Dönemi'nde üye olduğu uluslararası kuruluşlar arasında,
 - I. Avrupa Konseyi
 - II. Avrupa Ekonomik Topluluğu
 - III. COMECON

yukarıdakilerden hangileri yer alır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III

İtalya'nın II. Dünya Savaşı Öncesi İzlediği Politika: "Mare Nostrum" (Bizim Deniz)

Roma İmparatorluğu'nu yeniden kurmanın yolunun Akdeniz'e hâkim olmaktan geçtiğini bilen Mussolini'nin ortaya koyduğu fikirdir. Mussolini Akdeniz'e "mare nostrum" (bizim deniz) diyordu. Amaç, Akdeniz'in tamamına hâkim olmaktı.

İtalya'nın bu amaca ulaşmak için,

- I. Habeşistan
- II. Arnavutluk
- III. Mançurya

bölgelerinden hangilerini işgal ettiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III

12.

Görsel: Hiroşima'ya atılan atom bombası ve sonrası

Görsel: Nagazaki'ye atılan atom bombası ve sonrası

ABD, Japonya'yı kayıtsız şartsız teslim olmaya zorlamak için yeni geliştirdiği atom bombalarını atmayı kararlaştırdı. 6 Ağustos 1945'te Enola Gay isimli savaş uçağı ile Hiroşima'ya, üzerinde Little Boy (Küçük Çocuk) yazan, ilk atom bombası atılmış ve ilk anda 70.000 kişi hayatını kaybetmiştir. 3 gün sonra da Nagazaki'ye, Fat Boy (Şişman Çocuk) adını verdikleri bir atom bombası daha atıldı. Bombaların ortaya çıkardığı radyasyonun da etkisiyle kısa süre içinde iki kentte ölenlerin sayısının 500.000'i geçtiği tahmin edilmektedir.

Japonya'ya atılan atom bombaları ile ilgili verilen bilgiler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İnsan haklarının ihlal edildiği
- B) Tek taraflı olarak kullanıldığı
- C) Nükleer bir saldırı olduğu
- D) Savunma amaçlı gerçekleştirildiği
- E) İkinci saldırının Nagazaki'ye yapıldığı

II. Dünya Savaşı Sürecinde Türkiye ve Dünya

- Türkiye, aşağıdaki hangi konferansta alınan karar sonrası Birleşmiş Milletler Teşkilatı'nın asil üyeleri arasında yer alabilmek için sembolik de olsa Mihver Devletler'e savaş açtığını ilan etmiştir?
 - A) Yalta Konferansı
 - B) San Fransisco Konferansı
 - C) Paris Konferansı
 - D) Potsdam Konferansı
 - E) Casablanca Konferansı
- 2. BM Filistin Komisyonu üyelerini oluşturan üyelerin çoğunluğunun teklifine göre Filistin, Araplar ile Yahudiler arasında taksim edilmeli ve iki ayrı bağımsız devlet kurulmalıydı. Kudüs şehri ise milletlerarası statüye sahip olmalıydı. Komisyonda azınlıkta kalan diğer üyelere göre ise Filistin, Yahudi ve Arap devletlerinden meydana gelen "federal" bir devlet olmalıydı. Yahudiler çoğunluk planını, Araplar ise azınlık planını desteklediler. BM Genel Kurulunda 27 Kasım 1947'de yapılan görüşmede çoğunluğun kararı benimsendi. Filistin'in Araplar ve Yahudiler arasında taksimine karar verildi.

Buna göre II. Dünya Savaşı'ndan sonra Orta Doğu'nun yeniden şekillendirilmesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Azınlık planının kabul edildiği
- B) Kudüs'ün Arapların kontrolüne verildiği
- C) Yahudi planının reddedildiği
- D) Filistin'in, Araplar ve Yahudiler arasında bölündüğü
- E) Manda yönetiminin Filistin'de devam ettiği
- 1948-1949 Arap-İsrail Savaşı'nın, Orta Doğu'nun yapısını değiştiren sonuçları arasında,
 - I. bir milyon kadar Filistinlinin yurdundan edilmesi
 - II. Arap dünyasında milliyetçilik duygusunun harekete geçmesi
 - III. İsrail'e karşı Arap dünyasının zafer kazanması

gelişmelerinden hangileri yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız II

D) II ve III E) I, II ve III

C) I ve II

4. II. Dünya Savaşı'nda Türkiye'nin Ticaret İlişkisi Kurduğu Ülkeler

	Alma	anya	AE	3D	İngiltere		
Yıl	İthalat	İhracat	İthalat İhracat		İthalat	İhracat	
1937	48,1	50,4	-	-	7,1	9,8	
1943	76,6	61,1	4,8	52,7	32,3	27,8	
1944	50,2	52,8	7,8	55,6	29,5	51,3	
1945	0,7	00	22,2	95,9	29,4	32,6	

Bu tabloya göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- Almanya ile dış ticaretimiz 1945'te önemli ölçüde azalma göstermiştir.
- B) 1944'te ihracatta en büyük paya ABD sahiptir.
- C) 1944'te İngiltere ile ihracat düzeyinde bir artış yaşanmıştır.
- D) Türkiye'nin genel olarak ithalatı, ihracatından fazladır.
- E) 1945'te ABD ve İngiltere ile ihracat düzeyi, ithalat düzeyinden fazladır.
- 5. II. Dünya Savaşı'nda Türkiye'nin izlediği dış politika stratejileri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?
 - A) Ülkenin savaştan uzak kalması amaçlanmıştır.
 - B) I. Dünya Savaşı tecrübeleri, dış politika üzerinde etkili olmuştur.
 - C) Savaşın gidişatına göre politikaya yön verilmiştir.
 - D) Kore Savaşı'na asker gönderilmiştir.
 - E) Ülke menfaatleri doğrultusunda dış politika yönetilmiştir.
- 6. II. Dünya Savaşı yıllarında Türkiye'de,
 - I. okullaşma ya hız verilmesi
 - II. Varlık Vergisi Kanunu'nun çıkartılması
 - III. Millî İktisat ve Tasarruf Cemiyeti'nin kurulması
 - IV. Köy Enstitüleri'nin açılması

gibi gelişmelerden hangisinin gerçekleştirildiği söylenemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I, II ve III
- E) I ve IV

TARİH 3. ADIM

7.

Görsel: Gazete manseti

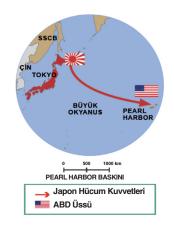
II. Dünya Savaşı sırasında yayımlanan gazete haberine göre,

- İngiltere ve Fransa'nın; Almanya'nın yayılmacı politikasından rahatsız olduğu
- II. Almanya'nın Polonya'yı tamamen ele geçirdiği
- III. Fransa'nın Almanya'ya müdahalede bulunduğu

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

8.

Yukarıdaki görselde verilen bilgiler dikkate alındığında Pearl Harbor Baskını ile ilgili,

- I. Pearl Harbor, ABD'nin Pasifik'teki deniz üssüdür.
- II. Japonya, Pearl Harbor'a saldırı gerçekleştirmiştir.
- III. Japon kuvvetleri, ABD karşısında başarısız olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

II. Dünya Savaşı'nın Türkiye ekonomisine etkileri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

- A) Yeni vergi ve yükümlülüklerin getirilmesi
- B) Bütçenin %60'ının askerî harcamalara ayrılması
- C) I. Beş Yıllık Sanayi Planı'nın uygulanamaması
- D) Genel bütçe içerisinde sosyal harcama kalemlerinin düşüş göstermesi
- E) Devletin para basarak enflasyona sebep olması

10. II. Dünya Savaşı içerisinde hükûmetin ekonomiye dair müdahaleleri sonuç vermeyince karne usulü uygulaması başlatıldı. Karne usulü ilk olarak ve en yaygın biçimde ekmekte uygulandı. 1943'ten itibaren dar gelirli memurlara ve fakir kesimlere sosyal yardım olarak dağıtılan şeker, kahve, çay, pamuklu kumaş ve bez gibi maddeler de karneye bağlandı. Toplumun fakir kesimleri için ekmek temel beslenme maddesiydi. II. Dünya Savaşı Dönemi'nde birçok kentte ve özellikle İstanbul'da ekmek sorunu önemli bir yer tuttu.

Buna göre Türkiye'de II. Dünya Savaşı sürecinde yaşanan gelişmeler ile ilgili,

- I. temel gıda ve tüketim maddelerinin yetersiz olduğu
- II. Hükûmetin savaşın yarattığı olumsuzlukları gidermek için tedbir aldığı
- III. halktan alınan vergilerin artırıldığı

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

11. II. Dünya Savaşı sonunda, savaş suçlarının ve insan hakları ihlallerinin bir daha yaşanmaması için aşağıdaki çalışmalardan hangisinin yapıldığı söylenemez?

- A) Nürnberg Mahkemesinin kurulması
- B) Soykırım Suçunun Önlenmesi ve Cezalandırılmasına İlişkin Sözleşme'nin kabul edilmesi
- C) İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin kabul edilmesi
- D) Japon yöneticilerin Tokyo'da kurulan mahkemede yargılanması
- E) Milletler Cemiyeti'nin kurulması
- 12. II. Dünya Savaşı'ndan sonra ABD'nin başını çektiği Batı Bloku ülkeleri ile SSCB'nin önderliğindeki Doğu Bloku ülkeleri arasında ekonomik, askerî, ideolojik, siyasi ve kültürel alanlarda büyük çekişmeler yaşanmaya başladı. II. Dünya Savaşı'ndan sonra ortaya çıkan iki kutup arasında sürekli bir gerginlik ve rekabet mevcut olsa da bu durum sıcak çatışmaya dönüşmedi.

II. Dünya Savaşı'ndan sonra sıcak çatışmanın yaşanmamasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her iki blokta da yüksek nükleer ve kimyasal başlıklı silahların olması
- B) SSCB'nin, denetimi altındaki ülkelerde komünist partilerin iktidara gelmesi
- C) Varşova Paktının dağılması
- D) Varşova Paktı'nın kurulması
- E) Briand-Kellog Paktı'nın imzalanması

II. Dünya Savaşı Sonrasında Türkiye ve Dünya

 Türkiye, çevresinde ve Dünya'da meydana gelen birçok olaya karşı sessiz kalmamıştır. Ayrıca dâhil olmuş olduğu ittifaklar gereği de askerî faaliyetlere katılmıştır.

Buna göre Türkiye'nin Soğuk Savaş Dönemi'nde aşağıdaki savaşlardan hangisine ilk kez asker gönderdiği söylenebilir?

- A) Kore Savaşı
- B) Kosova Savaşı
- C) Vietnam Savaşı
- D) Irak İran Savası
- E) Afganistan Savaşı

 SSCB'nin tehditlerine karşılık 4 Nisan 1949'da on iki Batılı ülke arasında kısa adı ile NATO (North Atlantik Treaty Organization) olan Kuzey Atlantik İttifakı kuruldu.

Aşağıdakilerden hangisi bu ittifakın kurucu ülkeleri arasında yer almaz?

- A) Lüksemburg
- B) Danimarka
- C) İngiltere
- D) Türkiye
- E) ABD
- 3. 1950'li yıllarında, eskiyi inkâr ve reddetmeden yenilik arayışını sürdüren, geleneklere bağlı, bağımsız sanatçıların oluşturduğu, edebiyatta millî zevk ve anlayışını sürdürüp yaşayan dili kullanan edebiyat grubu aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) İkinci Yeniciler
 - B) Garipçiler
 - C) Maviciler
 - D) Hisarcılar
 - E) Beş Hececiler

4. 5 Haziran 1946'da hükûmet tarafından hazırlanan Seçim Yasası Tasarısı, TBMM'de oy çoğunluğu ile kabul edilerek yasalaştı. Buna göre seçimler, "açık oy, gizli sayım" yöntemiyle yapılacaktı. Mecliste grubu bulunan Demokrat Parti, bu tasarıya karşı çıkarak tepki gösterdi.

Demokrat Partinin seçimlerde seçim yöntemine tepki göstermesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Demokratik ve güvenilir olmaması
- B) Tek dereceli seçim sisteminin istenmesi
- C) Liberalizm ilkesinin benimsenmesi
- D) Çok partili hayatın amaçlanması
- E) Seçimlerin ertelenmek istenmesi
- 5. İkinci dünya savaşından sonra "yenidünya düzeni" olarak iki kutuplu bir dünya kurulmuştur. ABD ve Sovyetler Birliği bu süreçte karşı karşıya gelmiştir. Sovyetler Birliği'nin rejim ihraç etmeye karşılık, ABD dünyanın diğer ülkeleriyle ekonomik ittifaklar kurarak, rejim ihracını önlemeye çalışmıştır.

Bu çerçevede,

- Sovyetler Birliğinin Türkiye'den Kars ve Ardahan'ı ve Boğazların denetimini talep etmesi
- II. IMF ve Dünya Bankası gibi kuruluşların oluşumu ile ortaya çıkan ekonomik gelişmeler
- III. Dış tehdide karşı daha güçlü devletlerin ittifak ve yardımlarını elde etme isteği

gibi durumlardan hangisi Türkiye'nin Rusya'ya karşı ABD müttefiki olmasında etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) I, II ve III
- 6. Türkiye Cumhuriyeti'nde 1945 yılında açılan ilk muhalefet partisinin adı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Millet Partisi
 - B) Demokrat Parti
 - C) Millî Kalkınma Partisi
 - D) Adalet Partisi
 - E) Millî Selamet Partisi

TARİH 1. ADIM

 1950 yılında ülkemizde yapılan seçimlerde, Demokrat Parti aldığı %55,2 oy oranı ile birinci parti oldu. 1950-1960 yılları arasında ülkeyi yöneten Demokrat Parti iktidarı dönemine "Demirkırat" adı verildi.

Aşağıdakilerden hangisinde Türkiye'nin Demokrat Parti yıllarındaki Cumhurbaşkanı, başbakanı ve TBMM Başkanı doğru olarak verilmiştir?

	Cumhurbaşkanı	<u>Başbakan</u>	TBMM Başkanı
A)	Celal Bayar	Refik Koraltan	Adnan Menderes
B)	Refik Koraltan	Celal Bayar	Adnan Menderes
C)	Adnan Menderes	Refik Koraltan	Celal Bayar
D)	Adnan Menderes	Celal Bayar	Refik Koraltan
E)	Celal Bayar	Adnan Menderes	Refik Koraltan

- 8. Aşağıdaki teşkilatların hangisi II. Dünya Savaşı sonrasında SSCB'nin yayılma tehlikesi karşısında kurulan geniş kapsamlı bir savunma ittifakıdır?
 - A) Avrupa Konseyi
 - B) Birlesmis Milletler
 - C) NATO
 - D) Cominform
 - E) Varşova Paktı

- 9. İsmet İnönü, 19 Mayıs 1945'te Spor ve Gençlik Bayramı'ndaki konuşmasında: "Harp zamanlarının ihtiyatlı tedbirlere lüzum gösteren darlıkları kalktıkça, memleketin siyaset ve fikir hayatında demokrasi prensipleri daha geniş ölçüde hüküm sürecektir." sözleriyle demokrasi ilkelerinin daha geniş bir şekilde uygulanacağını belirtmiştir. Yukarıda verilen paragrafa uygun olarak Türkiye'de aşağıdaki hangi gelişme yaşanmıştır?
 - A) 1946'da Demokrat Parti (DP) kuruldu.
 - B) CHP, Dörtlü Takrir'i meclise dahi taşımadan reddetti.
 - C) 1946 Seçimlerinde "açık oy gizli sayım" usulü uygulandı.
 - D) Adnan Menderes ve Fuat Köprülü CHP'den ihraç edildi.
 - E) Seçimlerde "çoğunluk sistemi" uygulamasına devam edildi.

- 10. Kore Savaşı sırasında Türk tugayındaki askerlerden Astsubay Süleyman Dilbirliği ile annesi-babası öldürülmüş 15 ay boyunca kendi çocuğu gibi baktığı Koreli küçük kız Kim Eunja'yı arasındaki yaşananların hikâyesini ve Türk askerinin savaşta bile yaşattığı insani ve millî değerleri anlatan film yapıtı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Halıcı Kız
 - B) Kanun Namına
 - C) Kanlı Para
 - D) Susuz Yaz
 - E) Ayla

- 11. NATO'yu varlığına tehdit olarak gören SSCB öncülüğünde 14 Mayıs 1955 tarihinde kurulan örgütte aşağıdaki ülkelerden hangisi yer almamıştır?
 - A) Macaristan
 - B) Polonya
 - C) Romanya
 - D) Batı Almanya
 - E) Bulgaristan

12. ABD, 1947'de Truman Doktrini gereği Yunanistan'a 300 milyon, Türkiye'ye de 100 milyon dolarlık yardımın yapılması kabul etti.

ABD'nin bu yardımı yapmasının amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmamaktadır?

- A) Komünizmin bu iki ülkeye yayılmasını engellemek
- B) Ekonomik olarak bu iki ülkeyi kendisine bağımlı kılmak
- C) Batı Bloku'nun sınırlarını genişletmek
- D) SSCB'ye karşı yeni cepheler oluşturmak
- E) Avrupa'nın ekonomik ve siyasi sorunlarını çözmek

II. Dünya Savaşı Sonrasında Türkiye ve Dünya

1. II. Dünya Savaşı sadece cephede değil cephe gerisindeki sivillerin de hayatını kaybettiği bir savaş olmuştur. Hava saldırıları, karne uygulaması, işgal edilen ülkelerin talan edilmesi, sivil esirlerin öldürülmesi, verem, tifüs gibi hastalıkların yayılması ayrıca Nazilerin üstün ırk yaratma gayesiyle engellileri, Yahudileri, Romanları, Sintileri, ten rengi farklı olanları toplama kamplarında yok etmeleri neticesinde 60 milyona yakın kişi hayatını kaybetmiştir.

Yukarıdaki paragrafta II. Dünya Savaşı'nın daha çok hangi yönü vurgulanmıştır?

- A) Sosyal
- B) Ekonomik
- C) Siyasi
- D) Askerî
- E) Hukuki

- 2. I. Ekonomik sorunlar
 - II. Güvenlik endişesi
 - III. Modernleştirme sürecini devam ettirme isteği

Türkiye'nin Soğuk Savaş Dönemi'nde Batı Bloku'ndan yana tavır almasında yukarıdakilerden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II E) I, II ve III

- 3. I. Bulgaristan
 - II. Yunanistan
 - III. İtalya

Yukarıda adı verilen ülkelerden hangileri 1947 yılında kurulan Kominform'a katılmamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve III
- E) II ve III

- 4. Aşağıdaki gelişmelerden hangisinin, Soğuk Savaş döneminin ortaya çıkmasında etkisinden <u>bahsedilemez</u>?
 - A) II. Dünya Savaşı sonrasında Baruch planının reddedilmesi
 - B) Savaş sırasında toplanan Yalta ve Postdam konferansında alınan kararlar
 - C) SSCB'nin savaştan sonra Türkiye ve Yunanistan'a uyguladığı baskı politikası
 - D) ABD Başkanı Kennedy'nin bir suikast neticesinde ölümü
 - E) Savaş sonrasında, ABD'nin Monroe Doktrini'ni terk ederek, SSCB'ye karşı mücadeleye girişmesi

- 5. Aşağıdakilerden hangisi II. Dünya Savaşı sonrasında soğuk savaş sürecinde SSCB'nin iktidarlarını kontrol altında tutuğu ülkelerden biri değildir?
 - A) Macaristan
 - B) Yunanistan
 - C) Bulgaristan
 - D) Romanya
 - E) Çekoslovakya

- 6. SSCB liderliğindeki Doğu Bloku'na üye ülkelerde ekonomik gelişmeyi hızlandırmak, bilimsel ve teknik gelişmeyi arttırmak amacıyla kurulan teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Varşova Paktı
 - B) Comecon
 - C) Cominform
 - D) NATO
 - E) Avrupa Konseyi

TARİH 2. ADIM

- 7. Aşağıdakilerden hangisi II. Dünya Savaşı'ndan sonra Türkiye'de ekonomi alanında görülen gelişmelerden biri değildir?
 - A) Petrol Ofisinin kurulması
 - B) Yabancı Sermaye Yatırımlarını Teşvik Kanunu'nun çıkarılması
 - C) Makine Kimya Endüstri Kurumu Genel Müdürlüğünün kurulması
 - D) Geleneksel tarım uygulamalarından modern tarıma doğru geçişin sağlanması
 - E) Türkiye Sınaî Kalkınma Bankasının kurulması

- 8. I. İngiltere
 - II. İtalya
 - III. Japonya
 - IV. ABD
 - V. SSCB

Yukarıda ismi verilen devletlerin hangisi mihver devletler arasındadır?

- A) II ve III
- B) I ve II
- C) IV ve V

- D) II, III ve IV
- E) I, IV ve V

9. ABD, Avrupa'nın ekonomik yönden güçlü olduğu takdirde SSCB'nin siyasi yayılmacılığına karşı koyabileceğini düşünüyordu. Bu nedenle ABD, 1945-1946 yılları arasında Batı Avrupa ülkelerine 15 milyar dolarlık yardımda bulundu.

ABD'nin, Avrupa'nın ekonomik kalkınması için yaptığı bu girişim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Truman Doktrini
- B) Marshall Planı
- C) Varşova Paktı'nın oluşumu
- D) Comecon'un kuruluşu
- E) NATO'nun kuruluşu

- Aşağıdakilerden hangisi 1950-1960 yılları arası Demokrat Parti Hükümeti'nin faaliyetlerinden birisi değildir?
 - A) Ezanın Türkçe okunması uygulaması kaldırıldı.
 - B) Kore Savaşı'na asker gönderildi.
 - C) Köy Enstitüleri 1954'te öğretmen okullarına dönüştürüldü.
 - D) Atatürk'ün naaşı, inşaatı tamamlanan Anıtkabir'e nakledildi.
 - E) Yerli otomobili üretimine başlanıldı.
- 11. "Kunuri önünde mevzi alan Türk tugayı bu şehirle Takson arasında düşman kuvvetleri tarafından derhâl tamamen sarılmıştır. Amerikan kumandanlığı Türk askerlerinin akıbeti hakkında derin bir endişeye düştüğü sırada Türk Mehmetçikleri süngü takarak hücuma kalkmış ve düşman hatlarını yararak selamete ulaşmıştır."

Yukarıdaki paragraf aşağıdaki hangi savaş ile ilgili olabilir?

- A) Çanakkale Savaşı
- B) II. Dünya Savaşı
- C) I. Balkan Savaşı
- D) Kore Savaşı
- E) I. Dünya Savaşı

12. ABD Başkanı Harry S. Truman (Hery S. Truman), 12 Mart 1947'de Avrupa'yı desteklemek ve güçlendirmek için Truman Doktrini'ni ilan etti. Truman, Amerikan Kongresine sunduğu bildiride Türkiye ve Yunanistan'a yardım yapılması için kendisine yetki verilmesini istedi. Amerikan Kongresinde; SSCB tehdidine karşılık Yunanistan'a 300 milyon, Türkiye'ye de 100 milyon dolarlık yardımın yapılması kabul edildi.

ABD, Truman Doktrini ile,

- I. dünyanın neresinde olursa olsun SSCB'nin yayılmasını engellemek
- II. ABD'nin ekonomik ve siyasal hâkimiyetinin genişlemesini sağlamak
- III. ikinci amaç ise SSCB tehdidine karşı Türkiye ve Yunanistan'a askerî yardım yapmak

amaçlarından hangisine ulaşmak istemiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve III
- E) I, II ve III

II. Dünya Savaşı Sonrasında Türkiye ve Dünya

- Aşağıdaki devlet adamlarından hangisi Demokrat Parti döneminde Cumhurbaşkanlığı görevi yürütmüştür?
 - A) Adnan Menderes
 - B) Refik Koraltan
 - C) Cevdet Sunay
 - D) Celal Bayar
 - E) Cemal Gürsel

- II. Dünya Savaşı'ndan sonra yaşanan gelişmelerle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?
 - A) NATO, SSCB tehditlerine karşılık 1949 yılında kurulmuştur.
 - B) NATO'nun kurulmasından sonra bu teşkilata karşı Doğu Bloku'nda Varşova Paktı kurulmuştur.
 - C) Türkiye NATO'ya üye olduktan sonra Kore'ye asker göndermiştir.
 - D) Türkiye ve Yunanistan 1952'de NATO'ya katılmıştır.
 - E) NATO, üye devletlerin askerî ittifakı dışında siyasi, ekonomik ve sosyal alanlarda da iş birliği içerisinde olmalarını amaçlamıştır.

Truman Doktrini ABD Başkanı Harry Truman tarafından Sovyet tehdidine karşı hazırlanmış plandır.

Truman Doktrin'in ilanının doğurduğu sonuçlar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Yunan iç savaşının seyrini değiştirmiştir.
- B) Batı dünyasının liderliği ABD'ye geçmiştir.
- C) SSCB ABD mücadelesi resmiyet kazanmıştır.
- D) Türkiye Milletler Cemiyetine üye olmuştur.
- E) Doğu Avrupa ve Balkanlardaki bölünme derinleşmiştir.

- Türkiye'de 1950'li yıllarda yaşanan gelişmeler ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?
 - A) 1950 seçimleriyle başlayan Demokrat Partinin iktidarı kesintisiz olarak on yıl devam etmiştir.
 - B) Köy Enstitüleri 1954'te öğretmen okullarına dönüştürülmüştür.
 - C) Ezanın Türkçe okunması uygulamasına 16 Haziran 1950'de son verilmiştir.
 - D) 1953'te Atatürk'ün naaşı törenle Anıtkabir'e nakledilmiştir.
 - E) Devletçi ekonomiye geçiş yapılmıştır.
- II. Dünya Savaşı'ndan sonra Türkiye, 1945'te çok partili hayata geçmiştir. Bir yıl sonra yapılan 1946 seçimlerinde Demokrat Parti, Cumhuriyet Halk Partisine karşı seçimlere girmiştir. Ancak bu seçimde "açık oy, gizli sayım" uygulaması yapılmıştır.

Buna göre,

- I. ülkemizde henüz demokratik kuralların tam anlamıyla oturmadığı
- II. siyasi hakların doğrudan kullanımının gerçekleşemediği
- III. 1946 seçimlerinin tüm halkı memnun ettiği

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) I ve III
- E) I, II ve III
- Aşağdaki gelişmelerden hangisi 14 Mayıs 1950 seçimleriyle başlayan Demokrat Parti'nin iktidarı döneminde gerçekleşen gelişmelerden birisi değildir?
 - A) Ezanın Türkçe okunması uygulamasına son verilmesi
 - B) Köy Enstitüleri 1954'te öğretmen okullarına dönüştürülmesi
 - C) Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkında Kanun çıkarıl-
 - D) 1951'de Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu çıkarılması
 - E) Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne katılması

TARİH 3. ADIM

 DP, ekonomide liberalizm politikasını benimsemiş olmasına rağmen yatırımların birçoğunu yine devlet yapmak zorunda kaldı.

Bu dönemde,

- I. Makine Kimya Endüstri Kurumu
- II. Denizcilik Bankası, Et ve Balık Kurumu
- III. Devlet Malzeme Ofisi, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı
- IV. Ereğli Demir Çelik Fabrikaları
- V. Etibank

gibi Kamu İktisadi Teşekkülü (KİT) kuruluşlarından hangisi açılmamıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V
- 8. Sinema tarihinde 1950-1960 yılları Yeşilçam Sineması olarak geçmektedir. Karanlık Dünya Âşık Veysel'in Hayatı, Evvel Zaman İçinde, Halıcı Kız, Kanun Namına, Gelinin Muradı, Üç Arkadaş Dokuz Dağın Efsanesi, Kanlı Para gibi filmler bu dönem çekilen filmlerden bazılarıdır.

Aşağıdaki sanatçılarımızdan hangisi en fazla filme çekilmiş senaryoya sahip kişi olarak Guinness (Gines) Rekorlar Kitabı'na girmiştir?

- A) Safa Önal
- B) Ömer Lütfi Akad
- C) Turgut Demirağ
- D) Muhsin Ertuğrul
- E) Metin Erksan
- Türkiye'nin NATO'ya katılmak istemesinin nedenleri arasında,
 - I. SSCB tehdidinin devam etmesi karşısında ülke topraklarının savunulmasının kolaylaştırılması
 - II. Türk devlet adamları Türkiye'yi Batı'nın ayrılmaz bir parçası olarak görmeleri
 - III. NATO'ya üye olarak ekonomik yardımların artırılacağı düşüncesi

gibi politikalardan hangisi etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) I ve III
- E) I, II ve III

- 10. Aşağıdakilerden hangisi Batı Bloku'nun Doğu Bloku'na karşı aldığı önlemlerden <u>değildir</u>?
 - A) NATO'nun kurulması
 - B) Cominform'un kurulması
 - C) Avrupa Konseyinin kuruluşu
 - D) Truman Doktrini'nin yayımlanması
 - E) Marshall Planı'nın uygulamaya konulması

- Aşağıdakilerden hangisi Soğuk Savaş Dönemi'nde gerçekleşen gelişmelerden biri değildir?
 - A) DNA yapısının çözülmesi
 - B) ilk bilgisayar "Eniac" kullanılmaya başlandı
 - C) Rock müzikte Elvis Presley büyük bir çıkış yakaladı.
 - D) İlk radyo yayınının yapılması.
 - E) İlk video kayıt yapılması.

- 12. I. Türkiye'nin NATO'ya üyeliği
 - II. Bağdat Paktının Kuruluşu
 - III. Türkiye'nin Kore'ye asker göndermesi
 - IV. Türkiye'nin Avrupa Konseyine girişi
 - V. Balkan Paktının kuruluşu

Yukarıda verilen olayların kronolojik sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II-I-III-V-IV
- B) IV-III-V-I-II
- C) III-I-II-V-IV
- D) IV-III-I-V-II
- E) III-II-V-II-I

Toplumsal Devrim Çağında Dünya ve Türkiye

- Kıbrıs Rumlarının Enosis amacını gerçekleştirmek için öncelikle İngiliz sömürge idaresine, sonrasında ise Kıbrıslı Türklere karşı Yorgo Grivas önderliğinde kurdukları gizli örgütün ismi aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) ELAS
 - B) EDES
 - C) EOKA
 - D) ASALA
 - E) AKEL

- 2. Yakın tarihimizde görülen,
 - 24 Aralık "Kanlı Noel" baskını
 - ABD Başkanı Johnson'ın İsmet İnönü'ye gönderdiği uyarı mektubu

gelişmelerinin aşağıdaki sorunlardan hangisi ile alakalı olduğu söylenebilir?

- A) Ege Adaları meselesi
- B) Kıbrıs sorunu
- C) Ege Adalarının silahlandırılması
- D) Yunanistan ile kıta sahanlığı sorunu
- E) Yunanistan'ın kara sularını 12 mile çıkarmak istemesi sorunu

- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin ilk kurucusu ve cumhurbaşkanıdır.
 - Türk Mukavemet Teşkilatının kurucuları arasındadır.

Bazı özelliklerinden bahsedilen Türk siyasetçi ve yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rauf Denktaş
- B) Fazıl Küçük
- C) Mehmet Ali Talat
- D) Derviş Eroğlu
- E) Mustafa Akıncı

- 4. Türkiye ve Yunanistan'ı karşı karşıya getiren sorunlar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?
 - A) Kıta Sahanlığı Sorunu
 - B) Fır Hattı Sorunu
 - C) 12 Mil Sorunu
 - D) Batı Trakya Türk Azınlığı Sorunu
 - E) ASALA Sorunu
- 5. Türkiye; aşağıdaki devletlerden hangisinin kara sularını 6 milin üzerine çıkarmasını tehdit olarak gördüğü için hiçbir zaman kabul etmeyeceğini açıklamıştır?
 - A) Ukrayna
 - B) Bulgaristan
 - C) Yunanistan
 - D) Romanya
 - E) SSCB
- 6. Demokrat Partinin kurucularındandır. 1950'den 1960'a kadar on yıl süre ile Başbakanlık yaptıktan sonra 27 Mayıs 1960'ta yapılan askerî darbe sonucunda tutuklanıp idam edilmiştir.

Hakkında bilgi verilen Türk devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cemal Gürsel
- B) İsmet İnönü
- C) Turgut Özal
- D) Adnan Adıvar
- E) Adnan Menderes
- 7. 1973-1994 yılları arasında devam ettirdikleri terör faaliyetleri ile çoğu Türk diplomat olan 35 Türkü şehit eden Ermeni terör örgütü aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) UÇK
 - B) ASALA
 - C) JNA
 - D) ETA
 - E) KOMALA

TARİH 1. ADIM

- 8. Türk sinema tarihinde uluslararası ödül kazanan ilk Türk filmi olan "Susuz Yaz" aşağıdaki yazarların hangisinin eserinden sinemaya uyarlanmıştır?
 - A) Yaşar Kemal
 - B) Orhan Pamuk
 - C) Necati Cumalı
 - D) Sabahattin Ali
 - E) Fakir Baykurt

9. 1945'te sona eren II. Dünya Savaşı'nın ardından dünya dengeleri yeniden kuruldu. SSCB'nin büyük bir askerî güce erişmesi ve yayılmacı istekleri ise ancak ABD tarafından dengelenebildi. II. Dünya Savaşı'nın sona ermesinden sonra ABD ve SSCB'nin siyasi gücü etrafında kümelenen devletlerin oluşturduğu, çok kutuplu dünyadaki güç mücadelesiydi.

Metinde açıklaması yapılan sürece verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bloklaşma Süreci
- B) Sıcak Savaş Dönemi
- C) Üçüncü Dünya Dönemi
- D) Yumuşama Dönemi
- E) Soğuk Savaş Dönemi

10. 1960 yılından itibaren Soğuk Savaş yerini Yumuşama (Detant) Dönemi'ne bıraktı. Yumuşama Dönemi'nde blokların arasında ortaya çıkan anlaşmazlıklar, daha yumuşak bir biçimde çözülmeye başlandı. Avrupa Güvenlik ve İş birliği Konferansının 1973 - 1975 tarihleri arasındaki çalışmaları sonucunda blokların birbirlerinin varlıklarına saygı göstereceklerini taahhüt ettikleri bir anlaşma ortaya çıktı.

Yukarıda bilgisi verilen anlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Paris Barış Antlaşması
- B) Yalta Konferansı
- C) Londra Antlaşması
- D) Helsinki Nihai Senedi
- E) Lozan Antlaşması

11. 1952'de Mısır devlet başkanlığını ele geçiren Albay Abdünnâsır, Süveyş Kanalı'nı millîleştirdi. Bu girişime İngiltere tepki gösterdi. İngiltere, Fransa ve İsrail aralarında anlaştı. İsrail, Mısır'ın Ürdün ve Suriye ile yaptığı askerî ittifakın kendisini tehdit ettiğini bahane ederek Mısır'a saldırdı (1959). İngiliz ve Fransız birlikleri de Süveyş Kanalı'nı işgal etti. Mısır bu saldırılar karşısında tutunamadı. SSCB'nin Mısır'dan yana tavır sergilemesi üzerine ABD, Arap dünyasında Sovyet etkisinin artacağından çekinerek bu harekâtı desteklemedi. Birleşmiş Milletler tarafından alınan kararla İsrail, İngiltere ve Fransa'nın işgal ettiği Mısır topraklarından çekilmesi istendi. Dönemin iki süper gücünün de bu karara destek vermesi üzerine İngiltere, Fransa ve İsrail işgal ettikleri Mısır topraklarından çekildiler. Mısır Devlet Başkanı Cemal Abdünnasır savaştan yenilgiyle ayrılmış olmasına rağmen tüm Arap dünyasındaki siyasi etkisini artırdı.

Buna göre,

- I. Savaş sonucunda Orta Doğu'da siyasi dengeler değişti.
- II. İngiltere ve Fransa Orta Doğu üzerindeki nüfuzlarını kaybettiler.
- III. Mısır Devlet Başkanı Arap ülkelerinin lideri oldu.
- IV. Bölgede ABD ve SSCB arasında askerî çatışma başladı.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) III ve IV

- 12. İsrail'in sonunda Mısır'ın Sina Yarımadası'nı, Suriye'nin Golan Tepeleri'ni, Ürdün'ün Batı Şeria bölgesini ve Doğu Kudüs'ü işgal ederek sınırlarını dört kat genişlettiği savaş aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) I. Körfez
 - B) Yom Kippur
 - C) Altı Gün
 - D) II. Körfez
 - E) İran-Irak

Toplumsal Devrim Çağında Dünya ve Türkiye

- Aşağıdakilerden hangisi Arap-İsrail Savaşlarının nedenleri arasında <u>yer almaz</u>?
 - A) Filistin sorunu
 - B) Kudüs sorunu
 - C) Yahudi soykırımı
 - D) Süveyş Kanalı hâkimiyeti
 - E) Mescid-i Aksa'nın statüsü
- Arap ülkelerinin önemli bir bölümünün, Mısır ile İsrail arasında imzalanan Camp David Antlaşması'na tepki göstermesinin nedenleri arasında,
 - I. İsrail Devleti'nin tanınması
 - II. Filistin topraklarındaki işgalin kabulü
 - III. Mısır Hükûmetinin Süveyş Kanalını millîleştirmesi

yukarıdakilerden hangileri yer alır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

- Yaklaşık bir milyon kişinin ölümüne sebep olan her iki ülkede de ağır yıkımlara yol açan İran-Irak savaşının (1980-1988) nedenleri arasında,
 - I. Süveyş Krizi
 - II. Basra Körfezi rekabeti
 - III. Şeria Nehri hâkimiyeti

yukarıdakilerden hangileri yer alır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

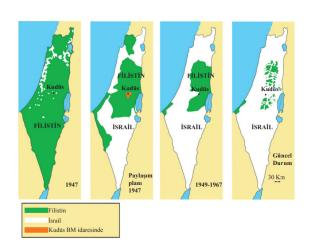
4. II. Dünya Savaşı sonrasında ABD ve SSCB öncülüğünde askerî, siyasi ve ekonomik alanlardaki çekişme ülkeler arasındaki ayrışmayı keskinleştirdi. Dünya da Amerika liderliğinde batı dünyası ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin önderliğindeki komünist blok arasında bir rekabet başladı. Ancak bu iki karşıt bloku desteklemeyen üçüncü bir blok daha oluştu.1955'te Endonezya'da yapılan Bandung Konferansı ile "Bağlantısızlar Bloku" olarak ta adlandırılan bu blokta çoğunlukla Güney Amerika, Afrika, Ortadoğu ve Asya ülkeleri yer aldı...

Aşağıdakilerden hangisi "Bağlantısızlar Bloku" **na verilen diğer isimdir?**

- A) Yeni Dünya Devletleri
- B) Üçüncü Dünya Devletleri
- C) Barışçı Devletler
- D) Tarafsız Devletler
- E) Müttefik Devletler
- 1956 Arap-İsrail Savaşı sırasında savaşa katılan devletler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?
 - A) Mısır
- B) Fransa
- C) Ürdün

- D) İsrail
- E) İngiltere

6.

1947'den günümüze Filistin toprakları haritalarına göre,

- I. İsrail sınırlarını sürekli genişletmiştir.
- II. İsrail'in yayılımcı politikası devam etmiştir.
- III. Günümüzde Kudüs'ün kontrolü İsrail'in elindedir.
- IV. Filistin 1949-1967 sürecinde mevcut topraklarını korumuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) I, II ve III

- D) II ve II
- E) II, III ve IV

TARİH 2. ADIM

- 7. 1973'te meydana gelen ve Yom Kippur Savaşı olarak adlandırılan Arap-İsrail Savaşı, 1967 savaşının bir devamı niteliğindeydi. 1967 Arap-İsrail Savaşı'nda ağır yenilgiye uğrayan Arap ülkeleri kaybettikleri toprakları geri almak için yeniden savaş hazırlıklarına başladı.
 - Aşağıdakilerden hangisinde 1967 Arap-İsrail savaşında İsrail'e karşı savaşan Arap ülkeleri bir arada verilmiştir?
 - A) Mısır, Suriye ve Ürdün
 - B) Mısır, Irak ve Suriye
 - C) Irak, Suriye ve Lübnan
 - D) Mısır, Irak ve Ürdün
 - E) Suriye, Ürdün ve Lübnan

- 8. 1973 Arap-İsrail savaşı (Yom Kippur Savaşı) sonunda Arap ülkeleri, İsrail'i destekleyen Batı ülkelerine karşı aşağıdakilerden hangisini uygulamaya çalışmıştır?
 - A) Petrol üretimini yavaşlatma
 - B) Avrupa mallarını boykot etme
 - C) Yabancı girişlerini kısıtlama
 - D) Ticari ilişkileri sonlandırma
 - E) Silah alımını durdurma

- 9. 17 Eylül 1978'de Camp David Antlaşmaları sonrası ABD ile Mısır ve Ürdün arasında yakınlaşmaya karşı tepki olarak "Red Cephesi" ni kuran ve SSCB'ye yakınlaşan devletler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?
 - A) Suriye
 - B) Irak
 - C) Libya
 - D) Cezayir
 - E) Suudi Arabistan

- 10. 1960'lardan itibaren Türk dış politikasını etkileyen önemli gelişmelerden hangisi diğerlerinden farklıdır?
 - A) Kıbrıs sorunu
 - B) ASALA terörü ve diaspora sorunu
 - C) Ege Adaları
 - D) Kıta Sahanlığı
 - E) Batı Trakya Türkleri sorunu

11. Millî egemenliğe dayanan Türkiye Cumhuriyeti, yakın tarihte pek çok kez millî egemenliğe aykırı biçimde müdahaleler yaşadı. Bu müdahalelerin tarzları farklı olsa da genel olarak askerî darbe olarak tanımlanmaktadır. Askerî darbeler Türk demokrasisinin gelişimine zarar verdi.

Aşağıdakilerden hangisi askerî darbelerin yaşandığı tarihlerden biri değildir?

- A) 1950
- B) 1980
- C) 1960
- D) 1971
- E) 2016

12. Türkiye'de 1960 sonrasında kalabalıklaşan köy nüfusu, değişik amaç ve beklentilerle kırsaldan kente doğru göç etti. Bu göçün yaşandığı alanlarda bazı ekonomik ve sosyal sorunlar ortaya çıktı.

Aşağıdakilerden hangisi karşılaşılan sorunlardan biri değildir?

- A) Göç veren köy ve kırsal yerlerde tarım alanları boş kaldı.
- B) Göç alan büyük kentlerde normalin üstündeki nüfus artışı yaşandı.
- Göç alan şehirlerde gecekondulaşma ve çarpık kentleşme ortaya çıktı.
- D) Büyük şehirlerde eğitim, sağlık ve altyapı hizmetlerin de yetersizlik görülmeye başlandı.
- Köylerde tarım ve hayvancılığın gerilemesi karaborsacılığa neden oldu.

Toplumsal Devrim Çağında Dünya ve Türkiye

 Yumuşama Dönemi'nde nükleer silahsızlanma konusunda birçok anlaşma imzalanmıştır. Bu anlaşmaların en önemlisi 1979'da Viyana'da imzalanan SALT-II Antlaşması'dır.

Bu antlaşma aşağıdaki devletlerden hangileri arasında imzalanmıştır?

A) ABD - SSCB

T.C. MİLLÎ EĞİTİM

BAKANLIĞI

- B) Çin SSCB
- C) İngiltere Çin
- D) ABD Çin
- E) SSCB Japonya
- İsrail'in kuruluşundan bugüne değin gerçekleşen Arap-İsrail savaşları arasında,
 - I. Altı Gün Savaşı
 - II. Yom Kippur Savaşı
 - III. Körfez Savaşı

yukarıdakilerden hangileri yer alır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III
- Türkiye'nin 1950-1960 yılları arasındaki ekonomi politikası, devletçi ekonomik politikalardan liberal ekonomik politikalara geçiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu geçişin göstergelerinden biri değildir?

- A) Sanayileşmenin özel sektör öncülüğünde gerçekleştirilmesi.
- B) Serbest piyasa ekonomisi uygulanması.
- C) Özelleştirmelerin desteklenmesi.
- D) Üretim sektöründe devletin tekelleşmesi.
- E) İthalat yasaklarının kaldırılması.

2018 AYT

4. 1930 yılında çıkarılan Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'yla vatandaşlara; kolera, veba, çiçek, kızamık, kuduz, sıtma gibi hastalıkları yerel yönetimlere bildirme mecburiyeti getirilmiş ve devlet tarafından karşılanmak suretiyle bu gibi hastalıkların tedavisinin parasız yapılması için kararlar alınmıştır.

Bu bilgiden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Koruyucu sağlık hizmetleri konusuna önem verildiği
- B) Salgın hastalıklarla mücadelede halktan katkı beklendiği
- C) Bütçeden halk sağlığı adına pay ayrıldığı
- D) Nüfus artışının kontrol altına alınmasının hedeflendiği
- E) Sosyal devlet anlayışına uygun hareket edildiği

2019 AYT

- Aşağıdakilerden hangisi, İngiltere'nin Doğu Akdeniz politikasının Fransa tarafından eskisi kadar desteklenmediğini gösteren bir gelişmedir?
 - A) Amiral Bristol Raporu'nun hazırlanması
 - B) Ankara İtilafnamesi'nin imzalanması
 - C) Fransa'nın Çukurova'da Ermenilerle iş birliği yapması
 - D) İstanbul'un resmen işgal edilmesi
 - E) Milne Hattı'nın sınır olarak düzenlenmesi
- 6. 1948'deki ilk Arap-İsrail Savaşı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?
 - A) 15 Mayıs 1948'de Filistin toprakları üzerinde İsrail Devleti'nin kurulması savaşı tetiklemiştir..
 - B) Mısır, Ürdün, Suriye, Lübnan ve Irak ile İsrail arasında gerçekleşmiştir.
 - C) Birleşmiş Milletler 'in Filistin'in Yahudiler ve Araplar arasında bölüşülmesi kararı savaşın başlamasına etkili olmuştur.
 - D) Savaş İsrail'in Arap ülkelerine savaş açma kararı ile başlamıştır.
 - E) Savaşın sonunda Ürdün Kralı Abdullah ile İsrail arasında yapılan antlaşmayla barış sağlanmıştır.

TARİH 3. ADIM

- Orta Doğu'da meydana gelen önemli çatışmalardan biri de Irak-İran savaşıdır. Bu savaşın çıkmasında,
 - I. Basra Körfezi üzerinde hâkimiyet kurma mücadelesi
 - II. Fırat ve Dicle nehirlerinin birleştiği Şattülarap Su Yolu meselesi
 - III. Bölgede petrol, üretiminin azalması ve fiyatlarının yükselmesi
 - IV. İki ülke arasındaki Şiî Müslümanlar sorunu

gibi durumlardan hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II
- B) I, II ve III
- C) I, II ve IV
- D) II ve II
- E) II, III ve IV

- 8. Aşağıdakilerden hangisi Kıbrıs sorunu ile ilgili değildir?
 - A) Yunanistan, Birleşmiş Milletlere başvurarak Kıbrıs'ın kendi kaderini belirlemesi için Ada'da halk oylaması yapılmasını talep etti.
 - B) Yunanistan, yerleştiği Ege Adaları aracılığıyla Batı Anadolu kıyılarına kadar sokuldu.
 - C) Kıbrıs'taki Türk toplumu, Dr. Fazıl Küçük önderliğinde Kıbrıs Geçici Türk Yönetimi'ni kurdu.
 - D) Türkiye, Kıbrıs'ta barışı ve anayasal düzeni yeniden sağlamak için Kıbrıs Barış Harekâtı'nı gerçekleştirdi.
 - İngiltere, Türkiye ve Yunanistan'ın imzaladığı Londra Antlaşması'yla Kıbrıs Cumhuriyeti'nin kuruluş süreci resmen başladı.
- 9. Ege adaları ve kıta sahanlığı sorunları ile Yunanistan'ın ulaşmak istediği en kapsamlı sonuç aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Adaları silahlandırarak askerî üst olarak kullanmak.
 - B) Ege Denizi açıklarında petrol aramak.
 - C) Adalarda yaşayan Türkleri azınlık durumuna düşürmek.
 - D) Ege Denizi'ni bir Yunan denizi hâline getirmek
 - E) Kıbrıs meselesi sırasında Türkiye'yi zor durumda bırakmak.

- 10. Türkiye Cumhuriyeti Tarihi'nde hazırlanan anayasaların sıralaması aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?
 - A) 1921 1924 1961 1982
 - B) 1924 1961 1982 1992
 - C) 1920 1923 1961 1982
 - D) 1921 1961 1982 1992
 - E) 1920 1923 1961 1982

- **11.** Türkiye'de 1960 sonrasında sosyal hayattaki değişiminin en başta gelen unsuru yaşanan iç göçlerdi. İç göçlerin yaşanmasına etki eden başlıca unsurlar şunlardı:
 - I. Hızlı nüfus artışı
 - II. Köylerde toprakların kalabalıklaşan nüfusa yetmemesi
 - III. Modern tarım yöntemlerinin gelişmesiyle köylerde iş gücüne duyulan ihtiyacın azalması
 - IV. Köylerde yaşayanların kentlerdeki gelişmiş eğitim, sağlık, ulaşım ve kamu hizmetlerinden yararlanmak istemesi

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de iç göçlerin sebeplerinden biri değildir?

- A) İş sektöründeki değişimler
- B) Demografik değişimler
- C) Teknolojik ilerlemeler
- D) Hizmet sektöründe gelişmeler
- E) Siyasi gelişmeler
- 12. 1950'de iktidar olan Demokrat Parti Dönemi'nde dışa kapalı ve korumacı iktisat politikaları hızla terk edildi. Serbest dış ticaret rejimi benimsenerek ithalat yasağı kaldırıldı ve dış pazarlara yönelik bir kalkınma anlayışı izlendi. Özelleştirmeye dayalı sanayileşmeye öncelik verildi.

Buna göre Demokrat Parti'nin izlediği ekonomik politika aşağıdakilerden hangisi olmuştur?

- A) Kapitalizm
- B) Liberalizm
- C) Devletçilik
- D) Komünizm
- E) Minarşizm

XXI. Yüzyılın Eşiğinde Türkiye ve Dünya

- Aşağıdaki askerî müdahalelerin hangisinde Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ilk defa karşı bir duruş sergileyerek müdahaleyi geçersiz kılmıştır?
 - A) 1960 Askerî Darbesi
 - B) 1971 Muhtırası
 - C) 1980 Askerî Darbesi
 - D) 27 Nisan E-Muhtırası
 - E) 28 Şubat Darbesi

- Aşağıdakilerden hangisi 1990'lı ve 2000'li yıllarda Türkiye'de bilim, sanat ve sporda yaşanan gelişmelerden biri değildir?
 - A) Sinema Filmlerinin Değerlendirilmesi ve Sınıflandırılması ile Desteklenmesi Hakkında Kanun çıkarılması
 - B) Galatasaray Futbol Kulübünün, UEFA Kupası'nı kazanması
 - C) Prof. Dr. Aziz Sancar'ın, Nobel Kimya Ödülü'ne layık görülmesi
 - Nuri Bilge Ceylan'ın Cannes Film festivalinde en çok ödül alan Türk yönetmen olması
 - E) Toplumsal temalar içeren sözleri ve melankolik müziği ile arabesk müziğin egemen olmaya başlaması

- SSCB'nin son lideridir.
 - Hayata geçirdiği Glasnost ve Perestroika programları ile devlet yapısını yeniden düzenlemeyi hedeflemiştir.

Hakkında bigi verilen Rus devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mihail Gorbaçov
- B) Boris Yeltsin
- C) Nikita Kuruchev
- D) Leonid Brejnev
- E) Yuri Antropov

- 4. Sovyetler Birliği'nin 1991'de dağılması ile birlikte bağımsızlığını ilan eden devletler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?
 - A) Rusya Federasyonu
 - B) Beyaz Rusya
 - C) Moldova
 - D) Letonya
 - E) Çekoslovakya

- Irak ile Kuveyt arasında 1990 yılının Ağustos ayında gerçekleşen, Kuveyt'in 7 ay işgal altında kalmasına ve Körfez Savaşı'na yol açan gelişmenin sebepleri arasında;
 - I. Kuveyt' in günlük petrol üretimini artırması,
 - II. Şattülarap Su Yolu sorunu,
 - III. Borç Krizi

verilenlerden hangileri yer almaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

- 6. ABD'nin New York şehrindeki Dünya Ticaret Merkezine ve ABD Savunma Bakanlığına yapılan terör saldırısının sorumlusu olduğunu ileri sürerek hava harekâtına başladığı ülke aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) İran
 - B) Irak
 - C) Kuveyt
 - D) Afganistan
 - E) Filistin

TARİH 1. ADIM

7. Türkiye, SSCB'nin dağılmasından sonraki süreçte Orta Asya'da bağımsızlıklarını kazanan ülkelerdeki Türkler için sosyal, ekonomik ve kültürel alanda birçok çalışma yapmak amacıyla gerek resmî gerekse sivil ulusal ve uluslararası kuruluşlar aracılığıyla faaliyetler de bulunmuştur. Bu kuruluşların faaliyetleri sadece Türk Cumhuriyetleri ile sınırlı kalmamış dost ülkelerde yayılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu kurumlardan biri değildir?

- A) Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı (TÜRKSOY)
- B) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı
- C) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA)
- D) Türk Ocakları
- E) Yunus Emre Enstitüsü
- 8. 2001 Krizi sonrasında dönemin hükûmetinin, olumsuz durumu aşmak için IMF'ye başvurması üzerine IMF'nin Türkiye'ye verdiği programı uygulamak üzere Dünya Bankası başkan yardımcılığını bırakarak ekonomiden sorumlu devlet bakanı olarak göreve başlayan kişi aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Recep Önal
 - B) Hikmet Uluğbay
 - C) Masum Türker
 - D) Kemal Derviş
 - E) Mehmet Şimşek
- 9. 2008'de ABD'de başlayıp daha sonra Avrupa'ya sıçrayankriz, AB ile ekonomik ilişkileri olan Türkiye'yi de olumsuz etkiledi. Hükümet faizleri düşürerek krizin etkilerini hafifletmeye çalıştı. Ancak alınan önlemlere rağmen 2008 krizinin etkisiyle Türkiye ekonomisi küçüldü. Borsada düşüşler yaşandı. Ekonomik krizin etkisiyle ülkedeki işsizlik oranı yükseldi. Dünya piyasalarında yaşanan olumsuzlukların Türkiye üzerindeki etkisi uygulanan istikrarlı ekonomik programla en düşük düzeyde hissedildi.

Bu parçaya göre 2008 ekonomik kriz ile ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

- A) Küresel ekonomik krizin Türkiye ekonomisi üzerindeki ilk etkisi para piyasalarında görülmüştür.
- B) Ekonomik krizin merkezi ABD olmuştur.
- C) Türkiye ekonomik krizden Avrupa ülkeleri kadar ağır etkilenmemiştir.
- D) Dönemin hükümeti ekonomik krizin etkilerini hafifletebilmek için tedbirler almıştır.
- E) Ekonomik krizden Türkiye güçlenerek çıkmıştır.

10. 1992 baharında başlayan ve 1995 yılının aralık ayında Dayton Barış Antlaşması imzalanıncaya kadar devam eden Bosna Savaşı'nın sonunda tahmini olarak 102.622 kişi hayatını yitirdi. Ölenlerin %83'i Boşnak, %10'u Sırp, %5'i Hırvat'tı. Nüfusun yarıdan fazlası yerinden edildi ve evsiz kaldı. Yaklaşık 1,2 milyon Bosnalı mülteci ülkelere ve Batı Avrupa ülkelerine sığındı.

Buna göre aşağıda verilen yargılardan hangilerine <u>ulaşı-</u>lamaz?

- A) Çatışmaların yarattığı ortamda demografik yapı bozulmuştur.
- B) Boşnak halkı soykırım ile karşı karşıya kalmıştır.
- C) Birçok insan yaşadığı yeri terk etmek zorunda kalmıştır.
- D) Bosna toprakları tamamen Sırp işgaline girmiştir.
- E) Savaş sırasında birçok yerleşim yeri imha edilmiştir.
- 11. 12 Eylül 1980 darbesinden itibaren dondurulmuş bulunan Türkiye-AET ilişkileri yeniden başlamıştır. Yeniden başlayan ilişkiler sonucu 5 Mart 1995'de yapılan Ortaklık Konseyi toplantısında alınan karar uyarınca, Türkiye ile AB arasındaki Gümrük Birliği 1 Ocak 1996'da yürürlüğe girmiştir. 10-11 Aralık 1999'da yapılan Helsinki Zirvesi'nde Türkiye'nin AB'ye adaylığı resmen onaylanmış ve diğer aday ülkelerle eşit konumda olacağı açık ve kesin bir dille ifade edilmiştir.

Buna göre,

- Türkiye, Avrupa Birliği ilişkileri12 Eylül darbesinden olumsuz etkilenmiştir.
- 11. 1990'lı yıllarda Türkiye ve Avrupa Birliği ilişkileri oldukça olumlu ilerlemiştir.
- III. Helsinki Zirvesiyle Türkiye diğer aday ülkeler ile eşit statüye kavuşmuştur.
- IV. Gümrük Birliği, Türkiye'nin Avrupa Birliği ile ilişkilerinin en önemli adımı olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I, II ve III
 D) I, II ve IV E) II, III ve IV
- 12. Türkiye'nin SSCB sonrası dönemde Orta Asya ve Kafkasya'da yapılacak faaliyetleri ve dış politika önceliklerini uygulayacak, koordine edecek bir organizasyon ihtiyacı doğrultusunda 1992'de Dışişleri Bakanlığına bağlı olarak açılan kurum aşağıdakilerin hangisidir?
 - A) Türk İş birliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA)
 - B) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı
 - C) Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı (TÜRKSOY)
 - D) Yunus Emre Enstitüsü
 - E) Türk Konseyi

XXI. Yüzyılın Eşiğinde Türkiye ve Dünya

 Silahlı kuvvetler tarafından dönemin Refah Partisi (RP) lideri Necmettin Erbakan ve Doğru Yol Partisi (DYP) lideri Tansu Çiller Hükûmeti, medya üzerinden istifaya zorlandı.

Silahlı kuvvetlerin, Hükûmeti görevden zorla almaması nedeniyle "post-modern darbe" olarak adlandırılan bu darbe aşağıdaki tarihlerden hangisinde gerçekleşmiştir?

- A) 27 Mayıs 1960
- B) 12 Mart 1971
- C) 12 Eylül 1980
- D) 27 Nisan 2007
- E) 28 Şubat 1997
- 2. 1990 yılında İrak'ın Kuveyt'i işgal etmesiyle başta ABD olmak üzere Batılı devletlerin çıkarlarını doğrudan etkiledi. Kuveyt işgali üzerine toplanan Birleşmiş Milletler, İrak'ı kınadı ve işgal ettiği topraklardan kayıtsız şartsız çekilmesini istedi. Kuveyt'i İrak işgalinden kurtarmak amacıyla ABD öncülüğünde uluslararası askerî bir güç oluşturuldu.

Körfez Savaşı öncesi ile ilgili olarak,

- I. Irak'ın yayılımcı politikası savaşın sebebi olmuştur.
- II. Irak yaptığı işgal ile Ortadoğu'nun en güçlü devleti haline gelmiştir.
- III. Irak'ın Kuveyt'i işgali ile başlayan bölgesel kriz, küresel bir sorun hâline gelmiştir.
- IV. Irak Uluslararası müdahale ile karşı karşıya kalmıştır.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I, II ve III C) I, III ve IV
 - D) II ve III E) II, III ve IV
- Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin dağılmasıyla birlikte Orta Asya ve Kafkasya'da birçok devlet bağımsızlığını kazandı. Aşağıdakilerden hangisi bu Türk Cumhuriyetlerinden biri değildir?
 - A) Kazakistan
 - B) Türkmenistan
 - C) Özbekistan
 - D) Azerbaycan
 - E) Tataristan

4. Türkiye'nin, TİKA aracılığı ile dost, kardeş ve akraba ülkelere yönelik olarak yaptığı çalışmaların temelinde, bir barış kuşağı oluşturma çabası bulunmaktadır.

Buna göre TİKA'nın Türk Cumhuriyetlerindeki hedefleri arasında aşağıdakilerin hangisi olduğu söylenemez?

- A) Türk Cumhuriyetlerinin kendi sosyal yapısını kurmasına yardımcı olmak.
- B) Teknik altyapı konusunda eksiklerini giderebilmesi konularında destek vermek.
- Eğitim, Sağlık ve kültür başta olmak üzere birçok konuda işbirliği yapmak.
- D) Türk Cumhuriyetleri iktidarlarının daha demokratik olmasını sağlamak.
- E) Türk Cumhuriyetleri ile ortak tarihi mirasa sahip çıkmakve ortak projeler geliştirmek.
- Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin dağıldığı tarih aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) 1990
- B) 1991
- C) 1992

- D) 1983
- E) 1984
- 6. IMF (Uluslararası Para Fonu) yardımıyla bir çözüm planı olarak hazırlanan "5 Nisan Kararları" nın amaçları arasında aşağıdakilerin hangisi yoktur?
 - A) Devlete ait işletmelerin zararlarını karşılamak.
 - B) Döviz piyasalarına güven getirmek.
 - C) Merkez Bankasına güç kazandırmak.
 - D) Kamu gelirlerini artırmak.
 - E) İş hayatı üzerinde baskı kurmak.
- I. Körfez Savaşı sonrasında. Irak hükûmetinin ülkenin kuzeyindeki kontrolü kaybetmesiyle birlikte bu bölgede otorite boşluğu oluşmasıyla terör örgütleri, Irak'ın kuzeyine yerleşmeye başladı. Bu durum Türkiye için bir güvenlik sorunu hâline geldi.

Buna göre Türkiye'yi tehdit eden bu terör örgütü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) PYD
- B) PKK
- C) DAEŞ

- D) ETA
- E) Hizbullah

TARİH 2. ADIM

- 8. Aşağıdakilerin hangisi Yugoslavya'nın yıkılmasından sonra kurulan devletlerden biri değildir?
 - A) Sırbistan
 - B) Yunanistan
 - C) Bosna-Hersek
 - D) Karadağ Cumhuriyeti
 - E) Arnavutluk
- Aşağıda verilen gelişmelerden hangisi farklı bir coğrafyada yaşanan bir gelişmedir?
 - A) Filistin Meselesi
 - B) Hocali Katliamı
 - C) Körfez Savaşları
 - D) Arap Baharı
 - E) Halepçe Katliamı
- 10. 2010'da Orta Doğu ülkelerindeki demokratik olmayan yönetimlere karşı bu ülkelerin halkları tarafından daha çok demokrasi ve özgürlük talebiyle başlatılan "Arap Baharı" protesto ve ayaklanmalarla gerçekleşen halk hareketleridir. Aşağıdakilerin hangisinde "Arap Baharı" yaşanmamıştır?
 - A) Libya
 - B) Tunus
 - C) Suriye
 - D) Mısır
 - E) Suudi Arabistan
- 1990'lı yıllarda Orta Doğu'da yaşanan en önemli olaylardan biri de Körfez Krizi ve bu krizden kaynaklanan Körfez Savaşı'ydı.

Körfez Savaşı'nın çıkmasındaki temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Irak ve İran arasındaki Basra Körfezine hâkim olma mücadelesi.
- B) Irak'ın komşusu Kuveyt'i işgal etmesi.
- C) Dünyada petrol fiyatlarının hızla yükselmesi.
- D) ABD'nin, 11 Eylül 2001 saldırılarından Irak'ı sorumlu tutması.
- E) Irak'ın nükleer, biyolojik ve kimyasal silahlar üretmesi

- 12. 27 Nisan 2007'de genelkurmay web sayfasında yer alan e-muhtıra aşağıdakilerden hangisi sırasında yayınlanmıştır?
 - A) Cumhurbaşkanlığı seçimleri
 - B) Avrupa Birliği görüşmeleri
 - C) Sincan'da Filistin ile dayanışma gecesi düzenlemesi
 - D) Genel seçimde Refah Partisi'nin birinci parti çıkması
 - E) Adalet ve Kalkınma Partisi'ne kapatma davası
- 13. Dünyada, neoliberal politikaların etkin olmasında 1980'lerin başlarından itibaren İngiltere'de Margaret Thatcher, ABD'de Ronald Reagan yönetiminin neoliberal ekonomi politikalarını benimsemelerinin etkisi vardır.

Bu ülkelerde uygulanan neoliberal ekonomi politikalarının ortak özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Kamu harcamalarını azaltma,
- B) Denk bir bütçe politikası izleme,
- Vergi oranlarını indirme ve tarafsız bir vergi politikası uygulama,
- D) İstikrarlı bir para politikası uygulama,
- E) Devletleştirme çalışmalarını artırma,
- 14. Başarılı ilk böbrek nakli, 1954'te tek yumurta ikizleri arasında gerçekleştiren ve bu nakille 1990'da Nobel Ödülü'ne layık görülen bilim adamı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Murray
 - B) William Kelly
 - C) Yu Yu Voronoy
 - D) Thomas Starzl
 - E) Christian Barnard
- 15. Tıp bilimindeki gelişmelerle organ nakilleri artık uzun süreli iyileşmeler sağlayan ve hayat kalitesini artıran, güvenli ve başarılı tıbbi operasyonlar hâline gelmiştir.

İnsandan insana ilk organ nakli, 1933'te gerçekleştiren Sovyet bilim adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aleksandr Fridman
- B) Petroviç Pavlov
- C) Andrey Sakharo
- D) Aleksandr Palmbah
- E) Yu Yu Voronoy

XXI. Yüzyılın Eşiğinde Türkiye ve Dünya

- Yugoslavya iç savaşı sırasında Sırp Cumhuriyet Ordusunun, Ratko Mladiç komutasında Bosnalı Müslümanlara karşı yürüttüğü ve sekiz bini aşkın insanın hayatını kaybetmesine yol açan katliamın ismi aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Reçak Katliamı
 - B) Foca Katliamı
 - C) Srebrenica Katliamı
 - D) Halepçe Katliamı
 - E) Hadisa Katliamı
- 2. "5 Nisan Kararları" aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?
 - A) 1980 yıllarda daha fazla demokratikleşme için hazırlanan pakettir.
 - B) Ekonomide bir büyüme sağlamak amacıyla IMF yardımıyla yapılan çözüm planıdır.
 - C) Türkiye'nin IMF ve Dünya Bankasına üye olmasına neden olan gelişmelerdir.
 - D) Devletin iç borç açığını kapatmak için dış borçlanmaya yönelme kararalardır.
 - E) 30 Haziran 1997'de ANASOL-D hükûmeti kurulması sürecini başlatan siyasi protokoldür.

- 3. 28 Şubat Müdahalesi
 - 27 Nisan E-Muhtırası
 - 15 Temmuz Darbe Girişimi

Türk demokrasisinin gelişimine zarar veren askerî darbelerin tarihleri sırasıyla aşağıdakilerinhangisinde doğru verilmiştir?

- A) 1960 1970 1982
- B) 1982 1997 2017
- C) 1997 2007 2017
- D) 1997 2007 2016
- E) 1992 2007 2016

- 4. Türkiye'nin diğer ülkeler ile kültürel alışverişini artırıp dostluğunu geliştirmek amacıyla 2007'de kurulmuş bir kamu kurumudur. Kurumun görevi aşağıdaki gibidir:
 - Türkiye'yi, Türk dilini, tarihini, kültürünü ve sanatını dünvaya tanıtmak
 - Bununla ilgili bilgi ve belgeleri dünyanın istifadesine sunmak
 - Türk dili, kültürü ve sanatı alanlarında eğitim almak isteyenlere yurt dışında hizmet vermek.

2007'de yasa ile kurulan ve 2009'da faaliyetlerine başlayan kurumun yurt dışında 40'tan fazla kültür merkezi bulunmaktadır.

Bilgileri verilen kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı (TÜRKSOY)
- B) Yunus Emre Enstitüsü
- C) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA)
- D) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı
- E) Türk Konseyi
- 5. Arap Baharı, bazı ülkelerde iç savaşa dönüşmesi bölgede istikrarsızlığa yol açtı. Bu ülkelere Avrupa ve komşu devletlerin siyasi çıkarları nedeniyle müdahale etmesi bölgedeki sorunları daha da derinleştirdi.

Aşağıdakilerin hangisinde Arap Baharı sürecinde iç çatışmaların yaşandığı ülkeler doğru olarak verilmiştir?

- A) Mısır Tunus Libya
- B) Katar Suriye Libya
- C) Suriye Mısır Tunus
- D) Suriye Libya Yemen
- E) Suriye Libya Ürdün
- Aşağıda verilenlerden hangisi 1990 sonrasında meydana gelen siyasi gelişmelerden biri değildir?
 - A) Bosna Hersek Savaşı
 - B) 11 Eylül Saldırıları
 - C) SSCB'nin dağılması
 - D) İran Irak Savaşı
 - E) I. Körfez Savaşı

TARİH 3. ADIM

- Aşağıdakilerden hangisi 28 Şubat 1997 Millî Güvenlik Kurulu kararlarından birisi değildir?
 - A) Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin kurulmalıdır
 - B) 8 yıllık kesintisiz eğitim tüm yurtta uygulanmalıdır.
 - C) Kıyafet Kanunu'na aykırı uygulamalar önlenmelidir.
 - Kurban derileri kanunda belirtilen kuruluşlarca toplanmalıdır.
 - E) Tarikatların faaliyetlerine son verilmelidir.
- 8. 1990'lı yıllarda SSCB'de gerek ekonomik gerekse katı siyasi merkeziyetçiliğin ortadan kaldırılmasını sağlayan böylece demokratik bir yapılanmayı hedefleyen, siyasi programlardan biri aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Perestroika
 - B) Bolşevik Hareketi
 - C) Turuncu Devrimi
 - D) Thruman Doktorini
 - E) Akritas Planı
- 9. 2011'de başta Türkiye olmak üzere 138 ülkenin evet oyu vererek Birleşmiş Milletler nezdinde bağımsız bir devlet olarak kabul edilen Ortadoğu Devleti aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Filistin
 - B) İsrail
 - C) Libya
 - D) Mısır
 - E) Katar
- 25 Ocak 2011'de Mısır'ıda başlayan Arap Baharı11 Şubat 2011'de hükümetin istifa etmesiyle son buldu. Mısırda ilk kez demokratik bir seçim yapıldı.

Aşağıdakilerin hangisi bu seçimleri kazanarak Mısır'ın ilk cumhurbaşkanı olan devlet adamıdır?

- A) Hüsnü Mübarek
- B) Muhammed Mursi
- C) Abdülfettah Es-Sisi
- D) Beşşar El-Esad
- E) Munsif El-Merzuki

- 11 Eylül 2001 tarihinde ABD'nin New York kentinde bulunan Dünya Ticaret Merkezine, sivil uçakların kullanıldığı saldırılar düzenlendi.
 - 11 Eylül Saldırısı, İngiltere, Fransa, Almanya, Rusya, Çin ve Türkiye dâhil olmak üzere pek çok devlet tarafından kınandı ve dünya kamuoyunda çeşitli tepkilere yol açtı.
 - 12 Eylül 2001 günü yapılan NATO toplantısında NATO'nun 5. Maddesi'nin hayata geçirilmesine karar verildi. Bu maddeye göre NATO üyelerinden birisi saldırıya uğradığında NATO'nun bunu tüm üyelere yapılmış bir saldırı olarak kabul etmesi öngörülüyordu.
 - 11 Eylül Saldırısı'nı ülkesine bir savaş ilanı olarak kabul eden ABD yönetimi ilk olarak Afganistan'a karşı askerî bir operasyon başlattı. Daha sonra Irak'a karşı askerî operasyon başlattı ve Irak'ı yeniden işgal etti.

Buna göre 11 Eylül saldırıları ile ilgili aşağıdakilerin hangisi <u>söylenemez</u>?

- A) Saldırı ABD'ni hedef alan bir saldırıdır.
- B) Saldır uluslararası tepki ile karşılanmıştır.
- C) ABD saldırıdan sorumlu tuttuğu ülkelere askerî müdahalede bulunmuştur.
- D) Saldırıdan Dünya ve Avrupa ekonomisi etkilenmiştir.
- E) Terör saldırılarına karşı NATO ortak hareket kararı almıştır.

- 12. Bulgaristan Türklerine yapılan zulme dikkat çekmek, baskılardan kurtulmak ve Türkiye adına müsabakalara katılabilmek için 1986'da Avustralya'da düzenlenen Dünya Halter Şampiyonası'nda Türkiye Büyükelçiliğine sığınarak Türkiye'ye iltica eden millî sporcumuz aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Halil Mutlu
 - B) Mahmut Demir
 - C) Naim Süleymanoğlu
 - D) Nurcan Taylan
 - E) Sinan Şamil Sam

CEVAP ANAHTARI

Tarih ve Za	aman										
1. ADIM	1-E	2-B	3-B	4-E	5-A	6-C	7-E	8-D	9-D	10-A	
O ADIM	11-E 1-C	12-E 2-E	3-D	4-C	5-B	6-E	7-D	8-B	9-C	10-C	
2. ADIM	11-C 1-C	12-E 2-A	3-A	4-A	5-E	6-B	7-E	8-D	9-B	10-D	
3. ADIM	11-E	12-E	J-A	4-7	J-L	0-0	/-L	0-D	<i>9-</i> Б		
İnsanlığın İlk Dönemleri											
1. ADIM	1-B 11-D	2-E	3-C	4-C	5-E	6-D	7-A	8-B	9-E	10-D	
2. ADIM	1-B	2-E	3-B	4-E	5-A	6-B	7-A	8-A	9-C	10-B	
	11-E 1-D	12-E 2-D	3-B	4-D	5-D	6-B	7-C	8-E	9-A	10-A	
3. ADIM	11-C	12-C	13-B	14-B	-						
Orta Çağda	a Dünya										
1. ADIM	1-C 11-E	2-B 12-C	3-A	4-D	5-C	6-B	7-A	8-E	9-B	10-B	
2. ADIM	1-C	2-D	3-C	4-C	5-D	6-D	7-A	8-D	9-B	10-E	
	1-B	2-E	3-D	4-C	5-E	6-A	7-B	8-A	9-E	10-B	
3. ADIM	11-C	12-B									
İlk ve Orta											
1. ADIM	1-C 11-E	2-E 12-A	3-A	4-B	5-A	6-A	7-C	8-B	9-B	10-C	
2. ADIM	1-E	2-C	3-C	4-A	5-A	6-A	7-C	8-D	9-E	10-E	
3. ADIM	11-E 1-C	12-D 2-A	3-C	4-E	5-C	6-D	7-D	8-D	9-E	10-A	
	11-C	12-A	13-D	14-A							
İslam Med			2.4			0.5	7.0	0.0	0.5	10.0	
1. ADIM	1-A 11-B	2-D 12-E	3-A 13-D	4-E	5-B	6-E	7-B	8-B	9-D	10-C	
2. ADIM	1-D 11-B	2-A 12-B	3-B	4-A	5-D	6-A	7-D	8-D	9-D	10-C	
3. ADIM	1-B	2-C	3-A	4-A	5-D	6-D	7-E	8-D	9-B	10-A	
	11-C	12-D	:								
Türklerin İs	1-B	2-B	3-C	4-A	5-E	6-A	7-C	8-B	9-E	10-E	
1. ADIM	11-E	12-D									
2. ADIM	1-A 11-C	2-E	3-E	4-D	5-B	6-B	7-E	8-E	9-B	10-E	
3. ADIM	1-A	2-C	3-E	4-C	5-E	6-D	7-C	8-B	9-A	10-E	
Yerleşme v	11-D	12-E	oindo Colo	anleha Türke	wooi						
	1-B	2-A	3-D	4-D	5-B	6-E	7-A	8-D	9-D	10-C	
1. ADIM	11-C 1-D	12-E	2.0	4-C	5-C	6-B	7.0	0.0	0.5	10-D	
2. ADIM	11-C	2-D 12-B	3-C	4-0	5-0	0-D	7-D	8-C	9-E	U-U	
3. ADIM	1-E 11-E	2-E 12-A	3-A	4-A	5-E	6-C	7-C	8-E	9-D	10-C	
Beylikten [_		aseti (1302	2-1453)							
1. ADIM	1-C	2-C	3-B	4-A	5-E	6-E	7-D	8-A	9-D	10-B	
	11-D 1-B	12-E 2-E	3-A	4-B	5-A	6-D	7-B	8-D	9-B	10-C	
2. ADIM	11-D										
3. ADIM	1-A 11-E	2-E 12-A	3-D	4-C	5-C	6-B	7-C	8-C	9-D	10-C	
Devletleşm	-		çılar ve As	kerler							
1. ADIM	1-C	2-C	3-C	4-E	5-C	6-A	7-E	8-D	9-D	10-C	
	11-A 1-D	2-E	3-E	4-D	5-A	6-E	7-D	8-B	9-E	10-C	
2. ADIM	11-C	12-D								10-E	
3. ADIM	1-E 11-B	2-D 12-C	3-B	4-C	5-A	6-E	7-E	8-D	9-D	1∪-⊏	

CEVAP ANAHTARI

Beylikten	Devlete O	smanlı Me	dteniyeti								
1. ADIM	1-B	2-A	3-D	4-C	5-A	6-E	7-E	8-D	9-C	10-E	
	11-C 1-B	12-E 2-A	3-E	4-A	5-C	6-C	7-B	8-B	9-E	10-C	
2. ADIM	11-B	12-A	13-E								
3. ADIM	1-D 11-C	2-D 12-C	3-C	4-C	5-A	6-B	7-E	8-D	9-D	10-B	
Dünya Gücü Osmanlı (1453-1595)											
1. ADIM	1-C	2-C	3-D	4-B	5-B	6-C	7-E	8-D	9-E	10-B	
	11-D 1-C	12-D 2-A	3-E	4-D	5-C	6-E	7-A	8-E	9-D	10-B	
2. ADIM	4.5			4.5	5.0		7.0	0.0	2.0	10.5	
3. ADIM	1-E 11-D	2-D 12-E	3-E	4-B	5-C	6-D	7-D	8-B	9-C	10-E	
Sultan ve	Osmanlı I	Merkez Teş	kilatı								
1. ADIM	1-B	2-D	3-B	4-B	5-A	6-E	7-C	8-B	9-E	10-C	
0. 4 DUM	11-B 1-E	12-A 2-D	3-D	4-C	5-E	6-D	7-D	8-A	9-B	10-E	
2. ADIM	11-E 1-E	12-B 2-C	3-A	4-C	5-A	6-B	7-D	8-E	9-C	10-E	
3. ADIM	11-C	12-C	13-E	4-0	5-A	0-Б	7-0	0-⊏	9-0	10-E	
Klasik Ça	ğda Osma	ınlı Toplum	Düzeni								
1. ADIM	1-D	2-B	3-C	4-E	5-D	6-D	7-D	8-E	9-C	10-D	
2. ADIM	11-A 1-E	12-A 2-D	13-E 3-D	4-E	5-A	6-B	7-A	8-A	9-C	10-C	
	11-E 1-B	12-C 2-D	3-A	4-E	5-E	6-D	7-B	8-E	9-A	10-B	
3. ADIM	11-B	12-D	o n		0 2	0.5	, 5	0 2	0 71	10 2	
Değişen D	Dünya Den	ıgeleri Karı	şısında Os	manlı Siya	seti						
1. ADIM	1-A 11-E	2-A 12-B	3-E 13-E	4-E	5-D	6-B	7-A	8-D	9-B	10-B	
2. ADIM	1-E	2-B	3-B	4-D	5-B	6-E	7-B	8-D	9-A	10-A	
	11-C 1-C	12-B 2-B	3-A	4-A	5-C	6-C	7-E	8-B	9-C	10-D	
3. ADIM	11-D	12-B	13-A	14-C							
Değişim Ç		vrupa ve O									
1. ADIM	1-D 11-D	2-B	3-C	4-E	5-D	6-B	7-D	8-C	9-A	10-D	
2. ADIM	1-C	2-A	3-D	4-E	5-B	6-B	7-A	8-A	9-E	10-B	
3. ADIM	11-A 1-C	12-E 2-E	3-D	4-A	5-C	6-E	7-B	8-C	9-D	10-C	
	11-D	12-B	13-E	14-B							
Uluslarara			<u> </u>	1774-1914)		C D	7.4	0.0	0.0	10 D	
1. ADIM	1-A 11-D	2-B 12-C	3-A 13-C	4-B 14-B	5-A 15-D	6-B	7-A	8-D	9-B	10-B	
2. ADIM	1-B 11-A	2-C 12-D	3-D	4-E	5-C	6-A	7-B	8-C	9-A	10-C	
3. ADIM	1-D	2-A	3-A	4-D	5-D	6-A	7-E	8-A	9-D	10-D	
	11-A	12-C		in							
	Çağında I	Değişen D o 2-D	evlet - Top 3-C	lum İlişkile 4-C	ri 5-E	6-A	7-B	8-C	9-D	10-A	
1. ADIM	11-D										
2. ADIM	1-A 11-B	2-D	3-A	4-B	5-A	6-A	7-D	8-D	9-C	10-C	
3. ADIM	1-D	2-C	3-C	4-B	5-A	6-A	7-C	8-B	9-D	10-C	
	11-B	12-A	13-B								
Sermaye	1-E	2-A	3-C	4-E	5-E	6-C	7-B	8-B	9-E	10-C	
1. ADIM	11-D	12-E									
2. ADIM	1-E 11-D	2-B 12-D	3-A	4-A	5-A	6-B	7-A	8-B	9-B	10-C	
3. ADIM	1-D	2-E	3-C	4-B	5-C	6-A	7-B	8-C	9-B	10-D	
	11-B	12-E	13-D	14-E							

CEVAP ANAHTARI

XIX. ve XX	. Yüzyılda	Değişen (Gündelik H	ayat								
1. ADIM	1-E 11-E	2-D 12-E	3-B	4-A	5-A	6-D	7-B	8-E	9-B	10-C		
2. ADIM	1-E	2-C	3-E	4-C	5-A	6-D	7-B	8-D	9-E	10-E		
	11-E 1-A	12-B 2-D	3-C	4-E	5-E	6-B	7-A	8-C	9-D	10-A		
3. ADIM	11-D	12-D										
XX. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti ve Dünya												
1. ADIM	1-C 11-E	2-C 12-C	3-B	4-B	5-C	6-D	7-A	8-D	9-D	10-C		
2. ADIM	1-D 11-C	2-B	3-E	4-D	5-D	6-C	7-A	8-E	9-D	10-B		
3. ADIM	1-D	2-E	3-C	4-C	5-C	6-B	7-D	8-C	9-C	10-C		
11-A 12-E 13-C												
Millî Mücad	dele 1-D	2-A	3-E	4-C	5-D	6-C	7-E	8-C	9-A	10-B		
1. ADIM	11-A	12-D										
2. ADIM	1-E 11-B	2-B 12-B	3-B	4-B	5-D	6-C	7-A	8-B	9-D	10-D		
3. ADIM	1-C 11-C	2-C 12-E	3-D 13-A	4-B 14-D	5-D	6-A	7-A	8-E	9-A	10-B		
Atatürkçül			10 /1	14.0								
1. ADIM	1-C	2-A	3-D	4-B	5-C	6-C	7-E	8-B	9-A	10-A		
	1-C	2-A	3-E	4-C	5-E	6-D	7-A	8-C	9-D			
2. ADIM	1-B	2-A	3-D	4-D	5-D	6-A	7-D	8-C	9-C	10-B		
3. ADIM	11-D	12-A	0.5	7.5	0.5	071	, 5	0.0	0 0	10 B		
İki Savaş <i>A</i>	Arasındak	i Dönemde	Türkiye v	e Dünya								
1. ADIM	1-B 11-C	2-A 12-B	3-E	4-D	5-A	6-C	7-D	8-C	9-D	10-E		
2. ADIM	1-B	2-C	3-B	4-A	5-C	6-E	7-C	8-D	9-E	10-D		
3. ADIM	1-E	2-E	3-A	4-A	5-B	6-A	7-B	8-A	9-B	10-A		
	11-E	12-C										
II. Dünya S	1-C	2-C	3-B	u nya 4-C	5-A	6-C	7-C	8-B	9-B	10-A		
1. ADIM	11-A											
2. ADIM	1-D 11-C	2-B 12-D	3-E	4-B	5-E	6-B	7-A	8-D	9-E	10-A		
3. ADIM	1-A 11-E	2-D 12-A	3-C	4-D	5-D	6-C	7-A	8-C	9-C	10-C		
II. Dünya S	-		ürkiye ve [Dünya								
1. ADIM	1-A	2-D	3-D	4-A	5-E	6-C	7-E	8-C	9-A	10-E		
	11-D 1-A	12-E 2-E	3-A	4-D	5-B	6-B	7-A	8-A	9-B	10-E		
2. ADIM	11-D 1-D	12-E 2-C	3-D	4-E	5-C	6-E	7-E	8-A	9-C	10-B		
3. ADIM	11-D	12-D	U-D		<u> </u>	0 L	,		J-0			
Toplumsal				-								
1. ADIM	1-C 11-B	2-B 12-C	3-A	4-E	5-C	6-E	7-B	8-C	9-E	10-D		
2. ADIM	1-C	2-D	3-B	4-B	5-C	6-A	7-A	8-A	9-E	10-B		
3. ADIM	11-A 1-A	12-E 2-D	3-D	4-D	5-B	6-D	7-C	8-B	9-D	10-A		
	11-E	12-B										
XXI. Yüzyıl	ın Eşiğine 1-D	de Türkiye 2-E	ve Dünya 3-A	4-E	5-B	6-D	7-D	8-D	9-E	10-D		
1. ADIM	11-C	12-A										
2. ADIM	1-E 11-B	2-C 12-A	3-E 13-E	4-D 14-A	5-B 15-E	6-E	7-B	8-E	9-B	10-E		
3. ADIM	1-C 11-D	2-B 12-C	3-D	4-B	5-D	6-D	7-A	8-A	9-A	10-B		
	ם-ו ו	12-0										